

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

མངོད་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།

འབྲས་སྤྱངས་སློ་གསལ་གླིང་དཔེ་མངོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2015

ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༼ ༥ ༽

མཛོད་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།
འབྲས་སྤངས་སློ་གསལ་སྤིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2015

༥ བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ན་མོ།

MZOD SHEJA RABSEL

by

Panchen Sonam Drakpa

**DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2015**

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA
LITERATURE SERIES
VOLUME: 29

བཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་བློང་། ༢༩

Copyright © D.L.L. Society 2008

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
P.O. Tibetan Colony-581411
Mundgod (N.K.)
Karnataka
India
Phone: (08301) 245657
E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section
Drepung Loseling Library Society.

གྲེང་བརྗོད།

མཁུན་པས་འཇམ་དབྱངས་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མེད།
བཅེ་བས་རྒྱལ་ཀུན་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས།
མཛད་པས་འགྲོ་ཀུན་རེ་བ་སྒྲོང་མཁས་པ།
མཚུངས་མེད་འདྲེན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བཏུད།
མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཡུ་རལ་མངོན་བརྗོད་ཅིང་།
ཡུང་རིགས་མཆེ་སྟེར་འབར་བས་པས་ཚོལ་བསྟེལ།
སྒོ་བཟང་རིང་ལུགས་གངས་རིའི་རྒྱན་གཅིག་ལ།
མཁས་པའི་བྲུ་མཆོག་པཌ་ཆེན་མཆོག་དེ་རྒྱལ།

དེ་ལ་རང་ཅག་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོར་༢༠༡༠ལ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་དུས་
རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་དར་བྱབ་བྱུང་དང་འབྱུང་
བཞིན་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་བཞིན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དུས་རྟག་ཏུ་རྗེས་བྲན་ཞུ་འོས་པ་དང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མགོན་པོ་གང་གིས་རང་ཅག་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་བཀའ་
སྒོ་བ་བཏུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་ཁྲི་ཐེབས་སྟེང་ལ་བཅངས་ཏེ་རང་རང་བབས་འོས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་སྐྱོན་པའི་ཞུ་སྒོ་
ཡུར་བ་བྱ་འདེགས་དགོས་པ་ལས་འགན་དུ་བབས་པ་བཞིན་དེ་ལས་འབྲས་སྒོ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་
འགྲོ་བྱོན་བཏང་སྟེ་མདོ་སྤྱགས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བ་པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམས་དཔྱད་མཆོག་གི་
སྟེས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སྒོ་བ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀམ་པའི་ཁྲ་མོག་སྤར་ཅུ་གསར་བསྐྱེགས་
ཀྱི་སྤྱིས་གང་ལེགས་སྤར་བསྐྱོན་ཞུས་པ་ལགས་ན་འདིས་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སྒོ་བ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
སྤྱགས་པན་གསོས་པའི་རེ་བ་བཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཁྱུ་སྤྲིགས་བྱ་ཚུལ།

དཔར་སྤྱོད་དང་དཔར་གསར་གཉིས་ཞིབ་བསྟར་གྱིས་མ་དཔེ་དཔར་གསར་གཞིར་བཞག་ཐོག་
མི་མཐུན་པ་དག་མཆན་དུ་བཀོད་པ་ཅིམ་ལས་རང་བཟོ་སོགས་ཅ་བ་ནས་བྱས་མེད་ལ། རྣམ་དཔྱེ་དང་
ཕྱད་གྱི་འགྲོ་ཚུལ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཁ་ཤས་བཅོས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཁྱུ་སྤྲིགས་པ་སྤྲེས་སྤངས་གྱི་ཡོན་
ཏན་དམན་པས་ནོར་འཁྲལ་གང་མང་བྱུང་ངེས་བརྟེན། ཆོས་སྤྱན་མངའ་བའི་རིགས་སྤྱ་རྣམས་ལ་བཟོད་
གསོལ་ཁྱུ་རྒྱ་དང་།

དེ་ལྟར་སྤར་བསྟར་ཁྱུས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྟབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་རང་ཅག་གཞིས་གྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཞབས་བྱུང་དོ་མེད་ཁམས་སུ་
བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱ་མཐའ་དག་སྟོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས་འབྲས་སྟོ་
སྤྱིང་དཔེ་མངོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༣ བོད་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ གྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལྷ་ ༩ ཆེས་
༩༣ བཟང་བོར།

འབོད་སྒྲུལ།

མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྲམས་པ་བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲམ་རྣམས་
iPad ནང་ Tablet ནང་སྒྲོག་ཆེད་ PDF ཐོག་བསྒྲིགས་ཤིང་། གསུང་འབྲམ་རྣམས་ཐོག་མ་
ཡིག་གཟུགས་ TB Youtso ཐོག་ཡོད་པ་རྣམས་ Terc Youtso ནང་དེ་ནས་ Monlam
Unicode ཐོག་པ་བ་བསྐྱར་ཁྱུ་པ་ཡིན་པས་གོང་གསལ་ཡིག་གཟུགས་རྣམས་མཛུབ་གཞོན་
ཕན་བྱ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིག་གཟུགས་བསྐྱར་འཕྲོ་བ་རྣམས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཟོ་བཅས་
དང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱས་ཁུལ་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་ཡིག་འོར་དང་། ས་བཅད་ཆད་ལྷག་དང་། ས་བཅད་བཞོད་
མཆཆས་འཁྱུག་པ་སོགས་ཡོད་ངེས་ལག་ན། གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འོར་འཁྱུལ་ཅི་རིགས་པ་
རྣམས་གཤམ་གསལ་སྐད་འཕྲིན་(མི་ཅན་ཀྱི་ཁྱེད་ཐོག་བསྐྱར་གནང་ཡོང་བ་དང་། འོར་བཅས་གང་
ལག་སོན་བྱུང་བ་རྣམས་སྐད་བཅས་ཐོག་སྐར་ཡང་འགྲེམས་སྤེལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་པ་བཅས་བཞིན་ཆེ།

སྒྲིག་སྒྲོར་བ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་ལྷོ་བཟང་དོན་ལྷན་ནས།

སྐད་འཕྲིན་(མི་ཅན་ཀྱི་ཁྱེད་ཐོག་བསྐྱར་) WeChat ID. [ggldd-100](#)

དཀར་ཆག

སྒྲེང་བརྗོད།	06
ཁྱེ་སྤྱིགས་བྱ་ཚུལ།	07
འབོད་སྒྲུལ།	08
གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ།	1
མཆོད་བརྗོད།	1
མཆོན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་.....	13
གཞུང་གི་དོན།	13
བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ།	28
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བཤད་པ།	29
འདུས་བྱས་བཤད་པ།	31
ཟག་བཅས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	33
གཞུགས་ཕྱང་བཤད་པ།	34
མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ།	34
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བཤད་པ།	38
ཕྱང་པོ་ལྔ་ག་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ།	44
ཕྱང་པོ་བར་པ་གསུམ་བཤད་པ།	44
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཐལ་བ།	45
ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ།	47
ཁམས་མང་བར་ཐལ་བའི་ཚོད་སྤང་།	49
ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ།	50
ཆོར་འདུ་གཉིས་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན།	50
ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་སོ་སའི་གོ་རིམས།	52
ཆོས་གཞན་བསྟན་པའི་ཚུལ།	54
ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ།	55
ངོ་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱད་པར།	55

ཐོགས་ལ་ལྟོས་པའི་བྲད་པར།	57
རྒྱ་འབྲས་ལ་ལྟོས་པའི་བྲད་པར།	61
མིང་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་བྲད་པར།	62
སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་བྲད་པར།	63
བྲེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྲད་པར།	64
བྲད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་བཤད་པ།	71
གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ།	74
དབང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	74
ངོ་མོ། དེ་གྲེ་བ།	74
སྤྱི་དོན།	75
སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་མོ།	81
རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	85
དབང་པོའི་རྟེན་གཏོང་།	89
དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ་བཤད་པ།	90
དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ།	93
གཉིས་པ་ཞར་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་ཆོས་སྤྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	96
གཟུགས་ཅན་སྤྱི་ཚུལ།	96
གཟུགས་ཅན་མེན་པའི་ཚུལ། མདོར་བསྟན།	98
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚུངས་ལྷན་འདུ་བྲེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	100
ལྷན་མེན་འདུ་བྲེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	105
སྐལ་མཉམ་བཤད་པ།	111
འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ།	112
སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ།	112
སྟོག་བཤད་པ།	115
མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	115
ཆོགས་གསུམ་བཤད་པ།	117

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།	118
རྒྱ་བཤད་པ།	118
འབྲས་བྱ་བཤད་པ།	123
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཤད་པ།	125
རྒྱུ་བཤད་པ།	126
གནས་གསུམ་པ་འདྲིལ་རྟེན་བསྟན་པ།	135
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འདྲིལ་རྟེན་བཤད་པ།	135
འདོད་ཁམས་བཤད་པ།	135
གཞུགས་ཁམས་བཤད་པ།	136
གཞུགས་མེད་ཁམས་བཤད་པ།	137
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ།	139
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་པ།	139
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ།	140
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་བཤད་པ།	141
བདུན་དང་བཞིའི་བསྟར་བ་དབྱེད་པ།	141
གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	142
དང་པོར་འཇུག་པའི་ཚུལ།	142
གང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས།	142
གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱོད།	144
གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ།	151
ཅོད་སྟོང་གི་སྟོན་མཛོར་བསྟན་པ།	151
རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	152
སྤྱོད་པ་བཞིའི་སྟོན་མཛུགས་བསྟར་པ།	159
གང་གིས་གནས་པ་ཟས་བཤད་པ།	160
གསུམ་པ་མཐར་འཁྱོལ་བའི་ཚུལ་ལ།	162
སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ།	162
ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ།	163

གཉིས་པ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ།	164
འོག་གཞི་སྤང་དཀྱིལ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚུལ།	164
སྟེང་གི་རི་མཆོ་སྤྱང་གསུམ་ཆགས་ཚུལ།	166
དན་སོང་གི་གནས་བཤད་པ།	171
རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་གནས་བཤད་པ།	173
སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ།	194
ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་པ།	195
མིའི་ལུས་ཆད་བཤད་པ།	198
འདོད་ལྷའི་ལུས་ཆད་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཆད་བཤད་པ།	199
ཆེ་ཆད་བཤད་པ་ལ།	200
མིའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	200
འདོད་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	200
གཞུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	201
གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	202
ཆ་དཔྱལ་གྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	203
དུད་འཁྲུའི་ཆེ་ཆད་དང་ཡི་དུགས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	203
གང་དཔྱལ་བའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།	204
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་བཤད་པ་ལ།	205
ལོ་སྤུལ་གྱི་རྩམ་གཞི་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མ་མདོར་བསྟན་པ།	205
རྩམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	206
གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ།	218
མདོར་བསྟན་པ་ལ།	218
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་བཤད་པ།	218
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་བཤད་པ།	219
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	226
སྟོམ་པ་གསུམ་བཤད་པ།	226
ཞར་ལ་སྟོམ་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་བཤད་པ།	235

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དུས་རི་མིན་དུ་ལྟན་ཚུལ།	235
འཛོལ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ། སྟོམ་པ་འཛོལ་ཚུལ།	236
སྟོམ་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ་དང་། བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ།	248
སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ།	249
སྟོམ་མིན་གཏོང་རྒྱ་དང་། བར་མའི་གཏོང་རྒྱ།	253
དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱ།	254
སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གཉིས་ལྟན་པའི་གང་ཟག	254
གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་ལ།	255
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱེ་བ།	255
རྟོན་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ།	257
ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ།	274
གཉིས་ཚན་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ།	276
གསུམ་ཚན་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ།	277
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།	284
གནས་པ་ལྷ་བ་སྤྱ་རྒྱས་བསྟན་པ།	291
སྤྱ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ་ལ།	291
སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	291
དབྱེ་བ།	292
རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན།	297
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་མ་དམིགས།	298
ངོ་བོ་ཆོས་གསུམ་གང་ཡིན།	299
དུས་གསུམ་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་དུས་གསུམ་ལ་ལྟན་པའི་ཚུལ།	301
ཆོས་བརྩ་དུག་སེམས་བརྩ་དུག་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ།	305
སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།	306
སྟེ་ཚུལ།	307
རྣམ་གངས།	307
གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ། སྟོབ་པ་ལྷ་བཤད་པ།	314

རི་ལྷ་ར་སྒོར་བའི་ཚུལ།	315
སྤངས་བའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་བ།	316
གནས་བྱུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་བ།	319
དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།	319
བདེན་པ་བཞི་བཤད་བ།	319
བདེན་པ་གཉིས་བཤད་བ།	320
མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ།	321
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ།	321
ཞི་གནས་བསྐྱེམ་ཚུལ།	323
མི་སྤྱུག་པ་བསྐྱེམ་ཚུལ།	323
དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྐྱེམ་ཚུལ།	324
ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམ་ཚུལ།	325
ཚོགས་ལམ།	325
སྒོར་ལམ།	325
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེམ་ཚུལ།	328
མངོན་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་བའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།	329
རྒྱན་ཞུགས་སྒོར།	329
ཕྱིར་འོང་སྒོར།	340
ཕྱིར་མི་འོང་སྒོར།	341
དག་བཅོམ་སྒོར།	352
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ།	359
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་བ།	359
བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི།	359
ཡང་དག་སྒོར་བ་བཞི།	361
རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི།	361
རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལྟ།	362
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།	363

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།	363
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྟུ་ཚུལ།	364
བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལམ་དང་ས་གང་ན་ཡོད་པ།	365
གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ།	367
གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།	369
བཟོད་ཤེས་ལྟ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།	369
ཤེས་པའི་དབྱེ་བ།	370
ཤེས་པ་བརྩ་སོ་དེ་རི་ཅན་དུ་བསྟུ་བ།	370
ཤེས་པ་བརྩར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	371
ཤེས་པའི་རྣམ་པ།	372
ཤེས་པ་བརྩ་སོ་ས་དང་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ།	374
ཤེས་པ་བརྩའི་ལྷན་པ་བཤད་པ།	375
ཤེས་པ་བརྩ་སོ་དེ་དག་གི་འཛོམ་པ་བཤད་པ།	376
ཤེས་པ་བརྩའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	376
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།	376
སྟོབས་བརྩ།	376
མི་འཛིགས་པ་བཞི།	379
བན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ།	379
བྱགས་ཇེ་ཆེན་སོ།	380
ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།	382
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།	382
སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།	383
སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི།	383
མངོན་ཤེས་དུག་	384
གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འདུག་བསྟན་པ།	390
སྟོམས་འདུག་བཤད་པ་ལ།	390
བསམ་གཏན་བཤད་པ།	390

གཞུགས་མེད་བཤད་པ།	391
སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བསྟུ་བ།	392
བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	393
འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་མེད།	396
དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཤད་པ།	397
ཉེར་བསྟོགས་བཤད་པ།	401
ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ།	402
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	403
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།	405
ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ།	405
རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ།	406
ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་བཤད་པ།	407
ཐད་པར་བཅུ་བཤད་པ།	409
དེ་དག་གི་འཛོལ་བ་བཤད་པ།	410
རྟེན་བཤད་པ།	410
མཇུག་གི་དོན།	412
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ངོས་གཞུང་བ།	412
རང་བཟོ་སྤངས་ཤིང་ནོངས་པ་གསོལ་བ།	414
ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།	414
མཇོང་བྱང་།	416
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ།	419
མཆོད་བརྗོད།	419
ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས།	419
མཆན་གྱི་དོན་དང་འགྲུར་གྱི་ཕྱག་	421
གཞུང་གི་དོན།	422
ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྗེ་སྟེ་བཤད།	422

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལས་བརྒྱུས་པ་བཤད་པ།	423
ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	423
དབྱེ་བ་དེར་གངས་པེས་པའི་རྒྱ་མཚན།	424
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས།	424
དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།	425
མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག།	426
ཕྱང་པོའི་རྣམ་བཞག།	427
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ།	427
ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ།	431
འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ།	432
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ།	432
མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྩ་ཅ་གཅིག་བསྟན་པ།	433
ལྔ་དན་བྱུག་ཅ་ཅ་གཉིས་བཤད་པ།	438
ལྔ་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	440
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ།	445
ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས།	445
ཉོན་ཡིད་བཤད་པ།	451
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།	454
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།	455
ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ས་མཚུངས་རྣམ་བཞག།	457
གོ་རིམས་པེས་པའི་རྒྱ་མཚན།	457
སྤྱོད་བཤད་པ།	458
ཕྱང་པོ་ལྔ་འདུ་བཤད་པ།	458
ཆོས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།	458
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་བཤད་པ།	459

གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལས་བརྟུས་བཤད་པ།	462
སྤྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།	462
མཚན་གཞི།	462
མཚན་ཉིད།	464
དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ།	466
འབྲུག་པའི་རིམ་པ།	466
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།	468
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་།	468
ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་།	473
འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།	478
རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	478
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	479
ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།	480
མཐོང་ལམ།	480
སྒོམ་ལམ།	487
གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལས་བརྟུས་བཤད་པ།	491
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	491
དེ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེལ་ཚུལ་བསྟན་པ།	491
ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།	493
ཤེས་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	494
སྤྱ་ཐེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ།	496
ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི།	497
སྡེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ།	498
བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལས་བརྟུས་པ་བཤད་པ།	500
གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ།	500
སྤྱི་བཤད་པ།	501

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁྲིམས་གནས་བཤད་པ།	502
ཕྱིར་ལོང་ཁྲིམས་གནས་བཤད་པ།	505
ཕྱིར་མི་ལོང་ཁྲིམས་གནས་བཤད་པ།	507
དགྲ་བཙའ་ཁྲིམས་གནས་བཤད་པ།	511
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁྲི་ཐག་ཏུ་བཤད་པ།	513
མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ།	515
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་མེས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	516
མངོན་རྟོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར།	517
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཁྲི་ཐག་ཏུ་འཆད་པ།	520
ལྷ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལས་བརྟུས་པ་བཤད་པ།	523
མདོར་བསྟན་པ།	523
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	523
བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ།	525
མཛད་པ་པོ་གང་གི་མཛད་པ།	525
ལོ་བཅ་གང་གིས་བསྐྱར་པ།	526
མཛད་བྱང་།	526
སྤར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	529

གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་

ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

གནས་དང་པོ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད།

༡༡། །གངས་མེད་ཆོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་ཅིང་། །བདག་མེད་
མཁུན་པའི་བང་རིམ་བཞི་ཡིས་མངོས། །ཆད་མེད་འཕགས་པའི་གསེར་རིས་
བསྐྱོར་བ་ཡི། །མཉམ་མེད་སྤྱབ་དབང་ལྷན་པོར་གྲུས་སྤྲུལ་འཆལ། །གང་གི་
མགྲར་ནས་བསིལ་བྱར་བཀའ་བསྩལ་པ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་མངོན་པའི་གསུང་
རབ་རྣམས། །ལེགས་པར་སྤྱད་མངོད་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས། །དབྱ་བཙུག་ཆོས་
ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་བདུན་ལ་འདུད། །ཆོས་མངོན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་ཆར་འཕགས་
ཤིང་། །མཁུན་བཙུག་མེད་ལོང་སྟོང་གི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །སྤྱབ་བསྟན་གླིང་བཞི་མཐའ་
དག་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཆེད་སྤྱུ་བའི་ཉི་མ་རྒྱལ། །ཆོས་མངོན་བསྟན་
བཙུག་མངོད་ཀྱི་ཁ་སྤྲེལ་ནས། །རྒྱ་བོད་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐྱོང་བྱེད་པ། །གྲགས་
པའི་བཤེས་གཉིན་ཁ་ཆེ་གང་སྤེལ་དང་། །མཆིམས་ཀྱི་མཁས་པ་རིམ་བར་བྱོན་
ལ་འདུད། །རྒྱལ་བའི་གདུང་ཆབ་སྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་མཁུན། །མཉམ་མེད་རྩ་
བཙུན་ཅོང་ཁ་ཡབ་སྐས་དང་། །གང་གི་བྲིན་ལས་ཆོས་འདི་ཐོས་བྱུང་པ། །ཡོངས་

འཛིན་དམ་པའི་བཀའ་ཁྲིན་ཡང་ཡང་དཔ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་འོས་ནམས་ལ་ཕྱག་བྱས་
 ཏེ། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་ནམ་མང་ཤེས་བྱའི་ཆོག་ས། །དང་ནས་བསྐྱལ་བཟང་ནམས་ལ་
 གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལེགས་བཤད་རབ་གསལ་འོད་བརྒྱ་སྟོ་བར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྩ་མཁན་གྱི་ཁྱེའུ་
 སྒྲུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། །ལྷ་ལྷ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་ས་བསགས་པའི་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་རིན་
 ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱིལ་སྟོང་དང་། དེའི་རྗེས་མར་མེ་
 མཛད་གྱི་བར་བདུན་ཁྱིལ་དུ་གསྟོང་དང་། དེའི་རྗེས་ནམ་གཟེགས་གྱི་བར་བདུན་ཁྱི་
 བདུན་སྟོང་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ནམ་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་
 གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ལྷ་ལྷ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རང་འགེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་
 སངས་རྒྱས་རི་སྟེང་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཤེ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་
 དང་པོ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱིལ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ནི་བདུན་ཁྱིལ་དུ་གསྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་བདུན་ཁྱི་
 བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་སོ། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གང་གི་ཐ་མར་
 སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་བྱུང་བར་འགྱུར། ཞེ་ན། རྫོག་པའི་གོ་རིམ་གྱི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། ནམ་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་
 བྱུང་། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱི་ཆོ་ནི་

བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་མེ་མཛད་གྱི་ཆེ་
 བོ་གཉིས་བ་རྫོགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་རྣམ་གཟིགས་གྱི་ཆེ་བོ་གསུམ་བ་
 རྫོགས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་དང་པོ་ཤྲུ་ཐུབ་བ་ཡིན། གྲོན་ཤྲུ་ཐུབ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔར་འགྱུར་པའི་ཆེ་བདག་གྲང་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་བཤོན་སངས་རྒྱས་
 བར་ལོག་ཅིག ཅེས་དང་པོར་སྟོན་ལམ་བཟབ་བ་བྱང་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་བཞིན་
 དུ་ཆོད་པའི་དུས་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། དེའི་བསྟན་བ་ཡང་ལོ་ལྷ་སྟོང་གི་མཐའི་བར་དུ་
 གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་
 མཛད་པའི་དོན་གསལ་ལས་གྲང་། གང་ལ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་བྱང་བ་ནི་
 རྩམས་སྒྲིག་གི་ཆེ་བྱ་བར་གྱུར་པས་དང་པོར་སྟོན་ལམ་བཟབ་པའོ། །ཞེས་
 དང་། གང་སྟེལ་དུ་འང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་གཟིགས་གྱི་བར་གྱི་
 གངས་མེད་གསུམ་བ་རྫོགས་ན་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་འཁོར་བ་འཛིག་སོགས་གྱི་བར་དུ་ཆོད་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། གྲོན་མེད་
 དེ། གངས་མེད་གསུམ་བ་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤམས་ཅད་དུ་ཆོགས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། འོད་བསྟངས་མཛོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཆངས་པར་སྟུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྟུང་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་
 རིགས་སུ་སྐྱར་འཁུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡང་ཆད་མར་གྱུར་བ་ཡིན་

མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ཇོགས་པའི་ཆེ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ཇོགས་
 པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཇི་ཡིས། །སྦྱོན་པར་
 བྱེད་པས་སྦྱོན་པ་ཇོགས། །ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། མི་འབྲུགས་
 བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བཅོམ་འབྲུས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་
 ལ་ཉིང་འཛིན་སྟེ། །ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མགོ་ལ་སོགས་པ་ནམ་
 སྦྱོན་ལ་མི་རེ་བར་སྟོང་ཇིས་ཕྱིན་པས་སྦྱོན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་
 བཅད་ཀྱང་མི་འབྲུགས་ན་བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་། སངས་
 རྒྱལ་སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བཅོམ་འབྲུས་དང་། ཇོ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོད་
 པས་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཇོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱུ་མཐའ་
 གོང་མ་ལྟར་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཇོགས་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་བསེ་རུ་
 རང་སངས་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱུར་ཆོགས་བསགས་
 རས་སྦྱོར་ལམ་བོད་ཡན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་ཐོག་གཅིག་
 ལ་བསྟེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་སྦྱོར་ལམ་བོད་ཡན་ཆད་སྦྱར་བཞིན་བསྟོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་
 གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
 གཉིས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་དང་གསལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྟན་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནས་

བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་གཞན་དག་ན་རེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་
ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་
ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་
ཡིན་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་བྱུང། འདོད་
མི་བྱས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པས་
སོ། །གཞན་ཡང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
གཞོན་བྱ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་
བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ །ཅེས་པ་འདི་ལྟར་ན།
འདུལ་བ་ལུང་གི་བར་སྒྲིམས་ལས། སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ནས། །འདྲེན་པ་
ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གི་བར། །བདུན་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ངས་མཆོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་
མཆོན་ཐུབ་པའི་བར། །བདུན་ཁྱི་དྲུག་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
ངས་མཆོད་དོ། །སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་
བར་དག་ཏུ། །བདུན་ཁྱི་བདུན་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། དོགས་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མོད།

ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་དུ་ཁས་སྦངས་ན་རུང་ངམ་སྟེ་དབྱེད་དོ། །དོད་ཡན་
 ཆད་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྟོད་ནས། བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མཐོང་
 ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་སྐྱིབ་པའི་ས་
 བོན་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཁས་མི་སྦངས་ཏེ། ས་བདུན་
 ཀྱི་བར་གངས་མེད་གཉིས་པ་རྫོགས་པ་དང་། ས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 སུ་གངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོགས་བསགས། སྦྱོར་ལམ་
 མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། བྱང་བར་སྒྲོམ་ལམ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་སྦྱངས་ཏེ། ཟད་
 མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་དང་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་
 བེད་། གཟུགས་སྐྱ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཕྱང་པོ་དང་པོ་གསུམ་དང་ལྷ་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་འདུ་བྱེད་རྒྱན་
 ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །གང་དུ་
 བྱས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་བྱལ་གྱུར་ཅིང་། །འདུ་བྱེད་ཉི་
 བར་ཞི་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདར་བྱུང་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷག་
 མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་

མར་ཡང་། ལྷག་མེད་གི་ཆེ་ཕུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་འབྲེལ། །སངས་
རྒྱུ་པའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
སྐད་དུ། ཆོས་གི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག གང་ནམས་སྤྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག
ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་བསྟན་ཆོས་ཆད་
ཅས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་
རིའི་བྱས་བསྟུས་པའི་ཆོས་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་
གི་ཆད། དེ་ལ་ཞོ་ལོ་ཀ་དུག་སྟོང་ཡོད། ཅས་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གི་
གཏམ་རྒྱུད་ཆད་པ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཆད་ཡིན་ཞེས་
ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟུང་པ་ནམས་གི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་གི་ཕུང་པོ་མཐུན་
པར་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ལ་སྟུང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གང་ཡང་རུང་བའི་གཉེན་པོ་ཆད་པ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་
གི་ཆད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། སྤྲ་མ་གཉིས་གཞན་ལུགས་
དང་། བྱི་མ་རང་ལུགས་སུ་གསལ་བའི་བྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་
ཡང་། བརྒྱད་ཁྲི་དང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གཉིས་ཀ་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སྟོན་
མེད་དོ།

ཆོས་ཕུང་དེ་ནམས་ཕུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ། དེར་གཏོགས་གི་གསུང་རབ་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་

ན། ལྷ་ནམས་གྲིས་ཨ་ལ་ལ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འཛོག་
 བའང་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་
 བའི་ལམ། །སྤྱར་བར་འགོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
 ན། མཐོང་ལམ་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྲུག་ཆོས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 བའི་ཕྱིར། འབྲུག་ཆོས་ཡོད་དེ། གཞུང་ཆེན་མོ་འམ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ལྟར་
 ན། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྱར་དུ་འགོ་བ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་
 དུ། མཐོང་ལམ་གྲིས་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་
 ཡིན། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་གྲིས་བསྐྱུས་པའི་འཕགས་
 ལམ་ཡན་ལག་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྲུག་ཆོས་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པར་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་མཐོང་
 ལམ་སྒྲིབ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དང་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲིབ་
 མེད་དེ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདིར། སྒྲོམ་དང་མཐོང་ལ་
 རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་སྒྲོག་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་པས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 འཁོར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་མདོ་སྟེ་པའི་སྒྲོགས་བཟུང་

བའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དེ་ལ་ནི་ལམ་ལྔ་ག་ཡང་ཆོས་འཁོར་དུ་བྱ་
 དགོས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ ལུང་
 གི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་བྱུང་། ཟེར་ན་མི་འཐད་
 དེ། འདུལ་བ་ལུང་གི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྔ་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ལུང་གཞན་རྣམས་དེའི་སྡེར་གཏོགས་
 སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེ་དངོས་ཡིན་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་
 བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། གྲེ་བྲག་སྤྲེལ་སྤྲེལ། བདེན་བཞི་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེར་གཏོགས་
 གྱི་གསུང་རབ་མ་གཏོགས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་མོད། མདོ་སྡེ་པ་རི་
 ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་
 དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་ན། སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཤེས་ཕྱིན་
 གྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་ཀྱང་། ཕྱི་མས་བཀར་འདོད་པ་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་
 བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་ཏེ། དེ་སེམས་ཅམ་པ་སྟོགས་ནས་
 གཞལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཅུ་འགྲེལ་གྱི་རང་སྐྱད་ལ་མདོ་སྡེ་པ་མཐའ་དག་གིས་
 ཤེས་སྟོགས་གྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 འགོག་པའི་རང་འགྲེལ་གནས་དགུ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཀར་མི་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེར་གཏོགས་གྱི་གསུང་
 རབ་དེ་ལ་ཡང་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དངོས་

གྱི་བཅོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 དངོས་གྱི་བཅོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
 པ་དངོས་གྱི་བཅོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་པོ་དང་དེའི་ནང་གསེས་གྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་ནང་གསེས་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་
 གསུམ་པ་འདི་བྱུབ་སྟེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཅེས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས།
 ལོགས་སུ་མ་གསུངས་པར་སིལ་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་འབྱུང་བའི་བྱིར། སྡོམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལ་
 འཇུག་ཀྱང་གྱུའི་བུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིགས་ཤེས་གྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 བེ་ལྟ་སྤྱིད་གྱིས། །ཆོས་གྱི་བྱང་པོ་ལྟ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོ་
 འགལ་བུས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་གསུམ་པོ་ཆེས། །ཁམས་གྱི་ཆོགས་ནི་གང་
 པོས་བསྐྱུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མངོན་པ་
 སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པས་བཅོམ་
 བྱ་གཞི་ལྟ་དང་། ཅོད་བྱེད་གནས་བརྒྱུད་གྱི་སྟོན་ས་འཆད་པ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་
 མཛོད་ཅུ་བ་བཅ་པོ་གཉིས་དང་། རང་འགྲེལ་བཅ་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་འདི་མཛོད། ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་
 སྤྱིས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱི་སོ་སོའི་འགྲེལ་

བཤད་དོན་གསལ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ་པ་ཞིག་དང་། འགྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་
 སྐུ་འབྲང་བ་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ་པ་ཞིག་མཛད་དེ། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཚྭ་གས་སྒྲང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
 བ་གནད་ཀྱི་སྟོན་མ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་གནས་
 ལྷགས་ཐོག་གཟེར་དང་། སྟོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་མདོ་
 དང་མཐུན་པ་དང་། བམ་པོ་ཞི་གནས་ལྷས་མཛད་པའི་ཉེར་མཁོའི་བསྟན་བཅོས་
 རྣམས་ཡོད་དོ། །

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རྫོང་བྱེད་གནས་བརྒྱད་དུ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན། འོ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་
 བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་གང་ཞིག་ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱས་གང་ལ་དམིགས་པའི་
 དུལ་དང་། དེས་ཉམས་སྐུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། སྒྲངས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་གསུམ།
 དུལ་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་དང་རྗེ་སྟེད་པ་གཉིས་ཡོད། གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
 དུལ་རྗེ་སྟེད་པ་དང་། གནས་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྷ་བ་གསུམ་གྱིས་རྗེ་ལྟ་བ་དང་།
 གནས་དྲུག་པས་ཉམས་སྐུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པས་
 ཉམས་སྐུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། དང་པོས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་དང་། གཉིས་པས་
 དབང་པོ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་པ་སོགས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་

བའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དེན་པ་དང་། བཞི་བ་དང་ལྔ་པས་
 གུན་འབྱུང་བ་དེན་པ་དང་། ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་བ་དེན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གནས་དྲུག་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། དེས་ལམ་ལྔ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་དེན་བཞིའི་ལམ་བ་དེན་བསྟན་པར་ཡང་བྱུང་བོ། །གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་
 པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། བདུན་པས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲས་
 བྱ་དང་། བརྒྱད་པས་བྱུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོམས་འབྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ། རྗེ་དཔེ་དེ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིས་མངོན་པ་
 རྟེན་བདུན་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་གི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་ཐབས་ཡན་
 ལག་ལྔའི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དགོས་དོན་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱེད་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བཟློག་བྱ་
 གཞི་ལྔ་དང་། རྗེ་དཔེ་དེ་གནས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་དོན་གཞུང་
 རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། མཆོམས་སྦྱར་ནི་སྤེལ་སྤེལ་ལས་ཕྱི་མ་
 ཕྱི་མ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བཀལ་ལན་ཀྱི་བཀལ་བ་ལོ་གྲགས་ཟེར་
 གསུམ་རྣམས་ལན་གྱི་བྲག་སྦྱོར་བའི་ལྷགས་ལྷང་རིགས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་
 སྟོན་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། བཞི་ཡོད་དེ། མཚན་གྱི་དོན།
འགྱུར་གྱི་ཕྱག གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་ཉི་རྟམ་ཀོ་ཏ་
ཀཱ་རི་ཀཱ་ཞེས་བྱང་བོད་སྐད་དུ་སྦྱར་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེན་ཐུས་
པ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་ལོ་གད་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་གི་དོན།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར། གང་ཞིག་ཀྱན་ལ་ཐུན་
པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགོ་བ་བྲངས་མཛད་པ། །དོན་
བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་། །ཞེས་མཛོད་པར་བཞེད་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། རང་གི་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འདོད་པས་རང་གི་སྟོན་པའི་
ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བཞེད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
བའི་ཕྱག་འཆམ་བ་ཅོམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སྟོན་པའི་ཆེ་
བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀླང་པ་དང་པོས་རང་དོན་སྟོན་ཆོགས། གཉིས་

བས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས། གསུམ་བས་འཕྱིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དེ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྟོགས་པ་
 ཕུན་ཚོགས་ལྷགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། གང་
 ཞིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་
 བློ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟུན་པ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་
 ཕུན་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བློ་ཤེས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། མདོ་ལས། བླ་མ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
 པོ་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། བདག་འདྲིན་གྱི་རྩ་བ་
 ཅན་གྱི་སྤ་རྒྱུ་བཅུ་ལྔ་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་
 ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་དེག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པ་འཇུག་པར་བརྟུན་པ་གང་ཞིག་
 དེ་གཉིས་སྤངས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། བློ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕུན་
 པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་རུང་ལ་ཕུན་
 པ་དང་འདྲ་ཆོས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱུ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་

ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའམ་
 དེའི་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མ་བྱུང་བར་ཐལ།
 སྤང་བྱ་ལ་དེས་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་གང་རུང་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གིས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་
 དང་པོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། སྤང་བྱ་ལ་སྤྱིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་
 པའི་བྱིར། ཡང་ན། དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་། རང་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་བྱིར་ན་ཐུན་པ་དང་འདྲ་ཆོས་སུ་བྱུང་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད་དོ། ཁོ་ན་རེ། སྤྱིབ་པ་དེ་གཉིས་སྤངས་པ་རང་དོན་ཕུན་ཆོགས་སུ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། མ་
 བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་མ་སྤངས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། ལྷ་རིའི་བྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་མ་ཤེས། མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་
 མ་ཤེས། ཡང་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་
 ཡོད་པར་མ་ཤེས། དག་བཅོམ་པ་དེ་གཉིས་སོགས་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པའི་
 རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་རྣམས་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་
 མི་ཤེས་པའི་རྒྱུམ་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཟབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཤིན་ཏུ་

བསྐྱལ་བ་དང་། ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུ་སོགས་མཐའ་ཡས་བ་ལས་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞི་མཐའ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་བ་ཡི། །ས་བོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དག་ ཆོན་ནམ་རྩོལ་གསེབ་ན་
 གསེར། །བག་ལ་ཞ་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེས་བྲིས་བདག་ལ་ཐར་བའི་ས་བོན་ཡོད་
 བར་མཐའ་ནས་རབ་བྱུང་མཛད་དོ། །མ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་བུ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་
 རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཀུན་མཐའ་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །ཞེས་སྤྲི་ཐོ་ཅན་
 འཛིན་གྱིས་གསུངས་བ་ལྟར་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་བ་མཐའ་ན། གཞན་
 གཉིས་མཐའ་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བཞི་སྤྱི་བ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བོད་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་
 ཅིང་སྤྲ་བ་སོགས་བཞི་སྤྱི་བ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་
 གཞན་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་འདིའི་ཆད་ལྡན་གྱི་ལུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ལམ་དགའའི་རྣམ་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་
 བདག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ཞེས་བ་
 ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གཏན་བཅོམ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་
 ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་དེ་སྤྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་

བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུག་
ལྟ་བུར་འདས་ཀླུ་མས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་ཡེ་བཙུག་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཀྱན་
ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཙུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཏན་བཙུག་ཞེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་
ལས་ལྷག་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་
འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཀྱན་ལ་ཐུན་པ་བཙུག་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཏན་
ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཡུལ་དང་དུས་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་
རེ། དག་བཙུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་ལ་ཐུན་པ་བཙུག་པར་བཞད་པ་འདི་མི་འཐད་
བར་ཐལ། ཉན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་མ་བཙུག་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
མ་སྤངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། དངོས་སོ་ལ་སྤྱིབ་པ་
དེ་མ་བཙུག་ཞིང་མ་སྤངས་ཀྱང་། བཙུག་པའམ་སྤངས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཉན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའང་ཡིན་
ཏེ། དོན་གསལ་ལས། དེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།

འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པས་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཙ་བ་ནས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་གང་སྤངས་ཆད་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རི་ཅམ་གྱིས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་
 ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བར་པ་རྐང་པ་གཉིས་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགོ་བ་རྣམས་སྐལ་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་བྲངས་
 པར་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྲུགས་
 བཅེ་བ་དང་ལྷན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱག་བརྒྱུངས་པ་དག་གིས་སྐལ་
 པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་བྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཞེས་པ་
 སྟེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་ཡོད་པས་འདམ་ཞེས་
 གྲང་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བ་ནི་འགོ་བ་ཀྱན་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བཀལ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདམ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་ཅག་རྣམས་དེང་སང་འཁོར་བར་གནས་པ་འདི་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་བྲངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། སྐལ་ལྷན་བྲངས་ཀྱི་སྐལ་མེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མདོ་ལས།
 རིམ་ལྔ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །ཡོངས་སྟོན་བརྗོད་ཁ་འབྱེད་ལྟར། དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་བྱུང་ཡང་། །བསམ་བ་ཡོངས་སྒྲིན་ཁོ་ན་སྤྱིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་འདྲེན་བཞིན་བ་དང་འདྲེན་འགྱུར་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལའང་བྱངས་ཞེས་འདས་
 པའི་སྐྱས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུས་གསུམ་གཤེགས་བ་མི་ཡི་སེང་གེ་
 ཀྱུན། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བཞིན་བ་དང་། གཤེགས་འགྱུར་རྣམས་ལའང་
 འདས་པའི་སྐྱས་བསྟན་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཐ་མ་རྒྱུ་བ་གསུམ་པས་
 འཕྲིན་ལས་ཕྱན་ཆོགས་བསྟན་པར་བྱུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དེས་གདུལ་
 བྱ་འཁོར་བ་ལས་བྱངས་ཀྱི། ཁྱབ་འཇུག་གི་རྩ་འབྲུལ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དམ་བ་
 ཕྱིན་བ་ལྟ་བུའི་མཐུས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 སྟོན་པས་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགོ་བ་བྱངས་ཤིང་། རྩ་འབྲུལ་དང་དམ་བ་ཕྱིན་
 པའི་མཐུས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྩ་འབྲུལ་དང་དམ་བ་
 ཕྱིན་བ་དང་མཐུ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། རྣམ་བ་གཅིག་ཏུ་ན་
 རྩ་འབྲུལ་དང་། དམ་བ་ཕྱིན་བ་དང་། མཐུ་ཞེས་ཆོག་གསུམ་དུ་ཆས་པ་དབྱེ་སྟེ།
 མཐུ་ནི་རུས་པའི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རུས་པའི་བྱད་པར་
 ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱར་གྱི། ཁ་ཅིག་ཕྱན་མོང་གི་དངོས་
 བྱུང་བརྒྱུད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དང་འདྲེས་པའི་འོལ་ཆོད་དུ་བྱེད་ཀྱི།
 འབྲེལ་བའདད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མཐུས་

མ་ཡིན། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པས་ཀྱང་རེས་འགའ་གདུལ་བྱ་ལ་རྩུ་འཕུལ་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་གྱི།
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་རེས་པར་ཆོས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟུ་
 བ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆོས་ཅན། སུན་ཆོག་གས་གསུམ་མངའ་བའི་ཐུབ་པ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲུས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། ཉས་ཞེས་པ། ལྷག་མ་འབྲེན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་
 གྱ། ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་མངོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་གྱ། །ཞེས་ཚུམ་པར་
 དམ་བཅའ་བ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི་ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན། ཆོས་མངོན་པ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་
 བ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། བརྟར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས་།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལས། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོབ་
 ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་འདུས་བྱས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ འདུས་བྱས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རབ་
 ཕྱེ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དོན་
 དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པས་སྟབས། ཚུར་ལའང་སྟབས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་

དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག་ དོན་དམ་པའི་ཆོས་
 མངོན་པ་དང་ལམ་བདེན་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་བདེན་མ་
 ཡིན་པ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
 བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འོ་ན། ལམ་བདེན་མཐའ་དག་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་
 པ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་ཅེས་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་ཡིན། ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་དང་། ཟག་མེད་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་ནི་མེད་རྗེས་འབྲངས་བཅས། ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། རྗེས་མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། རྗེས་འབྲངས་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བསྟན་
 པར་འགྱུར་རོ། རེ་ཞིག་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའོ། ཞེས་དང་། དོན་
 གསལ་ལས། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་ནི་མེད་རྗེས་འབྲངས་བཅས། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དུས་ན་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཙོ་བོའི་
 རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་རབ་སྟོས་སོ། ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ནི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྟའོ། ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་
 རབ་ཁོ་ན་ཆོས་མངོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་གཟུགས་ཕུང་ནི། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱ་
 རྟེ། དེ་ཟག་བཅས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ལ་ཟག་བཅས་གྱིས་
 ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་
 ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་དེས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེར་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་ཕུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་གཟུགས་ཕུང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལམ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་སོགས་ལ་དེས་མ་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ལ་འང་འཁོར་དང་
 བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་རྟེ། །ཞེས་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ། སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་མ་
 ཁྲབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ས་གང་
 ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་
 རུང་ལ་བརྟེན། སྒྲིམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ ཅེས་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་

བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་རུང་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ས་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ཡང་། ས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་
 སྒྱེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་མཆོན་ན་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ན། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཆོས་
 མངོན་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་འཁོར་དུ་འོང་ཚུལ་རིམ་ལྔར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་རང་སས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བདེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ། བསམ་གཏན་གསུམ་བར་རང་སས་བསྟུས་
 པའི་སེམས་ཆོར་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ། བསམ་གཏན་
 བཞི་བར་རང་སས་བསྟུས་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
 སྤང་པོ་ལྷ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ་རང་སས་བསྟུས་པའི་ཆོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བཞི་འཁོར་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 བརྟན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་
 གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བརྗོད་བྱང་བྱེད་པའི་
 ཆོག་གམ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆོགས་སྒྱུར་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཐོས་བསམ་
 སྟོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བརྟན་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་འགྲེལ་ལས། བརྟན་བཏགས་པ་ནི། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་
 གང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། སྟོམ་

བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །བསྟན་བཅོས་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་
 བའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་པ་སུ་གྱུར་པས་ཆོས་མངོན་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྔ་
 ཡོད་ན། ཆོས་མངོན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱང་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་
 བྱ་སྟེ་འདུས་བྱས་གང་ཞེག་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཕྱང་པོ་བཞི་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་གྱི་
 ཆོག་གི་ཆོག་པ་གཞུགས་ཕྱང་དང་། མིང་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕྱང་པོར་འདོག་སྟེ། ཆོག་
 གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཞུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་འོག་
 ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། བརྟུང་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཉིད་མངོན་པ་
 དངོས་མ་ཡིན་ན། དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ་མངོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་གྱིས་མངོན་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་
 དང་། ཆོག་པ་སྐྱུར་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་མངོན་པ་ཐོབ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་
 པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། མངོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཤེས་
 རབ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་མངོན་པ་
 ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོན་པས་ཆོས་དང་།

མུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། དེས་པའི་ཆོག་ཏུ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ། དེ་
 ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མུང་ལས་འདས་པའམ། ཆོས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ལས་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བརྟན་བཟགས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཆན་གཞི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་ས་གང་
 དུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱིས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད།
 ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། བསམ་བྱང་གི་ཤེས་
 རབ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། སྒྲོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
 ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྤྱོ་
 ཐོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། གོང་མ་གཉིས་ན་སེམས་ལོང་མེད་
 པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། འདོད་ཁམས་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་
 པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱང་བ་
 དང་། སྤྱིས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་
 པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། སྤྱིས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལས་
 བྱང་བ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཆོ་དེ་དག་ཚུམ་པའི་ཆོ་དེ་དག་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁོ་ནར་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱང་བ་
 དང་། སྤྱིས་ནས་ཐོབ་པ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདིར་དེའི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཅུང་ཕྱིར་རམ་། འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས་ན། གཞུང་འདིར་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་བཛོད་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཅུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རལ་གྱི་གང་དུ་གཞུག་པའི་ཤུབས་ལ་རལ་གྱིའི་ཤུབས་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་འབྲུང་བའི་ཁུངས་སམ་གནས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གང་ནས་འབྱེན་པའི་གནས་ལ་རལ་གྱིའི་ཤུབས་ཞེས་བཛོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གསུངས་ཤེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྤིང་མཆོ་འདིར་འབྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་སྤིང་མཆོར་འབྱམས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་དེ་སྤོང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས་མངོན་པའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་བས་མ་རངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པས། མངོན་པའི་གསུང་རབ་བསེལ་བྱུང་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་

ཞེས་པའོ། འོ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། དེ་བདུན་སྟུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་མཆིམས་ཁུ་དཔོན་ནི་འགྲེལ་བ་ཤད་དོན་གསལ་གྱི་བཞེད་པར་མཛད་ནས་
 ཀཾ་གྱའི་བྱ་སོགས་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་དང་དེས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྗེ་
 བཅུན་རེད་མདའ་བ་ནི། ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྱུགས་སོ། ཞེས་
 མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་ཟུར་བའི་གསུང་ཡིན་པས་སོ་སྐྱའི་བརྟེན་བདུན་གྱིས་བྱས་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱའི་བརྟེན་སྟུས་བྱས་
 རོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་གཞིར་བཞག་ལ་
 ཀཾ་གྱའི་བྱ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་བྱུབ་དང་། རྟུལ་སྟན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པའི་
 གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་རྣམས་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ཅོམ་པ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་བྱུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།
 རྟུལ་སྟན་ཆ་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
 ཟག་ཉག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་
 ཁུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་བྱུབ་སོགས་སྟོན་
 པའི་མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལོ། ཞེས་པ་སྟོབ་དཔོན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་སྤྲེལ་མ་རངས་པའི་གསུང་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་མདོ་སྡེ་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་

རང་གཞུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལོ་ཞེས་པ་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སྟོན་
 པ་མ་ཡིན་པར་མཛོད་རང་གཞུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 རོན་གསལ་ལས། ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས་ཀྱང་། ལོ་འདི་སྤྱི་ནི་གཞུང་གི་
 བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་
 ཡང་། ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་བྱེ་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་
 །ལྟ་བུ་བ་བྱེ་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བྱུང་དང་། རུལ་ཐུན་
 ཆ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་སྤྱི་འདི་སྤྱི་བས་
 སུ་སྟོབ་དཔོན་བྱེ་སྤྱི་དང་མདོ་སྡེ་པའི་སྤྱི་བས་སུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་
 སྤྱི་བས་སུ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བས་སྟོབས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ།

གཞུང་ལོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་
 བཞི་བསྟན་པར་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་བསྟན་བཅོས་འདི་འདི་བཛོད་བྱར་བསྟན། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པས་ཆོས་
 དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའམ་རྟོགས་པ་དགོས་པར་བསྟན། མེད་པར་ཉོན་མོངས་
 རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟག་མེད་མུང་འདས་སམ། དེ་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་སུ་
 བསྟན་ཅིང་། འབྲེལ་བའང་ལུགས་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བཤད་པ།

འོ་ན། བསྟན་བཅས་འདིས་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པར་བཤད་ན།
 བཤད་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་
 ཆོས་རྣམས་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཡོད་དེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་། ཟག་
 བཅས་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་
 ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐའ་དག་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཀྱི་ཏུ་རྒྱས་རུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འགོག་ལམ་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་
 སུ་འགྱུར་ཏེ། ཏྲགས་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་གི་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་མོད་གི་དེ་གཉིས་ལས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་
 བས་དེ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟག་མེད་གི་ཆོས་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ལམ་གི་བདེན་
 པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་
 གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལམ་བདེན། རྣམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་

སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྐྱིབ་པའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་ཡིས། །སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་སྐྱིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་དང་པོ་དང་། གཉིན་པོའི་སྟོབས་གིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་ནམས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་རང་གི་དགག་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་མི་སྐྱིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་པའི་གོ་ས་ན་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་པའི་གོ་སར་ཅིག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཅིག་པས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། གོ་ས་དེར་ནམ་མཁའ་མེད་ན་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ནི་རྟེན་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་མི་སྐྱིབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ནམ་མཁས་སྐྱེད་ཏེན་པའི་དོན་བྱེད་རུས། གཉིས་པས་རང་གི་སྒོ་བ་པ་འཛིན་པའི་
 དོན་བྱེད་རུས། གསུམ་པས་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གཤགས་བྱེད་རུས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། སྤང་བྱ་ནམས་རྣམས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྲལ་བ་ནམས་ཀྱང་རྣམས་སོ་
 སོ་བར་གྱུབ་པའི་སྤྱིར། ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་ཀྱང་། ཡོད་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྲལ་
 ཟེ། དངོས་སོ་དང་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་སྒོ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་མར་སོང་ཞིང་། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་
 པ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་
 པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། ཟག་བཅས་ལ་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་རུང་
 ཡིན་པས་མ་བྲལ་བར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། དེ་སྤང་བྱར་ཁས་སྐྱེད་ས་དགོས་པས་ཟག་བཅས་སུ་གྱུབ། དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
 གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་
 ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལུང་མང་སོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འདུས་བྱས་བཤད་པ།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་

སྒྲང་དོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་དོར་བྱ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་བུར་སྒྲང་བུར་མདོ་ཅམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རྣམས་ཞེས་བཤད་ན། དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་གྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་སྤང་པོ་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་གྱི་སྤང་པོ། ཆོར་བའི་སྤང་པོ།
 འདུ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་
 ཅིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞན་པལ་ཆེར་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་སོགས་དབྱེ་གཞི་
 རྣམས་དང་། རྣམ་མཐུན་ལྟ་བུ་ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན།
 ལྟ་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་གཟུགས་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཆོར་སྤང་ཡིན་ན་ཆོར་བ་ཡིན་
 དགོས་པ་གང་ཞིག འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདུས་
 བྱས་དེ་དག་གྱང་མིང་གི་རྣམ་བུངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། །དེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དུས་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བཅས་དང་།
 གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་བྱུང་སྟེ།
 རིམ་པ་བཞིན་ཐལ་ཟེན་པ་དང་། འོང་རྒྱ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཟ་བའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། གཏམ་བཟང་ངན་པལ་ཆེར་འདིའི་སྟེང་
 རས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན་འདི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
 དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་
 བྱས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱུ་རྣམས་འདུས་ཤིང་སྤང་ནས་
 བྱས་པ་དག་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་
 མེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་གཅིག་དང་ཟ་
 དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ ལྷ་ཀ་རྣམས་ཟ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆོར་བ་
 དང་འདུ་ཤེས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམས་ཤེས་
 ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རྣམས་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་སྒྲོམ་པ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་འདུ་སོགས་འཁོར་ནང་
 བན་ཚུན་གཙོ་བོ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 སྤང་དང་ཆོར་བ་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྣམས་ཟ་དད་དུ་བྱ་དགོས་
 ཏེ། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག

ཟག་བཅས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།

འདུས་བྱས་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་འང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་
 རྒྱ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །སྤང་པོ་འང་
 དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་། །སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་འཛིན་ཉེར་དང་། །ལྷ་གནས་

སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉེར་ལེན་དང་། འཐབ་བཅས་
 དང་། སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་། ལྷ་གནས་དང་།
 སྲིད་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཉེར་ལེན་ལས་
 བྱུང་། འབྲས་བུ་ཉེར་ལེན་སྟེ། གོགས་ཉེར་ལེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། རྩ་ལས་བྱུང་བའི་མེ། སྤྲན་སྟེང་པའི་ཤིང་དང་། རྒྱལ་པོ་
 ལ་རག་ལས་པའི་མི་རྒྱལ་ལ་དེའི་མིང་གི་བརྗོད་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 རྒྱལ་ལས་བྱུབ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་མི་
 མཐུན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོས་འཛིག་པ་
 དང་། ལྷ་ངན་སྟེང་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སྤང་བཤད་པ།

མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ།

འོ་ན། སྤང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཟུགས་སྤང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་གྲེད་
 མིན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། གཟུགས་སོགས་དོན་
 ལྔ། རྣམ་རིག་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་གཟུགས་སྤང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཟུགས་རུང་གང་ཞིག དུ་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། རིག་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། དུལ་དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་གང་

རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སལ་ཆེར་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་ལུས་དུ་མ་
 སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་
 རྣམ་ཤེས་ཏེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྲང་བར་དམིགས་པ་མིག་དབང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དམ་ངོ་བོར་འཛོག། དེས་རྣ་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་ལ་རིགས་འབྲ་
 བའི་ཕྱིར། དེ་རེ་རེ་ལ་ཏེན་བཅས་དང་དེར་མཚུངས་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་
 སྟེ། མཆོན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་ཏེན་བྱེད་པའི་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་དང་པོ་དང་། གཉིད་འབྱུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་
 གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཞི་གཉིས་
 བའང་དེར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བྱེད་
 པའི་རིགས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགེལ་ལས། གཟུགས་དང་སྒྲ་
 དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏེན་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་དྲང་
 བའི་བདག་ཉིད་ལྔ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་
 དང་སྣ་དང་སྟེ་དང་ལུས་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རི་
 སྐད་དུ། དག་སྒོང་དག་མིག་ནི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་
 བྱས་པ་གཟུགས་དྲང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ལྔའི་དབྱིབས་ཡོད་དེ།
 རིམ་པ་བཞིན། ཟར་མའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་དང་། གྲོ་ག་བཅུས་ཏེ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

མིག་སྟན་གྱི་ཐུར་མ་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩ་བ་ཕྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་རོག་ན་
 འངས་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་ཁྲབ་པ་རྣམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་
 རྣམ་ཉི་ཤུ། །སྤྱི་རི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །རོ་རི་རྣམ་ཐུག་དེ་རྣམ་བཞི། །རེག་བྱ་
 བརྒྱ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ལ་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་
 དང་། དབྱིབས་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱ་གཉིས། གྱི་མ་ལ་བརྒྱད་
 ཡོད། སྤྱི་ལ་བརྒྱད། རོ་ལ་ཐུག་ དེ་ལ་བཞི། རེག་བྱ་ལ་བརྒྱ་གཅིག་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་།
 ལྗང་བ་དང་། ལྷན་པ་དང་། སྤྱིན་དང་། རུ་བ་དང་། རུལ་དང་། ཁྲག་སྣ་དང་། ཉི་མ་
 དང་། གྱིབ་མ་སྟེ་ཁ་དོག་གི་བརྒྱ་གཉིས་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུང་བུ་དང་། ལྷམ་པ་
 དང་། རླུ་པོ་དང་། མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། བྱ་ལེ་བ་དང་། བྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ་དབྱིབས་གྱི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཁུ་དང་སྤྱིར་ཁ་སོགས་ལོགས་སུ་མི་
 འདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་དང་པོ་བཞིའི་འཕྲོ་འདུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། སྤྱིན་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་ལས་མ་གཡོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྤྱིན་སོགས་སྤྱི་མའི་གཟུགས་བརྟག་མི་བཟོད་པས།
 ཐག་རིང་པོ་ནས་ཅིག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། ཉེ་བ་ན་མི་སྤང་བས་གཟུགས་མིན་ནམ་
 ལྷམ་པའི་དོགས་པ་སྤྱི་བ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བཞི།
 མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྟན་པའི་སྐྱེ་མི་སྟན་
 པའི་སྐྱེ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་སྟན་པའི་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་སྐྱེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། རྩེས་བྱས་ཆོས་འཆད་པའི་སྐྱེ་
 དང་། མིས་ཆོག་རྩལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་དང་། བེག་དོབ་པའི་སྐྱེ་དང་། ཁུར་ཚུར་བརྟེན་
 པའི་སྐྱེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་
 པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྟན་པའི་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་སྐྱེ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་
 སྟན་པའི་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་སྐྱེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ།
 རིམ་པ་བཞིན། སྐྱེ་ལ་བས་ཆོས་འཆད་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་ལ་བས་ཆོག་རྩལ་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེ་དང་། མཁར་རྩེ་སྐྱེ་དང་། བྲག་རལ་བའི་སྐྱེ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རོ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། མངར་བ། རླུང་བ། ཚ་བ། ལན་ཚ་བ། རླ་
 བ། ཁ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རི་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རི་ཞིམ་པ། མི་
 ཞིམ་པ། རི་མཉམ་པ། མི་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རེག་བྲ་ལ་
 བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། འབྱུང་བཞིའི་རེག་བྲ་བཞི། འབྱུང་འབྱུང་གི་རེག་བྲ་བདུན་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇམ་པ། རྩལ་པ། ལྷི་བ། ཡང་བ།
 གང་བ། བགེས་པ། རློམ་པའི་རེག་བྲ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་
 གོན་ལྷ་སོ་སོ་ལ་དབྱེ་བ་གངས་མང་དུ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་བསྟན་བར་བྱའོ།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགོ་དང་མི་དགོ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་
 བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྟོག་། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། བྱེད་པར་ཀྱི་ཆོས་གཞན་བཤད་པ། ཅོད་
 བ་སྤངས་པ་སྟེ་ལྷའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱེད་
 ཆོས་ལྷ་ལྷན་ཞེས་ལ་བརྟོག་པའི་བྱིར། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར། རོ་བོའི་བྱེད་
 པར། དུས་ཀྱི་བྱེད་པར། རྒྱུའི་བྱེད་པར། དེས་པའི་ཆོག་གི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་མི་དགོ་
 གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མཆོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
 བྱིར། བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱར་བྱས་པ་ལས་
 འབྱུང་བའི་བྱིར། ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། རང་ཀུན་ནས་སྦྱང་བའི་སེམས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་གཟུགས་ལ་རག་ལས་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་རང་འབྲེལ་ལས། སེམས་གཡེངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་འདྲ་ཡིན་པའོ། །སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་
 ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་

བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་མ་ཡེངས་པ་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་
 མངོན་ནོ། །དགོ་དང་མི་དགོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོ་ལེགས་དང་དགོ་ལེགས་མ་ཡིན་
 པའོ། །རྗེས་འབྲེལ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་ཏོ། །ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་
 པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་དེའི་
 མིང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞུགས་དང་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཡིན་ཡང་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །བརྗོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བྱེད་ཆོས་ལྟ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
 བོས་དགོ་མི་དགའི་སེམས་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་གཞུགས་ཡིན་པ་སེལ། གཉིས་པས་མིག་དང་མིག་གི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་
 པ་སེལ། གསུམ་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སེལ། བཞི་པས་དགོ་མི་
 དགའི་ཐོབ་པ་དེ་སེལ། ལྟ་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཞེས་
 པའི་སྤྱི་དེ་གཏིང་ཚུགས་པའི་སྤྱི་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་ཅེས་
 པའི་སློབ་དཔོན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་འཆད་པ་མང་ཡང་། རྩོམ་པ་པོ་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་ཞེས་བརྗོད་པ་འགྲིག་རྒྱ་རྒྱུང་བས་མཆིམས་
 བསམ་བཟང་གིས་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པར་བཤད་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལྷོ་མ་པ། ལྷོ་མ་མིན། བར་མའི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གསུམ་ཡོད་པར་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་གསུམ་ངི་མེད་གཟུགས་གསུངས་
 དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་གཞན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་
 གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག་ ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ཚོད་སྤངས་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གིས། འདི་ལ་མ་
 ཆང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྐྱ་ལྟག་བརྗོད་
 བྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་བྱད་པར་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སྟར་བཤད་པའི་ངོ་བོའི་བྱད་
 ཆོས་ལ་སུན་འབྱིན་པའི་ཚོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་རྣམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྒྱན་མཚོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་པ་ཁས། ཡང་དེ་རྗེས་
 ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བསྟན་
 བཅོས་ལས་རྗེས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་འགལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཡེངས་
 པ་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐབས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་
 བཅས་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་དོ་སྟོམ་ན། འོ་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲ་ཡང་
 ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཡེངས་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བཤད་པས། སེམས་
 དང་བཅས་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པར་གོ་བུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིང་གི་འདོགས་
 བྱ་མི་འཐད་དེ། ལུང་ལས་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། ཞེས་
 གསུངས་པས། དེའི་མིང་གི་བྱེད་པར་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཚིད་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན། བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འབྲ་བའི། སེམས་
 བའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། །དེ་
 བྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འདོད། །ཅེས་གསུངས། སྤར་གྱི་ཚིད་པ་བྱེད་རང་ལའང་
 འདུག་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་སུ་ཐལ། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གཡེངས་པ་
 དང་སེམས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན། སྤར་བྱི་ལ་
 ལན་མེད་དོ། །ཚིད་པ་ཚིད་ལན་འདི་རྣམས་ནི་དོན་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་སྒྲོབ་
 དཔོན་འདུས་བཟང་གིས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་བ་བཀོད་གྱི་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་མཛོད་
 འབྲེལ་ལ་མི་སྤང་ངོ་།།

འོ་ན། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། ཞེས་བཤད་ན། འབྱུང་བ་བཞི་
 པོ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །ཆུ་དང་མེ་

དང་རྒྱུ་ཁམས་རྣམས། །འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་གྱུབ། །སྤྱི་གཤེར་དོན་ཉིད་
 གཡོ་བ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་ཞིང་འཐས་པ་
 དང་། རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་དང་། ཆ་ཞིང་སྤྱི་གཤེར་བ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རྣམས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་གི་རོ་སོར་འཛོལ། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 རིམ་པ་བཞིན། འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན། དེས་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་
 རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། རྟེན་པ་སྟོས་པ་ཆེ། གནས་
 པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་བས་ཆེན་སོ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་ཁམས་ཞེས་གྲང་
 བཟོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བཞི་སོ་དེ་དག་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་
 རྒྱུར་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཁམས་དག་གོ། ཞེས་དང་། འདི་དག་གཞུགས་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་ན་ཆེན་སོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་
 སྤྱིར། འོ་ན། ས་དང་དེའི་ཁ་དོག་དང་། རྒྱ་དང་དེའི་ཁ་དོག་སོགས་ལ་བྱེད་པར་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། བཞད་དུ་ཡོད་དེ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྟོན་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་
 ས་ཞེས་བཟོད། །རྒྱ་མེ་ཡང་རོ་རྒྱུ་ཆོགས་ཁམས། །ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འབྲ་བའང་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འཛིན་རྟེན་ན་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་ལ་དེ་དང་དེར་གྲགས་གྲང་། གསུང་རབ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་། རྒྱུང་ལ་ནི་
 འཛིན་རྟེན་པ་རྣམས་རེག་བྱ་དང་ཁ་དོག་ལའང་གཡོ་བ་ཞེས་འཆད་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། གསུང་རབ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སོ་སོ་སོར་

རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཁྲབ། དེ་བཞིའི་ཁ་དོག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཟུགས་ཕྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཟུགས་ཅན་གྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བརྩར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་དང་། དེའི་ཁམས་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་བརྩ་དང་གཟུགས་ཁམས་
 ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན་ལྟ་གང་རུང་ཁོ་
 ན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བརྩ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ལ་དེ་མི་འཛོག་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཕྱང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུགས་ཁམས་
 ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཁམས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་འགལ་ཞིང་། ཁམས་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་ནམས་འདི་དང་མི་འབྲ་སྟེ། སྐྱ་དང་
 སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱའི་ཁམས་གསུམ་དོན་གཅིག་པ་ནས། ལུས་ལུས་དབང་ལུས་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དོན་གཅིག་པའི་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་
 མཆེད་གཞན་གཉིས་ལའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་དེའི་གཞན་གཉིས་དོན་
 མི་གཅིག་ཀྱང་། དེའི་གཞན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་ཡིད་ཡིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བཞི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་བ་ལ།

ཕྱང་པོ་བར་བ་གསུམ་བཤད་པ།

འོ་ན། ཕྱང་པོ་བར་བ་གསུམ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོར་བ་
 མྱོང་བའོ་འདུ་ཤེས་ནི། །མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ཕྱང་
 པོ་བཞི་ལས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིམ་
 བ་བཞིན་སེམས་གདུང་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། རང་
 ལྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཕྱང་པོ་གཞན་བཞི་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཤིག་ལ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ལ་རོ་
 བོའི་སྒྲོན་ས་ལུས་ཆོར་དང་། སེམས་ཆོར་གཉིས། བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ས་མིག་
 གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་དུག་གཉིས་པ་ལ་མཚན་མར་
 འཛིན་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བཟ་བར་འཛིན་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 གཉིས། གསུམ་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཆོར་དང་དབང་ཤེས་
 སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་དོན་གཅིག་སེམས་ཆོར་དང་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་
 བ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་
 སོགས་དུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་
 མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་

བཅས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་
 བ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤང་པོ་བར་བ་གསུམ་
 དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་
 ཁམས་དང་། རང་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་
 སྤང་པོ་ལྔ་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོར་འཛོག་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་གཙོ་བོ་
 རྣམ་རིག་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དོན་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་དང་ཡིད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱག་དང་། ཡིད་ཁམས་དང་བཅས་པའི་བདུན་ཀྱང་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་ལས་
 ལོགས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་
 དེ་ཡིན་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་རྒྱག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་སྟེ་སྐྱེད་ཅིག་
 ལྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཐལ་བ།

འོ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་ཕྱི་མ་
 རྒྱག་ཀ་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་སྐྱབ་
 ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱག་པ་ཡིད་

གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་
 ཁམས་ལྷག་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་ལྷག་རྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷག་
 རྟེན་བཙུག་དྲུག་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་མང་དུ་བཤད་
 ། གྲང་བསྟན་ན་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་ནི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་
 གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོད་ན་གཟུགས་སྤང་།
 ཡིད་གྱི་སྦྱེ་མཆེད། ཆོས་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་
 ན་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་ན་ཡིད་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་ན། ཡིད་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས། གཞན་གསུམ་
 པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཆོས་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཆོས་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་མི་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཡིད་དང་ཡིད་
 ཤེས་དོན་མི་གཅིག་པར་བྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་པོ་ལྷ་ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལྷ་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིད་མ་ཡིན་གྲང་ཡིད་ཤེས་སུ་བྱ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་སྤང་བཤད་པས་གོ་

རྒྱས་ཤིང་། འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་པན་
 ཚུན་གཙོ་འཁོར་དུ་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་ཁ་ཅིག་ ཁམས་བདུན་
 དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡིད་ཁམས་ལ་བདུན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་
 པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 ཅིང་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཁམས་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་བྱེ་བྲག་པ་གཟུགས་ཕུང་
 ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཁམས་གསུམ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་དགོངས་པར་སོང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི། ཞེས་པའི་བྱུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་བསྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་
 དངོས་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།
 གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་བདུན་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན་གཟུགས་ཕུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་བསྐྱེས། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཁམས་གཅིག་ཕུས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱེ་བྱ་དེ་དག་ཆོས་གསུམ་པོ་

དེ་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རི་སྐད་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ཁ་
 ཅིག་སྟག་མེད་དུ་འདའ་ཁ་མའི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་དེ་ཡིད་ཁམས་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཡིད་དང་ཡིད་ཁམས་དོན་གཅིག་པར་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་འབྲའི་ཡིད་དེས་རང་འབྲས་ཡིད་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་
 སྟེ། ཁམས་གྱི་དོན་རྒྱུའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཁམས་
 གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དུ་འང་བཤད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁམས་བཅོ་
 བརྒྱུད་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་གོང་
 མ་ལྟར་ན། ཡིད་དང་ཡིད་དབང་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་
 པ་གང་ཞིག་དེ་ཅམ་འབྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཞེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིད་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཞེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་
 དེའི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཞེས་ཆོགས་དུག་གང་རུང་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདིར་མ་འབྲས་
 སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་དད་པའི་དབང་པོ་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གང་རུང་མ་ཡིན་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་
 བའི་རྣམ་ཞེས་ཡིན་ན། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཞེས་ཡིན་པས་འབྲས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ།

མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁམས་མང་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་སྒྲུང་།

འོ་ན། མིག་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་བཙུག་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་ཀྱི། །རིགས་དང་
སྒྲིད་ཡུལ་ནམ་པར་ཤེས། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །མངེས་བྱའི་ཕྱིར་
ན་གཉིས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཉིས་པོ་ངོ་བོ་མིག་དང་། སྒྲིད་
ཡུལ་གཟུགས་དང་། འབྲས་བུ་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གསུམ་དུ་རིམ་
བ་བཞིན་འདྲ་བས་ཁམས་གཅིག་དུ་བགྱང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཉིས་ཀས་བྱ་བ་
གཅིག་ལས་མི་བྱེད་ན། གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། རྟེན་མངེས་པར་
བྱ་བ་དང་། ཡུལ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིན་ཡིད་ལ་འདོད་པ་གོམས་པ་
ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་བ་དང་སྣ་ལའང་དེ་བཞིན་སྒྲིར། འོ་ན། ཅིའི་
ཕྱིར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱི་མིང་གིས་བཞེད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
སྤངས་དང་སྐྱེ་སྐྱོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ཡིན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། དུ་མ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྐྱོ་
འབྱེད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རིམ་བཤེན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ།

འོ་ན། དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཞད་དུ་ཡོད་
 དེ། རྫོངས་དབང་འདོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ཕྱང་པོ་ལ་ལོགས་གསུམ་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྫོངས་པ་གསུམ་བསྟན་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་
 པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་
 བསྟུས་འབྲིང་རྒྱས་པ་འདོད་པ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བྱང་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། གཞུགས་ལ་
 རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། སེམས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་རྫོངས་པ་གསུམ་
 རྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 གཞུགས་བྱ་དེ་གསུམ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་པ་བཞེན་དེ་རྣམས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་གསུམ་པོ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་
 གསུམ་རིམ་བཞེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཆོར་འདུ་གཉིས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན།

འོ་ན། སེམས་བྱང་པལ་ཆར་མཚུངས་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་བསྟུས་ནས། ཆོར་
 བ་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་
 དེ། ཚུད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱའི་ཕྱིར། །སེམས་

བྱང་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕྱང་པོར་བཞག་ ཅས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཆོར་འདུ་གཉིས་ཚྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱེད་བ་དང་། སེམས་བྱང་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་གཉིས་
 རགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 ཁྱིམ་བ་རྣམས་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚྩོད། རབ་བྱང་རྣམས་འདུ་
 ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚྩོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་
 ལས། གཟུགས་ཕྱང་གི་རྗེས་སུ་ཆོར་ཕྱང་རགས་བ་སོགས་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་གོ་རིམས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཆོར་འདུ་གཉིས་ཕྱང་པོ་ལོགས་བར་འཛོག་པའི་དོན་དུ་འཆད་བ་
 མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱང་རྣམས་ལས། ཞེས་གསུངས་བ་དང་། སེམས་བྱང་རྣམས་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལས་རགས་བར་སྟོན་བ་སྐྱབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཕྱིར། འ་
 བ། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཞག་ནས་ཕྱང་པོ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཕྱང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས། །དོན་དུ་མི་རུང་
 ཕྱིར་མ་བཤད། །ཅས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱང་པོ་ལ་དུ་མ་སྦྱངས་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་།
 འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་གོ་རིམ་ས།

འོ་ན། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་སོ་སོའི་གོ་རིམ་ས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་
 ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་ས་
 རེས་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་གོ་རིམ་ས་རེས་
 ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་བཞིན་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་
 མོངས། །སྟོད་སོགས་འདོད་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རགས་
 བ་དང་ཕྱ་བའི་སྟོན་ནས་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་བའི་སྟོན་ནས་དང་། ཟས་ལ་
 མོངས་སྟོད་པའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རིམ་བ་
 དང་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་གོ་རིམ་ས་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་བ་གྲུབ་
 སྟེ། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། །འབྱུང་བ་ལས་གྲུར་དོན་ཕྱིར་བཞི། །གཞན་ནི་
 ཆེས་རིང་ལྷུང་འབྱུག་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དབང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་ས་རེས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པས་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་དུག་གི་གོ་རིམ་ས་གྲུབ། དེ་གཉིས་གྲུབ་པས་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་གོ་རིམ་ས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་
 བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་པོ་དང་། ཡིད་དབང་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པས་ཕྱིས་བསྟན། གཟུགས་ཅན་ལྔའི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་བཞི་འབྱུང་འབྱུར་ཁོ་
 བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་པོར་དང་། ལུས་དབང་འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུར་གཉིས་

ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བྱིས་བསྟན། དང་པོ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་རྣ་གཉིས་
 མ་སྤང་བར་ཡུལ་འཛིན་པས་དང་པོར་དང་། སྣ་སྟེ་གཉིས་འསྤང་ནས་ཡུལ་འཛིན་
 བས་བྱིས་བསྟན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མིག་ཡུལ་རིང་བ་ལ་འཇུག་པས་
 སྤར་དང་། རྣ་བ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་པས་བྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་།
 ཡང་ན། མིག་སོགས་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་
 རིམས་ངེས་པའི་བྱིར། བོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བཟོད་པ་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བཟོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་ཆོས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གྲེ་
 བག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་བྱིར། ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྟུས་བྱིར། །གཅིག་ནི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། གཟུགས་དང་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་དེ་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མིང་གྲེ་བག་ལ་བཏགས།
 ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་སྐྱེར་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟུས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མི་མང་པོ་དང་
 མིའི་གཙོ་བོ་ཡོད་ན་མི་ཡོད་ཅེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་ལྷར་གངས་མ་
 ངེས་པར་ཐལ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།
 ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་དག་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས། མདོ་སྟེ་

བ་ལྟར་ན་རྫོད་བྱེད་གི་སྒྲ་ཡིན་པས་གཟུགས་གི་ཕུང་པོས་བསྟུས། བྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན།
རྫོག་པ་ལ་སྤང་བའི་མིང་ཡིན་པས་འདྲ་བྱེད་གི་ཕུང་པོས་བསྟུས་པའི་བྱིར་རམ།
ཡང་ན་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ།

འོ་ན། ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་བསྟན་
བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་སོགས་ལྟོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལྟ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
ནམས་སྟེ་གངས་མ་ངེས་པར་བལ། ནམ་གྲོལ་གི་ཕུང་པོ། ཟད་པར་གི་སྟེ་མཆེད།
ཟེལ་གཞོན་གི་སྟེ་མཆེད། སའི་ཁམས་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། །ཕུང་པོ་སྟེ་མཆེད་ཁམས་ནམས་ནི། །རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ལེགས་དབྱེད་དེ། །རི་སྐད་བཤད་པར་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་འབྲུང་
བ་ལས། གོང་དུ་སྟོས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ། གཞན་
ཡང་ཅི་རིགས་པར་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ནས། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཕུང་
ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་དུ་བསྟུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གོང་དུ་སྟོས་
པ་ནམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ནམ་མཁའི་ཁམས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
བྱེ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །སྤང་དང་སྟན་པ་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་
ལས། བྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན། བྱེ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་པར་

པལ་ཆེར་སྤང་བ་དང་། མཚན་མོ་པལ་ཆེར་སྤྱན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་
འདོད། ལོ་ཞེས་པས། མདོ་སྤེ་པའི་འདོད་པ་བསྟན་པ་ལྟར་ན། རྒྱན་ནམ་མཁའ།
བྱ་ག་ནམ་མཁའ། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་དང་བཞིར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་
སྟེ་བའི་ཉིན། ཤེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་སྤྱིད་པར་
སྟེ་བའི་ཉིན་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དོན་
གཅིག་ཅིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ།

ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱད་པར།

འོ་ན། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད།
སོ་སོའི་རབ་དབྱེ་འཕམ་བྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤང་པོ་དང་
སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་མི་འཆད་ཀྱི། ཁམས་ཉིད་རབ་དབྱེ་འཕམ་བྱད་པར་དུ་དང་
ལྡན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞུགས་སེམས་གཉིས་ཀའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རབ་དབྱེ་འཕམ་བྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་
པའི་བྱད་པར། གོགས་ལ་ལྟོས་པའི་བྱད་པར། རྒྱ་འབྲས་ལ་ལྟོས་པའི་བྱད་པར།

མིང་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར། སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར། བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་
 པའི་བྱང་པར། བྱང་པར་གཞན་ཡང་བཤད་པ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་
 བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་ཀྱི་བྱང་པར། རོགས་བཅས་རོགས་མེད་ཀྱི་
 བྱང་པར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀྱི་བྱང་པར། ཁམས་གསུམ་གང་དུ་
 གཏོགས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་ཡོད་འདྲིར་ནི་གཞུགས་
 གཅིག་སུ། རོགས་དང་བཅས་པ་གཞུགས་ཅན་བཅུ། །ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱུད་དེ་
 དག་ཉིད། །གཞུགས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། །འདོད་ཁམས་གཏོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞི་དོ། །འདྲི་དང་རྩོད་དང་སྤྱོད་དང་
 བྱི། །སྟེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །གཞུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་
 བྱི། །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྟན་དུ་ཡོད་
 པ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་སུ་དང་། གཞན་བཅུ་བདུན་བསྟན་མེད། རོགས་
 བཅས་ནི། གཞུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། གཞན་རྣམས་རོགས་མེད། ལུང་
 མ་བསྟན་ནི། གཞུགས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱུད་དང་།
 གཞན་མེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་གཞུགས་སྤྱོད་སྟེ་བཅུ་ལ་ནི་
 དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡོད། འདོད་ཁམས་སུ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱུད་པོ་
 ཐམས་ཅད་གཏོགས། གཞུགས་ཁམས་སུ་ནི་འདྲི་དང་རྩོད་དང་སྤྱོད་དང་སྟེ་ཤེས་ཤེས་
 ཀྱི་ཁམས་ཏེ་བཞི་མ་གཏོགས་བཅུ་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་དུ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། གསུམ་གཏོགས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདྲིའི་བསྟན་

ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་
 བཅས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཞན་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་
 བ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་འཇུག་པ་ལ་སློབ་པའམ་གོགས་བྱེད་པའི་སློབ་པ་ཞེས་
 གྲང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་
 གྲང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་ཐོགས་དང་ཡུལ་ཐོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་བོ།།

ཐོགས་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར།

གཉིས་པ་ཐོགས་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་
 བྱང་པར། རྟོག་དཔྱེད་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བྱང་པར། དམིགས་བཅས་དམིགས་
 མེད་ཀྱི་བྱང་པར། ཟེན་མ་ཟེན་ཀྱི་བྱང་པར། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཀྱི་བྱང་
 པར། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་བྱང་པར། གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱའི་བྱང་པར་ཏེ་
 བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །ལྷག་
 མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཁམས་ཡིད་ཁམས་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ལམ་བདེན་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་
 ཟག་བཅས་དང་། བསྐྱས་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་མེད་ཡིན།
 །ལྷག་མ་ཁམས་བཅོ་ལྔ་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
 རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན། །ཐ་མ་

གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས། །དེས་པར་རྟོག་
 དང་རྗེས་བྲན་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག་ དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 གཡེངས། །ཡིད་ཀྱི་བྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཁམས་དང་པོ་ལྷ་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁམས་ཐ་མ་
 ཆོས་ཁམས་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་རྟོག་བཅས་
 དཔྱད་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད།
 ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་དང་། ས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རྟོག་པ་དང་བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་
 ནི། རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ཁམས་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས། ཆོས་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོའི་དཔྱད་པ་དག་ནི་དཔྱད་མེད་རྟོག་བཅས་སུ་བྱ་དགོས་སོ། །

སྐབས་འདིའི་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 གྲོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ལྷ་ནི་རྟོག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་
 མེད་དེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ངེས་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྟོག་པ་
 གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས། འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་འོག་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ངེས་
 རྟོག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བྲན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་
 བདུན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱེད་ཀྱང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་
 དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་བཅས་ཡིན། ཁམས་ལྷག་
 མ་རྣམས་དམིགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། མ་ཟེན་དགུ། བརྒྱད་
 པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྒྲ། །དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཁམས་དང་བརྒྱད། སྒྲ་དང་དགུ་པོ་མ་
 ཟེན་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཅན་དགུ་ལ་ཟེན་མ་ཟེན་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྷ་པོ་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཟེན་པ་དང་།
 གཟུགས་ཅི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ད་ལྟར་བ་ཟེན་པ་ཡིན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འདས་
 པ་དང་དབང་པོ་ད་ལྟར་བའི་ཆོགས་པ་ན་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཁམས་བཞི་
 མ་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། གང་ལ་མན་
 གཞོད་བྱས་པས་ཆོར་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡོད་དེ། རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་
 བོ། །འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་ཁམས་སྟོགས་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རེག་
 བྱ་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད། །ལྷག་མ་ཕྱིའི་ཁམས་བཞི་
 དང་དབང་པོའི་ཁམས་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ་
 བ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། རྣམ་པར་རེག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཁམས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་རེག་བྱ་བཞི་པོ་འབྱུང་
 བ་དང་། འཇམ་པ་སོགས་བདུན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡོད་
 དེ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་བཅུ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བརྒྱུད་མ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བདུན་པ་ཡོད་དེ། གཙོད་བྱེད་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་ཁམས་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་པོ་
 གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རེ་དང་། གཅད་པར་བྱ་བ་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་རྣམས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཁའ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་དུམ་བུར་བུར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དབང་པོ་རྣམས་འོད་བཞིན་དུ་དང་བ་དང་། སྤྱི་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཁམས་
 སོགས་བརྒྱུད་ལ་རྟུལ་བསགས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་
 བསྟེན་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ། །བསྟེན་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་

ཡང་ཡོད་དེ། སྤུངས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་འཇུག་བྱ་ལ་རིགས་པ་སྟོབ་དང་། སྐྱེད་འཇུག་བྱེད་ལ་མངོན་པ་བ་རྣམས་མི་མཐུན་པར་སྟོབ་འཇུག་ཡོད་ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་ལྷན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར།

གསུམ་པ་རྒྱ་ལྷན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། བྱང་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར། ཉལ་རྩལ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པར། ཐོབ་པའི་བྱང་པར་ཉེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྟོན་ལས་བྱང་པ་དང་། །རྒྱལ་ལས་བྱང་པ་ནང་གི་ལྷ། །སྤྱི་རྣམ་སྟོན་ལས་སྤྱིས་མིན། །རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱང་རྣམ་སྟོན་སྤྱི། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱུད་གཞན་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལྷ་པོ་རྣམ་སྟོན་བྱང་དང་རྒྱལ་བྱང་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་བྱང་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱ་དང་འབྲུག་བྱང་པ་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་རྒྱལ་བྱང་ཡིན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་སྤྱིས་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དགའ་འབྱུང་བས་སོ། །རྣམ་སྟོན་སྤྱིས་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱང་པའི་མཚན་གཞི་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྟོན་དང་། སྤྱི་ལ་མཉམ་རྒྱལ་ལས་བྱང་པའི་ཁམས་ཐོགས་མེད་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གཞུགས་ནི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ལ་ནི་བྱང་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩལ་རྩལ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། རྩལ་དང་ལྷན་གཅིག་

བ་མ་གསུམ། །སྒྲིབ་ཅིག་མ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ནམས་རྟག་རྟག་ཡིན། གཞན་ནམས་རྟག་རྟག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་
 ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ཡོད། ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཐོབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སྔ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་དབང་སྔ་རྣམས་རིམ་
 ཀྱིས་བྱུབ་པ་ན་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་འཇུག་ཕྱིར་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་
 ཆེ་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེས་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་མ་
 ཐོབ་པ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མིང་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར།

བཞི་བ་མིང་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་
 དང་། རྟེན་བཅས་དེར་མཚུངས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སྔ་ཡོད་
 དེ། རྟེན་གྱི་བཅུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་བྱུག་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དབང་སྔའི་ཁམས་བྱུག་
 དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བྱུག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་

གཅིག་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ནམས་ནང་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་
ཁམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་
བཅས་ལྷག་མ་ནི། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་
མི་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཁམས་ནི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་དང་།
ཁམས་བཅུ་བདུན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་པ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྤྲུལ་རྟེན་
པ་དང་བཅས་པ་འང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་འདི་འདྲི་རྟེན་བཅས་དེར་
མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་ལས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

སྤང་བྱ་ལ་སྟོན་པའི་བྱད་པར།

ལྷ་པ་སྤང་བྱ་ལ་སྟོན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། བཅུ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བྱ་
ཡིན། །ལྷ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་ནམ་གསུམ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤངས་
མིན། །གཟུགས་མིན་བྱག་པ་མིན་སྤྲེས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་
ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་སྟོམ་སྤང་ཁོ་ན་དང་། དེར་མ་ཟད་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་
ཡང་སྟོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན། ཁམས་ཐ་མ་ཆོས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་
ལ་སྟོམ་སྤང་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡོད་སྤང་བྱ་གཏན་མིན་པ་ཟག་མེད་དེ་ནམ་པ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལུས་
ངག་དག་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོམ་སྤང་ཡིན་གྱི། མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤང་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ནམ་

བར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷ་ཡང་རྟོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པས་མཐོང་སྤངས་
 ལུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རྟུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ལས་སྦྱེས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་མཐོང་སྤངས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ལས་ལོག་པར་མི་
 འདུག་ཅིང་། ཁ་བྱིར་ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱེད་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པར།

རྟུག་པ་བྱེད་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་བྱེད་
 པར། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར། རྟོན་གྱི་དུས་ངེས་པ། དབང་པོ་
 རྟོན་དུ་འཛིན་ཚུལ། དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་རང་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡུལ་
 དབང་རྟོན་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ས་མཚུངས་བཅི་བ་དང་རྟུག་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱོད་པ་ནི། །ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །རྣམ་
 ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་སྦྱེས་སྟོ། །ངེས་རྟོག་མེད་བྱིར་ལྷ་མ་ཡིན། །མིག་གིས་
 གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟོན་བཅས། །དེ་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་བྱིར་
 བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་བྱིར་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 མིག་གི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཛིན་ལྷ་ལྷ་འཛིན་རྟོན་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་སྟེ་བདུན། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ལྷ་བར་འཛིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དང་པོ་གཟུགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཆོས་ལ་ལྷ་བའི་བྱིར། འཛིན་
 རྟོན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་

གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ལ་འདོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་
 སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དེར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར། བྱི་མའང་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡུལ་ལ་ངེས་
 པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། མིག་གྱང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟོག་
 མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། རྟེན་བཅས་གྱི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྷ་བས་ལྷ་
 བར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་མིག་གི་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་། མེད་ན་མི་མཐོང་བར་ཐལ།
 རྟེན་བཅས་གྱི་མིག་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེ་ན། འདོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན། བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་རྣམས་གྱང་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར། འོ་ན། མིག་ཤེས་གྱི་གཟུགས་མཐོང་ངམ། མ་མཐོང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་མཐོང་
 སྟེ། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མཐོང་། མིག་ཤེས་ལ་རྟེན་པའི་མིག་
 གིས་དེ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྷ་ན་འོ་ན་ནི་མིག་ལ་རྟེན་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་བར་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་
 བའི་སྒྲུ་དང་། དེས་པར་བྱ་བར་མི་རུས་ཞེས་པའི་གསུང་གི་རུས་པས་ཐོན་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་ལེགས་ཏེ། བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་
 བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་བཅད་གྱི་ངག་གཉིས་གྱི་དོན་མིག་
 ཤེས་ལ་རྟེན་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་འགྲེལ་པའི་སྤྱིར། གང་ལྟར་ཡང་

དབྱེད་ཅིག ལོ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་
 མཐོང་གི་མིག་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་
 མཐོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་རྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་བྱུང་སྟེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་
 པས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྗོངས་
 ཀྱི་མིའི་ངེས་ཚིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་ལ་རབ་ཏུ་
 རྒྱག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
 སྐྱར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་འདོད་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི།
 ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས། མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། །རྣ་བས་ཐོས་སོ། །སྤྲས་ཆོར་རོ། །སྤེས་
 སྤྱང་ངོ་། །ལུས་ཀྱིས་རེག་གོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་
 རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་ལ།
 སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའང་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་པལ་ཆེར་
 བོ། །ཁ་ཆེ་རྩེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་བྱུང་བ་ཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན། མིག་ཡ་གཅིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ངམ་གཉིས་ཀས་མཐོང་། ཞེ་
 བ། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་
 མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཀྱང་གི་སྤྲས་ཡ་གཅིག་གིས་གཟུགས་

མཐོང་བར་གྱུབ་ཅིང་། དེས་མཐོང་བའི་གཟུགས་ལ་གཉིས་ཀས་བལྟས་པ་ན་སྒར་
 བས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་སྤང་གསུམ་གཞན་
 དུ། །སྤྲེལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་
 འབྲུང་བ་ལས། མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་མ་སྤང་བར་འཛིན། སྤྲེལ་
 རྩེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་མ་སྤང་བ་ལས་གཞན་དུ་སྤང་ནས་དང་མཉམ་པ་འཛིན་ཅིང་།
 སྤྲེལ་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་
 དུས་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྟ་རྟེན་གྱི། །དེ་དག་ལྟ་ཅིག་སྤྲེལ་
 བའང་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྟེན་འདས་
 པ་སྟེ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལ་འཛིན། དབང་ཤེས་ལྟ་པོ་རྟེན་གྱི་བདག་
 རྟེན་ནི་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་ལ་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྱུར་བས་འགྱུར་ཉིད་
 ཕྱིར། །རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མིག་གི་དབང་པོ་སྤྲེལ་
 སོགས་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་དེ་རྟེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། མིག་དབང་སོགས་ལ་པན་གཞོད་བྱས་པས་མིག་ཤེས་སོགས་
 བདེ་སྤྱད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་དབང་ཤེས་ལྟ་ལ་རང་མིང་གིས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་བྱ་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་དག་གིས་ནི་
 རྟེན་ཤེས་བསྟན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རང་གི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་

དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འོག་མ་རྣམས་ལ་དེས་འབྲེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་
 སྐྱ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི། རིག་གཞུང་ལས། སྤུང་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེའི་ཐ་
 སྤང་དབང་པོས་བྱས་། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ནོ། །དུག་པ་ཡུལ་དབང་རྟེན་
 རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ས་མཚུངས་བཅི་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་འོག་མའི་
 མིག་མ་ཡིན། །མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་
 ཡི་གཟུགས། །ལུས་ཀྱི་འདུག་ཉེས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསུམ་
 དག་ནི། །ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །རང་
 གི་ས་ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་
 ཡང་རང་སའི་ལུས་ལ་རང་སའི་མིག་བརྟེན་པ་དང་། འོག་སའི་ལུས་ལ་གོང་སའི་
 མིག་བརྟེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། གོང་སས་བསྐྱུས་པའི་ལུས་ལ་འོག་སས་བསྐྱུས་པའི་
 མིག་དབང་མངོན་གྱུར་བ་མེད་དེ། རང་ས་ན་མིག་དབང་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ།
 འོག་སའི་མིག་དབང་དམན་པ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སའི་མིག་
 གིས་རང་སའི་གཟུགས་དང་། གོང་སའི་མིག་གིས་འོག་སའི་གཟུགས་མཐོང་བ་
 ཡོད་ཀྱང་། འོག་སའི་མིག་གིས་གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་དེ། མཆོག་གི་
 གཟུགས་དབང་པོ་དམན་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་པའི་གང་
 ཟག་གིས་འདོད་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་
 ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞི་ཀ་འདོད་པའི་སར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་

འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་
 པའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ས་མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་
 དང་ཡུལ་འདོད་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་
 མཆུངས་པའི་བྱིར། ཡང་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་
 དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་
 ས་མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འདོད་པ་དང་དབང་པོ་
 དང་ཡུལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་མཆུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ས་མཆུངས་ཏེ། བཞི་ཀ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སར་མཆུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་
 ས་མཆུངས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་འདོད་པ་དང་གཞན་གསུམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སར་མཆུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཞུགས་ལ་ལྟ་
 བའི་ཐམས་ཅད་ས་མི་མཆུངས་ཏེ། རྟེན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་མཆུངས་པའི་
 བྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་དབང་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ས་མི་

མཚུངས་ཏེ། དབང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ། རྟེན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། དུལ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ། ཤེས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་
 རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་སོགས་ན་
 ལུས་མིག་དང་། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་གོང་སས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་
 ལྟ་བུ་འོག་སས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། འདོད་
 པ་ལྟ་བུ་གོང་ས་ལ་ལྟོས་ན་རྟེན་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་དབང་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་དུལ་གཟུགས་ཅན་ནི་རང་ས་དང་གོང་འོག་གི་ས་
 ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་གཟུགས་དང་། འདོད་པའི་གཟུགས་དུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་
 རྟེན་པ་ཁོག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་གཟུགས་དང་མིག་གཉིས་ཀ་རང་ས་དང་གོང་
 འོག་གི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་ལུས་ཁོག་གཅིག་ལ་
 རང་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དང་དུལ་གཟུགས་ཀྱང་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

ན་བའང་མིག་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ། ལུས་ལ་འོག་མའི་ན་མ་ཡིན། །ན་
 བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །ན་པར་ཤེས་བའང་དེ་ཡི་སྒྲ། ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་
 ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འོ། །སྒྲ་ལྟེ་ལུས་
 ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི། ལུས་དང་ན་མ་ཤེས་དང་རྟེན་ལུས་ཐམས་ཅད་སྒྱིར་རང་
 རང་དང་ས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཐུག་ནས་ལུས་འཛིན་དགོས་པ་
 འཁྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཀྱི་བསལ་ན་མ་ངེས་ཏེ། བསལ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་ན། ལུས་ཤེས་གང་ཡིན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་
 གཏོགས་དང་། ལུས་དབང་ཉིད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་གཏོགས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རེག་བྱ་འཛིན་ན། ལུས་ཤེས་
 གྲང་དེ་གཉིས་རང་གི་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་
 ན་མ་ཤེས་དང་དེ་དག་གི་ལུས་དང་རྟེན་ན་མས་གྲང་མ་ངེས་ཏེ། རེས་འགའ་ཐམས་
 ཅད་ས་མཚུངས་པ་སྤིད། རེས་འགའ་མ་མཚུངས་བའང་སྤིད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་བཤད་པ།

བདུན་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གང་ན་མ་
 ཤེས་གང་གི་ལུས་ཡིན་པ་དང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་ཡིན་པ་དུ་ཡོད། དབང་པོ་ཡིན་མིན་
 དུ་ཡོད་བཤད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཀྱི་ན་མ་ཤེས་
 ཕྱི་ཡི་ལྷ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཕྱིའི་ཁམས་གསུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ལྷ་

པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་
 གསུམ་ཡིད་གཅིག་བྱས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་
 མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་གས་པ་ན་ཡོད་པའི་མིག་
 གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཅ་བ་
 ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། ཡང་ན་མིག་ཤེས་གྱིས་གཞུགས་
 མཐོང་བ་སོར་བཞག་ནས་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་དགོས་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཏྟག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཁམས་རིལ་པོ་ཏྟག་པ་ཡིན་པ་ནི་མེད་ཀྱི། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་
 མ་བྱས་ཏྟག་པ་ཡིན། ལྷག་མ་རྣམས་མི་ཏྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ།
 ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་གང་དག་ནི། །བཅུ་གཉིས་ནང་གི་ར་བཤད་དབང་པོར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དད་སོགས་ལྟ་དང་། ཆོར་བ་ལྟ་དང་། སོག་
 རྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཇི་མེད་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་། མིག་སོགས་ལྟ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 ཁམས་བདུན་ཉེ་ནང་གི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དབང་པོ་ཡིན། ལྷག་
 མ་ཁམས་ཕྱེད་དང་བྱུག་པོ་དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྤྲུལ་པ།

ཕུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཤེས་བྱའི་ན་ཚུང་བ། །

རྣམ་མང་ལེགས་བཤད་རྒྱན་གྱིས་མངོས་པ་འདི། །

སེད་ལྡན་མཁས་པའི་སྤྱན་ཟུར་དང་འགྲོགས་ན། །

སྟོན་མེད་དགེས་པའི་འཇུག་དཀར་ཅིར་ཡང་གཡོ། །

ཚོས་མངོན་པ་མངོད་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་

གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
གནས་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ།།

དབང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

ངོ་བོ། དབྱེ་བ།

༡༡། །དེ་ལྟར་གནས་དང་པོ་བསྟན་པ་དེའི་མཐུག་ཏུ། བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་
བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་མིང་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ན། དེ་དག་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་
དུ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་འདུས་བྱས་
སྤྱིའི་ཆོས་སྤྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། དབང་
པོའི་རྣམ་གཏོང་། དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ། དབང་པོའི་ལྡན་
ཚུལ་ཏེ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་
འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱིའི་
དབང་པོ་དང་། ལྷེའི་དབང་པོ་དང་། ལྷས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་

དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། བོའི་དབང་པོ་དང་། སློག་གི་དབང་པོ་དང་། ཚོར་བ་
 བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱག་བསྐྱུལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་དང་།
 ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་
 པོ་དང་། བཙུན་འབྲུས་གྱི་དབང་པོ་དང་། རྟན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་
 སྟེ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྒྲ་དོན།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་སྐད་དོན་ཡིན་ཅུ་ཞེས་པ་ལ། རྒྱུན་བྱིན་
 པས་དབང་ཕྱག་གམ་དམ་པ་ཞེས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་དབང་ལྡན་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་ལྡན་པར་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། འོ་
 བ་མིག་སོགས་ལྡན་པར་དབང་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རང་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་
 ལོ། །ལྷ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་ལྷ་པོ་སོར་དོན་བཞི་བཞི་ལ་ལྡན་པར་དབང་བྱེད།
 ཡིད་སློག་པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་བཞི་ནི་སོ་སོར་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་ལྡན་པར་

དབང་བར་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་ལྷ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷག་པར་
 དབང་བྱེད། དད་སོགས་ཐ་མ་བརྒྱད་རྣམ་བྱང་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ལུས་མཛེས་པར་བྱེད། བསྐྱེད་བར་བྱེད། རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་
 མཚུངས་ལྷན་རྣམས་སྦྱེད་པར་བྱེད། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐ་སྟོད་བཞི་
 ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ལོང་བ་སོགས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་པར་
 བྱེད་པའི་འགལ་ཁྲ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་བྱུབ་པ་དང་། མིག་རྣམ་གཡང་དང་སྟག་
 སོགས་མཐོང་ཐོས་ལས་དེ་སྤྱོད་ཞིང་། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ་
 ལོངས་སྦྱོད་པས་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་གིས་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་
 རོ། ཐོས་སོ། བསྐྱེད་སོ། སྤྱོད་རོ། རེག་གོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་དང་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡིད་གྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་
 དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་རང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་དབང་གི་ངོ་པོ་དང་མཐུན་པར་
 དབང་བྱེད། སྟོག་གིས་རིས་མཐུན་པར་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་དང་། རིས་མཐུན་
 གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། སོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་
 ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱིས་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་
 བ་དང་། སྟོག་གིས་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལྷ་མས་སྦྱེ་
 སྲིད་བར་སྲིད་གཉིས་ཀར་སྦྱོར། ཕྱི་མས་བར་སྲིད་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གསུམ་པ་སོ་མོའི་དབང་པོས་དབང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ཐལ། མོ་ནི་རང་བཞིན་དང་ང་

རོ་དང་གཡོ་བ་ཞན་ཅིང་། ཤོ་ལ་སེམས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན། ཤོ་ནི་བཞི་པོ་དེ་
 ལས་བརྒྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་སྟེ། རང་གི་
 དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དོན་གསལ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས། ལྷག་བསྐྱེད་ལས་
 ཞེ་སྤང་། བཏང་སྟོམས་ལས་གཏི་ལྷག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དད་སོགས་ལྷས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན། ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཅ་བ་ནས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་
 ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དུག མོ་ཉིད་པོ་ཉིད་ལ་དབང་
 ཕྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དང་པོ་དབང་དག རིས་གནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སློག་དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་
 སོགས་དབང་པོ་ལྷར་འདོད་དོ། །ལྷ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །འཕྲོ་བ་
 པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀྱན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀྱན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀྱན་
 ཤེས་ལྷན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། མིག་
 དང་སློག་གི་བར་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་
 ལྟར། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་རོ་རེག་བྱ་ཆོས། མའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར། མའི་ངོ་བོ་དང་
 བྱུང་པར། རྒྱུས་ནས་མ་གཤིབ་པའི་བར་དུ་ཕྱང་པོའི་རིག་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་

གྲིས་བསྐྱས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། སྤྱག་བསྐྱུལ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་
 སྟོམས་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། འཛིག་ཉེན་པའི་དགེ་
 བས་བསྐྱས་པའི་དད་པ་བརྩོན་འགྱུས་བྱན་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་
 དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིག་ཉེན་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
 པ་སོགས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། མཐོང་
 སྤང་སྤོང་བ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་
 དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། མིག་དབང་སོགས་ལྡས་རང་གི་དོན་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཡིད་དབང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྡས་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་དོན་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་
 རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་སྟེ། བྱི་མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 མཚུངས་ལྡན་སྟེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་
 ལ་དབང་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཀྱི། མིག་གིས་གཞུགས་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ནི་ཁས་མི་སྤངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་བྱེད་ཚུལ་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་ལ་ཉེར་གཉིས་སུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དག་དང་
 ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་འཕྲོངས་དང་འདྲོམས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན། སྤྱོད་པ་

དང་། འདེགས་འཛོག་དང་། འཕྲོ་འོང་དང་། རྟུག་པ་དང་། གུན་དགའ་བ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། བྱེ་སྐྱེ་རང་ལུགས་ལྟར་ན། སེམས་ཀྱི་རྟེན་
 དང་དེའི་བྱེ་བྲག་གནས་དང་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཆོགས་དང་རྣམ་བྱང་
 རི་སྟེང་པ། དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྟེང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན། བྱེ་མེད་
 ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་འགྱུར། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་
 བྱི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྦྱོད་ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། །དབང་
 པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། མ་ཁྲབ་པའི་ལན་འདེབས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱེ་སྟེ། དབང་པོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རི་སྟེང་པ་ལས། དབང་པོ་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་
 བྱེད་པས་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་དུ་ངེས། དེའི་བྱེ་བྲག་མོ་དང་པོར་བྱེད་པས་
 པོ་དབང་མོ་དབང་གཉིས་སུ་ངེས། རིས་མཐུན་གནས་པ་བྱེད་པས་སྟོན་གྱི་དབང་
 པོར་ངེས། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟར་ངེས། རྣམ་
 བྱང་གི་ཆོགས་གསོགས་པར་བྱེད་པས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་ངེས། རྣམ་བྱང་
 ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱེ་སྟེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 རས་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་ འཁོར་བར་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 པོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས། འཁོར་བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་གྱི་དབང་
 པོ། བདེ་སྟེག་ལ་འོངས་སྦྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོར་བའི་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་

བྱང་དུ་འབྲུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། རྣམ་བྱང་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ།
 རྣམ་བྱང་དུ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་
 དགའ་བདེ་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་
 བཞག་པའི་བྱིར། དབང་པོ་དང་པོ་དྲུག་གི་དོགས་དཔྱོད་གནས་དང་པོར་བཞད་
 ཟེན་ལ། ཤོ་མོ་སོག་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་ལ་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་པོར་མཆོན་བྱེད་དང་། མོར་མཆོན་བྱེད་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་
 གཉིས་སོ་སོའི་འཛོག་བྱེད་དུ་བྱེད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མཆོན་གཉིས་པའི་གང་ཟག་གི་
 ཤོ་དབང་དང་མོ་དབང་གིས་མ་ངས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཡོད་ནའང་། དེ་མཚུངས་
 གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ལུས་གྱི་དབང་པོ་གཅིག་གི་ཆོགས་པ་ན་
 དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀ་བཞག་དཀའ་སྟུམ་སྟེ་དབྱེད། གང་ལྟར་ཀྱང་གཉིས་པོ་དེ་
 ལུས་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་གྱི་སྟེང་དུ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོ་
 དང་མོར་མཆོན་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཤིང་། ཁམས་
 ཀྱང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ལ་སྟག་གོ། འོ་ན་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་ལ་ཤོ་མོའི་
 དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་ཤོ་མོའི་བྱེད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་སྟེ། སྐྱེད་གྱི་གདངས་ལ་སོགས་པས་
 འབྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་ལས། ཤོ་མོའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་དང་
 ལྡན་པ་ཅུ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་མན་

ཆད་ཀྱི་ལྷ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱི། གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་པོར་ངེས་པ་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར་ནའང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་མོ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་སྟེ་འག་
 ཏུ་འཆད་དོ། །སྟོག་དབང་ནི། སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཅོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་
 ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆེ་ཞིག་ལ་འཛོག་
 ཅིང་། ཅོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ།

བཞི་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚེར་སིམ་པ་མ་
 ཡིན་གང་། །སྟུག་བསྐྱེད་དབང་པོའི་སིམ་པ་ནི། །བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །སེམས་
 ཀྱི་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡིད་མི་བདེ་བའོ་བཏང་སྟོམ་ནི། །བར་མའོ་གཉིས་ཀའི་
 མི་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྤྱིར་ན་ལུས་ཚེར་ལ་ལུས་ཤེས་འཁོར་ཀྱི་
 ཚེར་བ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཀྱི། །རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྤྱིས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚེར་བ།
 ལུས་ཚེར་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེར་བ་དང་ཕྱིའི་ཚེར་བ་
 གསུམ་དོན་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སིམ་པ་མ་ཡིན་
 པར་སྤྱིང་བའི་ལུས་ཚེར་དེ་ལུས་ཚེར་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། སིམ་པར་
 སྤྱིང་བའི་ལུས་ཚེར་དེ་ལུས་ཚེར་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

སེམས་ཚོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཚོར་
 བ་སེམ་པར་སྤྱང་བ་དེ་སེམས་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 གཉིས་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་སེམས་ཚོར་སེམ་པར་སྤྱང་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་
 པོའི་ངོ་བོ། སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱང་བའི་སེམས་ཚོར་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་
 པོའི་ངོ་བོ། སེམ་གདུང་གཉིས་གྱི་བར་མ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱང་བའི་ཚོར་བ་དེ་ཚོར་
 བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན། ལུས་ཚོར་བཏང་སྟོམས་དང་སེམས་
 ཚོར་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་ངང་གི་སྦྱེ་བས་ཚོར་བ་
 ལྷའི་གངས་གཅིག་ཏུ་བགང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་
 གཉིས་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཚོར་སྤྱར་བ་ཤད་པ་བཞིན་དང་། སེམས་ཚོར་
 ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ནང་གི་ཚོར་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་
 པའི་བྱིར་དང་། དབྱེ་ན། སེམས་ཚོར་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་།
 དང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་དོན་གཅིག་ གཉིས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དོན་གཅིག་པའང་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་འཛོག་མཚམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་གཞིར་བཅས་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་
 དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་དད་པའམ་འདོད་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ཅི་རིགས་གྱི་རྣམ་
 པས་འབྲུག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དད་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་
 ལ། དགོ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་

གཞིར་བཅས་ལ། དག་པའི་དམིགས་ཀྱི་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ། དྲན་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ། དག་པའི་དམིགས་
 པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་
 ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ། ཆོས་རབ་ཏུ་ཀྱི་མི་བརྗེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
 པ། ཞེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་ཁ་ཅིག་དད་པའི་
 དབང་པོ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དད་པ་འཁོར་དུ་
 ལྷན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་དེ་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱིས་
 གང་རུང་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་
 འཐད་དེ། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙོན་
 འགྲུས་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་བཙོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་རབ་དང་བཙོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་ལ་དེ་དང་
 དེས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་
 གཉིས་ཆར་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དད་པའི་དབང་པོ་དང་བཙོན་
 འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་བསྟོན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུས་
 དང་དྲན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཞེས་
 རབ་ལ་དེ་དང་དེའི་དབང་པོས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་

པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག འཛིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དགུ། །གསུམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། མཐོང་
 ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྷ། ཡིད་དང་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་
 དབང་པོ་དང་། དགུ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། སྒྲོམ་ལམ་
 དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་
 དད་སོགས་དགུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དགུ། །གསུམ་ཡིན་ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་། །ཡིད་
 བདེ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་རྣམས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་། དབང་པོ་
 དགུ་པོ་དེ་དག་ནི། ལམ་གསུམ་དག་ཏུ་དབང་པོ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞིར་
 བཅས་ལ་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
 དང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ་སྒྲོམ་སྒྲུང་སྒྲོང་བ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ་ལྷག་མེད་སྒྲུང་འདས་
 རོབ་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ས་མཆོམས་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། གསུམ་པོ་ནང་པན་ཚུན་འགལ་བའང་
 དེས་གྲུབ་པོ། །མངོན་པ་གོང་མར་སྒྱུར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 བཅོ་ལུས་བསྐྱས་པའི་དད་སོགས་དགུ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་

པོར་བཤད་ཀྱང་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྤྱིའི་མངོན་རྟོགས་དང་། ཟག་
མེད་གྱི་དབང་པོ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།

ལྷ་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དབྱེ་
བ། རྣམ་སྤྱིན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་སྤྱིན་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་དབྱེ་བ།
དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་མ་གཏོགས་གྱི་དབྱེ་བ།
སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་ནི་
དྲི་མ་མེད། གཟུགས་ཅན་སྟོག་དང་སྟུག་བསྐལ་དག ཟག་དང་བཅས་པ་དགྲ་
རྣམ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་།
གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། སྟོག་དང་སྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
བའི་དབང་པོ་དང་བཅུ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། ལྷར་བཤད་པའི་དད་སོགས་དགྲ་ལ་
ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཆར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོག་
ནི་རྣམ་སྤྱིན་བཅུ་གཉིས་གཉིས། །ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་
སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྤྱིན་ཁོ་ན་ཡིན། སྟོག་དང་ཐ་
མ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་སྤྱིན་
ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཉིད་དེར་
མ་གཏོགས་ཏེ། རྣམ་སྤྱིན་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག ཐ་མ་

བརྒྱད་དགེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སློག་
 རྣམ་སླིན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། བདེ་འགྲོའི་སློག་དགེ་བའི་རྣམ་སླིན་དང་། ངན་
 འགྲོའི་སློག་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སླིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགྲ་བཙའ་པའི་ཆེ་འཕེ་
 སློག་ཀྱང་རྣམ་སླིན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་འཛིན་པའི་
 བཅུན་པ་ཆོས་སྟོབ། དབྱངས་སྟོག་དབྱིག་བཤེས། སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་བཞི་ཡོད་
 པས་དབྱངས་སྟོག་ནི་དེ་རྣམ་སླིན་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཙའ་པ་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དུ་འཛིག་
 པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཉིང་འཛིན་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན་གྱི་སྟོན་གྱི་ལས་
 གྱི་མཐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློག་ནི་རྣམ་སླིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 བཤེ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར། བཅུན་པ་གཞན་གསུམ་ནི་རྣམ་སླིན་
 དུ་སྤྱོད་སྟེ་སྤར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི། རྣམ་པར་སླིན་བཅས་བཅུ་རྣམ་གཉིས། །ཡིད་
 དང་ཆོར་གཞན་དད་ལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་
 གསུངས་པ་གཅིག་ནི་རྣམ་སླིན་དང་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་
 ནི་རྣམ་སླིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་བཞི་དང་། དད་
 སོགས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ནི་རྣམ་སླིན་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་མི་དགེ་བའམ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། རྣམ་སླིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དང་པོ་ལྷའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་།

མི་དགེ་བའི་ཆ་རྣམས་སྤྲོད་འབྲས་བྱུང་བཅས་པ་དང་ཟག་མེད་དང་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་ཆ་དེའི་འབྲས་བྱུང་མ་བཅས། སྤྱི་མ་ལུང་ཟག་བཅས་རྣམས་རྣམས་སྤྲོད་འབྲས་
 བྱུང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །རྣམ་གཉིས་ཡིད་དང་
 ཆོར་གཞན་ནི། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དད་
 སོགས་སྤྱི་མ་བརྒྱད་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་དང་། ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་
 གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ཆོས་གསུམ་ཆར་ཡོད་
 པ་དང་། གཞན་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གཅིག་བྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ།
 ཇི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །པོ་མོའི་དབང་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་ མ་
 གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་
 མེད་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཇི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དགུ་འདོད་
 པར་གཏོགས་པ་དང་། པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
 མ་གཏོགས་བཅོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་བདུན་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་
 ཡིད་སློག་བཏང་སྟོམས་དད་སོགས་ལྷ་རྣམས་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་པོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་པ་དེས་བྱུབ་སྟེ། འཁྲིག་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་འོ་ན། ལྷ་དེ་རྣམས་པོར་འཛོག་བྱེད་
 གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། རང་འགྲེལ་

ལས། ད་ནི་རི་ལྟར་ན་དེ་དག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་
 ལས་ནི་བ་ནི་པོའི་དབང་པོ་མེད་ན་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་དེ་དག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཚུལ་
 བཞིན་མིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་འདི་བ་ནི་གང་ལས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མ་བྱལ་སྟེ། ལུ་མ་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་དང་སྐྱང་
 གྱིང་རོས་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མོ་ཆངས་པ་ཉིད་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དེ་གནས་མེད་དོ། །པོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །པོའི་ངོ་པོ་གཞན་དག་
 འདོད་པའི་ཁམས་ན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དོ། །མོ་ཆངས་པ་ཞེས་སོགས་ནི་མདོ་བྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གསལ་
 ལས་མདོ་ལས་སོ་སྟུང་དུ་བསམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཅུམ་མ་
 གཏོགས་འབྲུ་སྟོན་མ་མཛད་ཅིང་། གང་སྟེལ་དུའང་མི་གསལ་མོད། གཟུགས་
 ཁམས་པའི་ལྷ་པོ་མ་གཏོགས་མོ་ལ་དོགས་དཔྱོད་མ་བྱུང་བ་ལ་དབགས་ན་ཐམས་
 ཅད་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལྟར་སྐབས་མེད་ཅེས་སོགས་ལའང་
 གོ་བ་རྟོག་པར་འགྱུར་རམ་སྟུང་སྟེ་དབྱེད་དོ། །དུག་པ་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཆོར་བ་
 གསུམ་རྣམ་གསུམ། །གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། དགུ་ནི་སྒྲིམ་པས་ལྷ་པོ་
 བེ། །སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་དང་བདེ་བ་
 ཡིད་བདེ་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་སྤང་བྱ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གསུམ་ཆར་
 ཡོད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒྲིམ་སྤང་གཉིས་ཆར་ཡོད། གཟུགས་

ཅན་བདུན་དང་སློག་དང་སྤྲུག་བསྐྱུ་གྱི་དབང་པོ་དང་དགུ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་དང་། དད་
སོགས་ལྷ་ཟག་མེད་ནི་སྤང་བྱ་མིན། ཇི་མེད་གསུམ་ཡང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དབང་པོའི་ཆེད་གཏོང་།

དུག་པ་དབང་པོའི་ཆེད་གཏོང་བ་ཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་དང་པོ་
ནམ་སྒྲིན་གཉིས་། ཆེད་དེ་རྩལ་ཏེ་སྤྱེ་བས་མིན། །དེ་ཡི་དུག་གམ་བདུན་ནམ་
བརྒྱད། །གཟུགས་ན་དུག་གོ་གོང་མར་གཅིག་གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་
ནི། །སློག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྒྲོམ་ས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་
ན་བརྒྱད། །འདོད་པར་བཅུ་འམ་དགུ་འམ་བརྒྱད། །རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་
བཞི། །དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྷ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པར་དང་པོར་
ལུས་དང་སློག་གི་དབང་པོ་གཉིས་ཆེད་ལ། དེ་ཡང་རྩལ་སྤྱེས་གཅིག་ལུས་མིན་
གྱི་སྤྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་དུ་སྤྱེས་པས་ཀྱང་ཆེད་པ་དང་། རྩལ་སྤྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་
དབང་པོ་དུག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཆེད། གཟུགས་ཁམས་སུ་དང་པོར་དབང་པོ་
དུག་དང་གཟུགས་མེད་དུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཆེད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཆི་
བ་ནི་སློག་དང་ཡིད། བཏང་སྒྲོམ་གསུམ་འགགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་
ཁམས་སུ་དེའི་སྤྱིར་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་བསྟན་པས་བརྒྱད་དང་། འདོད་
པར་མཆོན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གོང་གི་བརྒྱད་པོ་མའི་དབང་པོ་སྤྱེ་བཅུ་ མཆོན་
གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུ། མཆོན་མེད་ན་བརྒྱད་འགགས་ཤིང་། བྱད་པར་རིམ་གྱིས་

འཆི་ན་ལུས་དང་སློག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་དང་བཞི་འགགས།
 དགེ་བའི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ། གཞུགས་མེད་དུ་འཆི་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤར་
 ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དད་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོན་ཏེ། འགགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩས་
 སྤྱིས་ཀྱིས་དབང་པོ་དུག་སོགས་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། མཆོན་མེད་ན་
 མིག་ནས་སློག་གི་བར་དུག མཆོན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་བདུན། མཆོན་གཉིས་པ་
 ཡིན་ན་བརྒྱད་རྟེན་པ་དང་། གཞུགས་ཁམས་སུ་སྤར་བཤད་པའི་མིག་སོགས་
 དུག་དང་། གཞུགས་མེད་དུ་སློག་དབང་གཅིག་བྱ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ་བཤད་པ།

བདུན་པ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་ཐོབ། གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཐ་མ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཡར་མཐའ་དབྱེ་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ནི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་ལྟ་
 ཡིད་བཏང་སྟོམས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་དགུས་ཐོབ། ཕྱི་མ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་
 སོགས་ལྟ་ཡིད་བདེ་བ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གང་རུང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་
 པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཆོ་

འབྲས་བྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་ཐེན་པས། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་
 ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་འདྲན་པ་དང་། བྲལ་
 ཐོབ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བྱ་
 བར་པ་གཉིས་པོ་དེ་དབང་པོ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་གང་རུང་གིས་ཐོབ་སྟེ། སྦྱོན་ཞི་
 གནས་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་ཡིན་ན། ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་
 ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྷ་ཡིད་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བདུན་གྱིས་
 ཐོབ། སྦྱོན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་
 གུན་ཤེས་གྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཐོད་ཀྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་
 བར་པ་གཉིས་ནི་སོ་སོར་ཐོབ་མེད་གྱི་དབང་པོ་དགྲ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་
 ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དགྲ་དགུས་ཐོབ་པའི་བྱིར། སེམས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཐོབ་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐོད་ཀྲལ་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་
 བདེ་བའི་དབང་པོ། ཐོད་ཀྲལ་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལས་ཀྱང་འཐོབ་
 ཅེས་སྦྱོར་བར་བྱ་བའི་བྱིར། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མེད་མི་སྦྱོགས་མེད་

སོགས་ཟག་མེད་གྱི་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ལས་འཐོབ་ཅེས། སྒྱར་འོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྡེ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་ཡེ་
 ཤེས་ལ་འབྱུག་པ་ལས། དག་བཙུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དབང་པོ་དུ་ཞིག་གིས་འཐོབ་
 ཅེ་ན་སྒྲིམ་པ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཙུགས་ཏི། །འགལ་ཞིག་སྲིད་
 ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདིར་འཐོབ་ཐེངས་གཅིག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ལ། གསུང་རབ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དག་བཙུགས་དབང་རྒྱལ་འགལ་
 ཞིག་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་པའི་ཆོ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཐོབ་སྲིད་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཐོབ་སྲིད་པའང་ཡིན་ཏེ། དག་བཙུགས་འགལ་ཞིག་དང་
 པོ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཙུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་
 ལས་ཉམས་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། དག་བཙུགས་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཡིད་
 བདེ་བསྟན་ནས་དབང་པོ་བཅུ་དང་། ཡང་ཉམས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཙུགས་པའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ན། དེའི་
 སེམས་ཆོར་བདེ་བ་བསྟན་ནས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ།

བརྒྱད་པ་དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་ལྷན་དང་སྤྱི་དྲུག་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་ལྷན་བཞི་ལྷན་ལྷན་བདུན་ལྷན་བརྒྱད་
ལྷན་བརྒྱ་གཅིག་ལྷན་བརྒྱ་གསུམ་ལྷན་ཉེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྷན་ལ་དེས་གསུམ་ལྷན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་
དང་ལྷན་ན་གསུམ་ཀ་དེས་པར་ལྷན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བདེ་ལུས་ལྷན་ལ་བཞི་དག་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ལས། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བཞི་ལྷན་ཡིན་པས་བྲལ། ལུས་
དབང་དང་ལྷན་ན་ཡང་དབང་པོ་བཞི་ལྷན་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ལྷན་
གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པས་བཞིར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་ལྷན་ལ་ལྷན་དང་ལྷན། །ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས་མིག་དབང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྷན་ལྷན་ཡིན་པས་བྲལ། ཡིད་བདེ་
བའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་འང་དབང་པོ་ལྷན་ལྷན་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་ན་དེས་ལྷན་གསུམ། ལུས་དབང་རང་ཉིད་དེ་ལྷན་ལྷན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྭགས་གཉིས་པ་གོང་དང་འབྲ་བས་སྦྱབ་སྟེ། བཞི་པ་ཡོད་
དེ། ལྷག་བསྐལ་ལྷན་བདུན་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷག་བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་

དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བདུན་ལྷན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ན་ཡིད་
 མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་བཞི། ལུས་སློག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
 ཉི། བདུན་ལྷན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། མའི་དབང་སོགས་ལྷན་
 བརྒྱད་དང་། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མོ་དབང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྒྱད་ལྷན་ཡིན་
 པས་ཁྲབ། མོ་དབང་དང་ལྷན་ན་འང་དེས་ཁྲབ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་
 ན་འང་དེས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཉི། དེ་དང་ལྷན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་
 པོ་ལ་བཞད་པ་བདུན་ཀྱི་སྟོང་དུ་རང་ཉིད་དང་ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་ཉི། དེ་དང་ལྷན་ན་སྤྱར་བཞད་པ་བདུན་ཀྱི་སྟོང་དུ་པོ་དབང་རང་ཉིད་དང་
 ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཉི། སྤྱ་མ་གཉིས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དུག་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ཤེས་ལྷན་པ་ཡི། དབང་པོ་ལྷན་ལ་བརྩ་གཅིག་ལྷན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་
 དང་ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལྷན་ན་རང་གི་གདགས་གཞི་དབང་པོ་དགུ་
 སློག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་ཉིད་དེ་བརྩ་གཅིག་དང་ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
 བདུན་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྷན་ལ། །བརྩ་གསུམ་དག་དང་ལྷན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་
 ལྷན་ན་བརྩ་གསུམ་དང་ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ན་གདགས་གཞི་
 དགུ་སློག་ལུས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་ཉིད་དེ་བརྩ་
 གསུམ་དང་ལྷན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། པོ་མོ་གང་རུང་གི་མཚན་མེད་པ་

ལ་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བས། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་དབང་པོ་བསྐྱེད་ནས་བཅུ་བཞིར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱེན་མེད་དེ། མཚན་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 བས་དེ་འབྲེལ་གི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྲིད་ལྷན་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། ཉུང་ལྷན་དང་མང་ལྷན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་མེད་ནང་ན་
 ཉུང་ལྷན་པ། །ལུས་ཚོར་སློག་ཡིད་བརྒྱུད་དང་ལྷན། །གཟུགས་མེད་གྲིས་པའང་དེ་
 བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་སློག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་
 རྩ་ཆད་པ་ལ་ལུས་དང་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། སློག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་
 ཏེ་བརྒྱུད་ལྷན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེའང་ངེས་ལྷན་གསུམ་དང་སོགས་ལྷ་
 རྟེན་བརྒྱུད་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མང་ལྷན་ཡོད་དེ། མང་པོར་ལྷན་ལ་བཅུ་
 དགུ་སྟེ། །དྲི་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་
 བཅས་ཏེ། །མཚན་གཅིག་དྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་
 རྩ་མ་ཆད་ཅིང་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་གི་སྟེང་དུ་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཟག་
 མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དགུ་ཆང་འོང་། དེར་མ་ཟད་འཕགས་
 པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་
 ལ་ཡང་པོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཅོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 སྟེང་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་
 བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་
 དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ།
 འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྐྱ་མེད་སྤྱ་རབ་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད། །ལུས་དབང་
 ལྷན་ལ་རྣམས་དགུའོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྷན་རྣམས་བཅུའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་གང་སྟེལ་ལས། རྩལ་སྤྱ་རབ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམས་ཀྱི་
 རྩལ་སྤྱ་རབ་དང་། བསགས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་དང་སྤྱི་རྩལ་མེད་པའི་བསགས་རྩལ་དེ་
 རྣམས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྒྱ་ཚར་གཅིག་པའི་འབྲུང་བཞིའི་
 རྒྱ་དང་། གཟུགས་ཅི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྩལ་
 དེ་ལུས་དབང་དང་ལྷན་པ་ལ་རྣམས་དགུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་
 པའི་དབང་པོ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་ལྷན་ན་ཁྲབ་བྱེད་ལུས་དབང་ངེས་
 པར་ཡོད་པས་རྣམས་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་
 བ་བཅུ་གཅིག་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞེས་སྟོར། འོ་ན་རྣམས་བརྒྱད་སོགས་དང་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་དཀའ་

བར་སྒྲུང་ནའང་གོ་ཚོད་བཤད་ན། དབང་པོ་དང་སྤྱི་མེད་པའི་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་
 གྲ་རབ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་མེད་སོགས་བཞི་ལྟན་ཅིག་སྤྱི་བ་ཡོད་ཅེས་པ་
 ཉེ་དགུ་དང་བཅུ་ལའང་དེ་བཞིན་སྒྲུང་རོ། །རྣམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་མེད་དང་། བསགས་
 པའི་རྩལ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་མེད་གཞུགས་ཀྱི་ཚུང་མཐའ་དང་། ཕྱི་
 མ་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་པས་སྤྱི་
 པའི་གཞུགས་ནི་བསགས་པའི་རྩལ་སྤྱི་མེད་ཅེས་བྲ་སྟེ། དེ་ལས་ཆེས་ཚུང་བ་ནི་
 མི་མངོན་པའོ། །ཞེས་ཕྱི་མའང་གཞུགས་ཀྱི་ཚུང་མཐའ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་
 མ་ནི་ངེས་པར་གཞུགས་ཀྱི་ཚུང་མཐའ་གསུངས་ཏེ། གང་སྟེལ་ལས་དེ་ལ་རྣམས་
 ཀྱི་རྩལ་སྤྱི་མེད་ནི་ཐམས་ཅད་པས་སྤྱི་བ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་རྩལ་གང་དང་
 ཡང་ལྟན་ཅིག་མ་བྱུང་བར་དང་པོར་སྤྱི་བའི་རྩལ་སྤྱི་མེད་ཞིག་ལ་འཛོག་ ཕྱི་མ་
 རྩལ་དེ་དག་གཉིས་ཅམ་འདུས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྩལ་སྤྱི་
 རབ་བརྒྱུད་དམ་བུག་འདུས་པའང་བསགས་རྩལ་དུ་ཐལ། གཉིས་འདུས་པ་དེ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག བསགས་རྩལ་སྤྱི་མེད་པ་ན་རྣམས་བརྒྱུད་དམ་བུག་དང་ལྟན་ཅིག་ངེས་
 པར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་བདུན་འདུས་པ་རྩལ་སྤྱི་མེད་དུ་བཤད་པས་
 སོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་མེད་དེ། ཉགས་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་འདུས་པའི་གོང་བུ་
 དེ་རྩལ་སྤྱི་མེད་དུ་འཛོག་གསུམ་ཡན་ཆད་ནས་རྩལ་སྤྱི་མེད་ལས་རགས་སུ་སོང་

བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་དབྱད་དོ། །འཆད་པོ་ཁ་ཅིག་འདོད་ན་
 དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བསགས་རྒྱལ་
 རྣམས་རྣམས་བརྒྱུད་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་སྐྱེ། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོའི་རྒྱལ་མེད་ཅིང་
 སྐྱའི་རྒྱལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འསྐལ་རྟགས་སྐྱབ་
 དཀའ་ཞིང་ཕྱགས་གོ་བ་ཚུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཟུགས་ཁམས་སུ་བསགས་རྒྱལ་
 རྣམས་རྣམས་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྐྱ་
 མེད་པ་རབ་རྒྱལ་རྣམས་དུག་ ལུས་དབང་ལྟན་ལ་རྣམས་བདུན་ཏེ། །དབང་པོ་གཞན་
 ལྟན་རྣམས་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་སྐྱར་བར་བྱ་སྐྱེ། གཟུགས་ན་དེ་རྩིས་རྒྱལ་མེད་པའི་ཆ་
 རས་ཡིན་ནོ།།

གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཚུལ། མདོར་བསྟན།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་
 བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྟན་ཅིག་ ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་
 དང་། །ཐོབ་པའམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ངེས་པར་
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་གནས་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་
 དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་

ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་
 པ་མེད་ཅིང་། འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
 སེམས་བྱུང་དང་། མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རྒྱལ་རིག་དེ་སྤྱི་མའི་ངོ་བོ་དང་། རང་
 འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་གཙུག་པོ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་མའི་
 ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པར་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟེན་དམིགས་པ་རྒྱལ་པ་
 དུས་རྒྱུས་ཏེ་ལྷའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་དོན་གཅིག་དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་དེ་གཉིས་ལ་གང་གི་
 རྒྱལ་པ་སྤྱང་བའི་ཡུལ་དོན་གཅིག་དེ་གཉིས་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཅིག་དང་རྒྱས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་དང་རྒྱས་
 གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚུར་ལའང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་རྒྱས་མཚུངས་པའི་
 དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་ལེགས་ཏེ། ཁྱབ་པ་འོང་བ་གཞིར་བཅས་མ་གཏོགས། གོ་དོན་
 ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་རྒྱས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་པོ་
 སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་རྒྱས་རིགས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་
 གི་རིགས་མཐུན་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། རྒྱས་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། རི་ལྟར་སེམས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་རྒྱས་རེ་རེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ནི། འོ་ན། སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་
 བྱུང་རྣམ་ལྡན་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་
 ས་མང་པོ། དག་པའི་ས་མང་པོ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་པོ། མི་དག་པའི་ས་
 མང་པོ། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་མང་པོ་སྟེ་སྟེ་ཆེན་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུན་དང་རེག་དང་སྒྲོ་གོས་བྲན། །ཡིད་
 ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཆོར་བ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅུ་པོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་འཁོར་དུ་དེ་བཅུ་འབྱུང་བས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤངས། །བཏང་སྟོམས་ངོ་ཆ་
 ཤེས་ཁེལ་ཡོད། ཅུ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཆེ་དང་། །བཙོན་འགྲུས་ཏྲག་ཏུ་དག་ལ་
 འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དད་པ་སོགས་བཅུ་པོ་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དག་སེམས་ཡིན་ན་དེ་བཅུ་རང་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་
 བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་
 དད་པ་དང་སྤྲུགས་དང་རྟོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་

བ་ལས། མྱོངས་པ་སོགས་ཐུག་པོ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ངེས་
 པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་
 བའི་ཕྱིར། དེས་སེམས་བྱུང་ཐུག་པོ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པར་འཛོག་པ་ཡང་
 ཤེས་སོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་དགོ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་ངོ་ཆ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པ་གཉིས་པོ་མི་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲོ་བ་དང་། ཁྲོན་དུ་འཛིན་
 དང་གཡོ་དང་ནི། །སྤག་དོག་འཆིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང་། །སྦྱུང་དང་རྒྱགས་དང་
 རྣམ་འཆེ་ནི། །ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྲོ་བ་
 སོགས་བརྒྱ་པོ་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་སེམས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་སེམས་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་
 པོ་དེ་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་དུའི་ས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་
 གོགས་ཀྱིས་རྒྱུང་། སྤང་བྱ་རིག་ཀྱིས་རྒྱུང་། གཙོ་པོ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུང་བའི་ཆ་
 རས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ལྷོམ་སྤང་
 ཁྲོན་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁྲོན་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཇི་སྟན་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཅིག་ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་
 བརྒྱ་པ་དང་། མོས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱིས་ས་མང་

བོའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དགེ་སེམས་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་ན། འིན་སྦྱངས་
 རོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དགེ་བའི་ས་མང་བོའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཡིན་ན། ཞི་གནས་རོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤ་མ་
 ལ་འདོད་ལན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་
 ཐམས་ཅད་སྡེ་ཆོན་ལྡན་པོ་དེར་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་ཤེས་ཀྱིས།
 རྟོག་དང་དཔྱེད་དང་འགྲེད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་
 རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མིན་ཞེས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གང་སྤེལ་གྱིས་མ་བཀག་ཀྱང་། རྒྱལ་བོའི་སྤུས་ཀྱིས།
 དེ་ལྟ་ན་མི་དགའ་བ་དང་སྤུལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་མ་ངེས་པ་ཡོད་ལ། ལྟ་བ་ཡང་
 ཅིའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པར་མི་འདོད། ཅེས་བཀག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་སྤྱོད་པ་བཟུང་བ་
 འདྲ་སྟེ་དབྱེད་དོ།

འོ་ན། གཙུ་པོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་བས་བྱུང་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་
 འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་གང་རུང་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འདི་ན།

ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གསུམ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་
 གྱི་འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་གྱིས་སྦྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་འབྱུང་བ་དང་།
 འདོད་པའི་མ་བསྦྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་འབྱུང་བ་
 དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་གྱི་དགེ་སེམས་དང་། དང་པོའི་བསྦྱིབས་ལུང་
 མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་རྩི་ཅམ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་
 བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་གྱི་ས་མང་པོ་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་
 བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ལ་ལར་
 འགྱོད་པ་བསྟན་པས་ཉེར་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། མི་དགེ་ལ་ནི་མ་འབྲས་དང་། །ལྟ་དང་ལྟན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག མི་
 དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲས་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁོ་སོགས་དང་། །འགྱོད་པ་དང་
 བེ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བོད་གི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྟན་པས་ཉི་
 ཤུ་ཅ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་བ་སོགས་བཅུ་དང་འགྱོད་པ་དང་མཚུངས་

ལྷན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 བ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལ་བཙུང་བརྒྱུད་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་
 བརྒྱ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་དུག་རྩོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་བཙུང་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར།
 དུག་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་བརྒྱ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་
 ཀྱི་བརྒྱ། རྩོག་དཔྱད་གཉིས་ཏེ་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་
 འགལ་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། གཉིད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བས། འདོད་པའི་
 དགེ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་པ་ནས། འདོད་པའི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་
 ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བདུན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དག་ན་མེད། །རྩོག་པའང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱད་པ་
 ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་འགྲོད་གཉིད་མི་དགེ་བ་གསུམ་མེད། དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ན་
 ཅིང་བའི་རྩོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་ཞིབ་པའི་དཔྱད་པ་མེད་པས་སྡུ་མ་
 ལ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱ་དུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྡེ་ཆན་དང་པོ་གསུམ་དང་།
 རྒྱགས་པ། མ་ངེས་པའི་ཆགས་པ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཆོས་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཆར་
 དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། གཡོ་སྐྱེ་རྩོག་དཔྱད་རྣམས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ས་གང་རུང་དུ་ངེས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཏུག་དང་། སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡོད། སྣ་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་འོག་མ་འབབ་ཞིག་ཏུ་ངེས། དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་སྤྱིར། རེས་མ་ངེས་ཀྱི་སྤྱིར་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་དང་། སེམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་པར་ལྷན་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མ་གུས་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲིལ་མེད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ། །དགའ་དང་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས་། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་གཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །རྟོན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྷན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། །ཞེས་གཞུང་དུ་གསལ་བས་གོ་སླ་བའི་སྤྱིར།

ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་ལྷན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐྱལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག་པ་དང་། །སྟོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བཅུ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཡང་གི་སྤྱིས་དགེ་འདུན་

གྱི་དབྱེན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྩོམ་པ་དང་མ་རྩོམ་པ་དང་།
 སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། སྟོག་དང་།
 མཚན་ཉིད་དང་། ཚོགས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། མིང་གི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་མ་བསྐྱུས་ཀྱི་བྱིང་
 པར་བཤད་པ། དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱིང་པར་བཤད་པ། དགེ་སོགས་གསུམ་ཀྱི་བྱིང་
 པར་བཤད་པ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བྱིང་པར་བཤད་པ། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་བྱིང་པར་
 བཤད་པ། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་ཀྱི་བྱིང་པར་བཤད་པ། དུས་གསུམ་ཀྱི་བྱིང་པར་ཀྱི་
 དམིགས་བསལ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྩོམ་པ་རྟེན་
 དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩོམ་པ་རྟེན་པ་ལྷན་པ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཡིན་ཞིང་། ཉང་གསེས་ཀྱིས་བྱེན་སྒྲ་མ་སྦྱི་མིང་དང་། བྱི་མ་གཉིས་སྟོས་
 མིང་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ལ་གསར་དུ་རྩོམ་
 པ་དང་མ་རྩོམ་པའི་རྩོམ་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་པ་
 ལས་རྟེན་པ་གཉིས། གསུམ་པ་ལ་ཉམས་པ་ལས་ལྷན་པ་དང་། རྩོམ་ནས་ལྷན་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་དང་མ་རྩོམ་རང་རྒྱུད་དུ། །གཏོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་འོ་འགོ་ག་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩོམ་པ་གང་དང་གང་རྩོམ་
 བྱའི་ཚོས་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ། དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་བྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་
 པ་མཚོད་སྦྱིན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་གང་ཡིན་རྩོམ་བྱའི་ཚོས་

རྒྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། ལམ་གོང་མ་གོང་
མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་ནི་ཐོབ་བྱ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ།
འགོག་པ་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་
པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཅ་
བར་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པས་མི་སྒྲོབ་ལམ་
མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གང་ཟག་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དང་
སྒྱུར་ལམ་པ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟུང་མོ།

གསུམ་པ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་
ནམ་པ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལའང་།
དེའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། དེ་འདས་པའི་ཐོབ་པར་ད་ལྟར་
བ་དང་། དེ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་སོ་ཐར་སྒྲོམ་
པའི་སྒྲར་སྒྱེས་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྱེས་པ་དང་། གསུམ་པ་དེའི་
ཕྱིས་སྒྱེས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་འདོགས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་བྱུ་མཆོག་ལྟར་
སྒྲོན་ལ་ལྷིང་བའི་ཐོབ་པ། བར་པ་ལ་ལུས་དང་། གྲིབ་མ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ། ཕྱི་མ་ལ་
བེལ་ཕྱིས་འབྲང་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་

ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་སོགས་གསུམ་དང་། དེ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་
སོགས་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ།

བཞི་པ་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་ལ་སོགས་
གྱི་དགེ་ལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དགེ་བ། མི་དགེ་བའི་
ཐོབ་པ་མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེར་གཏོགས་རྣམས་གྱི་རང་ཁམས་
པ། །མ་གཏོགས་རྣམས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་གྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པར་གཏོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་ཐོབ་པ་
ཁམས་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར། རྒྱག་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དང་མི་སློབ་མིན་
གྱི་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་སློབ་པ། མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་
མི་སློབ་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདུན་པ་
ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད་། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤངས་
གྱི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་། སློམ་སྤངས་གྱི་ཐོབ་པ་སློམ་སྤང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཐོབ་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྒྱད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དམིགས་
བསལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྟ་ཅིག་སྟེ། །མདོན་ཤེས་སྦྱལ་
པ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་
རང་དང་ལྟ་ཅིག་སྟེ། བ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱི་བྱིར་མི་སྤྱི་བའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡང་

དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་
 མིག་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྤྱལ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་དང་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་
 བསྟན་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དེ།
 བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསྐྱབས་
 པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་བསྐྱབས་
 པའི་ཀུན་སྒྲོང་སྟོབས་ཚུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་
 དགའི་ཐོབ་པ་ལའང་དུས་གསུམ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་
 བ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པ་ན་སྒྲུད་པའི་
 སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དགེ་མི་དགའི་ཐོབ་པ་རང་གི་སྒྲར་སྐྱེ་བ་
 མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐོབ་པ་རྩམ་ཡོད་ཡིན་ནམ།
 བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱེ་རང་ལུགས་ལ་རྩམ་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་རྩམ་
 ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་
 སྤིང་སྒྲ་བདུན་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་དེ་བདུན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། འཁོར་
 ལོ་དང་ནོར་བུའི་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་དོན་རིན་ཆེན་བདུན་ལ་
 དབང་བས་ལྷན། ཞེས་བརྗོད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་

གཉིས་གང་བཞེད་སྐབས་དང་སྐར་དགོས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྟོ། །ཐོབ་པ་དང་
 ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པས་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་པ་ལ་ལྷན་པར་བྱེད། དེའི་ཐོབ་པའི་
 ཐོབ་པས་ལམ་དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷན་པར་བྱེད། ཆོས་
 གསུམ་པོ་ཡང་པན་ཚུན་རྣམས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་ཐོབ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མ་ཐོབ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་
 བསྟན། །འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམས་གསུམ། །འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་ངི་མེད་
 ཀྱི་འཇལ། །ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོར་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོ་
 མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མ་
 ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་བྱ་ད་ལྟ་བའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བར་མེད་པ་
 དང་། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་
 པ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག་བསྐྱབས་
 ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་དགེ་མི་
 དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་མི་དགེ་བ་སྤངས་པའི་
 རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་ཡང་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་
 ཤིང་། དེས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལའང་སྐར་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་

ནི་ཚེས་དབང་མི་བཅན་པར་རྟེན་དབང་བཅན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ལས་འདས་
 པ་དྲི་མེད་འགོག་གཉིས་ཀྱི་འང་མ་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 ལམ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གཞུང་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་སོ་སྐྱེ་ལ་གང་ཟག་
 གིས་མ་བྱུང་བར་བསྟན་ནས་དབྱེད་དོ། །མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་
 གྲང་ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་དང་། ས་འཕྲོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཐོབ་བྱའི་ཚེས་དེ་ཐོབ་ན་དེ་མ་ཐོབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ས་གཞན་
 དུ་འཕྲོས་པའི་སྐོ་ནས་གྲང་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སྐལ་མཉམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་
 བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་པན་ཚུན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ལྷན་མིན་འདྲ་
 བྱེད་རྩམ་ཡོད་ཞིག་ལ་འཛོག་ཅིང་། དབྱེ་ན་ཐ་དད་མིན་པའི་སྐལ་མཉམ་དང་། ཐ་
 དད་པའི་སྐལ་མཉམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་གང་སྤེལ་དུ། གཡོ་བ་རང་བཞིན་མཚུངས་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
 ལྟར་མི་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་སོགས་ལས་མིར་དཔོག་པའམ།
 མིར་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་
ཤེས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འགོག་པའོ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་
འབྲས་ཆེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྲས་བྱ་ཆེ་བའི་
སྤྲུགས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བའི་ལྷ་ཞིག་ལ་འཛོག་ཅིང་། ལྷ་དེའི་བྱུང་པར་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་ཡིན་པ་
དང་། ཤི་ནས་ངེས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དེ་དག་
འཆི་བའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ཆེ་མི་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་
སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་
ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དབང་འགྱུར་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་ལྡན་ཞིང་མངོན་གྱུར་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ།

ལྷ་པ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་

ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་
 འདོད་པས། །དགོ་བཏོ་སྟེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཉིད། །འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་
 གཅིག་འཛོལ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་བྱང་པར་བདུན་ལྔ་
 དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ་
 སེམས་སེམས་བྱུང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པའི་ཕྱིར། སའི་བྱང་པར་
 དང་ལྔ་ཉེ། བསམ་གཏན་ཐ་མ་སྟེ་བཞི་པའི་སས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་གྱི་
 བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ། འདུ་ཤེས་སུན་འབྲིན་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་
 པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ། དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་
 འགྱུར་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ། སྟེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 གྱི་བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ། སོ་སྟེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འཛོལ་ཚུལ་གྱི་
 བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ། རང་གི་ཐོབ་པ་རང་དང་ལྔ་ཉེ་ཅིག་ཁོ་ནར་འཛོལ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགོག་སྟོམས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་
 ཉིད། །འདི་གནས་དོན་དུ་སྤྱིད་ཅེ་སྟེ། །དགོ་བཏོ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། །མ་
 ངེས་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པས་འཛོལ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །དང་པོ་མ་
 ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་ཅ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམས་
 འཇུག་དེ་ཉིད་བྱང་པར་བདུན་ལྔ་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཚུལ་ནི། དགག་བྱ་
 འགོག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྔ་ཉེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་གྱི་བྱང་པར་དང་

ལྡན་ཏེ། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱེ་ནས་ཞི་བར་གནས་པའི་བསམ་པས་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར། སའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྤིང་ཅེའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་
 བསྟོམས་པ་ལས་སྤིང་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་འགྱུར་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་གནས་སྤྱང་འགྱུར་དང་།
 ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱང་འགྱུར་དང་། རྣམ་སྤྱོད་སྤྱང་བར་མ་ངེས་པ་གསུམ་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་ཁམས་སུ་འགོག་སྟོམས་སྐྱེད་ནས། སྤིང་ཅེར་
 སྐྱེ་བས་སྐྱེད་ན་སྐྱེ་གནས་སྤྱང་འགྱུར་དང་། དེ་ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་
 སྐྱེས། ཡང་སྤིང་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱང་
 འགྱུར་དང་། དག་བཅོམ་པས་སྐྱེད་ན་སྤྱང་བར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་
 བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་
 བྱང་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་བ་འབད་ཚོལ་
 གྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པས་འབད་ཚོལ་ལ་མི་སྟོམ་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པའི་དུས་སུ་
 སྟོམས་འབྲུག་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་མ་བརྟེས་པའི་དང་པོར་འགོག་པ་
 ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོ་རྟེ་གདན་དུ་ཤེས་བཞིན་སྐྱོད་ཅིག་མ་བཅུ་
 དུག་སྤིང་ཅེའི་སྟོམ་སྤྱང་དགྲའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་རྣམ་
 གོལ་ལམ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཙུ་བཞི་བསྟོམས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སེམས་མེད་གྱི་སྟོམས་འབྲུག་གཉིས་ལུས་རྟེན་གང་ལ་བཞག་ཅེན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོར་

མིའི་ནང་དུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་འདོད་གཟུགས་གང་
 རུང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། འགོག་སྟོམས་གཙོ་ཆེར་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱི་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྡོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར།

སློག་བཤད་པ།

དུག་པ་སློག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སློག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀླང་བ་གཉིས་
 གྱི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སློག་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་
 ཞེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློག་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱང་ལ་སློག་གི་མིང་གི་བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

བདུན་པ་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་
 དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་
 གཅིག་ལ་འཇུག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་
 འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཀ་བ་གནས་པ་མི་རྟག་པ་སྟེ་བཞི་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་
 ཞིང་བྱེད་ལས་ཀྱང་དང་པོས་སྐྱེད་པར་བྱེད། གཉིས་པས་རྟིངས་པར་བྱེད། གསུམ་

བས་གནས་པར་བྱེད། བཞི་བས་འཛིག་པར་བྱེད། ཅས་སྒྲུར་ཏེ་སྒྲ་དོན་གྲང་དེ་
 ལྟར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་བར་ཡང་མདོན་ནོ། །འཛིགས་པར་ཡང་
 མདོན་ནོ། །གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 གནས་པ་མ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་གནས་པ་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེད་
 དེ། གནས་པ་གཞན་འགྱུར་དང་སྤེལ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བཟ་ཤིས་
 དང་ན་ནག་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་པ་ཆགས་
 པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཆད་པོ་ཁ་
 ཅིག་ འདི་སྡེ་པ་གཞན་ཀྱི་ལུགས་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཅན་སྐྱོ་
 བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གནས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྐྱ་བ་ནི། རང་འགྲེལ་དང་
 དོན་གསལ་དང་། གང་སྤེལ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །ཁོ་ན་རེ་སྐྱེ་བ་
 འདུས་བྱས་ཡིན་ན། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཐུག་
 མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་བྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཆོས་
 བརྒྱད་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཆོས་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་
 ཀྱི་སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་དང་། རང་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁྱ་བ་སོགས་
 གསུམ་དང་། དེའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་
 བ་འཛེན་པར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་དེའི་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁྱ་བས་རང་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་སྐྱེ་བ་

སོགས་བརྒྱད་རྟེན་པར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་བའི་ཆ་བས་དེའི་རྩ་བའི་ཆ་བ་
 དེ་གཅིག་ལུ་རྟེན་པར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་པས་ཀྱང་། རང་མ་གཏོགས་
 པའི་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་འཛིན་པར་བྱེད། དེའི་གནས་པའི་གནས་པས་དེའི་
 རྩ་བའི་གནས་པ་གཅིག་ལུ་འཛིན་པར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་མི་རྟག་པས་རང་མ་
 གཏོགས་པའི་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་འཛིན་པར་བྱེད། དེའི་མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་
 པས། དེའི་རྩ་བའི་མི་རྟག་པ་གཅིག་ལུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་མ་འོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལྷ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་
 བློ། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷ་རྒྱུན་མ་ཆོགས་
 པར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ནམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོགས་གསུམ་བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་ཆོགས་གསུམ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་
 བློ། །མིང་དང་ངག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་སྐྱད་ཅིག་སྔ་
 ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོགས་པ་མིང་གི་ཆོགས་། ཆོག་སྐྱད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་
 པའི་ཆོགས་པ་ཆོག་གི་ཆོགས་། ཡི་གེ་སྐྱད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོགས་
 པ་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལྟན་མིན་འདུ་
 བྱེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་དེས་མ་ཁྲབ་

སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་
 རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་དོན་གསལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་
 གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་དང་གཟུགས་
 གཏོགས་སེམས་ཅན་སྟོན། །རྒྱ་མཐུན་ལུང་བསྟན་མིན་དེ་བཞིན། །སྐལ་མཉམ་
 རྣམ་པར་སྦྱོར་བའང་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །མཆོན་ཉིད་
 རྣམས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དང་། །མི་ལྡན་པ་དག་རྒྱ་མཐུན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་གང་རུང་ཁོ་རང་གཏོགས་པ། རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པ།
 རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། རྣམ་སྦྱོར་སྦྱེས་ཡིན་པ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཡོད་པ། བོད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པ། རྒྱ་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་
 སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།

རྒྱ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་
 དང་རྒྱེན་དག་མེད་པར་ནི། ཞེས་བྱུང་བ་ནི། དེ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྒྱེན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་
 ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། དུས་ངེས་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་
 མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྤྲོད་ཏེ། །རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དུག་
 ཏུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེད་རྒྱ་སོགས་དུག་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། །ཁུངས་
 གྲང་མདོ་ཐོར་བུ་ལས་དུག་ཀ་ཆང་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཆན་
 ཉིད་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་དེ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། འདུས་བྱས་དང་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱ་
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ལ་གཤམ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བྱེད་རྒྱ་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། བྱེད་རྒྱ་བྱེད་པས་སྟོང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་
 གཅིག་ གཉིས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་
 འབྲས་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྟོན་ས་པན་ཚུན་པན་འདོགས་
 བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ལ་འདོགས་པའི་བྱིར་དང་། མཆན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་
 བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་འབྱུང་བཞི་དང་། སེམས་

གྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། སེམས་ལྟ་བུ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། དེའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་
 སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་གྱི་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་ལས་
 བྱུང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 གཉིས་དང་། སེམས་གྱི་སྐྱེ་ཆ་སོགས་དང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། སྒྲིམ་པ་
 གཉིས་གྱི་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་སེམས་གྱི་རྗེས་འཇུག་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སེམས་གྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །འབྲས་
 སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱ་མཆན་བཅུས་སེམས་
 གྱི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་དང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དུས་ཙམ་གཅིག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། བྲལ་
 འབྲས་གང་རུང་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་
 དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་གཅིག་པ་སྟེ་བཅུའི་
 སྒོ་ནས་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་
 འབྲ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བ་སྤྲ་མས་དགེ་བ་བྱི་མའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དགོས་ཏེ། རང་རིས་
 ས་པའོ་སྤར་སྐྱེས་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རིས་གཅིག་པ་དང་། ས་གཅིག་
 པ་དང་། སྤར་སྐྱེས་པ་སྟེ་གསུམ་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་
 གིས་སྒྲོམ་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་

བ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་
 ཀྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གང་གི་དུས་སུ་མ་
 འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དེའི་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཟག་མེད་ལ་ནི་འདི་མ་ངས་ཏེ། ས་དགའི་ལམ་ནི་པན་ཚུན་དུ། །མཉམ་དང་བྱང་
 བར་ཅན་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་སོགས་
 ས་དགའི་ལམ་ཟག་མེད་ནི་པན་ཚུན་དུ་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 ཡང་དམན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མི་འབྲད་པས། མཉམ་པ་དང་བྱང་བར་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཁོ་ན་མཉམ་པ་དང་བྱང་བར་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་
 བྱང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཐོས་དང་བསམ་བྱང་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 སྦྱར་བ་ལས་བྱང་བའི་ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་དང་། སྒྲོམ་བྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་གིས་མཉམ་པ་འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་དང་བྱང་བར་ཅན་
 འདོད་པའི་བསམ་བྱང་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱང་གིས་དེའི་ཐོས་
 བྱང་དང་། སྒྲོམ་བྱང་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་
 དག་དང་། །སེམས་བྱང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་པན་ཚུན་པན་འདོགས་བྱེད་
 དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་

བས་རྫོས་སོ་ཞེན་མི་རྫོས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ལྷན་
 ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱིས་སེམས་སེམས་བྱང་གི་རྒྱ་
 བྱེད་པས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐོན་པོ་རྣམས་
 བན་ཚུན་སྟོབས་སྐྱེད་ནས་འགོ་བ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐུན་མོང་དུ་
 མོངས་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་བྱེ་སྤྲེལ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས། མདོ་སྡེ་པ་
 ཡན་གྱིས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་བྱེད་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་
 དེའི་རྒྱ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བན་འདོགས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ཡང་སྤྲེལ་བཞིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་
 དུས་མཉམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགོ་ཞེས་
 བྱེན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགོ་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མེད་
 པ་སྤྲེལ་སྡེད་པ་བྱི་མའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྩག་པ་རྣམ་
 སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྟོན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དགེ་
 བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྟོན་
 རྒྱར་འབྱུང་བ་ལ་ངོ་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྡེད་པའི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་
 པ་གང་ཞིག ལུང་མ་བསྟན་ལ་དང་པོ་མེད། ཟག་མེད་ལ་གཉིས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་དུས་ངེས་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགོ་སྤྲེལ་མཉམ་དུས་
 གཉིས་པ། །གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་འགོ་

དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་འཛོག་གྱེད་རྒྱ་
མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་བྲལ་
བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །འདུས་མ་བྲས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་དང་། བྲལ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་འབྲས་
བྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་
མ་བྲས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྦྱིར་འདུས་
མ་བྲས་ལ་རྒྱ་དུག་དང་འབྲས་བུ་ལྔ་གང་ཡང་མེད། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གྱུང་
ལམ་གྱི་ཐོབ་འབྲས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དེའི་སྦྱིད་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པཤད་ཡོད་དེ། རྒྱ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་།
འབྲས་བུ་ལྔ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། རྣམ་སྟོན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། །རྒྱ་
མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་བའི། །སྦྱེས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། རྣམ་སྟོན་འབྲས་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་
བུ་ནི་བྱེད་རྒྱའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་

འགྲོའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱུ་དང་།
 མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལྷ་སོ་སོའི་
 མཚན་ཉིད་ལ་ལྷ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནམ་སྒྲིན་འབྲས་ཡོད་དེ། ནམ་སྒྲིན་ལུང་
 ཏུ་མ་བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་བྱིས་འབྲུང་། །ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལས། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པ། ལུང་ཏུ་བསྟན་པའི་
 ནམ་སྒྲིན་རྒྱུའི་བྱིས་འབྲུང་བ་སྟེ། ལུང་པར་གསུམ་ལྷན་ཞིག་ལ་བརྗོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། རང་རྒྱ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་ཞིག་ལ་
 འཛིག་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྲལ་འབྲས་ཡོད་དེ། བྲལ་བ་སྒོ་ཡི་ཟད་པའོ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་
 བྱིར། བཞི་བ་རྒྱུས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་རྒྱུས་
 པའི། །འབྲས་དེ་རྒྱུས་བུ་བྱེད་ལས་རྒྱུས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྦྱར་ལམ་ཆོས་
 མཆོག་ལས་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་རྒྱུས་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་བརྗོད་
 པའི་བྱིར། ལྷ་པ་བདག་འབྲས་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བྱང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །འདུས་
 བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རང་རྒྱུའི་སྦྱོར་བྱང་བ་
 མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་ལ་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུས་བུ་བྱེད་
 པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་འབྲས་མི་འགལ། དེ་གཉིས་དང་ནམ་སྒྲིན་འབྲས་
 དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འགལ་ལ། བྲལ་འབྲས་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་དང་

འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། བདག་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས། རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་ཉིད་རྒྱ་མཐུན་འབྲས། སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས་གསུམ་ག་ཡིན། བྲལ་འབྲས་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་བཞི་གང་རུང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་ལྟུང་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྒྱ་ལྟུང་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་འཛིན་གྱི་དུས་དང་། འབྲས་བྱ་རྣམས་རྒྱ་དུ་ལས་སྐྱེས་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བྱ་འཛིན། །གཉིས་ནི་རབ་རྒྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རྒྱ་ཕྱི་མ་ལྷས་ད་ལྟ་ཁོ་ནར་འབྲས་བྱ་འཛིན། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྷན་རྒྱ་གཉིས་ནི་རབ་བྱུང་དུས་ཁོ་ནར་འབྲས་བྱ་འབྲིན། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགོ་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་མཐུག་ཐོགས་དང་། འདས་པ་དག་ཀྱང་འབྲིན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྷན་རྣམས་རྒྱ་དུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྒྱ་དུ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས། །ལྷག་དང་དང་པོ་འཕགས་རིམ་བཞིན། །རྣམ་སྤྲིན་ཀུན་འགོ་དེ་གཉིས་དང་། །སྐལ་མཉམ་མ་

གཏོགས་ལྷག་ལས་སྐྱེས། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རྣམ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་མ་གཏོགས་རྒྱ་ལྷ་ལས་སྐྱེས། རྣམ་
 སྤྱོད་སྐྱེས་ནི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ལྷ་ལས་སྐྱེས། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་
 གཉིས་མ་གཏོགས་རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཅོད་ནི་དེ་གཉིས་
 དང་སྐྱེལ་མཉམ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་གི་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་བཞིར་བྱེ་ནས། སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ཇི་ལྟ་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱུན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གི་
 རྒྱ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་
 གསུངས། །རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་
 མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱེད་རྒྱ་ཞེས་
 བྱ་བདག་པོར་བཤད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱའི་རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། དམིགས་
 རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་བྱག་གི་ཕྱི་མ་ལྷ་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། ལྷག་མེད་
 དུ་འདའ་ཁ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་ད་ལྟར་བ་ལྷ་བྱ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་།

ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྒྱུ། བྱེད་རྒྱ་ལྟ་བུ་བདག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 རྒྱུ་འདི་དག་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གཉིས་
 པོ་དག་འགག་པ་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་དོ་གསུམ་པོ་ནི། །སྤྱི་ལའོ་དེ་ལས་གཞན་པ་
 ཡི། །རྒྱུ་དག་དེ་ལས་སློག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་
 ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་རྒྱ་གཉིས་པོས་འབྲས་བུ་འགག་
 བཞིན་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། །སྤྱི་ལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགོ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་
 གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོས་འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། །གཞན་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་དག་གིས་ནི་སྤྱི་བཤད་པའི་རིམ་པ་སློག་སྟེ་སྤྱི་བ་མ་
 འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། འགག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་དངོས་པོ་གང་རྒྱུ་དུས་སྤྱི་བ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཞི་ཡིས་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་གཉིས། །གཞན་ནི་
 གཉིས་པོ་དག་ལས་སྤྱིས། །དབང་ལྷག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་བཞི་ཡིས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱི་བ་ཡང་། དམིགས་རྒྱུ་
 མ་གཏོགས་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སེམས་མེད་གྱི་སྟོམས་འབྲུག་གཉིས་སྤྱི་བ། །གཞན་
 གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་བདག་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དབང་ལྷག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་གྱིས་བྱས་པ་ནི་ནམ་ཡང་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་སོགས་སྤྱི་བ།
 རིམ་སྤྱོད་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་

གཉིས། །འབྲུང་ལས་གྲུར་བའི་རྣམ་པ་ལ། །འབྲུང་གྲུར་རྣམ་གསུམ་པན་ཚུན་
 དུ། །འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་གཅིག་ ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། འབྲུང་བས་འབྲུང་
 བ་སྐྱེད་ན་སྐལ་མཉམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་བྱེད། འབྲུང་བས་འབྲུང་འབྲུང་
 ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ན་སྐྱེད་པ་དང་ཉེན་བྱེད་པ་དང་། གནས་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྗེ་སྟོན་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུང་འབྲུང་པན་
 ཚུན་དུ་སྐྱེད་ན་སྐལ་མཉམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་
 དང་། འབྲུང་འབྲུང་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་སྐྱེད་ན། རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་གཅིག་པུ་བྱེད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་བརྩ་གཉིས་
 བཤད་པ་དང་། སེམས་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། སེམས་བརྩ་གཉིས་གང་ལས་གང་
 ཉིད་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་བ་
 དང་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འདོད་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །བསྐྱིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱིབས་པ། །གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་དགེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ །བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་སེམས་བཞི། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་གཉིས་དོར་
 བས་གསུམ་གསུམ། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་སྦྱར་བ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་ཆེ་དེ་

མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་སྐྱར་བ། ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ། ཉིང་མཆམས་སྐྱོར་
 པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ། སྟོམས་
 འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་
 གཟིར་བའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ། སྐྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ། སྐྱལ་
 པ་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་དང་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 བརྒྱ་གཉིས་པོ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མས་རང་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་པོས་རང་དང་རིགས་
 མི་གཅིག་ཀྱང་ས་མཚུངས་པའི་སེམས་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་ནས། རྣམ་
 ཞེས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་
 བྱས་ནས་རང་ས་དང་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་གོང་སར་མི་སྐྱེ། དགེ་སེམས་དང་
 མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཆི་སེམས་བྱས་ནས། རང་ས་གོང་ས་
 འོག་ས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་སའི་དགེ་སེམས་
 ཀྱིས་གོང་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་
 དགེ་སེམས་ཀྱིས་གཞུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད། གཞུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་
 དང་། ཐག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་སེམས་
 ཀྱིས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་

རྟེན་དམིགས་པ་རྣམས་པ་གཉེན་པོ་སྟེ་རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 གོང་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འོག་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་
 ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་
 ཀྱིས་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་པ་ཡོད་
 དེ། གོང་སའི་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འོག་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན།
 དེ་བས་འོག་སའི་དགེ་བ་བཟང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་
 དགེ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྦྱུལ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྦྱུལ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ལས། དང་
 པོ་འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
 སེམས་ཇི་ཅམ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་གསུམ་སེམས་ཇི་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་བཤད་
 ཡོད་དེ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགྲ། །དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས། །མི་
 དགེ་བ་ནི་བརྟུ་དག་ལས། །དེ་ལས་བཞི་སྟེ་བསྐྱིབས་དེ་བཞིན། །མ་བསྐྱིབས་པ་
 ནི་ལྷ་དག་ལས། །དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སེམས་བདུན་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་དགྲ་འབྱུང་། འདོད་པའི་

དག་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གི་སེམས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་། འདོད་པའི་མི་དག་
 བའི་སེམས་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གི་སེམས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་། འདོད་པའི་མི་དག་བའི་
 སེམས་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་གི་སེམས་བཞི་འབྱུང་། འདོད་པའི་བསྐྱེད་པ་ལུང་
 མ་བསྟན་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གི་སེམས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལས་
 དེ་མ་ཐག་འབྲས་གི་སེམས་བཞི་འབྱུང་། འདོད་པའི་མ་བསྐྱེད་པ་ལུང་མ་བསྟན་
 གི་སེམས་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གི་སེམས་ལྷ་ལས་བྱུང་། དེ་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་
 གི་སེམས་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་གི་སེམས་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་ན་དག་ལས་བརྒྱུ་གཅིག་གོ། དེ་ནི་དགྲ་ཡིས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །བསྐྱེད་པ་
 བ་བརྒྱད་ལས་དེ་ལས་བྱུག་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུམ་ལས་སོ། །དེ་ལས་བྱུག་ཏུ།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་གི་དག་སེམས་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་གི་སེམས་
 བརྒྱུ་གཅིག་འབྱུང་། དག་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གི་སེམས་དགྲ་ལས་བྱུང་།
 དེའི་བསྐྱེད་པ་ལུང་མ་བསྟན་གི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་། ལུང་མ་བསྟན་
 གི་སེམས་དེ་ཉིད་ལས་ནི་སེམས་བྱུག་འབྱུང་། དེའི་མ་བསྐྱེད་པ་ལུང་མ་བསྟན་
 གི་སེམས་ནི་སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་། ལུང་མ་བསྟན་གི་སེམས་དེ་ལས་ནི་
 སེམས་བྱུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་གི་སེམས་ལའང་སྦྱར་ནས་
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་པའང་། དེའི་ཚུལ་ལོ་དག་བ་ལས་། སེམས་དགྲ་
 དག་གོ་དེ་བྱུག་གོ། །བསྐྱེད་པ་ལས་བདུན་དེ་དེ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཟུགས་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་
 འབྱུང་། སེམས་དེ་ཉིད་དུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱིབས་ལུང་མ་
 བསྟན་ལས་ནི་སེམས་བདུན་འབྱུང་། ལུང་མ་བསྟན་དེ་ཡང་སེམས་བདུན་ལས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གཉིས་ལའང་དེ་མ་ཟག་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་སྒྱུར་དུ་ཡོད་
 དེ། སྟོབ་པ་བཞི་ལས་དེ་ལས་ལྷ། །མི་སྟོབ་པ་ནི་ལྷ་ལས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་ནི་
 བཞི་དག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ནི་སེམས་བཞི་ལས་བྱུང་།
 ཟག་མེད་དེ་ལས་ནི་སེམས་ལྷ་འབྱུང་། མི་སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ནི་སེམས་ལྷ་ལས་
 བྱུང་། ཟག་མེད་དེ་ལས་ནི་སེམས་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ནི་ལྷ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ནི་ལྷར་
 ཡང་། །གསུམ་དུའོ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། །སྒྱུར་བྱུང་དགེ་རྣམ་གཉིས་ཕྱེ་
 བས། །རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་སྒྱུད་ལམ་པ། །བཅོ་ཡི་གནས་དང་སྒྲུལ་པ་དང་། །འདོད་
 བ་ལུང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། །གཟུགས་ན་བཅོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། །ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྒྱུར་བྱུང་གཉིས་གཉིས་
 སུ་ཕྱེ་བས་སེམས་དུག་ འདོད་པའི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་
 ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྱུད་ལམ་པའི་དང་། བཅོ་གནས་པའི་དང་། སྒྲུལ་པའི་སེམས་ཏེ་
 བཞི། གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཅོ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་
 སེམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས། །ཁམས་གསུམ་

ཀྱི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་གསུམ། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས། ཟག་
མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་བརྩ་གཉིས་གང་ལས་གང་རྙེད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་
གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྒྱག་དང་རྒྱག་དང་གཉིས་རྙེད་དོ། །གཟུགས་སྒྲིབ་
དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ། །སྒྲོབ་པ་ལ་བཞི་ལྷག་ལ་དེ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་ཐོན་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་འགེལ་དུ་སྒྲོམ་ཆོག་མཛད་པ་ན། སྒྲི་དང་
སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་ཡོངས་ཉམས་དང་། །དགེ་
བའི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆོ། །སེམས་དེ་ལྷན་པ་མིན་ལས་རྙེད། །ཅེས་འབྲུང་
བ་ལས། ཆེ་ལྡིང་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་ནས་གོང་
མར་སྒྲི་བའི་ཆོ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་སྒྲོམས་པར་འབྱུག་པའི་ཆོ་དང་།
ས་དང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ་དང་། དགེ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
ཆོ་དང་། སྦྱར་དགེ་བའི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆོ་དང་ལྡིང་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་དེའི་ཆོ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་དེ་དག་སྦྱར་མི་
ལྷན་པ་གསར་དུ་དུ་རྙེད་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་ན་སྦྱར་མི་ལྷན་པའི་སེམས་རྒྱག་རྙེད། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་ན་འང་རྒྱག་རྙེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འང་གཉིས་
རྙེད། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་གསུམ་རྙེད། སྒྲོབ་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་ན་སྦྱར་མི་ལྷན་པའི་སེམས་བཞི་རྙེད། གོང་གི་སེམས་རྒྱག་གི་ལྷག་མ་རྒྱག་ལ་

ནི་སེམས་དེ་ཉིད་ཉིད་པའི་བྱིར།།

སྤྲུམ་པ།

རྣམ་དཔྱོད་དབང་པོ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས།།

ལེགས་བཤད་དབང་པོ་སྟོང་གི་འོད་སྟོམ་པས།།

ཀུན་བྱང་དབང་པོ་བསྐྱེད་ཁ་བྱེ་ཡིས།།

སྟོ་གསལ་དབང་པོ་རྒྱང་བྱག་ལྟན་རྣམས་རོལ།།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་
གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །སར་མདྲ་ལམ།

གནས་གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ།

འདོད་ཁམས་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་གནས་གཉིས་པ་བསྟན་པ་དེའི་མཐུག་ཏུ། ཁམས་གསུམ་པ་
ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཏན་ལ་
འབབས་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ་དང་། ལྷོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ཆོས་ཀྱི་བྱང་
པར་བཤད་པ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་
ནི་ལྟ་བུ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་དཔྱལ་བ་དང་། །སྤྲིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་
ཤུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད། ཡི་དྲགས་དུང་འགོ་སྤྲིང་བཞིའི་མི།
འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་འདོད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་

དམིགས་ནས་སྲིད་པ་རྒྱས་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཅམ་མ་གཏོགས་སྐབས་འདིར་འདོད་ཁམས་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་དཔྱལ་བརྒྱད་དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་ཆ་དཔྱལ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཆེ་བའི་གནས་དང་། ཆེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས། སྤྱིང་སྤྱན་བརྒྱད་སྤྱིང་བཞིའི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཁམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་ཡོད་དེ། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་བ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཆངས་ངེས། ཆངས་པ་འདུན་ན་འདོན། ཆངས་ཆེན། འོད་ཚུང་། ཆང་མེད་འོད། འོད་གསལ། དག་ཚུང་། ཆང་མེད་དག་དག་རྒྱས། སྤྱིན་མེད། བསོད་ནམས་སྦྱེས། འབྲས་བྱ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྲོ་ལོ་སྒྲུང་བ། འཕྱི་རྒྱ་མཐོང་། འོག་མིན་ཏེ་བཅུ་བདུན་པོ་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་པ་རྒྱས་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་དེ་ནམས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོན་ལ་འཇུག་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྟོན་པས་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོན་ལ་འཇུག་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་

བསྟོམས་པས་གཉིས་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་
 གསུམ་བསྟོམས་པས་གསུམ་པ་གསུམ་དང་། བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེ་གསུམ་བསྟོམས་པས་བཞི་པའི་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྟོམ་
 ལཱ་བསྟོམས་པས་གནས་གཙང་ལཱ་སྦྱི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་
 དང་གཟུགས་ཁམས་ལ་བརྟུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་
 སྟོན་བརྟུན་གཉིས་ཀ་འདོད་ཁམས་ཡིན། གཟུགས་ལའང་དེས་འགྲེ་བའི་སྤྱིར། དང་
 པོ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་བཅས་
 པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་དང་བཅས་པ་གཟུང་ན་ནི་ཆུང་
 གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གནས་བརྟུ་བདུན་པོ་འདི་དག་དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་
 ཅན་ཆམས་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་གྱི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། དེས་མཆོན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་དང་གནས་གཉིས་ཀ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཟུགས་མེད་ཁམས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་
 མེད་དོ། །སྦྱི་བ་ལས་ནི་ཆམ་པ་བཞི། །དེར་ནི་རིས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་། །སེམས་
 གྱི་ཆུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་

གཞན་གོང་འོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅེ་དང་བཞིར་ཡོད། སེམས་ཀྱང་རིས་
 མཐུན་པ་དང་། སློག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྤྲས་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་
 བ་སོགས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་
 བཞི་པོ་དེ་དག་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛོལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་རྒྱས་རུང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གནས་པའི་འགོ་བ་ལ་དུ་ཡོད་
 བ་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེར་ནི་དཔུལ་སོགས་འགོ་བ་ལྟ། །རང་གི་མིང་
 ཀྱི་བསྟན་དེ་དག་ ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་
 སྲིད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་ལྟ་མི་སྟེ་རིགས་
 ལྟར་ཡོད། ལྟ་པོ་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། སེམས་ཅན་
 གང་ཡིན་འགོ་བ་ལྟ་པོ་དེར་ངེས་པ་མིན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་དེར་
 ཐལ། བར་སྲིད་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གདགས་པར། སྐྱེ་གནས་བཞིས་འགོ་
 བ་ལྟ་བསྟུས་ཀྱི། འགོ་བ་ལྟས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྟུས་ཉེ། གང་ཞིག་མ་བསྟུས་
 ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྟ་མ་ཡིན་ཡང་ལྟ་པོ་
 དེར་འདུས་སམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ཉེ། ལྟའི་འགོ་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མི་འམ་ཅི་དང་
 ལྟ་རྣམས་ཀྱང་འགོ་བ་ལྟར་འདུས་པ་ཡིན་ཉེ། དུད་འགོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ།

རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་གནས་
 པ་བདུན་བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་
 བཞི་བཤད་པ། བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱུ་བ་དབྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 སོ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། །ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག
 བརྗེག་དང་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་སོ་དག རྣམ་
 ཤེས་གནས་པ་བདུན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་
 པ། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ། ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ།
 ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཅིག་པ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས། ཅི་ཡང་མེད་གསུམ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་
 དེ། མི་དང་འདྲོད་ལྟ་དང་བསམ་གཏན་དང་སོར་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་
 སོ་ཡིན། ཆངས་པ་ཆེན་སོ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ལྟ་དག་གཉིས་པ་ཡིན། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ལྟ་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྟ་རྣམས་
 བཞི་པ་ཡིན། གཟུགས་མེད་དང་སོ་གསུམ་ནི་གོ་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་སོ་བྱུབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་སོར་ཆོད་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་
 བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྟོ་མས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལུས་བཤད་
 པ་ལྟར་ལ་འདུ་ཤེས་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཆངས་པ་ཆེན་སོ་ལས་བྱུང་སྟུང་པ་གཙོ་

འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་གཅིག་གྱུར། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་
 བཏང་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་རེས་འཛོག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཅིང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་སེམས་བདེ་ལ་
 འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདིའི་བདེ་བ་ཞི་བདེས་གཡོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ། ངན་སོང་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གནས་
 པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་དེ་འཛོམས་
 གྱེད་ལྟན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་རྣམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་འཛོམས་གྱེད་
 དང་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལྟན་པའང་ཡིན་རྟེ། དང་པོ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་གྱི་དང་། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་དང་། གསུམ་
 པ་འགོག་སྟོམས་གྱིས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེ་དང་། འདུ་
 ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། །ཅས་
 འབྱུང་བ་ལས། བོང་གི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྲིད་ཅེ་བ་དང་།
 འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུར་འབྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གཞན་ངན་སོང་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་རྣམས་གནས་དེར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྟོན་ནས་དེར་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར།

རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གནས་པ་དག་
 བྱི་ཡང་བཞི་སྟེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་སྤང་པོ་བཞི། །རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་
 ཤེས། །འབང་ཞིག་གནས་པར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟག་པ་དང་
 བཅས་པའི་གཟུགས་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་བར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཟག་མེད་དང་ས་
 གཞན་གྱི་སྤང་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན། རྒྱལ་
 པོ་རྒྱལ་པོའི་སྟན་མིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་
 པའི་ཕྱིར།

བདུན་དང་བཞིའི་བསྟུ་བ་དབྱེད་པ།

བཞི་པ་བདུན་དང་བཞིའི་བསྟུ་བ་དབྱེད་པ་ཡོད་དེ། བསྟུ་ན་སྟེན་བཞི་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་ལ་བཞིས་མ་བསྟུས་པ།
 བཞིས་བསྟུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྟུས་པ། གཉིས་ཀས་བསྟུས་པ། གཉིས་ཀས་
 མ་བསྟུས་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། གོང་གི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ངན་སོང་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་།
 སྲིད་ཅེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་།
 རྣམ་ཤེས་བདུན་པོའི་འཁོར་གྱི་སྤང་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 དང་པོར་འབྱུག་པའི་ཚུལ།

གང་དུ་འབྱུག་པའི་སྐྱེ་གནས།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་
 འབྱུག་པའི་ཚུལ། བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ། མཐར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་དུ་འབྱུག་པའི་སྐྱེ་གནས། གང་གི་
 འབྱུག་པའི་བར་སྲིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་
 སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས་། སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་
 རྣམ་པ་བཞི། །དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་རྣམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་མ་རྩམ་ཏེ་
 སྐྱེ། །ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དབྱེ་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། སྒོ་ང་སྐྱེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་དུ་ཡོད་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ཡོད། དཔྱལ་བ་པ་དང་།
 ལྟ་དང་། བར་དོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བརྩམ་སྐྱེས་ཁོ་ནར་ངེས། ཡི་དྲགས་བརྩམ་
 སྐྱེས་གཙོ་ཆེ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མི་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཆར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལེན་གྱི་བུ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ད་ལྟར་
 གྱི་མི་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལྷ་བུ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་
 བཞིན་སྒོར་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་། རྩོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་། བརྩས་སྐྱེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུད་འགོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཆར་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གོ་སྤྱི་
 བར་ཟད་ཅིང་། བརྩས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་ལྗོངས་དང་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན།
 བརྩས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་ལྗོངས་གིས་བརྩས་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 འདོད་ན་བརྩས་སྐྱེས་ལ་ཤི་ལུས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་
 དེ་གསོན་པོར་བ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་རྗེ་སྤྱི་མ་ཤིའི་བར་དུ་
 ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཆོམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་
 གནས་བཞིའི་ཕྱི་མ་གསུམ་འགལ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། དམན་
 མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དམན་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། དང་པོ་གཉིས་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། རིམ་པ་བཞིན་རང་
 ལན་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་བྱེད། གསུམ་པས་གཞན་ལ་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་མི་བྱེད། བཞི་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་བརྩས་སྐྱེས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མངལ་
 སྐྱེས་མཛད་པ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གཟིགས་པའི་སྐོན་ས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་དུ་ལྷ་ཀྱའི་རིགས་
 རྣམས་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་གཞན་
 དག་གི་རིམ་གྱོ་སྐྱེད་པ་དང་། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མིར་གྱུར་པས་ཀྱང་གྲུབ་པ་འདི་ཐོབ་

པོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་སྟོ་བ་སྦྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁ་ཟེར་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གང་གིས་འདུག་པའི་བར་སྲིད།

གཉིས་པ་གང་གིས་འདུག་པའི་བར་སྲིད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདིར་གང་
འཆི་དང་སྦྱེ་བ་ཡི། །སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཆི་སྲིད་
དང་སྦྱེ་སྲིད་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་བྱིར། འབྱུང་ཞེས་པ་
མ་གཏོགས་བྱུང་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱིན་བྱིར། །སྲིད་པ་
བར་མ་བྱུང་བ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་རྫོགས་པར་མ་
བྱིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་སྐད་སྟེན་པ་ལ་པལ་ཆེན་སྟེ་པ་སོགས་ན་རེ།
མི་འཐད་དེ། བར་སྲིད་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཆི་སྲིད་ཆད་ཅམ་ལས་སྦྱེ་སྲིད་འབྱུང་
བའི་བྱིར། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱང་བཞིན་
དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཆད་ནས་བྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པས་མི་འཐད་
དེ། འབྲུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཐུན་བྱིར། །སྲིད་པ་ཆད་ལས་བྱུང་བ་མིན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། སྦྱེ་སྲིད་དེ་རང་དང་འཆི་སྲིད་གྱི་བར་དུ་མ་ཆད་པར་སྲིད་པའི་རྒྱུན་
གྱི་འཕེན་པ་བྱུང་བ་འབྲུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་བྱིར། དཔེ་བཞེད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བརྟན་མ་གྲུབ་བྱིར་བ་དང་། །མི་འདྲི་བྱིར་ན་དཔེ་མ་
ཡིན། །གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་གཉིས་མེད་བྱིར། །རྒྱུན་མིན་བྱིར་གཉིས་ལས་བྱུང་

བྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་
 བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། གྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་དཔེར་མི་རུང་བའི་བྱིར། དང་
 སོ་དེར་ཐལ། དེ་དེར་གྲུབ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གཅིག་ན་ཐོགས་བཅས་གྱི་གཟུགས་
 གཉིས་ལྟ་ཅིག་དུ་གནས་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 དཔེ་དོན་མི་འདྲ་བའི་བྱིར། འཆི་སྤྱིད་དེ་སྤྱི་སྤྱིད་གྱི་རྒྱ་ཡིན། གཟུགས་བརྟན་བྱང་
 བཞིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་འདྲ་བ་དེར་ཐལ། སྤྱི་སྤྱིད་ཉིད་འཆི་སྤྱིད་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱན་གཉིས་ལས་བྱང་བ་མི་འཐད། བྱང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་དང་མེ་ལོང་དག་པ་སྟེ་གཙོ་བོའི་རྒྱ་གཉིས་ལས་བྱང་
 བའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཞི་མ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐོགས་བཅས་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ན་མ་བྲུབ་སྟེ། དེ་བརྟན་ཡོད་ཐོགས་མེད་གྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བར་སྤིང་
 ཡོད་པར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། མགུར་ནས་གསུངས་བྱིར་ཡོད་ནི་ཟ། །ལྷར་
 གསུངས་འགོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤིང་བ་བདུན་སྟོན་
 པའི་མདོར། སྤིང་བ་ནི་བདུན་ཏེ། དཔྱལ་བའི་སྤིང་བ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤིང་
 པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྤིང་བ་དང་། མིའི་སྤིང་བ་དང་། ལྟའི་སྤིང་བ་དང་། ལས་
 ཀྱི་སྤིང་བ་དང་། སྤིང་བ་བར་མདོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགའ་བོ་མངལ་
 འཇུག་གི་མདོར། གནས་གསུམ་མདོན་དུ་གྱུར་ན་མའི་མངལ་དུ་བྱ་ཆགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། མ་རུང་ཞིང་ལྷ་མཆོན་དང་ལྟན་པ་དང་། པ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་

བླ་པ་དང་། ཇི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་མདོར་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྡར་གསུངས་དང་། རྒྱུ་བྱ་དམ་
 པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཔེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱིར་མི་
 འོང་བར་འདའ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར། བར་དོ་བ་
 དེ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱད་གཟུགས་གྱི་བྱད་པར། མཐོང་
 ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། ལས་གྱི་བྱད་པར། དབང་པོའི་བྱད་པར། ལུས་པའི་བྱད་པར།
 ཟས་གྱི་བྱད་པར་ནམས་ཡོད་ཅིང་། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་བྱད་གཟུགས་གྱི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་
 པའི་བྱིར། །སྔོན་དུས་སྤིང་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་
 དུ་སྐྱེ་བའི་སྔོན་དུས་གྱི་སྤིང་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་
 གང་གི་བར་སྤིང་དང་། དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་སྔོན་དུས་གྱི་སྤིང་
 པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྔོན་དུས་
 གྱི་སྤིང་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྤྱིང་ཅིག་པན་ཆད་
 ཇོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ་སྤིང་རྫོགས་ནས་འཆི་སྤིང་མ་ཤར་བར་གྱི་སྤིང་པ་
 ལ་འདོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བྱད་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཡུམ་སྐྱེ་འབྱུལ་ཆེན་
 མོའི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་བར་སྤིང་དེ་མཆོད་དང་དཔེ་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱད་གཟུགས་གྱི་བྱད་པར་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་དུ་སྤང་བོ་ཆེའི་སྐྱ་གུ་དཀར་པོ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་

བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཏུང་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་ལོག་ནས་
 ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པས་མཆན་མ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གི་
 གི་མི་ལྟས་བཅུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་
 གིས། སྤང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོག་ས་བཅད་དེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་གང་གི་
 གྲང་ཆོག་མ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། བྱེད་ནའང་ཡུམ་གྱི་
 མི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོག་ས་བཅད་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བ་
 ལང་དབྱར་འཁྲིག་པ་མང་ལ། བྱི་སྟོན། ཏྲ་སོས། རོམ་དགུན་འཁྲིག་པ་མང་བས་
 དེ་ནམས་གྱི་བར་སྤིང་དུས་མིན་དུ་བྱུབ་ན་ངེ་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 རིམ་པ་བཞིན། བ་མིན། ལྷེ་སྤྱང་། བོང་བྱ། རྩེད་ནམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ནམས་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་
 སོགས་ལྟ་ཡོད་པར་བྱུབ་སྟེ། རིགས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་གྱི་
 རྩེད་འབྲུལ་ལུགས་དང་ལྡན། །དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །མི་རྣོག་དེ་ནི་དེ་
 ཟེའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་། ལྟའི་མིག་ནམ་པར་དག་
 པས་མཐོང་བ། ལས་གྱི་རྩེད་འབྲུལ་གྱི་ལུགས་སངས་རྒྱས་གྱིས་གྲང་དགག་བར་མི་
 རུས་པ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་བ། རི་པོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་
 རུས་པ། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤིང་བྱུབ་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་དུ་མི་རྣོག་པ་དང་།
 །ཁམས་ཟས་རགས་པ་མི་བ་བར་ཟས་སུ་དྲི་བ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ནམས་སྒྲ། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤིང་བྱ་བ་ནས་གཞན་གྱི་མི་ཚྭ་ག་པ་དེར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤིང་དང་།
 སྟོན་དུས་གྱི་སྤིང་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། འགྲོ་བ་དེའི་བར་སྤིང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ན་དེའི་སྐྱེ་སྤིང་དུ་སྐྱེ་བས་ནི་མ་
 ཁྲབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 མདོན་པ་གོང་མར། ཅི་སྟེ་ན་ཚྭ་ག་གོ། དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་གསོག་གོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལས་གསོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་དེ་ལ་
 གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་པ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རི་བོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་དེར་ཐལ། བ་
 བོང་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྟོག་ཆགས་སྤིན་བྱ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མའི་
 མངལ་ལ་ནི་ཐོགས་ཏེ། མངལ་སྟོན་ནས་ངེས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་
 བ་མཆེ་མ་སྦྱོར་གྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པ་བྱུང་དང་། །ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ལྷ་བོར་བྱ་དགོས་
 སོ། །གལ་ཏེ་བར་སྤིང་པ་དེ་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་དགོས་ན། དམུས་ལོང་སོགས་རི་
 ལྟར་ཡིན། ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 རང་ལུགས་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་བྱས་པ་ཆང་བའི་རྟེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་གསུམ་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རོ་བོའི་བྱང་
 པར། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གྱི་བྱང་པར། ཆོ་ཆད་གྱི་བྱང་པར། སྤིང་པ་འཕོ་ཚུལ་
 གྱི་བྱང་པར། བོང་ཆོད་གྱི་བྱང་པར། རྣམ་པའི་བྱང་པར། འཕོ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱ་བའི་ལུས་ཅན་རྟོ་རྟེ་ས་ལམ་གྱིས་
 གྲང་གཞིག་པར་མི་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡིད་ལས་བྱུང་
 དང་སྤིང་ཆོལ་དང་བྱི་བ་དང་སྤིང་པ་བར་མ་དང་སྟོན་བྱུབ་གྱི་སྤིང་པ་རྣམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱིར་བར་དོའི་ཆོ་ཆད་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་། བདུན་
 གོང་དུ་འཆི་བ་ཡང་ཡོད། སྤྱི་བའི་རྒྱུ་མ་རྟེན་ན། ཞག་བདུན་བདུན་ན་འཆི་ཚུང་
 རེ་བྱས། བདུན་སྟག་བདུན་པ་ན་སྤྱི་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་རེས་པར་རྟེན་པས་བྱུབ་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན། དཔྱལ་བར་སྤྱེས་ན་བཤང་ལམ་
 བས་དང་། ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱི་ན་ཁ་དང་། དུད་འགྱོར་སྤྱི་ན་ཚུ་ལམ་དམ། མིར་སྤྱི་ན་
 མིག་དང་། འདོད་ལྟར་སྤྱི་ན་ཉེ་བ་དང་། གཞོད་སྤྱི་ན་དུ་སྤྱི་ན་སྤྱ་དང་། གཟུགས་
 ཁམས་སུ་སྤྱི་ན་མིག་དབུས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྤྱི་ན་སྤྱི་བོ་ནས་འཕོ་
 བ་སོགས་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་འོག་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
 བྱུབ་སྟེ། འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་མིའི་བར་དོ་བྱིས་པ་ལོ་ལྷ་འམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བྱུབ་སྟེ། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་ཕུར་བ་ནག་པོ་བརྒྱངས་པའམ་
 མཆན་མོ་སྟན་ནག་གིས་བྱུབ་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་དོ་སྤྲུལ་བུ་དཀར་
 པོ་བརྒྱངས་པའམ་མཆན་མོ་ལྷ་འོད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལྟ་བུར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་

བཤད་པ་དང་། ཡང་དཔྱལ་བའི་བར་དོ་སྤྲོད་དུམ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དྲགས་
 གི་བར་དོ་ཚུ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྟའི་བར་དོ་གསེར་
 ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་གི་བར་དོ་དཀར་པོ་སོགས་སུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ། དཔྱལ་བའི་བར་དོ་
 སྤྱི་བོ་གཙུག་ནས་འགོ་བ། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་དང་མའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་འགོ་
 བ། ལྟའི་བར་དོ་སྤྲོད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 ཁམས་སུ་སྤྱི་བ་ལ་བར་དོ་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་དུ་སྤྱི་བ་ལ་མེད་དེ། གང་དུ་ཤི་
 བའི་གནས་དེར་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཅམ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བར་སྤིང་སྤྱི་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། སློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས། །ཅེ་དགས་འགོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགོ་ །དྲི་དང་
 གནས་ལ་མདོན་འདོད་གཞན། །དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱི་ཕྱུ་ཚུགས་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལས་སྒོང་སྤྱིས། མངལ་སྤྱིས་ལ་རྒྱང་རིང་མོ་ནས་པོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ།
 ཆགས་སྤང་གི་སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་མངལ་
 དུ་འགོ། གཞན་ཤོད་གཤེར་སྤྱིས་དང་བརྟུས་སྤྱིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་དང་གནས་
 འདོད་པས་སྤྱིས་གནས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཀླང་པ་བཞི་པའི་དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངལ་འཇུག་ཐམས་ཅད་སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
 པར་ངེས་སམ། ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །གཞན་
 ནི་གནས་པ་ཡང་གཞན་ནི། །འབྲུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་སྒོང་ས། །སྒོང་

ལས་སྐྱེས་ཏྲག་ཏུ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་
 ཤིང་གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། གནས་འཇུག་ཤེས་ཤིང་འབྱུང་
 བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་གཞན་གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་ཆར་
 ལ་སྒོངས་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་གྲུབ་སྟེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། །རྒྱ་ཆེའི་
 ཕྱིར་ན་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་
 པོ་ཡིན། བསེ་བུ་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
 ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ།
 གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ།

ཚུད་སྤོང་གི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་གནས་པ་དང་། གང་གི་
 གནས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚུད་སྤོང་གི་སྒོ་
 ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྲིད་པ་བཞིའི་
 སྒོ་ནས་མཇུག་བསྐྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ན་རེ།
 བྱོང་སངས་རྒྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་

འོངས་ཤིང་། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྒྲིན་
 མེད་དེ། བདག་མེད་ཕུང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མངོན་འདུས་
 གྲས། །སྤིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ནི། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། །རི་ལྟར་
 འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱན། །སྤྱིས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །འདིག་
 རྟེན་པ་རོལ་དག་དུ་འགྲོ། །སྤིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས།
 ཕུང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་གང་ཟག་དུ་འདོགས་ཤིང་། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡུལ་
 གཞན་དུ་མ་འགྲོ་ཡང་། དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར། སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་
 ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་གྲས་པའི་སྤིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་མངལ་
 དུ་འགྲོ། དེ་ནས་ལས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་བ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་རྒྱན་འབྲུད་ནས་
 འདིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་ལ། སྤྱི་ཡང་སྤིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར། མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རུར་རུར་པོ། མེར་
 མེར་པོ། རར་རར་པོ། མཁྲང་འབྲུར། རྐང་ལག་འབྲུས་པ་སྟེ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལས་
 ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་སོགས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།
 སྐབས་སྤྱི་བའི་ངོ་པོ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་དག་དང་སྤྱི་བ་རྣམས་སྤྱི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བའི། །ཡན་

ལག་བརྩ་གཉིས་ཆ་གསུམ་མོ། །སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་
 བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། །མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་
 དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཆམས་སྦྱར་ཕྱང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཞུགས་
 བེ་དེ་པན་ཆད། །སྦྱེ་མཆེད་བྱག་དོད་ཚུན་ཆད་དེ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་
 ཆད་དོ། །རེག་པ་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཤེས་རུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཆོར་
 འབྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ནི། །ལོངས་སྦྱོད་འབྲིག་པ་ཆགས་ཅན་ཀྱི། །རྟེ་བར་ལེན་
 པ་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པའི། །དེ་སྲིད་འབྲས་བྱ་
 འབྱུང་འབྱུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །རྟིང་མཆམས་སྦྱར་བ་སྦྱེ་བ་
 ཡིན། །ཆོར་བའི་བར་ནི་རྒྱུ་ཤེས་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། །ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆེ་
 སྟོན་མ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་བརྒྱད་ཆེ་བར་བ་དང་།
 སྦྱེ་བ་རྒྱུ་ཤེས་ཆེ་བྱི་མ་ལ་རྫོགས་པ་སྦྱེ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། བརྩ་གཉིས་
 ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་། །ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 ལྷ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ནས། །འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་།
 འདི་དག་རྟེན་འབྲེལ་བཞིའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །ཞེས་
 འཆད་པའི་བྱིར། །འོ་ན་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཕྱང་པོ་ལྷ་པ་
 ཅན་ཡིན་ན། །མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་

དོ། །ཞེན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྐྱུགས། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། མ་རིག་པ་སོགས་དེ་དང་དེའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཆ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ།
 སྒྲིན་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །ཚོངས་པ་རྣམ་པར་སྒྲོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་གིས། སྒྲིན་དང་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་། །ཞེས་པ་
 ཀླང་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པས། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་
 རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཆེ་གཉིས་ལ་
 རྫོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྒྲེ་བའི་ལས་མ་རིག་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས། རྟེན་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ།
 སྒྲུང་གི་ལས་ཀྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་ལྟར་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ལྟར་སྒྲེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲེས་ནས་སྤྱོད་འབྲུང་གི་ལས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཟུགས་སྤང་ཡོད་པར་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་བྱབ་སྟེ། མ་
 རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་བསྟུན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རོས་འཛིན་ཀྱང་། མ་རིག་པ། སྲིད་པ། ལེན་པ་གསུམ་

དང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་
 བའི་བར་ལྷའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཁ་ཤི་བསྟན་པས་བདུན་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 དང་། བདུན་པོ་གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། དང་པོར་རྒྱ་དང་ཐ་མར་འབྲས་བུ་མདོར་བསྐྱུས་ནས། བར་
 དུ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་སྟེང་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀྱིས་
 རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྐྱུས་པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། བར་མའི་ཆེ་འདིའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་གཞན་གཉིས་རྗེས་སུ་དཔག་
 རུས་པའི་བྱིར། འོ་ན། མ་རིག་པའི་རྒྱ་དང་། ཁ་ཤིའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད།
 ཡོད་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར། མེད་ན་དེ་གཉིས་
 དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྲ་མའི་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་
 ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། །དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་
 སྟེ། །འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལུགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་འཁོར་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བའི་བྱེད་པར་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པར་འདོད། །ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་མོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་བཤད་
 པ་དང་། མིང་བཤད་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཤད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཆོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཛའ་

རྩོན་སོགས་བཞིན། །ཀུན་སྐྱོར་སོགས་ཆེག་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མ་རིག་
 པ་དེ་རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་། རིག་པ་ལས་གཞན་ཅམ་ལ་མི་འཛོག་གི་བདག་མེད་
 པའི་དོན་རིག་པའི་འགལ་སྐྱེ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
 བ། མི་མཇུང་བ་དེ་མཇུང་བའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཞིག་ལ་འཛོག་པ་དང་། རྩོན་དེ་
 བདེན་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཞིག་ལ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 ལས་མ་རིག་པ་དེ་ཀུན་སྐྱོར་དང་འཆིང་བ་སོགས་སུ་ཆེག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 མ་རིག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་ཕྱིར། །ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་
 ལྟན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་བྱུང་བས་ལྟ་བ་དང་
 འགལ་དགོས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མིང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་ཕྱང་པོ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། གཟུགས་ཕྱང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་མིང་གཟུགས་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིག་
 ནུག་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། །ལྟ་ནི་ཐོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན། །དུག་པ་སྒྲ་དུགས་
 ཆེག་ཅེས་བྲ། །རིག་དང་མ་རིག་དང་གཞན་རིག་ བྱི་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟག་
 མ། །གཞོད་སེམས་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རིག་ བདེ་བ་སྤྱིང་འགྱུར་ལ་སོགས་

གསུམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རེག་པ་ལ་ཐོགས་པའི་རེག་པ་དང་། ཆོག་སྒྲ་དྲགས་
 གི་རེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་རེག་པའི་རེག་པ་མ་རེག་པའི་རེག་པ།
 གཞན་པའི་རེག་པ་དང་གསུམ། མ་རེག་པའི་རེག་པ་ལ་ཡང་གཞོད་སེམས་ཀྱི་
 རེག་པ་དང་། རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རེག་པ་དང་གཉིས། སྤྱང་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་བདེ་
 བ་སྤྱང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་། བཏང་
 སྒྲམས་སྤྱང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 མཆན་གཞི་ཡང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དྲུག་གི་སྤྱང་ནས་བཟུང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ཆོར་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཆོར་དང་སེམས་ཆོར་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དྲུག ལྷ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོ་སེམས་ཀྱི་
 གཞན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་
 སོགས་དང་པོ་ལྷ་ལུས་ཆོར་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་
 བ་སེམས་ཆོར་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། རེག་ཆོར་གཉིས་དུས་མཉམ་མཁ། ཞེ་ན།
 ལུགས་འདི་ལ་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོགས་དཀའ་བ་ཡིད་ཆོར་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མདོར་
 བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། དེ་ཡིད་ཉི་བར་རྒྱ་བ་ལས། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཙོ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྲུང་བ་
 ལས། དུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོར་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་

དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདོད་
 བ་ཐམས་ཅད་རང་དམིགས་ཅན། །སྤྱོད་ཡུལ་གཞུགས་ཅན་བཙུ་གཉིས་སོ། །གོང་
 མ་གསུམ་གྱི། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འདོད་པ་ན་རང་སའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཚོར་བ་བཙུན་དང་། གཞུགས་ཁམས་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་བཙུ་གཉིས།
 གཞུགས་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དུ་ཡོད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ན་དུ་ཡོད་
 བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ནི། གཉིས་ན་
 བཙུ་གཉིས་འདོད་འགྲོ་རྣམས། །རང་ལ་དམིགས་བརྒྱུད་གཞུགས་མེད་པ། །གཉིས་
 གྱིའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་
 བཙུ་གཉིས། རང་སའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱུད། གཞུགས་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
 གཉིས་ན་དུག དུག་གི་འདོད་པའོ་རང་ནི་བཞིའི། །གོང་མ་གཅིག་གིས་དམིགས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཕྱི་མ་གཉིས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཚོར་བ་དུག རང་སའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་བཞི། གཞུགས་མེད་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གཞུགས་མེད་
 ཉེ་བར་བསྟོགས་ན་བཞི། །གཞུགས་འགྲོ་གོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག དངོས་གཞི་
 ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གཞུགས་མེད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་
 ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་བཞི། གཞུགས་མེད་གྱི་ཡུལ་

ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་གཅིག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཕྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཡིད་
 ཉིར་རྒྱ་བཙུ་བརྒྱད་པོ་ནི། བཙུ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་ཅམ་ལས་མི་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ཁ་ཅིག་བཤད་ཟིན་དང་། ཁ་ཅིག་འཆད་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སོ།།

གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་གསུམ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་
 པ་ཡོད་དེ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །ལྷ་བཞིན་ཅ་བཞིན་ལྷོན་ཤིང་
 བཞིན། །དེ་བཞིན་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །ལས་ནི་ལྷན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ། །དེ་
 བཞིན་སྦྲན་དང་མེ་རྟོག་བཞིན། །གཞི་ནི་བཟའ་བཏུང་གྲུབ་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ས་བོན། ལྷ། རྩ། ལྷོན་ཤིང་། ལྷན་པ་སྟེ་ལྷ་
 དང་འབྲ། ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ལྷན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས། སྦྲན། མེ་རྟོག་
 སྟེ་གསུམ་དང་འབྲ། གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། བཟའ་བཏུང་གི་གཡོས་ལེགས་པར་
 གྲུབ་པ་དང་འབྲ་བའི་བྱིར།

སྲིད་པ་བཞིའི་སློན་ནས་མཐུག་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་སྲིད་པ་བཞིའི་སློན་ནས་མཐུག་བསྟུ་བ་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་བཞི་
 པོ་དེ་དག་ལས། །སྟེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་

ཀྱུན། །གཞན་ནམས་གསུམ་མོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 བར་སྲིད་སྦྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྦྱེ་སྲིད་
 བེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཆིག་
 རྒྱུ་མི་ཐུབ་པ་ཀྱུན་ཀྱི་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་བར་སྲིད། འཆི་
 སྲིད། སྡོན་དུས་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མ་སྦྱིབས་
 ལུང་མ་བསྐྱེད་དང་གསུམ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བར་སྲིད་མ་གཏོགས་
 གཞན་གསུམ་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གང་གིས་གནས་པ་ཟས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཁམ་ཀྱི་
 ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །སྦྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཁམ་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཅིང་། འི་རོ་རེག་བྱའི་སྦྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ནི་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་དེས་། རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་པན་བྱིར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེས་རང་གི་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་མི་པན་པའི་བྱིར་
 དང་། གྲོལ་བ་བྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པས་ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ཡང་
 པན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རེག་དང་སེམས་པ་རྣམས་ཤེས་ནི། །ཟག་

བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རེག་པའི་ཟས་དང་།
 སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་གསུམ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།
 འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་
 གི་རྣམ་གངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཆོལ་
 དང་། །དྲི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། །འབྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་ལས་འབྲུབ་ཅིང་། །ཟས་
 བཞིར་ངེས་པ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། བསྟན་པ་རྒྱས་
 པའི་དོན་དུ་གཉིས། །སྲིད་གཞན་འཕེན་དང་འབྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་
 རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྦྱེས་ཟེན་ཀྱི་སྲིད་པ་གསོ་བའི་དབང་དུ་
 གྲས་ནས་ཁམ་ཟས་དང་རེག་པའི་ཟས་གཉིས་སུ་ངེས། སྲིད་པར་སྦྱེ་བའི་དབང་
 དུ་གྲས་ནས་སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་
 མཚན་དེས་ན། སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་མ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་
 འགྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། སྤྲ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་
 གང་རུང་གི་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བའི་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྦྱེ་མཆེད་གསུམ་གང་རུང་
 དེ་དང་སོ་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འབྲུར་བ་གཙོད་
 པར་བྱེད་པའི་ཟས་དེ་གཉིས་པ་དང་། རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་
 ཟས་དེ་གསུམ་པ་དང་། རེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ།

སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་མཐར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་
འཆི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་
བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆད་དང་མཆམས་སྦྱར་འདོད་ཆགས་བྱལ། །ཉམས་
དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། དགེ་བ་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་། །ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པས་ཉམས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་
བ་ལེན་བའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་
བྱེད་པར་འདོད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོར་བ་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡང་། འཆི་
འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། །ཞེས་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་ཤེས་
ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བའི་
ཆེ། འཆི་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འབྲུག་གཉིས་ལ་གནས་
བའི་ཆེ་ཡང་དེ་མེད་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཆི་སྲིད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
གསུམ་ཡོད་ན། དག་བཙུམ་པ་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་འཆི་ལས་འདའ་བ་
ཡིན། ཟེར་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཆི་ལས་འདའ་བསྟན་མིན་གཉིས། །ཞེས་

འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པར་ཡིན་ན། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་ནམ་སྤྱིན་སྤྱེས་ཏེ། ལུང་མ་
བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདའ་བའི་བྱིར།

ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོག་མི་
ལྟར་འགོ་མི་སྤྱེ་ནམས། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་རྒྱུ་པ་དང་། །ལྟེ་བ་སྤྱིང་ཁར་ཡིད་
འཆི་འཕོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཅིག་ཆར་འཆི་ན་དབང་པོ་སོགས་གཅིག་
ཆར་འགག་པར་འབྱུང་ཞིང་། རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་ན་ངན་སོང་དང་མི་དང་ལྟར་
སྤྱེ་ཞིང་མིར་སྤྱེ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། རིམ་པ་བཞིན་དང་པོ་གཉིས་རྒྱུ་པ་
དང་། ལྟེ་བ་ནས་དང་། བྱི་མ་གཉིས་སྤྱིང་ཁར་རྣམ་ཤེས་འགག་པ་སོགས་ཡིན་
པའི་བྱིར། འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། གནད་གཅོད་པ་ནི་རྒྱ་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། གནད་གཅོད་པའི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བའི་བྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་
ཆ་གང་ཉམས་ནས་འཆི་བ་ནི་གནད་དང་། དེ་གཅོད་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁམས་
སོགས་འབྱུང་བ་གསུམ་ཆ་མ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ལས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས།
ས་ཁམས་འབྱུག་པས་གནད་མི་གཅོད་པའི་བྱིར། འཆི་འཕོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་
ཡང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ཡང་དག་ལོག་
པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡང་དག་པར་ངེས་པ། ལོག་པར་ངེས་པ།
མ་ངེས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ངོས་འཛིན་གྱིང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་པོ་

དང་། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པ་དང་། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་
དག་པར་དང་འོག་པ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་སྲིད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ།

འོག་གཞི་རྒྱུད་དཀྱིལ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོང་གསུམ་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟོགས་བརྩེ་ཞིང་ཆད་མེད་པར་
བསྟན་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྟོད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཆད་དང་། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་དང་། དེ་དག་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་བཤད་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འོག་གཞི་
རྒྱུད་དཀྱིལ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང་། སྟེང་གི་རི་མཆོ་སྤྱིང་གསུམ་ཆགས་ཚུལ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་
གི། །རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དྲུག་འབྱམ་གངས་མེད་དོ། །རྒྱ་
རྩམས་འབྱམ་སྤྲུག་བརྩ་གཅིག་དང་། །སྟོང་སྤྲུག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་དོ། །བྱིས་ནི་རྩམས་སུ་
འབྱམ་སྤྲུག་བརྩད། །ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི། །ཐད་ཀར་འབྱམ་སྤྲུག་བརྩ་གཉིས་དང་། །སྟོང་སྤྲུག་གསུམ་དང་བརྩ་

ཐལ་ནི། བྱེད་དང་ལྷ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུར་ནམ་མཁའ་སྟོང་བར་གནས་པའི་ངང་ནས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པ་ལས། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་ཆགས། དེ་ནས་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པ་ལས།
 རིམ་པ་བཞིན་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བར་
 ཆགས། དེ་ནས་རྒྱུད་འོག་ཏུ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས། འོག་གཞི་
 རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྱུམ་ཐལ་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱར་གྲངས་
 མེད་གཅིག་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྩོུ་རྩེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རྣམས་པ་གཅིག་ཆགས།
 དེ་རྩེས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་གསེར་
 གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་འབྲིགས་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅམ་བབས་པའི་
 རྒྱན་གྱིས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྱུམ་ཐལ་བཅུ་གཅིག་དང་།
 སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གཅིག་ཆགས། དེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་
 བས་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་ལས་དཀྱིས་མའི་ཚུལ་དུ་གསེར་གྱིས་གཞི་རྩམས་སུ་དཔག་
 ཆད་སུམ་འབྱུམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས། གསེར་དཀྱིལ་ཆགས་ཟེན་པའི་རྩེས་
 སུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྩམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྱུམ་ཐལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་གསེར་
 གཉིས་ཀའི་རྒྱར་ཤར་མཐའ་ནས་རྒྱབ་མཐའི་བར་དང་། རྒྱར་མཐའ་ནས་སྟོ་མཐའི་
 བར་དཔག་ཆད་འབྱུམ་ཐལ་བཅུ་གཉིས། སྟོང་ཐལ་གསུམ། བྱེད་དང་ལྷ་བརྒྱ་
 རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་དེའི་སུམ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་གི་རི་མཆོ་སྤྱིང་གསུམ་ཆགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྟོང་གི་རི་མཆོ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་ཆགས་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། རི་ཆགས་ཚུལ་དང་། མཆོ་ཆགས་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་ཆགས་ཚུལ་དང་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གཞོལ་མདའ་
 འཛིན་དང་སེང་ལྷེང་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྷ་ན་སྤྱག་རི་དང་། །རྟ་ན་དང་ནི་ནམ་འདུང་
 དང་། །སྤྱ་ཁྱུད་འཛིན་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྤྱིང་ནམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི་ །ཕྱི་རོལ་ན་
 ནི་འཁོར་ཡུག་སྟེ། །བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་
 རང་བཞིན། །རྩ་ཡི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་ །བྱ་བོ་དེ་བཞིན་སྟོང་དུ་ཡང་། །དཔག་
 ཆད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །བརྒྱད་པོའི་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དམི། །དེ་དག་རྩམས་
 སུའང་འཕང་དང་མཉམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །གསེར་དགྲིལ་ཆགས་པའི་རྩེས་
 སུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་
 གྱི་སྤྱིན་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲིགས་པ་ལས། །ཆར་གྱི་རྒྱན་བབས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་ཕྱིའི་
 རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས། དེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུང་གིས་བསྐབས་པས་ཁམས་
 རབ་དདུལ། །བཞོན་པེའོ་ལྷུ་ལ་དམར་པོ། །གསེར་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱུ་བ་པའི་
 རི་རབ་ལྷན་པོ། །འབྲིང་ནམས་ལ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་སོགས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་
 ཆགས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཞི་ན་སྤྱིང་བཞི་དང་། །མཆོམས་ན་སྤྱིང་ཕན་ནམས་དང་།
 དེ་ནམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཁོར་ཡུག་ཡོད། དེ་དང་རི་བརྒྱད་

གྱི་འཕང་ཆད་ཚུའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་བྱ་བ་པར་འདྲ་ཡང་། ཚུ་མཆམས་ཡན་ཆད་དུ་
 ལྷན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། གཉའ་ཤིང་འཛིན་བཞི་ཁྲི་འཕགས་པ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་
 བར་འཕང་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྱི་བ་དང་། རམས་སུ་སྟེ་ཞིང་གི་རྒྱར་ནི་ཚུ་མཆམས་ཡན་
 ཆད་དུ་འཕགས་པའི་རང་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་པའི་བྱིར། བོང་དུ་རྒྱུང་དགྲིལ་
 ལ་རམས་འཕང་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཞིང་གི་རྒྱར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་
 ཏེ། གང་ལ་སྦྱར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མཆོ་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། དེ་དག་བར་བདུན་རྩེ་མཆོ་ཡིན། །དང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་
 གི་རྒྱ་མཆོ་ཡིན། །དེ་ཡི་རོས་ལ་སུམ་འགྱུར་རོ། །རོལ་མཆོ་གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་
 རོ། །ལྷག་མ་བྱའི་མཆོ་ཆེན་ཡིན། །འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ནི། །ཉི་ཤུ་
 གཉིས་སོ། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། ལྷན་པོ་སུ་ཁྲུང་འཛིན་རིའི་བར་གྱི་མཆོ་བདུན་
 ནི་གསེར་རི་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ཁམས་འབྲིང་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ལྷན་གྱིས་ཚུས་གང་ཞིང་། ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་རོལ་བར་བྱེད་པས་རོལ་མཆོ་
 ཡིན་ལ། རོལ་མཆོ་དང་པོའི་ཁ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། རོས་ལ་གཉའ་
 ཤིང་འཛིན་གྱི་འགམ་ནས་གཞལ་ན་དེ་གསུམ་འགྱུར་དང་། རོལ་མཆོ་གཞན་
 དུག་ནི་ནང་མ་ནང་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ཁ་ཞིང་ཕྱེད་ཕྱེད་གྱིས་དབྱི་བ་དང་། སུ་
 ཁྲུང་འཛིན་རི་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་ན། བྱའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཁ་ཞིང་དུ་དཔག་
 ཆད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 སྤྱིང་ཆགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་ཐ་མ་ལས་ཆགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱིང་

བཤད་པ། སྒྲིང་ཐུན་བཤད་པ། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་གི་བྲད་ཆོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ནི། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་སྟེ་ངོས་
 གསུམ་ལ། །སྟོང་ཐུག་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟེན་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་ཐུང་
 དང་བཞི། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ལྷ་གམ་འབྲ། །ངོས་གསུམ་འདི་དང་འབྲ་གཅིག་
 ལ། །དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལྟོ། །བ་ལང་སྟོང་སྒྲིང་རྣམ་པོ་སྟེ། །སྟོང་ཐུག་
 ཐུང་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་དབུས་སྟོང་ཐུག་ཐུང་དང་གསུམ། །སྤྲེལ་སྟན་བརྒྱད་
 གྲུ་བཞིར་མཉམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་ནི་ཤིང་རྟེན་དབྱིབས་ཅན།
 ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་གཉིས་གཉིས་དང་། ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་
 ཆད་ཐུང་དང་བཞི་ཡོད་པ། ལུས་འཕགས་སྒྲིང་ནི་ལྷ་གམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན། ངོས་
 གསུམ་སྒྲིང་འདི་དང་ཆད་འབྲ་ཞིང་། ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་
 ཡོད་པ། བ་ལང་སྟོང་སྒྲིང་ནི་རྣམ་པོའི་དབྱིབས་ཅན། མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་
 ཐུག་ཐུང་དང་བརྒྱད་དང་། ཐད་ཀར་སྟོང་ཐུག་ཐུང་དང་གསུམ་ཡོད་པ། སྤྲེལ་སྟན་
 སྒྲིང་ནི་གྲུ་བཞི་པའི་དབྱིབས་ཅན་ངོས་རྣམས་མཉམ་པ། མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་ཆད་
 སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ཁོ་བོ་གྲུང་
 ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སྟོང་མར་མེར་དུ་སྒྲུང་སྟེ། རི་རབ་གྱི་
 རྩྭགས་བཞིའི་མདངས་རྒྱ་མཆོ་དང་། དེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྒྲིང་ཐུན་བརྒྱད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་བར་གྱི་སྒྲིང་བརྒྱད་
 ནི། །ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྤྲེལ་སྟན། །སྤྲེལ་སྟན་གྱི་ལྷ་དང་ནི། །རྩ་ཡབ་

དང་ནི་རྩ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྔན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས།
 ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཏེ་ཤར་གྱི་སྒྲིང་ཐན་གཉིས། རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན་
 ཏེ་ལྟེ་སྒྲིང་ཐན་གཉིས། གཡོ་ལྔན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ་སྟེ་རུབ་གྱི་སྒྲིང་ཐན་
 གཉིས། སྒྲ་མི་སྟན་དང་སྒྲ་མི་སྟན་གྱི་ཟླ་སྟེ་བྱང་གི་སྒྲིང་ཐན་གཉིས་རྣམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྟུ་མེམས་ཅན་གང་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཐམས་ཅད་ན་ཡང་མི་རྣམས་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲིན་པོ་དག་གནས་སོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གང་སྟེལ་ལས། གཅིག་ན་སྲིན་པོ་དག་གནས་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་ཡབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཛིན་བྱའི་སྒྲིང་གི་བྱང་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འདི་
 བས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགྲ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྟོས་ངད་ལྗང་བའི་
 ཚུར་རོལ་ན། །ཚུ་ཞེང་ལྷ་བརྩ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གཙོ་བོར་
 དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། མ་ག་རྩ་རྩོ་རྩེའི་གདན་ནས་བྱང་
 དུ་རི་ཁ་དོག་ནག་པོ་དགྲ་འདས་པ་ན་གངས་རི་ཏི་སི་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རི་
 སྟོས་ངད་ལྗང་བའི་ཚུར་རོལ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔན་གྱི་ཚུས་གང་བའི་མཆོ་མ་
 རོས་པ། ཚུ་ཞེང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྩ་ལྷ་བརྩ་ཡོད་པ། འགམ་ན་ཤིང་
 འཛིན་བྱ་ཞེས་པ་འབྲས་བྱ་ཕྱན་སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྔན་པ། དེ་དག་གི་དབང་
 གིས་འཛིན་བྱའི་སྒྲིང་ཞེས་པའི་མིང་འཆགས་ཤིང་། རྩ་འབྲུལ་དང་མི་ལྔན་པའི་
 མིས་བཞོད་པར་དཀའ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁ་སྐད་ན་བྱང་ཆོས་མང་

དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་དེར་ཐལ། མཆོ་དབྱིབས་བྱ་བཞི་པ། ཚུ་བོ་བཞི་
 འབབ་པའི་ཆེ་རིམ་པ་བཞིན། ཤར་ཕྱོགས་སྒྲང་པོའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་གང་གྲ་དང་།
 ལྷོ་བྱུ་མཆོག་གི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་སིན་རྩུ་དང་། བྱང་སེང་གའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་སི་ཏ་
 དང་། ལུབ་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་བསྟུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་འཛིག་རྟེན་
 གདགས་པ་ལས། ཚུ་སྒྲང་གང་གྲ་སིན་རྩུ་བསྟུ་དང་། །སི་ཏ་བ་རྒྱབས་གཡོ་བའི་
 འཕྲེང་བ་ཅན། །འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་བསིལ་བའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་བཞི་ཁོ་
 ར་ཁོར་ཡུག་དག་ནས་འབྱུང་། །གར་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བ་སྟེ། །སིན་རྩུ་
 ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བ་ཡིན། །བསྟུ་ཡང་ནི་ལུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་འགོ་། དེ་
 བཞིན་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོར་སི་ཏ་འགོ་། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གངས་རི་དང་ཉེ་
 བ་ན་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མཆོ་དང་མཉམ་པ་དང་། རྩིང་བྱ་
 དལ་གྱིས་བབ་ཅས་པ་རྩིང་ཐུན་ལྷ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་དང་། ཤིང་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་བརྟན་ཞེས་པ་ཏ་ལའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་
 གཡུལ་ངོར་སྟོད་པའི་སྒྲང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལུས་དཀར་ལ་མགོ་དམར་བ། མཆེ་བ་
 རྩལ་དང་ལྗན་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་པ། སྤིད་དུ་ཕྱེད་དང་
 གསུམ་དང་། རྒྱར་ཞེང་དུ་དཔག་ཆད་གཉིས་ཡོད་པ། སྒྲང་པོ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་
 དག་དགུན་དབྱིད་དབྱར་གསུམ་དུ་བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱིབས་དང་། རྩིང་བྱ་དལ་
 གྱིས་བབས་པའི་འགྲམ་དང་། ཤིང་ས་ལའི་ཆལ་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ། རྩུ་འཕྲུལ་དང་མི་ལྗན་པས་བསྐྱོད་དཀའ་

བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པས། ད་ལྟའི་ཉི་སི་བྲང་མ་བྲོས་
པ་འདི་དག་དེ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་གསུངས་ཀྱང་། གངས་རིའི་ཆེ་ལ་མི་རང་
དགའ་བས་མི་བཟོད་པ་ལ་དགོངས་པས་སྟོན་མེད་དོ།

རན་སོང་གི་གནས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དངོས་
དང་ཞར་བྱང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རན་སོང་གི་གནས་བཤད་
པ། མཐོ་རིས་གྱི་གནས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་
འོག་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཅུ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དཔྱལ་བ་
བདུན། །བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག །དེ་དག་གི་ནི་དོས་བཞི་ན། །མེ་མར་
སྐར་དང་རོ་སྒྲགས་དང་། །སྤྱ་གྱི་ལམ་སོགས་ཚུ་བོ་ཡིན། །ཚུ་བུར་ཅན་སོགས་
གང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་བསྟན་དཔྱལ་བའི་གནས་བཤད་
པ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་རན་སོང་གི་གནས་གཞན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཛམ་གླིང་འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཁྲི་ན་མནར་མེད་
ཡོད་ཅིང་། གནས་དེའི་རྒྱར་དང་དཔང་ཆད་ཀྱང་ཉིས་ཁྲི་དེ་ཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་
དུ་མས་རིམ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཆ་བ། ཆ་བ། དུ་འབོད་ཆེན་པོ། དུ་འབོད། བསྐྱས་
འཛོམས། ཐིག་ནག ཡང་སོས་ཏེ་ཆ་དཔྱལ་ལྷག་མ་བདུན་ཡོད། བརྒྱད་པོ་ཀུན་
ལའང་རེ་རེའི་སྒྲགས་བཞི་ན་ཉི་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷག་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གཉིས་

བ་སྤྱིང་བའི་མེ་མར་སྤར་དང་། རོ་སྤྱགས་ཀྱི་འདམ་དང་། སྤྱ་གྲིས་གཏམས་པའི་
 ལམ་དང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་པོ་རབ་མེད་དེ་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་ཚན་
 བ་བརྒྱད་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་
 ཤིང་ཤལ་མ་ལའི་ཚལ་འདོན་པ། སྤྱ་གྲིའི་ལམ་དང་། སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོམས་པ་
 དང་། ཚུ་བྱར་ཅན་དང་། ཚུ་བྱར་རྣམས་བ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཚུ་
 ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་རུད་ཟེར་བ་དང་། ཨུད་པ་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་གས་
 པ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་ཆེས་གས་པ་སྟེ་གང་དཔྱལ་བརྒྱད་དེ་དཔྱལ་བ་ཚན་པོ་དག་
 གི་མཐའ་སོ་སོ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་འཁོར་བ་ནི་འདི་དག་ལ་མི་འཛོག་ ཉེ་ཆེ་བའི་
 གནས་ནི་དག་འདུན་སྤང་དང་། གོ་ཁྱུན་སྤྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 དེས་པ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དཔྱལ་བར་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
 ཉེ་དེས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། དེ་སེམས་
 ཅན་མིན་ཉེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ཁྱུར་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 རི་ལྷག་གི་གདོང་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མདོ་སྤེ་པ་ལྟར་ན་སྤེ་མ་ལྟར་གནས་
 གང་གེ་བྲག་སྤྱ་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ནའང་།
 རང་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་མི་འབྱུང་བས་ཁྱུངས་བཅའ་དགོས་

སོ། །གཉིས་པ་དེས་མཆོན་ནས། ངན་སོང་གི་གནས་གཞན་གཉིས་བཤད་པ་
 ཡོད་དེ། དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། ཁ་འཁོར་བ་ནི་ཐང་
 དང་ཚུ་ཐུན་དང་བར་སྒྲུང་ལ་གནས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་ཅེས་པ་འཇམ་སྒྲིང་འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་ཅིང་།
 ཁ་འཁོར་བ་ནི་དེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་རྩུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་སྟེ་
 དཔལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་ཡོད། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཕྱི་ཕྱོད་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། བར་
 གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཟས་སྒྲོམ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཅན་སོགས་རྣམས་སྟོན་ཡིད་དུ་
 མི་འོང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིའི་གནས་བཤད་ཟེན་
 པས། ལྷ་གནས་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་
 བཤད་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་
 གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞལ་
 མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་། བང་རིམ་དང་རི་ལ་བརྟེན་པའི་
 གནས་བཤད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉི་མུ་ལྷན་པོའི་
 ཕྱེད་ནང་། །དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་གཅིག་དང་བཅས་། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཉི་མ་

དང་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ངོ་བོ་རིམ་པ་བཞིན་ཆ་བ་དང་བསེལ་
 བའི་རང་བཞིན། རྒྱ་མེམེལ་དང་། རྒྱ་མེལ་ལས་བྱུང་པ། བྲེད་པ་བསྒྲུབ་དང་། གུན་
 སྤྱད་ཏ་ཁ་འབྲེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྲེད་
 དང་། ཞེད་དུ་དཔག་ཆད་བྲེད་དང་གཉིས་པས་བསྐྱོར་བ། ཆད། ཐད་ཀར་དཔག་
 ཆད་ལྷ་བརྩ་ད་གཅིག་དང་། ལྷ་བརྩ་པ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྤུམ་འགྱུར་དང་། འཕང་
 དཔག་ཆད་བྲེད་དང་བྱུག་དང་། གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རེ་ཡོད་པ།
 འཆར་བའི་གནས་རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷན་པོའི་བྲེད་ནས་འཆར་བའི་བྱིར།
 ཁ་ཅིག་སྒྲུ་སོར་བཞག་ནས། ཉི་ཟླ་ལྷན་པོའི་བྲེད་ནས་འཆར་བ་ནི་མི་ལེགས་
 ཏེ། རྒྱ་མཆམས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ནས་དེ་གཉིས་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག རྒྱ་མཆམས་
 ལྷན་པོའི་བྲེད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན་པོ་རྒྱ་ནང་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དང་།
 རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་གཉིས་མཉམ་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 རང་གི་བྲེད་ལུས་ཉི་ཟླ་འཆར་བ་དང་། ལྷན་པོ་དངོས་གནས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ལྷན་པོ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤིད་དུ་དཔག་ཆད་ཁྲི་སྟག་
 བརྩ་བྱུག་ཡོད་པས་བྱུག་པའི་བྱིར། ཏྲགས་འབྱུང་། འདིས་རི་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 རི་རབ་ཏུ་འདོད་པའང་ཞེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཉི་ཟླ་རྒྱ་མཆམས་ཡན་ཆད་
 ཀྱི་ལྷན་པོའི་བྲེད་ནས་འཆར་བར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དུས་འཁོར་ལས་ནི་ཉི་མ་ལྟོ་
 བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་དམའ་བ་དང་། བྱང་བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་མཐོ་བར་རྒྱ་

བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱུ་མཆན་དེ་དང་སང་མིག་གིས་བལྟས་པ་ན་མངོན་
 སུམ་དུ་བབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདིའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་
 མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་དང་།
 ཉི་མས་ལོ་གཅིག་ལ་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བར་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། རྒྱ་བ་
 བཟོད་སྤྱར་ཞིང་། དེ་དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཉི་མ་བཟོད་བྱལ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་བོང་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པས་ངོ་མཆར་
 ལྷ་ཆོག་གས་བརྟན་པ་འདི་གཉིས་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྒྱ་བྲེན་གྱིས། རྒྱ་བའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྲིས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 སྐར་མའི་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྐར་མ་ཆུང་བ་རྒྱང་གསལ་གཅིག་
 ཆེ་བ་བཅུ་དྲུག་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 དུང་སྤྱར་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱད། ས་ཡ་ལྷས་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་
 རྒྱ་སྐར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཅིབས་རྒྱབ་རིན་
 བོ་ཆེ་སྤྱ་བཞི་ལས་བྱུབ་པ། འོག་གཞི་ཆོན་སྤྱ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟུ་བ། རྒྱེད་
 མའི་ཆལ་རྒྱས་པ། མེ་ཏོག་རྫིང་བ་རྒྱང་གིས་འཐོར་ཞིང་། གསར་བ་འགྲེམས་པ་
 སོགས་དང་། རྒྱན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉི་མས་སྤིང་བཞི་ལ་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་
 དུས་གཅིག་ ཅིས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱ་མི་སྟན་དུ་ནམ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་འཕགས་

སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་སྐྱེད་པ་དང་། བ་སྒྲང་སྐྱོད་དུ་ཉི་
 མ་འཆར་བ་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དུ་ནམ་སྐྱེད་པ་དང་།
 ལྷོར་ཉི་མ་རྒྱབ་པ། རྒྱབ་དུ་ཉི་མ་སྐྱེད་པ། བྱང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་བཞི་དུས་གཅིག་
 དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཅི་སྒྲིང་བཞི་པོ་དག་དུ་ཉི་མས་ཅིག་ཆར་
 དུ་བྱ་བ་བྱེད་དམ་ཞེན་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། དེ་དག་དུ་ནམ་སྐྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་
 དང་། ཉི་མ་སྐྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་གང་གི་ཆེ་བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་དུ་ནམ་སྐྱེད་
 པ་དེའི་ཆེ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པོ། །འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་
 སྐྱེད་དོ། །བ་སྒྲང་སྐྱོད་དུ་ཉི་མ་ཤར་རྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལའང་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལའང་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། གང་གི་ཆེ་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སུ་
 ནམ་སྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པོ། །རྒྱབ་གྱི་བ་སྒྲང་སྐྱོད་དུ་ནི་ཉི་
 མ་སྐྱེད་དོ། །བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་དུ་ནི་ཉི་མ་ཤར་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 དག་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གཞན་
 དག་ལའང་སྐྱར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་ནམ་སྐྱེད་པ་
 དེའི་ཆེ། བ་སྒྲང་སྐྱོད་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ། སྐྱ་མི་སྟན་དུ་ཉི་མ་སྐྱེད་པ། ལུས་འཕགས་
 སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་སོགས་དུས་མཉམ་པ་འོང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་སྐྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་སོགས་བཞི་པོ་དབྱར་དབྱུན་སྟོན་དབྱིད་བཞི་
 ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་

གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག དུས་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུ་
 སྤྱིང་དུ་དབྱར་བྱུང་བའི་ཆོ། སྤྱི་མི་སྟན་དུ་དགུན། ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་དབྱིད་སྟོན་
 ཏེ་དུས་བཞི་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཉི་
 མ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ། སྤྱི་མི་སྟན་དུ་སྟོ་བཤོད་མཐར་ཐུག་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཉི་མས་ཞག་གཅིག་ལ་རི་རབ་
 བསྐྱོར་བའི་ཆོ། སྟོར་རྒྱ་བ་ན་རི་རབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། བྱང་དུ་རྒྱ་བ་ན་རི་རབ་ལ་རིང་
 བར་རྒྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྲབ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་
 ཉི་མ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་རི་རབ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ། སྟོ་བཤོད་མཐར་ཐུག་པ་
 ན་རིང་བར་རྒྱ་བ་ན་མས་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 སྟོར་ཉི་མ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་ཅིང་། བྱང་དུ་སྟོ་བཤོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ། བྱང་
 དུ་ནམ་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་མོད་ལ། ཤར་དུ་ནམ་བྱེད་པ་
 སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཆོ། བྱང་དུ་ནམ་བྱེད་པ་
 སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་སྤངས་ལ་སོང་།
 འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཆོ། བྱང་དུ་ནམ་བྱེད་ནས། ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དང་། ཤར་དུ་
 ཉི་མ་རུབ་པ་ནས་ནམ་བྱེད་གྱི་བར་གཉིས་ཡུན་རིང་བྱང་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆོ། བྱང་དུ་ནམ་བྱེད་པ་ནས་ཉི་མ་ཤར་གྱི་
 བར་ལ་ཡུད་ཅམ་དགུ་ཡོད། ཤར་དུ་ཉི་མ་རུབ་ནས། ནམ་བྱེད་གྱི་བར་ལ་ཡུད་
 ཅམ་བྱེད་དང་བརྒྱད་ཡོད་པར་བྱེད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆོ།

ཤར་དུ་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་ཁས་སྦངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
 ཆེ་ཤར་དུ་དབྱིད་དུས་ཁས་སྦངས་ཕྱིན། དེ་ངས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
 ཆེ་རུབ་དུ་སྟོན་དུས་ཁས་སྦངས་པས་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་གྲང་འདོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ཐལ་འབྱར་ལ་མ་བྱལ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྟོར་ཉི་མ་བྱང་
 བཟོད་མཐར་ཐུག་ཅིང་བྱང་དུ་སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ། བྱང་དུ་ནམ་བྱེད་པ་
 སོགས་བཞིའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤར་དུ་ནམ་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་མེད་
 པར་ཐལ། མ་བྱལ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྤྱིང་བཞིར་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲ་
 བ་བཞིའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་བ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ལྟོ་བྱང་དུ་ཉི་མའི་
 བཟོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་མཉམ་པ་གང་ཞིག་ འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྱིང་འདིའི་
 དགུན་སྒྲ་དང་སོའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་འདིའི་དགུན་སྒྲ་གཉིས་པ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་བྱང་བཟོད་སྟོ་བཟོད་མཐར་
 ཐུག་ཅིང་། ལྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་དབྱིད་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་བཞི་འདྲོམས་པའི་
 ཆོ། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་
 འང་ངས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་གཞི་མེད་པའི་བྱང་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་མཛོན་པ་ཁ་ཅིག་ ལྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
 ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པ་དུས་གཅིག་དུ་འདྲོམས་པ་དང་།
 ཡང་ལྟོ་བྱང་གཉིས་སུ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དང་། ཤར་རུབ་གཉིས་སུ་དབྱིད་
 ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དུས་གཅིག་དུ་འདྲོམས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་

དུས་སྐབས་སྐྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའང་
མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལས་གོ་རུས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། རྣམ་སྐྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཉི་མ་སྐྱེད་དང་། འཆར་
དུས་གཅིག་པ་ནི། དུས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གི་ཆེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་བཞི་གར་
སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དང་། བཞི་གར་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་གཉིས་
ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་དུས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱིང་བཞི་གར་དབྱར་
དབྱར་མཉམ། དགྲན་དགྲན་མཉམ། སྟོན་སྟོན་མཉམ། དབྱིད་དབྱིད་མཉམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་འདིར་ཉི་མ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་གཞན་གསུམ་དུ་ཡང་
བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། འདིར་སྟོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་གཞན་གསུམ་
དུའང་སྟོ་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཉི་མས་ཞག་གཅིག་ལ་རི་རབ་བསྐྱོར་བའི་
ཆེ་འཁྲུགས་མི་དགོས་པར་བྱང་པོར་འཁོར་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་འཁོར་བ་
ལྟར། དབྱར་དགྲན་རིམ་པ་བཞིན། ཉི་མ་མཐོ་དམན་དུ་རྒྱ་བ་ཡང་སྤྱོད་འགྲོ་ལོག་
འགྲོ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་རྒྱ་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རྣམ་སྐྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་སོགས་བཞི་འབྱུང་བའི་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་
པོད། དུས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རིམ་པ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདུལ་
མངོན་སྟོར་ནས་དུས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། གསོ་
སྤྱོད་གི་གཞིའི་སྐབས་སུ། དགྲན་དང་དགྲན་སྦྱད། དབྱིད། སོ་ག། དབྱར། སྟོན་
ཏེ་དུས་ཆོགས་དུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ནི་གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་ངོས་

ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུས་བསྐྱེད་སྐབས་ལས། དགུམ། དམིད། དབྱར།
 དབྱར་ཟུང་དུ། དབྱར་རིང་པོ་སྟེ་ལྔ་པ་གསུངས། དགོས་པ་ནི་དབྱར་ཟུང་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དབྱར་ཟུང་དུ་ལ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་
 འཆི་བའི་དུས་ཞེས་འབྱུང་བས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་ཁ་
 ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་མའི་ཁས་
 ལེན། དབྱར་ཟུང་དུ་བའི་ཉིན་ངས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་པན་དུ་མི་ཆགས་པར་
 ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ། དགུམ། དམིད།
 དབྱར་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་གསུངས། དགོས་པ་ནི་ཕྱག་དར་ཁོད་པའི་གོས་ངོས་
 བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དུས་ཆེགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་འདིའི་དབང་དུ་མཛད་
 བས། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རོན་གསལ་
 ལས་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལས་ནི་དུས་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུར་
 དུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགུན་སྟོད་ནི་གང་བར་འབྲུ་བའི་བྱིར་དགུན་དུ་བཤད་དོ། །སོ་
 ག་ནི་ཆ་བར་འབྲུ་བའི་བྱིར་དམིད་དུ་བཤད་དོ། །སྟོན་སྟོད་ནི་ཆར་འབབ་ཏུ་འབྲུ་
 བའི་བྱིར་དབྱར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགུན་དང་དམིད་དང་དབྱར་དག་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་དབྱར་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་པ་
 དང་མཐུན་པར་དགུན་དམིད་དབྱར་སྟོན་ཏེ་བཞེར་གསུངས། དགོས་པ་ནི། གསུང་
 རབ་ལས་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དུས་ཆེགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ར་འབྲིང་ཐ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་

དབྱེ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་སྐར་གང་ཡིན་པ་ཡང་། མགོ་དང་རྒྱལ་དང་མཚུ་དང་
 གསུམ། །དགུན་ཆོ་གསུམ་ཀྱི་ཉ་སྐར་ཡིན། །དཔོ་དང་ནག་པ་ས་ག་གསུམ། །དབྱིད་
 ཆོ་གསུམ་ཀྱི་ཉ་སྐར་ཡིན། །སྟོན་དང་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཁུན་གསུམ། །དབྱར་ཆོ་གསུམ་
 ཀྱི་ཉ་སྐར་ཡིན། །ཁུམས་དང་དབྱག་པ་སྟེན་བྱག་གསུམ། །སྟོན་ཆོ་གསུམ་ཀྱི་ཉ་
 སྐར་ཡིན། །ཞེས་སྐར་བར་བྱ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ། དཔོ། ས་ག་ ཚུ་
 སྟོད། ཁུམས་སྟེན་སྟེན་བྱག་གི་ཆོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མར་ངོ་རྣམས་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་
 བཞི་པ་འབྱུང་བ་ནི། དགོ་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་ངོ་བར་རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། ཚུ་སྟོད་
 ཁུམས་སྟེན་སྟེན་བྱག་བཅས། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །ཆོ་བྱེད་གསོ་
 སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ། དགུན་དང་
 དབྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །ཆོ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །ཆོ་བ་བྱེད་ནི་
 ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་སྐབ་པ་དོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བའི་
 མདོར་ཡང་། དུས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས། དུས་ཆོགས་ལ་བྱག་ཏུ་བྱེ་བའི་རེ་རེའི་ཆོ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་འདས་
 ཤིང་བྱེད་བྱེད་ལུས་པ་ན་གསོ་སྦྱང་དེ་ཉིད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདུལ་བའི་མདོ་
 བཅ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ལོ་གད་བ་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 དང་བསྟུན་ནས་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་དབྱར་དགུན་འབྲིང་སྐབ་
 པ་དང་། སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་མི་སྐབ་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དངོས་པོ་ལ་དེ་
 ལས་ཆོག་སྟེ། དབྱར་དགུན་འབྲིང་མི་སྐབ་པ་དང་། སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་སྐབ་པར་

ཁས་སྦངས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་ཡང་། མདོ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་འགྱུར་
དང་བསྟན་པར་མཛད་པས་གསུངས་ཟིན་ཅམ་ལ་ཞེན་མི་དགོས་སོ།།

འོ་ན། དུས་ཆེགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དུས་ཆེགས་ཀྱི་
ཐོག་མ་དང་ལོ་འགོ་གང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་རྟོར་སྒྲ་
བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ། དགུན་དུས་དང་། ལོ་འགོ་ཤར་བ་
ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོར་སྒྲ་བརྒྱད་པའི་དུས་དེ་ཆ་བ་དང་། ཆར་འབབ་
པའི་དུས་ཡིན་པས་དབྱར་དུས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
འབྲེལ་ལས། ཉ་ཆེ་དབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱར་བཟོད། །ཅེས་
དང་། ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དབྱིད་སྒྲ་ར་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་
ལཱའི་བར། ཞེས་གསུངས་པས། རྟོར་སྒྲ་དགུ་པའི་ཆེ་བཅུ་དྲུག་ནས། དུས་ཀྱི་
ཐོག་མ་དགུན་དུས་དང་། ལོ་མགོ་ཤར་བ་ཡིན་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ལུང་སྤྲ་མ་ནི།
མ་དག་པའམ། རྒྱུ་ལུང་ཡིན་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པར་གྲགས་ཤིང་ལུང་ཕྱི་
མའི་དབྱིད་སྒྲ་ར་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་། མཛདས་སྟེན་འགྱུར་དག་པ་རྣམས་ལས་
དཔོའི་སྒྲ་བར་བཤད་པས། རྟོར་སྒྲ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་
འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྟོར་སྒྲ་དགུ་པའི་མར་
ངོ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་ཅིང་། བཅུ་པའི་མར་ངོ་ལ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དབྱུག་པ་སྒྲ་བའི་དུས་དེ་གང་བའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་དང་།
རྟོར་སྒྲ་བཞི་པའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་འཆོལ་རིགས་

པར་ཐལ་བ་དང་། ཉོར་ཆེ་ལྡ་པའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ། དབྱར་སྤ་མ་ཁས་
 ལེན་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉོར་ཆེ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙེ་ལྡ་ལ་དུས་
 གི་དགག་དབྱེ་དང་། ལྷ་བབས་གི་དུས་ཆེན་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཉོར་ཆེ་དགུ་
 པའི་གནམ་སྟོང་ལ་རས་ཆེན་སྟེད་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་
 བཙེ་ལྡ་ལ་དབྱར་སྤ་མའི་དུས་གི་དགག་དབྱེ་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ལ། སྤེམ་འདི་ལ་འདོད་ན། ལུང་ལས་ཤིང་རྣམས་གི་ལོ་མ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡུང་ད་
 དུང་དགེ་འདུན་གི་དགག་དབྱེ་ལ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་གིས་
 གཞོད་པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡར་ངོ་སྟོན་
 འགྲོ་ཡིན་པས་ཉོར་ཆེ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་གསར་པ་
 དང་། སྐར་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་པས་ཉོར་ཆེ་བཅུ་པའི་མར་
 ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་གསར་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཙེས་
 གི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་ན། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་
 མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐར་མ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉ་སྐར་
 བཅུ་གཉིས་པོ་རྫོགས་པའི་ཆེ། ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་རྫོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། མདོ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས། བདག་གི་རྒྱ་སྐར་སྟོན་དུག་བཟོད། །ཆེ་བ་ཉ་ཆེ་ཆེ་
 རངས་འགྱུར། །སྟོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྲ་བ། །འདི་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སྟོན་དུག་གི་ཉ་བའི་ཆེ་སྟོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་རྫོགས་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག དེས་གཞན་

ནམས་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་གཉིས་དུ་ཐོག་མར་བྱང་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉི་
གང་ནས་འགྲིབ་པའི་འགོ་ཚུལ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདི་ལ་
ངེས་པ་སྟར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མར་ངོ་ལ་རྩ་བ་འགྲིབ་པར་སྤང་བ་དང་། ཡར་ངོ་
ལ་འཕེལ་བར་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་དང་ནི་
ཉི་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྤང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩ་བ་དེ་
ཉི་མ་དང་ཇི་ལྟར་ཁད་ཉི་བ་ལས། རང་གི་གྲིབ་མ་པ་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་བབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སྟེར་སྒྲ་འོག་འབྱུག་པའི་རྩལ་གྱི་འོག་གི་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་
འབྱུབ་པར་བཤད་པ་ནི་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཉོར་རྩ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཙུལ་ལ་སྐར་མ་སྟོན་དུག་གི་ཉི་
བའི་ཉིན་ཞག་གྱི་མ་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་གི་སྐྱ་རངས་དང་པོ་ཤར་བའི་ཆེ། དུས་
གྱི་ཐོག་མ་དགུན་དུས་དང་། ལོ་གྱི་མའི་མགོ་དང་། སྐར་མ་མགོའི་རྩ་བ་ཤར་བ་
ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། མགོ་ནི་རི་དྲགས་མགོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་དུས་གྱི་
དང་པོར་བཞེད། །ཅེས་དང་། རོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ནམས་གྱི་དུས་
གྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དབྱིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བར་དུས་བསྟོར་བཞེད་པ་ན། ཐོག་མར་དགུན་
དུས་ན་བཞེད་པ་སོགས་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་ཆེགས་གྱི་དབྲེ་བ་དང་།
དུས་གྱི་ཐོག་མ་དང་། ལོ་མགོ་ཤར་མཚམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཉིན་མཚན་རིང་
བྱང་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་

གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགྲ་ནས་མཆན་རིང་། །དགྲ་ནས་ཀླུ་མ་གྱི་ནི་བཞི་པ་
 ལ། །ཐུང་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་སྒྲོག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། །འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་འཆད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པ་པལ་ཆེའི་གསུང་
 ན་རེ། དབྱར་རྩ་ཐ་རྩུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་སྒྲོག་ཅིང་། དགྲ་
 ནས་མཆན་མོ་རིང་ཏུ་འགོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དགྲ་ནས་རྩ་ཐ་རྩུང་གི་ །ཡར་ངོའི་
 ཆེས་བརྒྱད་ལ་དགྲ་ནས་ཉི་སྒྲོག་ཅིང་། དགྲ་ནས་ཉི་མ་རིང་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། དབྱར་ནམས་ཀྱིས་ནི་རྩ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་རྩ་ཐ་རྩུང་ཡར་གྱི་ངོའི་
 ཆེས་དགྲ་ནས་མཆན་མོ་རིང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དགྲ་ནས་རྩ་ཐ་རྩུང་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་
 དགྲ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་མཛད་པའི་
 འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་སྟོན་མེ་ལས། དེ་ལ་ཡང་། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་
 མའི་ཆེས་དགྲ་ནས་མཆན་རིང་། །དབྱར་རྩ་ཐ་རྩུང་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་དགྲ་ནས་
 མཆན་མོ་རིང་ངོ་། །དགྲ་ནས་ཀླུ་མ་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགྲ་ནས་
 རྩ་ཐ་རྩུང་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་ཆེས་དགྲ་ནས་སོ། །ཉིན་མོ་བསྒྲོག་ གང་གི་ཆེ་ཉིན་
 མོ་རིང་བ་དེའི་ཆེ་མཆན་མོ་ཐུང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་
 གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མདོ་དང་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་
 པ་དབྱར་རྩ་ཐ་རྩུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆེས་དགྲ་ནས་མཆན་མོ་རིང་ངོ་། །དགྲ་ནས་རྩ་ཐ་
 རྩུང་གི་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་དགྲ་ནས་སོ། །ཞེས་དང་། གདགས་པར་ཡང་། དགྲ་ནས་

ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མོ་ནི་ཡུད་ཅམ་བཙེ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་
ཡུད་ཅམ་བཙུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཆེས་དགུ་པན་ཆད་མཆན་མོ་ནི་འབྲི་ཉིན་མོ་ནི་
སྒྲེ་སྒྲེ། ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ།
དཔེ་མ་དག་པ་ལས་དངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་གྱི་ལུང་དཔེ་
མ་དག་པ་ལས་དངས་པའམ། དག་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་པའི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་
དང་། གདགས་པའི་ལུང་ཡང་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་
པའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་དང་། སྟོན་ཟླ་ར་བ་ལ་དགུན་དབྱར་གྱི། ཉི་
མ་བརྒྱུག་པར་བཤད་པས། དཔེ་དག་པའི་ལུང་གི་ངེས་པ་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་
དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
ན་ཏྲར་ཟླ་བདུན་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཙེ་བརྒྱད་དང་།
མཆན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཙུ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཏྲར་ཟླ་དང་པོའི་
ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཙེ་བརྒྱད་དང་། ཉིན་མོ་ཡུད་ཅམ་
བཙུ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། བྱིད་རྣམས་བཞེད་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ལྷན་སྒྲེ།
ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་དབྱར་ཉི་བརྒྱུག་ཅིང་། ལྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་
པའི་ཆེ་དགུན་ཉི་བརྒྱུག་པ་དང་དེ་དག་གི་ཆེ་ཉི་མ་རིང་བ་དང་བྱང་བ་མཐར་ཐུག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མ་ལྟོ་བྱང་འགྲོ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། ཅ་བར་འདོད་ན། ཏྲར་ཟླ་
བཞི་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་འབྲུང་བར་ཐལ་

བ་དང་། ཉོར་རྩ་བཅུ་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་
 འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། འདོད་པ་གང་ཞིག་རྩ་བ་རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་རེ་ཉིན་མཆན་སྟེ་
 འབྲི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐང་གཅིག་རེའི་ཡུན་ལ་ཉིན་མཆན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་
 གང་ཞིག་ཐང་གཅིག་སུམ་ཅུ་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། ཉིན་མཆན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 བ། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བས་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྲིད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་
 དབྱར་རྩ་བ་རྩུང་དེ་དུས་ཆོགས་ལ་གསུམ་དུ་བྲེ་བའི་དབྱར་རྩ་བ་མ་ཡིན།
 དགུན་རྩ་བ་རྩུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྲེ་བའི་དགུན་རྩ་བ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྟོན་མེད་དེ་སྟོན་རྩ་བ་དང་། དབྱར་རྩ་བ་རྩུང་ཁད་ཉེ་བ་དང་། དབྱིད་རྩ་བ་
 དང་། དགུན་རྩ་བ་རྩུང་ཁད་ཉེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 བ། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་དབྱར་རྩ་བ་གཉིས་པ་དང་། དགུན་རྩ་བ་ཞི་བ་དངོས་གནས་པ་མེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གཞུང་རྒྱུང་པ་བཞི་པོ་འདིས་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་དབྱར་དགུན་གྱི་
 ཉི་མའི་བརྒྱུག་དུས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། གཞུང་འདིས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མའི་བརྒྱུག་དུས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག་དེ་ལྷགས་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་
 ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་དང་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་བྲགས་ལ་ཉི་མའི་རྫོག་དུས་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ནི། དུས་ཆོགས་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲེབ་པའི་དབྱར་རྩ་
 གཉིས་པ་དང་། བཞིར་སྒྲེབ་པའི་སྟོན་རྩ་ར་བ་དོན་གཅིག་པ་དེའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལ་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཆན་མཉམ་འབྱུང་བས། ཕྱིས་ཉིན་ཆེས་
 དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་དུ་འགོ་ཞིང་། གསུམ་དུ་སྒྲེབ་པའི་དགུན་རྩ་བཞི་པ་དང་།
 བཞིར་སྒྲེབ་པའི་དབྱིད་རྩ་ར་བ་དོན་གཅིག་པ་དེའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་
 ལ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་འབྱུང་བས། ཕྱི་ཉིན་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་སྤང་
 དུ་འགོ་ཞིང་། ཉིན་མོ་དེ་ལས་བརྫོག་པ་དེ་རིང་དུ་འགོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཉི་མ་འགོས་ཀྱི་སྒྲེབ་གཤམ་ལས། འདིར་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་ནམས་རིང་
 སྤང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ། དབྱར་ཀྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་
 མཆན་རིང་། །དབྱར་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་སྟོན་རྩ་ར་བ་ཡར་ཀྱི་ངོའི་ཆེས་
 དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་རོ། །དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །སྤང་དུར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་བཞི་པའི། ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་སྤང་
 དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱར་ཏེ། དབྱིད་རྩ་ར་བ་ཡར་ཀྱི་ངོའི་དགུ་ནས་སོ། །ཉིན་མོ་
 བརྫོག་གང་གི་ཆེ་མཆན་མོ་རིང་བ་དེའི་ཆེ་ཉིན་མོ་སྤང་དུར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་
 ཆེ་མཆན་མོ་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་ཉིན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་
 ལས། དབྱར་ཀྱི་རྩ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། དབྱར་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དབྱར་རྩ་འབྱིང་པོའི་ཉིན་ས། སྟོན་རྩ་ཐ་རྩུང་ཉིའི་བར་

བཞི་ཡིན་ལ། རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་གྱི་ངོ་ལྷ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་རྒྱ་ར་བ་ཡར་གྱི་
 ངོའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ།
 ཐུང་ཐུང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགུན་གྱི་རྒྱ་བ་ནི་སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ཉ་ནས།
 དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་དགུ་
 ནས་མཆན་མོ་ཐུང་ཐུང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ལེགས་པར་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར། རོན་གསལ་གྱི་འབྱུ་ཁོར་བའི་རང་འགྲེལ་འདི་ཉིད་དག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན། རོན་གསལ་གྱི་རང་འགྲེལ་མ་དག་པ་ལ་བཤད་པ་མཛད་པར་འགྱུར་
 བས། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་ཙ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་འབྲུལ་
 པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་རྗེའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 གང་སྟེལ་ལས། ཉི་མའི་འགོས་ཀྱི་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 པ་གཞུང་ཙ་འགྲེལ་འདི་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་
 བཤད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་ཙ་
 འགྲེལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་དབྱར་ཉི་བརྒྱེད་དུས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་ཆེ་ཉིན་མཆན་སོ་སོ་ལ་ཡུད་
 ཙམ་བཅོ་ལྷ་རེ་ཡོད་ལ། འདིས་དེའི་གོང་དུ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་དྲུག་དང་མཆན་
 མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་བཞིའི་དུས་གཅིག་ཡོད་པར་ཤེས། དེ་ལྟར་ཡར་ལོག་གི་བརྟེན་
 པས་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། མཆན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དུས་
 ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དབྱར་ཉི་བརྒྱེད་ དེས་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་

དུས་ཤེས་པས་དགྲུན་ཉི་མོ་ག་དུས་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྤར་བར་བྱ་བ་ཡིན། འདི་ནི་ད་
ལྟ་པལ་ཆེད། ཉོར་རྩ་ལྟ་པའི་ཡར་ངོ་ཅམ་ལ་དབྱར་ཉི་དང་། ཉོར་རྩ་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཡར་ངོ་ཅམ་ལ་དགྲུན་ཉི་བསྒྲིག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་མཆོག་
ཏུ་འགྲིག་གོ།

འོ་ན་རྩ་བཤོལ་དོར་བའི་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་མདོར་རྩ་
བཤོལ་དོར་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་སུ་འབྱང་བས་སོ། །ཞེས་དང་། མེ་ཉོག་སྤེང་རྒྱད་
ལས། ལོ་དང་རྩ་བ་རྩ་བཤོལ་དག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྟུགས། །དཀའ་
བཅན་གྲགས་ལྟན་ཤེས་རབ་ཅན། །དབྱར་ལྟན་དེ་ཡིས་རྩེས་འབྱང་བ། །ཞེས་
འབྱུང་བས། རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཏྲ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་
བཤོལ། །ཞེས་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བཤོལ་དོར་བ་རྒྱ་གར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་
ལ་འབྱུང་བས། དེ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱིས་བཤད་པ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འོང་
བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རགས་བཅིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩ་བ་ལ་དཀར་ཆ་བཅོ་ལྔ་
དང་། ནག་ཆ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། ཆ་རེ་རེ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཡུན་ཆད་
དེ། ཆོས་ཞག་རེ་རེར་བཞག་ལ། ཉི་མས་སྤྱིང་བཞི་རྩོགས་པར་འཁོར་བའི་ཡུན་
ཆད་དེ་ཉིན་ཞག་རེ་རེར་བཞག་པས། རྩ་བའི་ཆ་རེ་རེ་རྩོགས་ཀྱང་། ཉི་མས་སྤྱིང་
བཞི་རྩུང་ཟད་མ་འཁོར་བའི་ལྷགས་གྱི་ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་སུམ་ཅུའི་དུས་སུ། ཆོས་
ཞག་སུམ་ཅུ་རྩོགས་ཤིང་། ཉིན་ཞག་ལྔ་བཅུ་ཅ་དགུ་ལ་ཆོས་ཞག་དྲུག་བཅུ་ཐམ་པ་
འབྱུང་བས། གསོ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་སྟུང་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིས་དེ་ཉིན་ནས་བཅིས་

པའི་ཉིན་ཞག་ལྷ་བརྩ་ཅ་དགའི་དུས་སུ་དང་། བཙེ་ལྷ་བ་སྤ་མ་དེའི་ཕྱིས་དེ་ཉིན་
ནས་བཅིས་པའི་ཉིན་ཞག་བརྩ་བཞི་པའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ན། ལོ་རེ་རེ་ལ་ཆེས་ཞག་དྲུག་དྲུག་ལྷག་འོང་བས་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་ཆེས་ཞག་
གིས་བཅིས་པའི་སྐྱེ་ཐེབས་རེ་འདོན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞིབ་ཅིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་མངོན་པ་ཁ་ཅིག་གོང་དུ་བཟོད་པ་
ལྟར། གསོ་སྦྱང་བརྩ་བཞི་པ་དྲུག་གི་ཆེས་ཞག་ལྷག་པོ་དྲུག་དང་། དབྱར་ཉི་དགའ་
ཉིའི་རྒློག་མཆམས་སུ་ཉི་མ་ཞག་གཉིས་གཉིས་བསྟོད་པ་ཅིས་པ་ན། ལོ་རེ་རེ་ལ་
ཞག་བརྩ་བརྩ་ལྷག་འོང་བས། ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་སྐྱེ་ཐེབས་རེ་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་དང་། ཆེས་ཞག་
གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགའ་དང་། ཐང་གཅིག་ལྷ་འབྱུང་བ་བཅིས་པས་ཉིན་
ཞག་གི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཆེས་ཞག་གི་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་ཡུད་ཅམ་དོན་ལྷ་དང་ཉིན་
ཞག་གི་སྐྱེ་བ་དྲུག་ལ། ཆེས་ཞག་གི་སྐྱེ་བ་དྲུག་དང་། ཉིན་ཞག་ལྷ་ལྷག་ཉིན་ཞག་
གི་སྐྱེ་བ་བརྩ་གཉིས་ལ་ཆེས་ཞག་གི་ལོ་དང་། ཉིན་ཞག་བརྩ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན།
ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གསུམ་ན། ཆེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་
གསུམ་ཆང་ནས་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལྷག་འོང་། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཞག་ལ་
ཆེས་ཞག་ཉིན་ཞག་བྱིམ་ཞག་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་པར་ནི་ཉི་མ་ལྷོ་བགྱོད་ནས།
བྱང་བགྱོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྤར་ཡང་ལྷོ་བགྱོད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྐྱེ་བས་པའི་
ཆོ། རྒྱ་སྐར་ནམས་ཀྱི་བྱིམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འཁོར་བ་ཡིན་པས། བྱིམ་ལོ་

འཇམ་ཙུ་བའི་ལོ་ཞེས་བྲ། ཆེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཆང་བ་དང་། ཉིན་ཞག་སུམ་
 བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཆང་ཡང་། དེ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་མ་
 གཏོགས་ལོ་གཅིག་རྫོགས་པར་མི་འཛོག་སྟེ། བྱིས་ལོ་འཇམ་ཙུ་བའི་ལོ་མ་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བྱིས་ལོའི་བཅུ་གཉིས་ཆ་ལ་བྱིས་སྟེང་དང་།
 དེའི་སུམ་ཅུའི་ཆ་ལ་བྱིས་ཞག་གཅིག་དང་། དེའི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་
 སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟར་དང་། ཞག་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ཅམ་དང་། ཆེས་ཞག་སུམ་
 བརྒྱ་དོན་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་གི་བཅུ་གཉིས་ཆ་ཅམ་འབྱུང་བས། ཙུ་བའི་ལོ་
 དྲུག་ན་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་ཐེབས་དང་། ཞག་སྟེང་དང་གཉིས་ཅམ་
 འོང་ཞིང་། ཙུ་བའི་ལོ་གསུམ་ན་ཆེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་ཐེབས་གཅིག་
 དང་། ཞག་གསུམ་ལྟག་མ་འོང་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པས། བྱི་མ་གཉིས་ལེགས་ཆ་ཆེ་བར་མངོན་ལ། དེའི་ནང་
 རས་ཀྱང་ལུགས་གསུམ་པ་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན། གསུམ་ཀའང་ལྟག་
 པའི་སྟེང་བ་དེ། ཞག་སུམ་ཅུ་ལྟག་པོ་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་མཐུན་པས། གསོ་སྦྱང་སྟབ་མི་
 སྟབ་གང་གི་རྗེས་སུ་འང་སྟབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། མཛུངས་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག་འདིར་མ་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ནི། མདོ་ཙུ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་
 ལས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་དོ།།

སྤྲུལ་པ།

དུས་ཀྱི་དབང་ལས་རྒྱལ་བ་ཡི། །

དུས་གསུམ་མཁའ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

དུས་ཆོག་འཛིན་པ་ལྟར་སྤྲུལ་བཞིན། །

དུས་བཞིའི་མཐའ་འདི་ཁོ་བོས་བཤད།། ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བང་རིམ་དང་རིམ་བརྟན་པའི་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་
 ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་ཀྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ། །སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་
 བཅུ་དྲུག་དང་། །བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་
 རོགས་དང་། །སྤང་རོགས་དང་ནི་རྟག་ཕྱིས་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་
 གནས། །རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རི་རབ་ཀྱི་ཚུ་མཆམས་
 རས་སྐྱེད་པ་མན་ཆད་དུ་བར་ཐག་ཁྲི་ཕྲག་རིས་བཅང་པའི་བང་རིམ་བཞི། རིམ་པ་
 བཞིན་རི་རབ་ལས་ཕྱིར་དབག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་། བཞི་
 དང་། གཉིས་འཕགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན། གཞོད་སྦྱིན་ལག་
 ན་གཞོང་རོགས་འཁོར་བཅས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བར་གནས་
 པ་དང་། གསེར་ཀྱི་རི་བདུན་ལའང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་དང་། ཁོར་ཡུག་
 ལ་གཞོད་སྦྱིན་གོས་སྟོན་ཅན་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷའི་རིགས་ལ་
 རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཁོ་ན་མང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷན་པའི་ཙུ་ཙ་
 སུམ་ཙུ་གསུམ། །དེའི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །སྤྱོད་པ་མཆམས་བཅེགས་པ་བཞི་ལ་
 བོ། །ལག་ན་རྩི་རྩི་གནས་དབུས་ན། །ཁྲོང་ཁྲོང་ལྷ་ན་སྤྱུག་ཅེས་པ། །ངོས་ལ་ཉིས་
 ལྷོང་ལྷ་བརྒྱུ་པ། །དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། །རང་བཞིན་བཞི་བཟ་
 མཉེན་པ་ཡོད། །དེ་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ། །ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱུ་ལྷ་བཅུ་ལོ། །བྱི་
 རོལ་ཤིང་རྩ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །རྩུབ་འགྱུར་འབྲེས་ཆལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །དེ་
 དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། །བྱང་ཤར་མཆམས་
 བ་ཡོངས་འདུ་སྟེ། །སྟོ་རྒྱབ་མཆམས་ན་ཆོས་བཟང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 བལ་ཆེར་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། སྤྲོ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞོར་ལྷ་བརྒྱད། བཟ་པོ་བཅུ་
 གཅིག་ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། བ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དེ། གཙོ་བོ་སུམ་
 ཙུ་ཙ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཞོད་པ་དང་། ཁྲོང་ཁྲོང་ལྷ་ན་སྤྱུག་གྱེན་དུ་
 དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གྲོང་ཁྲོང་དེ་ལས་
 དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྷ་འཕགས་པ་དང་། ཁྲོང་ཁྲོང་གྱི་ངོ་བོ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་
 དང་། འོག་གཞི་ཆོན་གྱིས་བཟ་ཞིང་མཉེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ལྷ་མ་
 ཡིན་གྱི་གནས་རི་ལྷ་བྱ། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དོན་ཐོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 རི་རབ་གྱི་རྩ་མཆམས་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཁྲི་གྲོང་ཁྲོང་འོ་ཅན་ནོ། །ལྷ་

མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲ་གཙན། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་མི་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་བའི་སྤེང་བ་
 བ། ལྷ་མ་མིན་གྱི་དབང་པོ་མཉེན་ཞིང་བཅེ་བ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྐར་འབྲེང་ན་ལྷ་
 མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བརྟན་པ། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་ན་མི་གཡོ་བ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
 བ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་མེ་རྟོག་སྤེང་དང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་ན་གྲོང་ཁྱེར་
 གསེར་ལྷན་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐག་བཟང་རིས་ཡོད་ཅིང་། ཁང་བཟང་།
 འདུན་ས། འིང་། རྫོ་ལེབ། ཚལ། ས་གཞི། སྤང་བོ་ཆེ་སོགས་ཀྱང་ལྷ་ལ་འབྲུག་
 བ་བཞིན་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཉེར་གཞག་ལས། ལྷ་མཚམས་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་མི་
 ཆེག་སྟོང་ན་རིམ་བཞིན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་།
 ལུགས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འབྲེལ་དགོས་ཏེ། ལྷ་མཚམས་ནས་གསེར་དཀྱིལ་གྱི་
 བར་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱིམ་རེས་བའི་ཕྱིར།

ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་སྟེང་
 ལྷ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་
 གྱི་བར་གྱི་ལྷ་འི་གཞལ་ལས་ཁང་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷ་དེ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་བྱུག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་སྦྱོད་པ་བྱུག་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་གཉིས་འབྲུང་དང་ལག་བཅངས་དང་། །དགོད་དང་བལྟས་པས་འཁྲིག་
 བ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ།

འཐབ་བྲལ་བ། དགའ་ལྡན་པ། འཕྲུལ་དགའ་བ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་
 འདོད་སྣ་རིགས་བྱུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འབྲིག་ཅིང་།
 ལྷག་མ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལག་བཅངས་དང་། དགོད་པ་དང་།
 བཏྱས་པས་འབྲིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཁུ་བ་སྤྱང་བ་མེད་ན། ལྷའི་
 བྱ་དང་བྱ་མོ་རི་ལྟར་སྟེ་ཞེ་ན། མི་སྟེ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ལྷ་རང་རང་གི་པང་དུ་སྟེ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བོང་ཆོད་རི་ཅམ་དུ་སྟེ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་
 ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས། །ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྷ་བྱའི་བར། །དེ་དག་དུ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྣ་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བོང་ཆོད་དང་། གཞན་
 འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་བོང་ཆོད་དུ་སྟེ་བའི་བར་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྣ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་རྣམས། ཀྱན་རྫོགས་
 གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བོང་ཆོད་ཀྱན་རྫོགས་པ་དང་། གོས་
 དང་བཅས་པར་སྟེ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྟོད་པ་རྣམས་ལས། འདོད་པ་
 སྟེ་བ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་སྟེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདོད་པའི་སྣ་དང་མིར་
 བཅས་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་མི་དང་དགའ་ལྡན་པའི་སྣ་འི་བར་
 ནི། འདོད་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བའི་སྣ་ནི་བདག་
 གིས་ཅི་འདོད་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་
 བདག་དང་གཞན་གྱིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་བདེ་བ་སྟེ་བ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྟེ་བ་གསུམ་པོ་

ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་དགའ་བ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་གསུམ་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྣ་གནས་རྣམས་འོག་མ་
 འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་ཐག་རིམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 གནས་ནས་གནས་འོག་རིམ་གྱི་སྤྱིད་པ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྤྱིད། །ཅེས་འབྲུང་བ་
 ལས། འཛམ་བླ་སྤྱིང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་གནས་བར་རིམ་བཞི་པའི་བར་
 ལ་དབུག་ཆད་བཞི་བྱི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འང་
 དེ་སྤྱིད་ཡོད། དེ་ནས་འཛམ་བླ་སྤྱིང་དུ་རིམ་བར་ཡང་། འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་ལ་
 དེ་སྤྱིད་ཡོད། འཐབ་བྲལ་ནས་འཛམ་བླ་སྤྱིང་དུ་རིམ་བར། དགའ་ལྡན་གྱི་བར་
 དུ་དེ་སྤྱིད་ཡོད་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་མཐོང་ནས་འཛམ་བླ་སྤྱིང་དུ་རིམ་བར། དེ་
 ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ན་དེ་སྤྱིད་ཡོད་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 སྣ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་དགར་གནས་གོང་མ་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ།
 རྩ་འབྲུལ་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་
 འབྲུང་བ་ལས། རང་གིས་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་པའམ། གཞན་གོང་མའི་སྣའི་བྱིད་པ་ལ་
 བརྟེན་ན་མ་གཏོགས། གོང་མ་མི་མཐོང་སྟེ་དེར་བགྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཆད་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གསུངས་ན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་

དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་མེད་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། །ཆངས་
 བའི་འདིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་
 གཉིས་པ། །བར་མའི་འདིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་
 མོ། །མཉམ་དུ་འདིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲིང་བཞི་ནས་
 ཆངས་ཆེན་མན་ཆད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་དང་པོ་འམ་སྤྱི་ཕུད་དང་། དེ་
 སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དང་། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་
 གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྲལ། དེ་དག་དང་པོར་མཉམ་
 དུ་ཆགས་ཤིང་། མཐར་མཉམ་དུ་འདིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

མིའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་
 གནས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚད་དང་། ཆེ་ཆད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། མིའི་ལུས་ཚད། འདོད་ལྟའི་ལུས་ཚད། གཟུགས་ཀྱི་ལྟའི་ལུས་ཚད་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད། །ཁྱ་
 བཞི་པ་དང་བྱེད་དང་བཞི། །ཤར་དང་བ་ལང་སྟོད་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྲལ་བ་ཉིས་
 འབྱུར་བསྐྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་
 མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི། ཁ་ཅིག་ ཁྱ་བཞི་པ་དང་། ལ་ལ་རང་ཁྱ་བྱེད་དང་བཞི་

བ་ཡིན་པ་ནས། སྒྲ་མི་སྟན་པའི་བར་ཁྱ་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
སྒྲེར་སྒྲིང་གཞན་གསུམ་ཡང་རང་ཁྱ་ཕྱེད་དང་བཞི་བར་འདྲ་བ་ལ་ལུས་བོང་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ལུགས་གཞན་ནོ།

འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། འདོད་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་ཡི་
ལུས། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གྲགས་དག ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། །ཅེས་
འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཡིན་པ་ནས།
གཞན་འཕྲུལ་དབང་ཕྱེད་པ། རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་བའི་ལུས་ཚད་ནི་མ་ངེས་པས་མངོན་པའི་སྐབས་
འདིར་མ་བཤད་ཅིང་། བརྒྱ་ཕྱིན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཕྱིངས་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་དང་། ལྷ་མིན་རྣམས་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་
དཔག་ཆད་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད། །འོད་ཚུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་
ཆད། །ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱིན་མེད་དཔག་ཆད་གསུམ་དོར་
རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆངས་རིས་པ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་ཡིན་པ་ནས་དེའི་ཕྱེད་
ཕྱེད་བསྐྱེད། །འོད་ཚུང་བ་དཔག་ཆད་གཉིས། །དེའི་ལྷག་སྟེ་གོང་མ་ཆད་མེད་འོད་
པ་དཔག་ཆད་བཞི་ཡིན་པ་ནས་ཉིས་འགྱུར་རེ་བསྐྱེད་པས། སྤྱིན་མེད་པ་དཔག་

ཆད་བརྒྱ་དང་ཉིར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་གསུམ་དོར་ནས། བརྒྱ་དང་ཉིར་ལྔ་
ཡོད་པ་ནས་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད་པས་འོག་མིན་པ་ལ་དཔག་ཆད་ཁྱི་བྱག་སྟོང་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཆེ་ཆད་བཤད་པ་ལ།

མིའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ལ། བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མིའི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ།
སྒྲ་མི་སྟན་ན་ཆེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྤངས་པའོ། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་
མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་མི་སྟན་པའི་
མི་ཆེ་སྟོང་བྱབ་པ་དང་། བ་སྤང་སྟོང་པས། སྒྲ་མི་སྟན་པའི་ཆེ་ཕྱེད་དང་། ལུས་
འཕགས་སྤིང་པས་དེའི་ཕྱེད་བྱབ། འཇམ་བྱ་སྤིང་པ་ནི་ཐ་མ་ཆེ་ལོ་བཅུ་དང་། དང་
པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱབ་པ་བྱུང་བས་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ལྟའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འདོད་ལྟའི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། །འདོད་
པ་དག་གི་ལྟ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ དེས་ན་ཆེ་ལོ་ལྔ་
བརྒྱའོ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་གཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་ལོ་ལྔ་

བཅུ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་
གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཆེ་ཆད་དང་།
དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ། ཉིན་ཞག་དང་། ལོ་གཉིས་ཀ་གཉིས་འགྱུར་དུ་སྐྱེས་ནས། མི་
ལོ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་
རང་ལོ་སྟོང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་པ་ནས། མི་ལོ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་
ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་
ཁྲི་དུག་སྟོང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆད་ཀྱི་བར་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་
ན་རི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ལྷ་མེད་པས་ཉིན་མཆན་དང་སྤང་བའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མེ་ཉོག་
ཁ་འབྱེད་འཇུག་དང་། གཉིད་སངས་བློ་ཡིས་ཉིན་མཆན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ཅིང་།
རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྤང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཞུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞུགས་
ཀྱི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཅན་ཉིན་མཆན་མེད་ཆེ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་
བའི་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་ཁམས་ན་ཉིན་མཆན་གྱི་དབྱེ་
བ་མེད་པས་ཆེ་ཆད་ལོས་མི་བགང་གི་རང་ལུས་དབག་ཆད་གྱིས་གཞལ་བ་དང་
མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བས་བརྩེ་བའི་བྱིར། གཞུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐྱལ་བ་བྱེད། །དེའི་

གོང་མ་བྱེད་བྱེད་སྒྱེད། འོད་ཚུང་ནམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། ཆེ་ནི་ཉིས་འབྱུར་
 ཉིས་འབྱུར་ཏེ། སྤྱིན་མེད་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་འི་ཆེ་ཆོད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་འི་ཆེ་ཆོད་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་བསྐྱལ་བ་
 སྟོང་ཕྱག་ནི། ཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་ནས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་
 མེད། སྤྱིད་ཅེ་བ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཇལ་
 བྱེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བའང་ཡོད་དེ། འོད་ཚུང་ནས་བབྱུང་བསྐྱལ་ཆེན་ཏེ། དེ་ཡི་གོང་མ་
 བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོད་ཚུང་ནས་སྤྱིད་ཅེ་འི་བར་གྱི་ཆེ་འཇལ་བྱེད་
 ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ནི། བསྐྱལ་ཆེན་ཡིན། འོག་མ་ཆངས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱལ་ཆེན་དེའི་
 བྱེད། བར་བསྐྱལ་བཞི་བརྩུ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆངས་ཆེན་
 པས་བར་བསྐྱལ་བྱུག་ཅུ་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཉེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱིས།
 དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་འགོ་ལ་སྤྱིས་ཤིང་སྤྱོད་འཛིག་པའི་
 སྤྱོད་དུ་འཆི་འཕོ་བས་བར་བསྐྱལ་དགུ་མ་འོང་ཅམ་ཞིག་ཐུབ་པའི་བྱིར།

ཆ་དཔུལ་གྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་ཆེ་ཆད་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཆ་དཔུལ་གྱི་ཆེ་ཆད་
ཡོད་དེ། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་
མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་ནམས་གྱི་ཆོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །རབ་
རྩ་ཆེ་བྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞིའི་ཆེ་ཆད་ལ། ཡང་སོས་པའི་ཞག་གཅིག་ དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་
དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་པ་
ནས། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆད་ལ། ཆ་བ་བའི་ཞག་གཅིག་ དེ་སུམ་
ཅུ་ལ་ལྷ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། ཆ་བའི་ཆེ་
ཆད་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་རྩ་ཆེ་བ་བར་བསྐྱལ་བྱེད་དང་།
མནར་མེད་པས་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དུད་འགྲོའི་ཆེ་ཆད་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་ནམས། མཆོག་རིང་བསྐྱལ་
བའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དུད་འགྲོ་ཆེ་མཆོག་རྩ་རིང་བ་ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་
བར་བསྐྱལ་རེ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། ཡི་
དྲགས་ནམས། ལྷ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྷ་བརྒྱ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མིའི་ལྷ་བ་ལ་

ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་དཔུལ་བའི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ།

བཞི་པ་གང་དཔུལ་བའི་ཆེ་ཆད་ཡོད་དེ། །ཏིལ་སྤྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་
ཞིང་། །ཏིལ་གཅིག་ཕྱང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་
གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུར་བསྐྱར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ཏིལ་གྱིས་སྤྱངས་པ་མ་གཞིའི་བྱེ་
བོས་ཁལ་བརྒྱད་ཅུའི་གང་བ་ནས། །ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཏིལ་རེ་རེ་ཕྱང་བས། །ཏིལ་
དེ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཆེ་ཆད་དེ། །ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ཞིང་། །དེའི་ཆེ་
ཆད་ཉི་ཤུ། །ཚུ་བྱར་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ནས། །བརྒྱ་ལྟར་གས་པའི་ཆེ་ཆད་ཉི་
ཤུ། །བརྒྱ་ལྟར་ཆར་གས་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ས་
སྒར་ནི། །དེ་བརྒྱད་རིམ་པ་བཞིན། །ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་གྱི་ཆེ་ཕྱེད་ཕྱེད་པར་བཤད་དེ་
ལུགས་གཞན་ནོ། །འོ་ན་གོང་དུ་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
སམ་ཞེ་ན། །བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །སྤྲི་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པར་འཆི། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ལས། །སྤྲི་མི་སྟན་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆེ་ངེས་པ་མ་གཏོགས། །གཞན་རྣམས་བར་མ་
དོར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ།

མོ་སྐལ་གྱི་ཚུམ་གཞི་བསྟན་པའི་སློན་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། ལུས་གྱི་ཚད་དཔག་
ཚད། ཚེའི་ཚད་ལོ་དང་བསྐྱལ་བས་འཇལ་བར་བཤད་ན། འཇལ་བྱེད་དེ་དག་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚུམ་གཞི་བསྟན་པའི་སློན་ནས་མདོར་བསྟན་
པ་དང་། ཚུམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྩལ་ཡིག་དང་། སྐད་ཅིག་སྤྲ་རབ་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
རྩལ་སྤྲ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷགས་ཚུ་རི་བོང་ལྷག་དང་སྤང་། །ཉི་ཟེར་རྩལ་
དང་སློ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སོར་ཆེགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་
བསྟར། །སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྱ། །ཁྱ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་ངོ་། །དེ་དག་ལྷ་བརྒྱ་
རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། རྩལ་སྤྲ་དང་། ལྷགས་རྩལ་དང་།
ཚུ་རྩལ་དང་། རི་བོང་གི་རྩལ་དང་། ལྷག་རྩལ་དང་། སྤང་རྩལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་
རྩལ་དང་། སློ་མ་དང་། ཤིག་དང་། རས་དང་། སོར་ཆེགས་རྣམས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
ལས་བྱི་མ་རྣམས་བདུན་འབྱུར་དང་། དེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྱ་གང་། ཁྱ་བཞི་ལ་གཞུ་
འདོམ་གང་དང་། དེ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་གྲོང་ལས་
འཕགས་པའི་གནས་ལ་དགོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བརྒྱད་ལ་ནི་དཔག་ཚད་

གཅིག་ཏུ་བཅི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་ལས་ནི། རུལ་ཕྱ་རབ་དང་། རུལ་ཕྱ་
མོ་དང་། རུ་རུལ་དང་། ལྷགས་རུལ་དང་། རི་བོང་གི་རུལ་དང་། ལྷག་སྒང་དང་།
ཉི་ཟེར་དང་། སྒོ་མ་དང་། འིག་དང་། རས་དང་། སོར་ཞེས་བཟངས་ནས་རྒྱག་
འགྲུར་དུ་བཤད། ལྷགས་སུ་མི་འགྲིག་པ་ཆེར་མེད་དོ། །ལྷགས་རུལ་ནི། ལྷགས་
ཕྱེ་ཕྱིས་པ་ན་གཡའ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རུ་རུལ་ནི། རུ་འི་ཁར་རྒྱང་བཏབ་པའི་
རུལ་ལྟ་བུ་དང་། རི་བོང་ལྷག་སྒང་གསུམ་གྱི་རུལ་ནི། དེ་ནམས་གྱི་སྤྱིའི་སྤྱིའི་གི་
རུལ་ལ་བྱའོ།

ཙོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལོ་བསྐྱལ་གྱི་ཙོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལོ་ཙོམ་ཚུལ་དང་། བསྐྱལ་
པའི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་
མ་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། །རྒྱག་རུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གི། །ཡུང་
ཙམ་ཉིན་ཞག་ལྷག་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་རུ་འགྱུར། །ཞག་མི་སྐབ་དང་
བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དེ་རྒྱག་རུ་ལ་ཐང་གཅིག་ དེ་
སུམ་རུ་ལ་ཡུང་ཙམ་གཅིག་ དེ་སུམ་རུ་ལ་ཉིན་ཞག་ དེ་སུམ་རུ་ལ་ལྷ་བ། ལྷ་བ་
བརྒྱ་གཉིས་ཞག་མི་སྐབ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་ལོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བར་བསྐལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་རྣམ་པ་
 མང་བཤད་པ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་ཕྱེན་འཛིག་བསྐལ་དང་། ལྷོང་བསྐལ།
 ཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ་བསྐལ་ཆེན་ཏེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྤིད་པ་མེད་ནས་སྟོང་ཟད་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེས་མེད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སྟོང་སྟོང་པའི་བར་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་སྟོང་པ་ལ་བརྟུན་སྟོང་པ་སྟོན་
 དུ་འགོ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་མནར་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་ལས་ཟད་པ་རྣམས་
 བདེ་འགོ་དང་། མ་ཟད་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱི་མནར་མེད་དུ་ཆེ་འཕོས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དཔྱལ་བ་ལྷག་མ་བདུན་དང་གང་དཔྱལ་བ་
 བརྒྱད། དུད་འགོ་བཙེ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲུགས་རྣམས་སྟོང་། དེ་ལ་
 གྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་ཚུལ་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཁིང་།
 འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་དུད་འགོ་ནི། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 སྟོང་། ཡི་དྲུགས་གྱིས་རྗེས་སུ་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཞིག་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་པ་
 ན་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་
 གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་རུབ་བ་སྤངས་སྟོང་པ་གཉིས་

ཀྱང་ཚུལ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་། སྒྲ་མི་སྟན་པ་ནི་ནམ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བས།
 ཆེ་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྟོན་པས་འདོད་ལྟར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱི་
 སྟོང་། འདོད་ལྟ་བུལ་ཀྱང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བྲས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆེ་འཕོས་
 ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བཅུད་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི་དེའི་ལྟ་ཞིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་པ་ན།
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ།
 དེ་གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་གཞན་དག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་ཉེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཆེ་འཕོས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། དེ་ནམས་གྱི་ཡུན་ཆད་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུད་གྲུ་ཡོད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པའི་དབང་གིས་ལྟས་དུས་སུ་ཆར་མི་འབབས་པས། ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་
 མ་གཉིས་པ་ཤར་ཉེ། ལྷེང་ཀ་དང་རྩ་མཐའ་རྣམས་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་
 ཆ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ཉེ་རྩ་པོའི་རྒྱན་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་
 ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ཉེ་མཆོ་མ་ངོས་པ་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་
 ལྷ་པ་དང་། རྩལ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤར་ནས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བྱེད།
 དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་རྩལ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བདུན་པ་ཤར་ཉེ། སྦྱིང་
 བཞི་སྦྱིང་ཐོན་བརྒྱུད། ཁོར་ཡུག་རི་རབ་རྣམས་བསྐྱེད་སྟེ་དུ་བ་འཕུལ་ཞིང་མེ་ལྷེ་

གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ལྷེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
མེ་འབར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡང་བསེག་སྟེ་ཐམས་ཅད་
ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས། དེའི་ཡུན་ཆད་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་སྟོང་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོང་སྟོང་པ་ནས།
འོག་གཞི་རྒྱ་དགྱིལ་ཆགས་པར་ཚུལ་པའི་བར་དེ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཡུན་ཆད་བར་
བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆགས་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། ཆགས་པ་དང་པོའི་
རྒྱ་ནས་ནི། །དཔལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་གཞི་
རྒྱ་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་ནས། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གསར་
དུ་སྐྱེས་པའི་བར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུན་ཆད་ཀྱང་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བཞི་པ་གནས་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཆེ་ལོ་
བརྩ་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲི་བའི། །བསྐྱལ་པ་གཞན་ནི་བཙོ་
བརྒྱད་དང་། །ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། །དེ་
ལྟར་འཛིན་ཏེན་འཆགས་པ་འདི། བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། ཡས་གྱི་ཡ་ཐོགས་རིང་མོ། བར་གྱི་ཁྲགས་པ་བཙོ་བརྒྱད། མས་གྱི་
མ་ཐོགས་རིང་མོ་སྟེ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་། རིས་འཛིན་ཀྱང་ཆེ་ལོ་དཔག་
མེད་ཐུབ་པ་འབྲིབ་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་ལོ་བརྩ་པ་ལ་ཐུག་
པའི་བར་ནི་དང་པོ། ཆེ་ལོ་བརྩ་པ་ནས་ཡར་སྐྱེས་ཏེ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་ཕྱིན།
སྐར་མར་འབྲི་སྟེ་བརྩ་པའི་བར་ཕྱིན་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་བཙོ་བརྒྱད་ནི་གཉིས་

བ་དང་། མཐར་ཆེ་ལོ་བཅུ་བ་ནས་ཡར་སྐྱེས་ཏེ་ཆེ་ལོ་བཅུད་ཁྲི་པའི་བར་ཕྱིན་
 བ་རྒྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐོག་མཐའི་རྒྱང་བ་རེ་དང་བར་གྱི་ཁྲགས་པ་
 རེ་དུས་དང་ཡུན་ཆད་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོ་རོག་འཁེན་
 གསུམ་མངོན་པའི་སྒྲིག་ཤིང་དུ་གྲགས་པའི་ཐོ་རྒྱན་དག་འདྲོ་རྗེའི་གསུངས་ན་རེ།
 དུས་དང་ཡུན་ཆད་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡ་ཐོག་གི་སྐྱབས་སུ་ཆེ་ལོ་བཅུད་ཁྲི་
 བ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ན་རེ་རེ་དབྱི་ནས་བཅུ་བ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། མཐར་མར་ཐོག་གི་ཆེ་ལོ་བཅུ་བ་ནས། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ནས་ལོ་རེ་
 རེ་འཁེལ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བ་ལ་ཐུག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། བར་གྱི་ཁྲག་པའི་སྐྱབས་སུ་
 མར་འགྲིབ་དང་ཡར་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་འགྲིབ་འཁེལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱལ་བ་
 ལོས་བགང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་དགོ་སྒྲིག་སྤྱོད་པ་སྟོབས་
 ཆེ་རྒྱང་གི་དབང་གིས་འཁེལ་འགྲིབ་མཁྱོགས་བུ་ལ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རང་གི་ཁྲགས་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་སྟེལ་
 ལས། ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡར་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲི་བའི་རང་བཞིན་ནི་བསྐྱལ་
 བ་ནམས་དང་། དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མཁྱོགས་པ་དང་མཁྱོགས་པ་མིན་
 བར་འགོ་བའི་བྱད་པར་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐའ་བསྐྱལ་བ་གཉིས་ནི་དལ་གྱིས་འགོ་
 ལ། བར་མ་བཙོ་བརྒྱད་གྱིས་མཁྱོགས་པར་འགོ་བས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གདགས་པར། མནར་མེད་གྱི་ཆེ་ཆད་ལོས་བགང་བས་

བར་བསྐྱལ་ལོས་བགྲང་ནུས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་འཆད་པོ་ཁ་ཅིག
 ལོ་རྒྱུད་རེ་ལ་འཕེལ་འགྱིབ་བྱེད་པ་སོ་སོ་སྦྱོ་བོས་བསམ་དུ་མེད་པས་ལུགས་
 ཕྱི་མ་འཐད་པར་བྱེད་པ་ན། མི་ལེགས་ཏེ། སོ་སྦྱོས་བསམ་དུ་མེད་ཀྱང་ལུང་རྣམ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་སྤྲིག་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་
 གིས་དབང་གིས་བར་བསྐྱལ་རིང་ལུང་དུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་
 འབྲེལ་དང་། རྟོན་གསལ་གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཡང་གང་སྤེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་
 མཐད་དུ་བྱུང་བའི་ལུགས་སུ་བྱངས་ཤིག དེ་ཡང་། འཆགས་པ་དང་ནི་འཛིགས་པ་
 དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། འཆགས་བསྐྱལ།
 གནས་བསྐྱལ། འཛིག་བསྐྱལ། སྟོང་པའམ་ཞིག་ནས་འདུག་པའི་བསྐྱལ་པ་བཞི་
 དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་པོ་བར་བསྐྱལ་ནི་ཤུ་ནི་ཤུ་ཡོད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
 ལྷ་པ་བསྐྱལ་ཆེན་ཡོད་དེ། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་དུ་བཤད་
 པའི་བསྐྱལ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཞར་བྱུང་ཡོད་དེ། དེ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་
 རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་མར་ནི་འགྱིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་
 རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཀྱང་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་འགྱིབ་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་
 དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་ཏེ། སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་དུ། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐེ་

བོང་ཅན་ཞེས་པར། ཆེ་ལོ་བརྩུ་བའི་དུས་སུ། མི་མཐེ་བོང་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་སངས་
 རྒྱུ་སྐར་མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བྱུང་གང་དང་སོར་བདུན་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་དང་། བརྒྱད་ཁྲི་པས་སྡེ་བར་སངས་རྒྱུ་འབྱོན་པའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་མར་འགྲིབ་ལ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། རང་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ཡར་འཕེལ་དང་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། བྱད་པར་བསེ་
 རུ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འབྱུང་
 བ་ནི། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆེ་ལོ་བརྩུ་ཁྲི་
 བ་ལས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་འཕྱི་ན་ལོངས་སྟོད་མི་རྩོགས་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་དེ་བྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། གསེར་དདུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་སྤྱིང་གཅིག་སྤྱིང་གཉིས་
 དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱུ་
 བཞིན། །པས་བསུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཆོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་
 གཞོད་པ་མེད། །ཐུབ་མཆོན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྩོགས་པས་
 འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གསེར་
 གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱིང་རི་ཅམ་ལ་དབང་ན། མས་རིམ་
 བཞིན། གཅིག་ནས་བཞིའི་བར་ལ་དབང་། སྤྱིང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་རི་ལྟ་འབྱུར་

ན་ཡས་རིམ་བཞིན། བས་བསྐྱུ་ནས། མཚོན་བརྒྱུ་པའི་བར་བྱས་ནས་བསྐྱུར་
 ཞིང་། སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་དུས་གཅིག་དུ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་
 མཚོན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོན་
 དཔེ་དང་ནི་མི་འབྲ་སྟེ། སྤུང་པའི་མཚོན་དཔེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
 དང་། གསལ་བ་དང་རྫོགས་པས། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་གྱི་མཚོན་དཔེ་ལས་
 བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བསྐྱུ་པ་དང་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་དང་དཔལ་འགྱོར་འགྲིབ་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱུང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །དེ་
 རྒྱས་རིམ་གྱི་རོ་ལ་ཆགས། །ལེ་ལོས་གསོག་འདྲིག་བྱས་ནས་ནི། །འདྲིན་བཅས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དཔོན་བསྟན་པས། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟག་པས། །ཆེ་མུང་ལོ་
 ནི་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་བསྐྱུ་པ་དང་
 པོའི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ནི་བརྟུས་ཏེ་སྤྱིས་པ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་སྤུང་པ། རྒྱ་འབྲུལ་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ། མཚོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པ། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་
 སྤང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། དགའ་བ་ཟས་སུ་བ་བ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་སྟེ་བྱད་པར་
 བདུན་ལྟན་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས། ས་ཆེན་པོ་
 འདིའི་སྤྱིང་དུ་སའི་ཞག་རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ལ། །ཁ་དོག་མར་གསར་པའི་
 མདོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁམས་ཟས་ལ་སྟེག་
 པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞིག་གིས་འཇུབ་མོའི་ཅེ་ལ་སྤངས་ཏེ་བ་བ་དང་སྤངས་

བར་བྱས། དེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཟ་བ་དང་སྤངས་པར་
 བྱས། ཟས་དེ་རགས་པ་ཡིན་པས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས། ཉམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའང་མེད།
 ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱང་ཡལ་ནས་སྤུན་པ་བྱུང་། དེ་ལ་ཀྱན་འདུས་ཏེ་སྤྱང་ན་བྱས་པས།
 ཉི་མ་དང་ཆུ་བཤམ། དུས་ཆོག་གི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་བས་
 དེ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་མདོག་ངན། ཉུང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་མདོག་བཟང་བས།
 ང་ནི་མདོག་བཟང་ལ་སྤྱོད་ནི་ངན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་དུ་བསད་པའི་རྒྱས་པས་ཟས་
 དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཀྱན་གྱིས་སྤྱང་ན་བྱས་པས། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་
 ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྱིང་དུ་སའི་བཅུད་རོ་སྤར་བཞིན་ལ། ཁ་དོག་དོང་
 ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྲབ་པར་གནས། དེ་ལ་ཡང་ཟ་བ་དང་སྤངས་པ་ནས་
 བྱུང་གསོད་ཀྱི་བར་སྤར་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཀྱན་གྱི་སྤྱང་
 བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྱིང་དུ་མ་ཚོས་མ་
 བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལྟ་སོར་བཞི་བ་སྤུབ་མ་དང་། རྒྱན་པ་མེད་པས་གཙང་བ།
 རང་པར་བཟུངས་ན། རྒྱབ་སྤྱོད། རྒྱབ་བཟུངས་ན་རང་པར་སྤྱོད་པ། བཟུངས་པའི་རྗེས་མི་
 མདོན་པ་ཞིག་གིས་བྲབ་པར་གནས། དེའི་ཆེ་བས་དེ་ཞིན་དུ་རགས་པ་ཡིན་པས་
 སྤྲིགས་མ་བཤམ་གཅིར་གྱུར་ཏེ། དེ་འབྱུང་བའི་ཆེ། ཐོ་མའི་དབང་པོ་སོ་སོར་འདོད་
 བར་གྱུར། དེའི་ཆེ་མི་འབྲིག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་པན་ཚུན་
 མིག་བགྲང་དེ་བལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ཁྱུགས་སོ། །དེ་གཞན་དག་གིས་མཐོང་
 སྟེ། བྱ་བ་མིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བོང་བ་འཕྲོར་བ་སོགས་བྱས་པས་

དེ་མི་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲིམ་བཅིག། གྲིམ་བཅིག་པའི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་
 བྱང་། དེའི་ཆེ་འབྲས་ས་ལུ་དེ་ནང་ཟ་ནང་ལེན། ལུབ་ཟ་ལུབ་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 ལ། མི་ལེ་ལོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ལུབ་གཉིས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས། དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྦྱངས་ཏེ། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་།
 ལྷ་དང་། བདུན་དང་། རྩ་ཕྱིད་དང་། རྩ་བའི་བར་དུ་སྦྱངས་པས། འབྲས་ས་ལུ་དེ་
 ཡང་ཕྱབ་མ་དང་། ལྷན་པ་དང་བཅས། སྤར་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་
 རྒྱ་བ་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་བྱང་།
 དེའི་ཆེ་ན་ཀུན་འདུས་ཏེ་སྒོས་བྱས་ནས། མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཤིས་བཟང་བ།
 རྩོ་ཆད་པ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་ཐོག་དྲུག་ཤས་འབྲུལ་བ་དང་།
 དེས་ཀྱང་ཆད་པ་བྱང་པོར་གཙོད་པ་བྱས། དེ་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་
 གཤམ་ཤིང་། དེ་ནས་རྒྱུད་པ་ལ་ཤུ་ཀྱའི་གདུང་རབས་ནམས་བྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
 དུ་བྲམ་ཟེ་དང་། རྩུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ཏེ་རིགས་གསུམ་དང་། གསོད་
 པ་དང་། རྩན་སྤྱ་བ་སོགས་ལས་ལམ་སྟག་མ་ནམས་ཀྱང་བྱང་། དེ་ནས་མི་དགེ་
 བཅུའི་ལས་སྟག་པར་སྤྱད་པས་ཆེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱི་བྱི་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་
 པ་ལ་ཐུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་བར་མ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 བསྐྱལ་པ་མཆོན་དང་ནད་དང་ནི། །ལུ་གེ་དག་གི་ཆར་བྱིན་ཏོ། །ཞག་ནམས་དང་
 བྱི་རྩ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མཆོན་
 གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན། དེའི་སྟོན་དུ་ནད་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་དང་། རྩ་བ་

བདུན། དེའི་སྒྲིན་དུ་ཐུ་གཏེ་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་དང་། རྩ་བ་བདུན། ལོ་བདུན་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
མེ་དང་རྩ་དང་རྩུང་དག་གིས། །འཛིག་པ་དང་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས་ཐོན་ཞིང་། དེ་གསུམ་གྱིས་འཛིག་པའི་རྩ་མོ་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་
སོགས་གསུམ་སོ་དག དེ་དག་གི་རྩ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་མེས་འཛིག་པའི་རྩ་མོ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྩུང་འཛིག་
པའི་རྩ་མོ་དང་། བཞི་པ་ནི་རྩུང་གིས་འཛིག་པའི་རྩ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་འོག་མ། དང་སོ་མེས་བསྐྱེད་ག གསུམ་པའི་འོག་མ། གཉིས་
པ་རྩུང་བསྐྱེད་ག བཞི་པའི་འོག་མ་གསུམ་པ་རྩུང་གིས་འཛོར་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འཛིག་པའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྩ་མོ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་མ་ཟད། དེ་ཡི་སྒྲིན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་སོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ན་
དགའ་བ་དེ་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རྩུང་རྩུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འབྱུང་བ་དེ་དག་གིས་འཛིག་པ་
མེད་དེ། བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་གི་སྒྲིན་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཞི་པའི་སྟོད་ཏྲག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
ན། མི་འགྱུར་ཏེ། མི་ཏྲག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་

འཛིག་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བཞི་པའི་ལྷ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་འཛིག་པའི་གོ་རིམས་རི་ལྟར་ངེས་ཤིང་།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག་ དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་
 གྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ལོ་དེ་ནས་ནི། །མཐུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། མེས་འཛིག་བདུན་བདུན་པའི་རྗེས་སུ། ཆུས་འཛིག་གཅིག་སྟེ།
 དེ་ལྟར་མེས་འཛིག་བདུན་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ། ཆུས་འཛིག་རེ་རེ་སྟེ་བདུན། ཡང་
 མེས་འཛིག་བདུན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བསྟོམས་
 བ། མེས་འཛིག་པ་ལྷ་བཅུ་ཅ་བྱུག་དང་། ཆུས་འཛིག་པ་བདུན། རྒྱང་གིས་འཛིག་
 པ་གཅིག་འདི་ལྟར་བྱས་ན། གདགས་པར། དགོ་རྒྱས་པའི་ལྷའི་ཆེ་ཆད་བསྐྱལ་
 ཆེན་བྱུག་ཅ་ཅ་བཞིར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། རང་
 འབྲེལ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་དེ་ལས་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

སྤྲས་པ། འཛིག་རྟེན་གསལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་པ་བཞིན།

འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ངང་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཞེས།

འཛིག་རྟེན་ལག་པའི་མཐིལ་དུ་བྱིན་ལྟ་ཡི།

འཛིག་རྟེན་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཨེ་མ་མཆར།

ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་
 གསལ་ལས་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།

གནས་བཞི་བ་ལས་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བཞི་བ་བཞུགས་སོ།།

མདོར་བསྟན་པ་ལ།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཤད་པ།

༡༡། ་འོ་ན་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དེ་དག་གང་ལས་སྐྱེས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས།
རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལས་ལས་
འཛིག་ཉེན་སྣ་ཆོགས་སྐྱེས། ་ཞེས་གསུངས། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུ་ཡོད་
དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། ་ཞེས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་བྱུང་། སྐྱིར་ལས་ཞེས་པ་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་
གཡོ་བར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་། སྐྱས་དབྱེ་ན།
སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་དང་། དང་པོ་ཡོད་ལས་སུ་བྱ་བ་
དང་། གཉིས་པ་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གི་གཟུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། དག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྒྲ། །ཞེས་པའི་བར་
 བྱང་བ་ལས། ལུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ལ་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 དང་། ཁྲད་པར་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཁ་དོག་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་བྱུ་བ་
 དང་། དེས་མཆོན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་། དེ་ཡང་
 ཕྱིས་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་འཛིག་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཁ་དོག་དུ་འདོད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། རྒྱུའི་ཁྲད་པར། སའི་ཁྲད་པར། རོ་བོའི་ཁྲད་པར། རྒྱ་
 འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་གསུམ་ནི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་
 དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མདོར། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་
 བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་
 གཟུགས་འདི་ལ་དགོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པའང་འདི་ལ་

དགོངས་པ་དང་། ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཆེ་རྫས་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བསོད་
 རམས་བདུན་ཆེན་གཉིས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་གཅོད་
 སོགས་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཆེ་འཕགས་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་གི་ཡང་དག་པའི་དག ལས་གི་མཐའ། འཆོ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། དག་སྟོང་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཆེ་སོ་ཐར་གི་སྟོམ་ལྟན་
 དུ་གསུངས་པ་དང་། སོ་ཐར་གི་སྟོམ་པ་ཚུ་ལོན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཁུབ་པར་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གིས་བསྟུས་པའི་སོ་ཐར་
 སྟོམ་པ་ཡོད་ན་ཡིད་གཡེངས་པའི་ཆེ་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། འཆལ་ཚུལ་
 གི་རྒྱན་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གི་གཟུགས་མིན་པས་
 ཁུབ། ཆོས་གི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་མེད་ན་སོ་ཐར་གི་སྟོམ་པ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུབ་སྟེ། འདིའི་ཐད་གི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་ན་
 སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་བ་ནི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་གོགས་བྱེད་པའི་

ཆུ་ལོན་དུ་ཡང་གསུངས་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཆུ་ལོན་
 ཡིན་པར་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་
 བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ཡིན་ན། ཆོས་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དེ་མེད། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་
 བསྟུས་པའི་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་གཏོགས་རྣམ་པར་རིག་མེན་སྐྱད་ཅིག
 ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་
 གྲས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནི་
 འདས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །རང་
 གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་གྲས། །ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་
 སའི་འབྱུང་བ་དག་ལས་བྱུང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

པ་ནི་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སོ་སོའི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟེན་དང་། །རྒྱ་
མཐུན་ལས་བྱུང་སེམས་ཅན་སྟོན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་
དེ། རྒྱ་མཐུན་ཟེན་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་འབྱུང་མ་ཟེན་དང་། །རྒྱས་
བྱུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་མཐུན་དང་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་
སྐྱེས་ལ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་མ་
ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། །ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་
ཐ་དད་པ་ལས་མི་ལྟོས་པས་འབྱུང་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྟོང་བ་ཆར་གཅིག་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་མི་དགེ་ནི། །འདོད་
ནའོ་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། །རྣམ་རིག་དཔྱེད་དང་བཅས་དག་ན། །འདོད་
པ་ན་ཡང་སྐྱེབ་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སྟོང་མེད། །ཅས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་དུ་འགྱུར་བ་

དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ལས་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དང་། གཞུགས་ཁམས་ན་བསམ་གཏན་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡོད་པ་དང་། འང་གི་
 སྒྲིམ་འདོད་ཁམས་ན་ངེས་པར་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ན་ནི་འབྱུང་བ་
 དང་ལུས་ངག་གི་ལས་མེད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་དེར་ཐལ། སྒྲིམ་པ་འདི་འབྱུང་འབྱུང་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལས་དཔྱེད་བཅས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་སོ་
 ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་ཆངས་པའི་འཛིག་
 ཉེན་ན་ཡོད་ཀྱི། འདོད་པ་ན་མེད་དེ། དེ་ན་དེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཐར་
 པ། དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་རྩ་བ། །ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་དག་དང་
 ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱིས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་བས། །བརྒྱུག་པ་མི་དགེ་
 དོན་དམ་པར། །ལུང་མ་བསྟན་པས་བསྟན་པ་དག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་
 གསུམ་སོ་རེ་རེ་ལ་ངོ་སོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་སོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་བསྟན་ཞིང་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་བ་འབྱིན་
 བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དགེ་བའི་ངོ་སོ་དང་། དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་དགེ་
 པ། ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་པ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དགེ་བ་སྟེ་བཞི་

ཡོད་ཅིང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཐར་པ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་
 ཡོད་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་དག་གིས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་བསྟན་ཞིང་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲོད་སྤྱད་པས་ལུས་འབྲིན་བྱེད་གྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི་རོ་བོ། དབྱེ་ན། རོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་སོགས་
 བཞི་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་བ་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་། དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་སྐྱངས་པའི་ལུས་
 ངག་གི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རོ་བོ་དང་། དབྱེ་ན། རོན་དམ་པའི་ལུང་
 མ་བསྟན་སོགས་བཞི་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་
 བྱས་གསུམ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། ཀྱན་སྟོང་མེད་ཅེས་
 གསུངས་ན། དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཀྱན་སྟོང་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། ཀྱན་སྟོང་རྣམ་གཉིས་རྒྱུ་དང་ནི། །དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སྟོང་ཞེས་བྲ། །གཉིས་ལས་
 དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། རྒྱུའི་ཀྱན་སྟོང་དང་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྲ་བ་དེ་ཚུམ་པའི་
 སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདི་བྱའོ་ཞེས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་བྲ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་

འཇུག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་བས་སྤང་
བྱའི་ཀླུ་པའི་ཞེས་པ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་
ཡིན། །ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་
པའི་ཀླུ་པའི་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་པའི་ཞེས་ཞེ་
ཆུང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོས་
ལྷ་ནི། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཞོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཁ་ནང་
བལྟས་དང་། ཕྱི་བལྟས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཁ་ཕྱིར་
བལྟས་དང་རྟོག་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དག་སོགས་ལས་། རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་ཀླུ་པ་གསུམ་
འབྱུར། །ཐུབ་པའི་འབྲ་བའམ་དེ་དག་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་བཏང་ལ་
རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དག་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་། དག་པ་སོགས་གསུམ་
ཅི་རིགས་སུ་འབྱུར་ཀྱང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་
པར་ཐུབ་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ནི་དག་པ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་རྗེས་སུ་
འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་རྗེས་འཇུག་དག་པར་
འབྱུར་བ་ཡོད་ཀྱི། ཆུང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་དག་པ་ལས་རྗེས་འཇུག་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ལུང་
མ་བསྟན་དུ་འབྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཡིད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དང་
སྒྲོ་ལྷའི་པའི་པ་ཀྱན་སྒྲོང་དུ་བཤད་པ་ཡང་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཀླུ་པ་སྤྱིར་ལས་སྤྱིས་
གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀླུ་པ་སྤྱིར་སྤྱིས་ཡིན་ན་ནི་འབད་མེད་དུ་

འབྲུག་པས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པ་དང་རྗེས་འབྲུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ་ལ་
 རི་ཅམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་
 བྱ། །སྒྲིམ་དང་སྒྲིམ་པ་མིན་དང་གཞན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་
 མིན་དང་། བར་མ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྒྲིམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་
 བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྦྲེས། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

སྒྲིམ་པ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཞར་
 ལ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་བཤད་པ་དང་། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 དུས་རི་མིད་ཏུ་ལྷན་ཚུལ་དང་། འཛོལ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་
 ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་
 ལས། དང་པོ་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་།
 རྣམ་གངས་དང་། སྒྲ་དོན་དང་། ལྷན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་ཅེས་བྱ་རྣམ་བརྒྱད། །རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་
 འོ། །མཆན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་བྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་

འབྱུང་བ་ལས། མིང་གིས་དབྱེ་ན། དག་སྟོང་པ་མ། དག་སྟོབ་མ། དག་ཚུལ་པ་
 མ། དག་བསྟེན་པ་མ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། རྩལ་གཅིག་པའི་
 སྟོན་ས་བསྟུན་དག་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ། དག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ། དག་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བཞིར་འདུས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དག་སྟོང་
 མ་མཚན་གྱུར་པ་ན་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བར་དག་སྟོང་པ་ཞེས་མིང་འཕོ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་དག་སྟོབ་མ་དང་། དག་ཚུལ་མ་མཚན་གྱུར་པ་ན་ཡང་དག་ཚུལ་པ་ཞེས་
 མིང་འཕོ་བ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། འོག་མ་གཉིས་ལ་དེའི་རིགས་པ་བསྟེན་བ་དང་། དག་
 བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སོགས་གསུམ་ངོ་བོ་བ་དད་པ་དང་། དེ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
 གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ལྔ་བརྒྱད་བཅུ་དང་
 བློ། །ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མཛོས་པ་ལས། །དག་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་
 དང་། །དག་ཚུལ་ཆེད་དང་དག་སྟོང་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོག་གཅོད།
 མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག་རྩུན། སྟོས་འགྱུར་ཏེ་སྤང་བྱ་ལ་རི་སྟོན་འཆོའི་བར་དུ་
 སྟོང་བར་མཛོས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པའི་ངོ་བོ། འདོད་ལོག་གི་དོད་དུ་མི་ཆངས་སྟོད་སྒྱར་ནས་ལྔ་པའི་སྟོང་དུ་གར་
 སོགས་སྟོང་སོགས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ། བྱི་བྱོའི་ཁ་བས་
 ཏེ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྟོང་བར་མཛོས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་
 ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། བརྒྱད་པོ་དེའི་སྟོང་དུ་གསེར་

དངུལ་ཡིན་པ་དང་གར་སོགས་སྤེང་སོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་སྟེ་སྤང་བྱ་བ་ཅུ་རི་
 སྤེད་འཛོའི་བར་དུ་སྤྲོང་བར་མཛོས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་སོ་དང་། ལུས་ངག་གི་སྤང་བྱ་བ་དུན་པོ་སྤྲོང་བར་མཛོས་པས་
 རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་སྤྲོང་གི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གར་སོགས་སྤེང་སོགས་རབ་བྱུང་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་། ཁྲིམ་པ་ལ་གཅིག་
 དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་ལ་དེ་དག་གྱ་ཆེ། དེ་ལ་སྟོས་ན་ཁྲིམ་
 པ་ལ་དག་གྱ་ཆུང་བའི་བྱིར་དང་། ཁྲིམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་བྱངས་མང་ན་སྤྱིད་
 ལུག་པའི་དག་གྱ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་བྱངས་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་
 དང་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྲིག་པ་སྤང་བར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པས་ན་ལེགས་སྤྱད་དང་། བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་། ལུས་ངག་སྒྲིམ་པས་ན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྤྱོད་ཅོད་ཡོད་དེ། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་
 དང་བྱ་བའི་ལམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲིམ་པ་སྤངས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྤྲོར་བའི་སྐྱབས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོར་ཐར་པས་
 སོ་སོ་ཐར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ནི་སོ་ཐར་དང་
 དེའི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྐྱད་

ཅིག་དང་སོ་ནི་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་སོ་སོ་ཐར་
 པའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་སོ་དག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དེས་སྤྲིག་པ་ལས་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
 བ་ཆོག་གོ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་ངག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཐུག་ཡིན་གྱི།
 ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཤད་ན་ཅ་
 འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སོ་
 ཐར་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ལུགས་སྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་དང་ལྷན་པ་བརྒྱད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དགེ་སློང་ནས་བསྟེན་གནས་པའི་བར་བརྒྱད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ལ་ནི་ཡང་
 དག་པར་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་
 ནི་མིན་རྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཅི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མོད་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་སྤྲིག་པ་ལས་སོ་

སོ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ཡིན་པ་ལས་ན་མི་
དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་
སྒྲིམ་པ་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ལས་སོ་ཞེས་སྟེ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་གསུམ་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་
བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་ལ་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་
ལྡན་པ་། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་
བསམ་གཏན་གྱི་ཉིར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་ལྡན། གཉིས་
པ་ནི། འཕགས་པ་གང་ཡིན་ལ་ལྡན། གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ན། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྱང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཡོད་མེད་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས། སྒྲིམ་པ་གང་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། ཁྱི་ལྟོགས་མེད་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགའི་ཁྱི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
ན་སྟོང་བའི་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ།
འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ངས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཅན་
དགོ་བ་དེ་དང་པོ་དང་། གཞུགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཉིས་པའི་
རོ་བོ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གསུམ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་
འགྲེལ་ལས། སྒྲིམ་པ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི་འདི་པ་ནམས་
གྱི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་གཞུགས་

ན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སོ་ཐར་སྒྲུབ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་
 མོད། སྒྲུབ་པ་གཞན་གཉིས་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་པལ་མོ་ཆེ་ནི། མ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་
 རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། སེམས་སམ་ཤེས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་འབྲུང་འགྱུར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཤེས་པ་གང་ཡིན་འབྲུང་འགྱུར་དུ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཏྭགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་ཟིན་པའི་
 འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱར་བྱས་པའི་འབྲུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་
 བ་ཆེན་པོ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་
 གཉིས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 མེད་པ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སེམས་ཡོད་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པ་ཡང་
 དེར་ཐལ། འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་ཞུགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་
 འཇུག་གི་ཆེ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འབྲསྟེ།

འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིམ་པ་
 དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་གི་རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་
 ཞེས་བྲ། ཞེས་སོགས་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པ་
 མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྡན་པར་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་
 བ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲིམ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
 གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཁམས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་
 དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་བཏང་བར་དབང་འབྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 ལྡན་པས་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་
 གངས་གཞན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་ཤེས་དག་གཉིས། །ཡིད་དང་
 དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་
 བཞིན་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 དེ་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་བཤད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཐ་མ་
 གཉིས་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པར་འཆད་པར་ནི་བརྟུལ་ཆད་འདྲེས་པའི་གཏམ་

མོ། །གསུམ་པ་རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་དུས་རི་སྲིད་དུ་ལྡན་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལྡན་
 ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལྡན་པའི་ཐུ་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་
 བོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ལྡན་ཚུལ་དང་།
 མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྡན་ཚུལ་དང་། བར་མའི་ལྡན་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དང་བོ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་གནས་རི་སྲིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་དང་ལྟར་
 གྱིས་། རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་བོ་སྤྱི་ཆད་འདས་པ་དང་། །སྒྲོམ་
 མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འབྲ། །བསམ་གཏན་སྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་
 དང་མ་འོངས་དང་། །འཕགས་ནི་དང་བོ་འདས་དང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་བོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་རི་
 སྲིད་དུ་ད་ལྟར་གྱི་རིག་མིན་དང་ལྡན་པ་དང་། སོ་ཐར་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་བོ་
 སྤྱི་ཆད་ནི་རིག་མིན་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ཞིང་། སྒྲོམ་མིན་ལ་གནས་པའང་
 ལྡན་ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཉིས་དང་ལྡན། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་
 འཕགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་བོའི་ཆེ་རིག་མིན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་
 པར་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་
 འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །ད་ལྟར་དང་ལྡན་བར་གནས་ལ། །ཞེས་འབྱུང་

བ་ལས། སྒྲིམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཡོད་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་
 ལ་ནི་རིག་མཉན་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་ལྟན་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། །བྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་དང་པོ། །སྒྲིམ་མཉན་
 གནས་པ་དགོ་བ་དང་། །སྒྲིམ་ལ་གནས་པ་མི་དགོ་བའི། །རྣམ་རིག་མཉན་ལྟན་རི་
 སྲིད་དུ། །རབ་དང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ལྟན་པར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྱིར་བར་
 མ་ལ་གནས་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་། མཆོད་རྟེན་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་དང་
 བོའི་ཆེ་རིག་མཉན་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་བྱིན་ཆད་ནས་འདས་པ་
 དང་ལྟན། སྒྲིམ་མཉན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་སེམས་དང་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་
 ཕྱག་སོགས་བྱེད་ན་དགོ་བའི་བར་མ་དང་ལྟན། སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 གིས་སེམས་ཉོན་མོངས་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་བྱེད་ན་མི་དགོ་བའི་
 བར་མ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་བཞེན་
 རི་སྲིད་རབ་དུ་དང་བའི་ཤུགས་ལྟན་གྱི་བར་དང་། རི་སྲིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་
 ལྟན་གྱི་བར་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་དང་ཞར་ལ་
 སྒྲིམ་མཉན་གྱི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྟན། །མ་བཏང་བར་དུ་
 སྐད་ཅིག་ལ། །བྱིན་ཆད་འདས་ལྟན་མ་འོངས་མེད། །སྒྲིབ་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་

པ། །འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པ་འདྲ་མཉམས་། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་བཏང་ལ་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ནི་སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་བར་མ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱེད་
 པ་དག་ལ་དུས་དེ་སྤྲིད་དུ་ད་ལྟར་བ་ལྡན། དེ་དག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བྱིན་ཆད་ནི་
 དེ་མ་བཏང་གི་བར་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་
 པས་མ་འོངས་པའི་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་
 ཀྱི་བསལ་ན། བསྐྱེབས་པ་དང་མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ད་ལྟར་
 བཞིད་ལྡན་གྱི། འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་པའི་བྱིར།

ཞར་ལ་སྟོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྟོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་
 མིན་དང་ཉེས་སྤྱད་དང་། །འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དེའི་ལམ། །ཞེས་འབྱུང་
 པ་ལས། ལུས་ངག་མི་སྟོམ་པས་སྟོམ་མིན་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་པས་ཉེས་
 སྤྱད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བྱིར་ན་ལས་ལམ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དུས་རི་སྤྲིད་དུ་ལྡན་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལྡན་པའི་ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་མ་དོར་གནས་སེམས་
 ཞན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། །རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྤྱེས་

པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་རིག་མིན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱ་ནི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་མིན་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་དོར་གནས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ཞན་པས། རྩས་ལས་
 བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། ལས་ལམ་ལས་གཞན་པའི་བར་མ་དགེ་མི་
 དགེ་དག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རིག་མིན་དང་ལྡན་ལ་སྒྲ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱ་ནི།
 ཆེ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་། ཆེ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྦྱེས་པ་རུར་
 རུར་པོ་སོགས་སམ། རིག་བྱེད་ཉམས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཆེ་བརྩེས་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་མིན་གང་བྱུང་ལ་གནས་ནས་
 སེམས་བྲག་པོས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱ་ནི་སོ་སྦྱེ་ཆེ་བརྩེས་ནས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྦྱེས་པ་འམ་སྦྱེས་ཀྱང་བཏང་བ་
 དག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འཛོལ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ། སྒྲོམ་པ་འཛོལ་ཚུལ།

བཞི་པ་འཛོལ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཛོལ་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ་དང་།
 སྒྲོམ་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ་དང་། བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ་དང་། ཟག་
 མེད་གྱི་སྒྲོམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ་དང་། སོ་བར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ལས་སྒྲིམ་བསམ་གཏན་
 གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཛོལ་ཟག་མེད་ནི། །འཕགས་དེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་
 པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའམ་ཉིར་བསྟོགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛོལ། གཉིས་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཛོལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་ཅེས་པ། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་
 སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལེན་པ་སོ་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དགེ་
 འདུན་རྣམ་གང་ཟག་མཁན་སྟོབ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སོགས་པའི་སྒྲས་ནི། དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པའི་འཛོལ་རྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རྣམས་དུས་རི་སྤིད་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། རི་སྤིད་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྟོམ་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་རི་སྤིད་འཆོ་འི་བར་དུ་དང་། བསྟེན་
 གནས་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤེམ་
 རྣམས་སྟོག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྟོམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རིགས་བདུན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་
 ནི་རི་སྤིད་འཆོ་འི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ། །བསྟེན་གནས་གྱི་སྟོམ་པ་
 ནི་ཉིན་ཞག་ཏུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་གྱི་མཐའ་ནི་
 གཉིས་ཏེ་སྟོག་གི་མཐའ་དང་། ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་འདི་སྐད་དུ། འོ་ན་སྤྲོ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆེས་བརྒྱད་དང་། བཙོ་ལྷ་དང་། གནམ་

སྟོང་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་གཅིག་
ནས་བཙོ་ལཱ་བར་གྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲངས་པས་མི་སྐྱེ་
བར་ཐལ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཉིན་ཞག་གི་སྟོམ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་
མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་ཉིན་
ཞག་དུ་མར་སྒྲངས་ན་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཆེ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་འདས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཉིན་ཞག་
གི་འོག་ཞག་ལྷ་འམ་ཞག་བརྩ་ཡང་རུང་སྟེ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་། དག་
པར་སྒྲངས་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གི་གོགས་བྱེད།
ཅེས་པ་དང་།

ད་ནི་འདི་དབྱང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གི་
འོག་དུ་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་གཟིགས་ནས་ཉིན་ཞག་གི་བསྟེན་གནས་བསྟན་ནམ།
འོན་ཏེ་དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཅི་ཡིན། དེ་དེ་ལྟར་བརྟགས་ག་ལ་རུས། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་
སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ན་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གི་སྟོམ་པ་མང་པོ་
སྟེ་བཙོ་ལྷ་སྒྲངས་པ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལྟ་བུ་
གཅིག་ལ་ཆེ་བ་བྱེད་འོ་ཅོག་གི་དུས་གསུམ་ལ་བསྐྱུང་བའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་
པ་སྒྲངས་ན་ཉིན་ཞག་གི་སྟོམ་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་

སའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསྟེན་གནས་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་སའི་སྡོམ་མིན་གྱང་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། ཉིན་ཞག་ས་ཡི་སྡོམ་མིན་མེད་། དེ་དེ་ལྟར་འོད་མེད་ཅེས་གྲག
 ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 འོད་ས་མེད་སའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པ་ཡོད་དེ། བཤམ་བ་དང་ཉ་བ་
 སོགས་དེ་ཡིན་སའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་བ་སྐྱངས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། བཤམ་དུ་ཡོད་དེ། དམའ་བར་འདུག་སྤྱིས་བསྐྱས་བ་ཡིས་། མི་བརྒྱན་ནམ་
 བེ་ནངས་པར་དུ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཁྲི་བར་ནི། །ནངས་པར་གཞན་ལས་
 འོད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟན་དམའ་བར་འདུག་
 ཅིང་། རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་བ་ཞིག་གིས་སྐྱངས། དུལ་གང་ལས་སྐྱངས་སའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་དག་སྤོང་ངམ། དག་ཚུལ་ལམ། དག་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་ལྟ་
 གཅིག་ལས་སྐྱངས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐྱངས་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཛོགས་བ་པོས་
 སྤྱིས་སའི་རྗེས་སྐྱོས་ལན་གསུམ་བསྐྱས་སའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱངས། དུན་ཇི་ཅམ་དུ་སྐྱངས་
 སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྐྱངས། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྐྱངས་སའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་སའི་ནངས་པར་གྱི་དུས་སུ་སྐྱངས། ཡན་ལག་ཇི་ཅམ་དུ་
 སྐྱངས་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱད་ཀ་ཁྲི་བར་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་སའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་བ་འདི་ལྟར་འོད་བ་ལ་ཁྱངས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
 བཤམ་དུ་ཡོད་དེ། འདུལ་སའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་བ་ནས་
 འདིའི་འཛོགས་ཆོག་མ་གསུངས་པས། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་བ་

བྱི་མདོ་སྒྲེའི་སྒྲེ་སྒྲོད་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་བྱེད་པ་འབྱུང་
 བས་འདུལ་བའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 འོག་གས་ཆོག་བཤད་པའི་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉངས་པར་འོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྦྱར་བཏང་ཡིན་གྱི། དམིགས་གྱི་བསལ་
 ར་མ་ངེས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་ཆེས་བརྒྱད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་གནས་
 ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤར་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པར་བྱས་པ་ངེས་ནི་ཟས་
 རོས་ནས་ཀྱང་འོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ངེ་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་ཆེས་བརྒྱད་བྱང་ངོ་
 ཅོག་ལ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་ངོ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་ངེས་
 བྱི་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོག་ཏུ་སྒྲངས་པས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་པ་
 ལས་ན་ཆེས་བརྒྱད་ལྟ་བུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་པ་དུ་མ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པར་
 བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡང་བཞེད་ཅེས་སྦྱའོ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ཀ་ཆང་བར་མཐོས་དགོས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉིན་ཞག་བྱེད་པའི་བསྟེན་
 གནས་དང་། སྒོག་གཅོད་རྒྱུད་པ་སྦྱོང་བའི་བསྟེན་གནས་ནི་ལེགས་སྤྱད་ཅམ་དུ་
 འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བསྟེན་གནས་གྱི་
 སྒྲོམ་པར་མི་རུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐོས་པས་ལེགས་
 པར་སྤྱད་པ་ཅམ་དུ་འབྱུང་གྱི། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་བཤན་པ་དང་བྱེའོ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཆན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་བསྟེན་གནས་
 དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། སོ་སོ་

ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནམ་པ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་དང་མ་ཆང་བ་
 ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་གཅོད་རྒྱུ་པ་སྒྲོང་བའི་བསྟན་གནས་
 ནི་བསྟན་གནས་ཅམ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྐབས་སུ་འཛིན་པ་ཅམ་གྱི་དགོ་བསྟན་
 དགོ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མིང་གི་དགོ་སྒྲོང་དགོ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བསྟན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་
 བྱིས་ཡན་ལག་བཅུ་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་
 གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཅ་བ་བཞི་སྒྲོང་བ་
 ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆང་སྒྲོང་བ་བཅུ་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སྐྱ་གར་
 སོགས་སྒྲོང་བ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བ་བཞི་ཅམ་སྒྲོང་
 བས་མི་ཆོག་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཡིས་བློ་
 ཉམས་ཟླུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་མ་སྤངས་ན། རིམ་པ་
 བཞིན་བློ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཟླུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་ལོད་པ་ལ་སྒྲོར་བ་སྐབས་འགྲོ་ཆོམ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་ལའང་
 བསྟན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དགོ་བསྟན་དང་གཞན་དགོ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ལའང་བསྟན་གནས་ཀྱི་
 སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཡང་ཅི་བསྟན་གནས་འདི་དགོ་བསྟན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་
 གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ཅི་ན། གཞན་ལ་བསྟན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་

མ་སོང་བ་ལ་མེད། དག་བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ཡང་། གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སངས་
 རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། བསྟེན་གནས་ནོད་པ་དེ་ལ་
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་
 པ་ལེན་པར་མི་འོས་ཏེ། ལྷངས་ན་པན་ཡོན་མེད་པར་མ་ཟད་སྟོམ་པ་སྐྱེ་མའི་གཏོང་
 རྒྱུར་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྟོང་
 བར་མཐོས་པས་དེ་རི་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་མི་སྟོང་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་
 བར་ཡང་དག་སྟོང་གིས་དག་ཚུལ་དང་། དེས་དག་བསྟེན་དུ་ཁས་ལྷངས་ན་བསྐྱབ་
 པ་འབྲུལ་ཆོག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། འདུལ་བར་བསྐྱབ་པ་
 འབྲུལ་ཆོག་དུ་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འབྲས་སྟེ། འདུལ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་དག་སྟོང་
 གི་སྟོམ་པ་བསྐྱུང་བར་མི་རུས་སྟམ་ནས་དག་ཚུལ་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་
 བརྗོད་པས་གཏོང་རྒྱུར་འགྲོ་ལ། འདིར་ནི་སྤང་བྱ་བརྒྱུད་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟོང་བའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟག་པར་ཡང་བསྐྱུང་སྟམ་དུ་ལྷངས་པ་མ་གཏོགས་ནང་པར་པན་ཆད་
 སྤང་བྱ་མི་བསྐྱུང་སྟམ་ནས་ལྷངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལའང་བསྟེན་
 གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་དག་བསྟེན་དང་དག་བསྟེན་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་དག་བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལྷངས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་
 དགོངས་ཤིང་། སྐྱེས་པའི་ཆེ་གང་ཟག་དེ་བསྟེན་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དག་བསྟེན་

དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོན་ལ་
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤངས། དེ་རྗེས་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྤངས་པའི་ཆེ་
 ཡང་སྤྲ་མ་དང་འབྲ་འཕ་སྟེ་སྟོ་ཞིབ་མོས་དཔྱོད་ཅིག ལུགས་དེ་གཉིས་གང་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ཡུལ་དགོ་སྟོང་ཁོ་ན་ལས་སྤངས་པ་དང་། བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་ལྡན་ཡན་ཆད་ལས་སྤངས་ཆོག་པའི་རྣམ་
 གཞག་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུང་ལས་སྤྲ་མ་རྩོད་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 བྱིས་བདག་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཐོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་
 གནས་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། རྣོན་པ་མ་སྤྱེས་པའི་ལན་གདབ་བའང་མི་ལེགས་ཏེ།
 རྣོན་པ་གཏན་མ་སྤྱེས་ན་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་བཞུགས་པའི་སར་བསྟེན་གནས་
 དེ་ཅམ་ཐོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་འབོགས་པར་ཡང་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་སྟེན་འཆོ་བའི་སྟོན་
 པ་དང་། སྤང་འདས་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་། སྤང་བྱ་སྟོང་བས་དེ་སྤྱད་ཅེས་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུང་ལས། གང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་གསོས་འདེབས་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསོ་སྟོང་བའདད་ཅེས་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བྱིས་པའི་གསོ་སྟོང་ཡིན་ན། དགོ་བསྟེན་གྱི་གསོ་སྟོང་ཡང་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་པར་མཛོན་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་གསོ་སྟོང་ཡིན་ན་དགོ་ཚུལ་ལམ་དགོ་སྟོང་གི་
 གསོ་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དགོ་བསྟེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་བར་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསོ་ཞིང་

སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་
 གང་ཞིག་བསྟན་གནས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟན་གྱིས་ཆེས་བཙེ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ལ་བསྟན་གནས་སྤང་
 བར་བྱེད་པ་དེ་ཁྱིམ་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ནོ། །དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་འཛོམ་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། དགེ་བསྟན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས། །སྒྲོམ་པ་བསྟན་པ་དགེ་སྦྱང་
 བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བསྟན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁས་སྦྱངས་
 པས་སྐྱེ་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་སྒྲོམ་པ་བརྟན་བྱེད་དུ་ཡིན་པ་དགེ་སྦྱང་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲམས་ཡིན་ན། །སྣ་གཅིག་སྦྱོད་སོགས་རི་
 ལྷ་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྤང་བྱ་ལྷ་ཆར་སྦྱང་བ་ལ་
 བཞག་ན་སྣ་གཅིག་སྦྱོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་སྦྱོད་པ་སོགས་ཅི་ཡིན་ཞེས་
 བྱོམ། །དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཆེ་བ་ནམས་ནི། དེ་སྤང་བ་ལ་བསྤང་ཞེས་གཤག་ཅས་འབྱུང་
 ལྟེ། ཐོག་མར་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱངས་ཀྱང་ཕྱིས་བསྤང་མ་རུས་པར་སྣ་གཅིག་
 བསྤངས་པ་དང་། སྣ་གཉིས་བསྤངས་པས་སྣ་གཅིག་སྦྱོད་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་
 སྦྱོད་པ་སོགས་སུ་འཛོག་ཅིང་། གང་བསྤངས་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་
 ལྷན་པ་དང་། མི་བསྤང་བའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར།
 གཤག་ཅས་པ། མདོ་སྤེལ་བ་བྱུང་བ་བསྟེ་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱངས་ནས་གཅིག་ཉམས་
 ཀྱང་དགེ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། དང་པོར་རང་གི་བསྤང་རུས་ཆོད་བསྟན་
 ནས་སྦྱངས་ཏེ་བསྤང་བ་སྣ་གཅིག་སྦྱོད་པ་སོགས་སུ་འཛོག་ཅིས་ཟེར་རོ། །སྒྲོམ་

བ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱང་དུ་ལ་སོགས་ཡིད་རི་
 བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་སྟོང་གི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱབས་
 འགྲོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་དགོས་པར་བཤད་པའི་སྐྱབས་ལུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་
 དེ། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་
 ཆོས། །མི་སྟོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །ཐུངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་སོགས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཐུང་འདས་འགོག་
 པའི་བདེན་པ་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལམ་བདེན་ལྟ་བུ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱ་ཡི། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་བདེན་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ཟག་བཅས།
 གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ཐོབ་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན། གསུམ་པའང་ཟག་བཅས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་གི་རྒྱུན་དང་། ཐུག་བསྐལ་བདེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ་གསལ་ཏོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 བ་མི་ལེགས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་སུ་
 བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་
 གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་

དབྱས་སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཆོམས་མེད་བྱས་པར་
 བཤད་པའང་སྟོན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དགོན་
 མཆོག་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤྱང་བའི་མཆོམས་མེད་དུ་ཡང་བཞག་དགོས་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནམས་ན་རེ་རྟེན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་
 དག་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 མདོ་སྡེ་པ་ནི་བྱེ་སྤྲོ་ལྟར། གཟུགས་སྤྱོ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་མི་
 འདོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་བཀག་པས།
 དེ་ནི་ལྷན་ཀར་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལ་
 གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ལ། དག་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་དག་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཆོག་ཡིན་མིན་ཅོད་པར་གསལ་ལོ། །དག་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་མི་འཛོག་པར་ལོག་གཡེམ་སྤྱོད་བ་འཛོག་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་ཕྱིར་དང་། །སྤྱ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲིམ་པས་མི་
 ཆངས་སྤྱོད་ལས་ལོག་གཡེམ་སྤངས་སྤྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་སྤྱེ་བ་གཞན་
 དུའང་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། འོ་ན་དག་བསྟེན་གྱི་སྤར་

བྱད་མེད་སྒྲངས་ནས་ཕྱིས་བྱད་མེད་སྒྲངས་ན་དག་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་བ་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་བཞིན། །འཛོལ་གྱི་རྒྱད་
 ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་གཡེམ་སྤང་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པས་
 སྒྲོམ་བ་འཛོལ་གྱི། བྱད་མེད་འདི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་ཁས་
 སྒྲངས་པ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲ་མ་སྤོང་བ་སོགས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་མི་འཛོག་པར་རྩལ་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་
 པ་ཐམས་ཅད་འདས་གྱུར་ན། །རྩལ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། རྩལ་ཐལ་ན་བསྟན་པ་ཀུན་བལ་ཡང་མ་བལ་ཞེས་རྩལ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས།
 དེས་པར་དེ་དག་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་སྤོང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་། །སྤོང་
 ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤོང་བ་ཁོ་ན་བསྟན་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྤོང་
 འགྱུར་ལས་གཞན་བསྟན་པ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤོང་འགྱུར་འཕྱང་ན་
 ཡན་ལག་གཞན་ནམས་མི་བསྟན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ནམས་བསྟན་པའི་
 ཆེད་དུ་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཆང་འཕྱང་པའི་ཉེས་པ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་འཕྱང་བ་
 བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤེས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅས་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་རྩལ་

དབང་གིས་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པའང་འདི་ལ་དམིགས་བསམ་ལ། སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གང་ལས་འཛོལ་པའང་ཡོད་དེ། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཛོལ་པར་འགྱུར། །བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པ་ནི། །དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །དང་པོ་ཆོ་ག་སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་འཛོལ། སྤང་བྱ་བཅས་རང་གིས་ལྟང་བ་གཉིས་ཀ་སྦྱང་བ་ལས་འཛོལ། གཞི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས་འཛོལ། དུས་ད་ལྟར་བ་དག་ལས་འཛོལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་འཛོལ་གྱི། སྦྱར་མཐུག་ལས་མི་འཛོལ་པ་དང་དུས་ཀྱང་གསུམ་ཀ་ལས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར། གྲེ་བྲག་ཏུ་སོ་ཐར་སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཡན་ལག་རྒྱ་གསུམ་རི་ལྟ་བུ་ལས་འཛོལ་པའང་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། ཡན་ལག་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། དགེ་ཚུལ་མན་ཆད་ཡན་ལག་བཅུ་སོགས་ལས་སྟེ། རྒྱ་ལའང་ལེན་སེམས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སོགས་གསུམ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར།

སྒྲིམ་མིན་གྱི་འཛོལ་ཚུལ་དང་། བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་མིན་འཛོལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡན་ལག་ཀུན་ལས་རྒྱས་མིན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་མིན་པ་བྱ་བའམ། །ཁས་ལེན་

བ་ལས་འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་
 དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་ཀུན་ལས་དང་རྒྱ་ཀུན་ལས་མི་འཛོལ་
 གི་སྒོག་གཙོད་གི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་འཇམ། བྱ་བ་ངན་པ་གཞན་ལ་ཁས་སྤངས་པ་
 ལས་འཛོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་འཛོལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷག་
 མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་འཛོལ། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། རྩས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྟ་བུ་ཞིང་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་
 ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྫོང་ལུགས་དག་པོས་གུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཛོལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ།

གཉིས་པ་གཏོང་རྒྱ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་དང་། སྒྲིམ་མིན་
 གི་གཏོང་རྒྱ་དང་། བར་མའི་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་
 མེད་གི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ།
 སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་འཐད་མི་འཐད་བསྟན་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་དང་ཞི་འཕོས་དང་། །མཆོན་
 གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །ཅུ་བ་ཆད་དང་མཆོན་འདས་ལས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་
 འདུལ་བ་གཏོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བས་

སྒྲུབ་པ་གཏོང་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཕྲོས་པས་གཏོང་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་པོར་བའི་ཕྱིར། སོ་མོའི་
 མཆན་གཉིས་བྱུང་བས་གཏོང་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
 ལོག་ལྟས་གཏོང་སྟེ། དགེ་ཆ་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མཆན་མོ་འདས་པས་བསྟེན་
 གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཏོང་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་དེ་པན་ཆད་དུ་མ་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འགྲུལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་དེ་དག་གིས་གཏོང་བར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རྟེན་པོར་བ་དང་། རྟེན་ཉམས་པ་དང་། གཞི་ཆད་པ་དང་། དེ་སྤྱིད་དུ་འཕངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རྟེན་པོར་བ་དང་ཞེས་གསུངས་བཞིན་དུ། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་
 བས་སྒྲུབ་པ་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་ཆེན་སྒྲུབ་པ་གཏོང་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་བྱུང་བ་མེད་པའི་བརྒྱལ་བ་རྟགས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྒྲེ་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྟེན་ནས་འཐད་མི་འཐད་བསྟན་པ་ཡོད་
 དེ། ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་འགྱུར་ལས་སྤྱོད། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས། ཁ་ཆེ་
 རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བྱུ་ལོན་ཞོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སྒྲེ་པ་ཁ་ཅིག་ཆ་ལྟར་བཞི་གང་རུང་གིས་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་གཏོང་བར་འདོད།
 སྒྲེ་པ་ཁ་ཅིག་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས་གཏོང་བར་འདོད། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཆ་
 ལྟར་བཞི་གང་རུང་བྱུང་ཞིང་། གཞན་གསུམ་མ་བྱུང་ན་དེ་འབྲ་བ་དེ་ཚུལ་འཆལ་
 དང་། ཚུལ་ལྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུ་ལོན་ཅན་དང་ཞོར་ལྟན་མི་འགལ་

བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་པ་ནི། ལུགས་དང་
 རོ་མི་འཐད་དེ། བཅ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་
 རུབ་ན་སྐར་སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་སྤར་ཡོད་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་
 མི་འཐད་པ་འོག་ཏུ་བརྟག་གོ། །དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་འགྱུར་
 ལས་སྤྱ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལྟར་བ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་དགེ་
 སློང་དང་། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་སྟེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་དམ་ཆོས་
 རུབ་པ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་དམ་པའི་ཆོས་རུབ་པ་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་དམ་
 པའི་ཆོས་རུབ་པ་ན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་
 གཉིས་སུ་འདོད། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། ཅ་བའི་ལྟར་
 བ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱགས་གཅིག་ཉམས་
 པས་སྒྲིམ་པ་ཟད་པར་གཏོང་མི་རིགས་སོ། །ལྟར་བ་གཞན་བྱུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ནོར་ཡང་བདོག་ བྱ་
 ལོན་ཡང་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བའི་ལུགས་འདིར།
 སྤྱག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྤྱག་གཅོད་སློང་བའི་སྒྲིམ་པ་ཉམས་གྲང་།
 རྒྱན་སློང་བའི་སྒྲིམ་པ་སོགས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་

ལུང་ལས། དག་སྟོང་མ་ཡིན། དག་སྟོང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། དག་སྟོང་གི་
 དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། དེའི་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞེས་
 སྟོག་གཙོད་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྟོང་གི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ཉམས་ན་མི་ཆངས་སྟོང་སྟོང་བའི་དག་སྟོང་གི་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟོག་ཆས་
 བྱེ་བ་རྣམས་མ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་པམ་པ་གཅིག་བྱུང་ན་སྤང་བྱ་
 གཅིག་པོ་དེ་སྟོང་བའི་སྒྲུབ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་གསུམ་མི་གཏོང་བའི་
 རྟོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་པམ་པ་དག་སྟོང་གི་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་
 རྒྱུ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་པམ་པ་གཅིག་བྱུང་
 གཞན་གསུམ་མ་བྱུང་བའི་དག་སྟོང་དེ་ཚུལ་འཆལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་
 དག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པའི་རྟོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྣམ་
 པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་
 ལྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་དུ་བྱེད་པའང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དག་སྟོང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟོན་དག་སྟོང་རྣམ་དག་
 མ་ཡིན་པའི་རྟོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་འཆད་པར་རྟོན་དམ་པའི་དག་
 སྟོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁ་ཆེ་བའི་ལུགས་འདི་
 རང་ལུགས་སུ་བཞག་དཀའ་ཞིང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་པམ་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་རྒྱར་
 ཡང་མི་འཇོག་པའི་རང་ལུགས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་བྱུ་བ་མཐའ་སྤྱོད་པར་གཞན་ཞིག་དང་
 བསྟན་ནས་བཞག་དགོས་སམ་སྒྲུབ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ས་གོང་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པ་དང་། སྒྲིམས་འདུག་ལས་ཉམས་པ་ལས་གཏོང་ཞིང་གཟུགས་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཏོང་བ་དང་། དབང་རྒྱལ་རྣམས་དབང་པོ་རྣེས་པར་སོང་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཟག་མེད་གཏོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་ན་དེའི་ཟག་མེད་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིམ་མིན་གཏོང་རྒྱ་དང་། བར་མའི་གཏོང་རྒྱ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་མིན་གྱི་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་མཆན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཤི་བ་དང་། མཆན་གཉིས་བྱུང་བ་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་དེ། བར་མ་ཤུགས་སྤངས་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཆེ་ཙུ་བ་ཆད་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་བྱག་གིས་དེ་གཏོང་བའམ་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུགས་དང་སྤངས་པ་དང་བྱ་བ་དང་། །དོན་དང་ཆེ་དང་དགེ་ཙུ་ཆད་པ་སྟེ། རྒྱག་གིས་གཏོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱ།

བཞི་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་དེ། འདོད་གཏོགས་དག་གི་བ་
གཟུགས་མིན་ནི། །རྩ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་
མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམས་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་
པའི་དག་གི་བ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། དག་རྩ་ཆད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་
མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལས་སྐྱེས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར།

སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་མིན་གཉིས་ལྡན་པའི་གང་ཟག

ལྷ་བ་སྒྲིམ་མིན་དང་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཟ་མ་མ་
ནིང་སྐྱ་མི་སྟོན། །མཆན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་པའང་
དེ་བཞིན་ལ། །ལྷ་ལའང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟ་མ་སོགས་བཞི་མ་གཏོགས་
པའི་མི་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་ནི་
སྒྲིམ་པ་ལྷ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མི་དང་ལྷ་ལ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་
ལྷ་རྣམས་ལ། །བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཡོང་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱད་པར་
འདུག་པའི་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལས། མི་ལ་གསུམ་ཆར་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 དང་། ཆངས་ཆེན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
 ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་ནའང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་ལ།

རྒྱ་ལྟུང་གི་སྒྲོན་མེ་བ།

གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་ལྟུང་གི་
 སྒྲོན་མེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མེ་དང་། ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་
 སྒྲོན་མེ་དང་། གཉིས་ཆོན་གྱི་སྒྲོན་མེ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཆོན་གྱི་སྒྲོན་མེ་དབྱེ་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་གི་སྒྲོན་མེ་དང་། རྒྱ་ལྟུང་གི་
 དང་། གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་མེ་དབྱེ་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དག་དང་མི་དག་དང་གཞན་ཡིན། །བསོད་
 རྣམས་བསོད་རྣམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་བ་སྤྱིང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་དང་། བསོད་རྣམས་
 བསོད་རྣམས་མ་ཡིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་དང་། བདེ་བ་བཏང་སྟོམས་སྤྱད་
 བལྲ་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟུང་གི་
 བྱ་རྣམ་སྟོན་བདེ་བ་འབྱེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལས་དེ་དག་བའི་ལས་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་འོག་མ་གཉིས་ལའང་དེས་འབྲེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསོད་

རྣམས་འདོད་ཁམས་དག་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། །གང་
 ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སློན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། འདོད་པའི་དག་བའི་ལས་དང་། དེའི་མི་དག་བའི་ལས་གཉིས། ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དག་བའི་ལས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དག་བ། བདེ་བ་སྤྱིང་འགྱུར་དེ་
 ཡན་ཆད། །སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་སྤྱིང་འགྱུར་བ། །སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིང་འགྱུར་འདིའི་
 མི་དག་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་དག་བའི་ལས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་
 རྣམས་དང་། མི་དག་བའི་ལས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱགས་འདི་ལ་སྟེ་པ་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འབྲ་བ་ཡོད་དེ། འོག་ནའང་བར་མ་
 ཡོད་དོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་རྣམ་སློན་
 ལས། །སྤྱ་ཕྱི་མེད་གསུམ་སློན་འདོད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷན་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་སློན་
 སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རོ་བོ་
 ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་སློན་དང་། །མངོན་སུམ་
 དུ་ནི་གྱུར་པ་ལས། །སྤྱིང་འགྱུར་རྣམ་པ་སྤྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་འགྱུར་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྤྱིང་འགྱུར། དམིགས་པ་སྤྱིང་འགྱུར།
 རྣམ་སློན་སྤྱིང་འགྱུར། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིང་འགྱུར་ཏེ་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་སྦྱར་བ་ཤད་པ་དང་། མྱོང་ངེས་
 གྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་དང་
 མ་ངེས་དང་། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །མྱོང་འགྱུར་ཕྱིར་ན་ངེས་ནམ་
 གསུམ། །ཁ་ཅིག་ལས་ནམ་ལྔ་ཞེས་ཟེར། །གཞན་དག་སྟེ་བཞི་ཞེས་ཟེར། །གསུམ་
 གྱིས་རིགས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་འགྱུར་བ་ལས། དེས་མ་ངེས་ཀྱི་ལས་
 གཉིས་ལས། དེས་པ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱིས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་
 ལས། ལན་གངས་གཞན་ལས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། །ཁ་ཅིག་
 མ་ངེས་པ་ལ་ཡང་། ནམ་སྟོན་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ལྔར་བྱེད། གཞན་
 དག་གནས་སྐབས་ངེས་ལ། ནམ་སྟོན་མ་ངེས་པ་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་ངེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་དང་སྟེ་བཞིར་འདོད་པ་ཡོད། མཐོང་ཆོས་
 མ་གཏོགས་སྦྱིས་ནས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་
 རིགས་མཐུན་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། །ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་
 འཕེན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །དཔྱལ་བ་
 ན་ནི་དགེ་བའི་གསུམ། །གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟེན་པའི། །བྱིས་པ་དེར་
 སྦྱིས་མྱོང་མི་བྱེད། །འཕགས་པ་གཞན་དུ་འང་མྱོང་མི་བྱེད། །འདོད་ཅེ་མི་བརྟན་པ་
 ཡང་མིན། །སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །འཕེན་པ་ནམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །དེ་

བྱི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལས་སྒྱུར་བཏང་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་ལས་འཕེན་བཞི་ག་ཡོད། དམིགས་
 བསལ་ལ། དཔྱལ་བ་ན། དག་བའི་ལས་འཕེན་བྱི་མ་གསུམ་ཡོད། འཛིག་ཉེན་
 བའི་སློམ་སྤངས་སུ་གྱུར་བའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བྱལ་བའི་སོ་སྒྲེ་ནི། ཆགས་བྱལ་བྱས་བའི་ས་དེར་སྒྲེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་
 ལས་མི་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་ལ་ཆགས་པ་དང་
 བྱལ་བའི་འཕགས་པ་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་
 མི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ནི། ས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེས་
 པ་ནས་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་།
 བར་སྤྱིད་ནས་འདོད་བར་སྒྲེས་ན། ལས་འཕེན་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུ་བ་སྟེ། བར་སྤྱིད་དེ་ཉིད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་དང་
 བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷ་སྟེ་བརྩ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སུ་
 བྱེ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་
 གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་
 སྤྱང་པོའི་རྒྱུན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཞད་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ངེས་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ངེས་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རབ་
 དང་བྲག་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱུན་ཆགས་སུ། །བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་

དང་། །པ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་པས་ངེས་པ་
 དང་ཞིང་གི་ངེས་པ་དང་། སྒྱུར་བས་ངེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 བློ་ཉེན་མོངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་དྲག་པོས་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་དང་པ་མ་ལ་པན་གཞིད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ཆགས་སུ་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་
 པའི་བྱེད་པར་ལས། །ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བྲལ་བྱིར། །རྣམ་སྤྲིན་ངེས་
 པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉེན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དག་
 བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། །དེ་ལ་པན་གཞིད་བྱས་པ་ཡིན། །འབྲས་བྱ་འཕྲལ་དུ་
 སྒྱུང་བར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་ཀྱི་རྒྱས་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་ངེས་པ་
 དང་། གཉེན་པོའི་རྒྱས་པས་དེ་ངེས་པ་དང་། ཞིང་གི་རྒྱས་པས་དེ་ངེས་པ་གསུམ་
 དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། ཞིང་བཟང་སོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། བསམ་པ་དྲག་
 པོས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྱུང་
 ངེས་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་འགོག་པ་དང་། བྱམས་སོགས་
 དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་གང་
 ཟག་ལ་པན་གཞིད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྤྲིན་ཆོར་བ་སེམས་ཆོར་ཁོ་ནའི་ལུས་ཆོར་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། །སེམས་

གྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །མི་དགེ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དགེ་བའི་ལས་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟོག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་
 སྟོན་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། རྟོག་མེད་དགེ་བའི་རྣམ་སྟོན་ནི། སེམས་
 ཚོར་ཁོ་ན་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཚོར་བ་ནི། ལུས་ཚོར་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གོང་དུ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཞེས་བཤད་ན། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་
 ཅི་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་
 ལ། །དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་སྟེས། །སྒྲག་གཞོད་མ་མཉམ་ཟུང་ན་གྱིས། །སྒྲ་མི་
 སྟན་མིན་འདོད་ལྡན་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཡེངས་བའམ་སྟོབ་པའི་སེམས་
 ནི་ངོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་སྟོན་གཞན་སྟོར་བཅུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྟོན་ལས་སྟེས་པ་དང་། འཇིགས་སྒྲག་དང་། མི་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
 བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། ཟུང་ན་གྱིས་ཡིད་གཟེར་བའི་དབང་
 གིས་འབྱུང་། རྟེན་ནི་སྒྲ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྟ་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོན་སྟོན་སྟོགས་མར་
 གསུངས་པ་ནི། །གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྟེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཡོན་པོའི་ལས་དང་། སྟོན་གྱི་ལས་སྟོགས་མའི་ལས་དང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 གསུམ་ཡང་རིམ་བ་བཞིན་དུ། གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་གསུམ་གྱིས་ཀྱུན་
 རས་སྟོང་བའི་ལས་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། དཀར་གནག་ལ་སོགས་
 གྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གནག་ལ་
 རྣམ་སྟོན་གནག་པའི་ལས། དཀར་ལ་རྣམ་སྟོན་དཀར་པའི་ལས། འདྲེས་མའམ་
 འདྲེས་མའི་ལས། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་
 བཤད་ཡོད་དེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་དང་། གྱེ་བྲག་སྟེ་པའི་ལྷགས་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། མི་དགོ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགོ་བ་
 ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་ཟད་བྱེད་
 བ་ཟག་མེད་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་མི་དགོ་པའི་ལས་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་
 བསྟུས་པའི་དགོ་པའི་ལས་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་དགོ་པའི་ལས་དང་།
 ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གོང་གི་ལས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཏྲགས་གསུམ་པ་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་དགོ་པའི་ལས་དེ་འདྲེས་
 མའམ། འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་ངོས་ནས་རྣམ་སྟོན་དཀར་གནག་
 གཉིས་ཀ་འབྱིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱད་ཀྱིས་སློན་ནས་མི་དགོ་བ་དང་འདྲེས་
 པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྒྱད་
 ལ་ལྷན་བཞིན་པའི་ངང་ནས། ལོག་ལྷས་རྣམ་སྟོན་འབྲས་བྱ་ནག་པོ་འབྱིན་པ་ལྷ་
 བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་ནི། །མི་
 དགོ་བ་དང་འདྲེས་པའི་བྱིར། །དཀར་གནག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་འདྲེས་པའི་

ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་དཀར་གནག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་གྱི་སློན་ནས་རྣམ་
 པར་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སློན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
 གཅིག་ལ་དཀར་པོ་ཡང་ཡིན། རག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། བན་ཚུན་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་གྱི་མི་
 དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་འབྲས་མའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འབྲས་ལྟེ། སྤྲ་མ་སྟོབས་
 རྒྱུད་ཞིང་། འདི་སྟོབས་ཆེ་བས་དགོ་བ་དང་འབྲས་པར་མ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་ལོག་
 ལྟ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་པའི་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་དཀར་པོ་འབྲིན་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དགོ་བ་ཡང་། དགོ་བ་དང་འབྲས་པའི་ཕྱིར། དཀར་
 གནག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་མི་དགོ་བ་གདོན་མི་
 ཟ་བར་དགོ་བ་དང་འབྲས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོབས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་
 བ་ནི་སྟོབས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ། འདོད་ཉེན་ལ་དགོ་མི་དགོ་བའི་ལས་འབྲས་པ་ཡོད་ན། རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་ཀྱང་
 རྒྱུད་གཅིག་ལ་འབྲས་རུང་ངམ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་དང་།
 ཞེ་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་
 བའི་འགོ་དང་ངན་འགོར་སྤྱིར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་
 དེ་རྣམས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། གཞན་ཡང་ལས་ལ་
 རྣམ་བཞི་གསུངས། །ལས་དཀར་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་བ་དང་། །ལས་གནག་རྣམ་

སྒྲིན་གནག་པ་དང་། །ལས་དཀར་ཆམ་སྒྲིན་གནག་པ་དང་། །ལས་གནག་ཆམ་
 སྒྲིན་དཀར་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། མང་པོ་སྐྱབས་
 བྱིར་གསོད་ལ་སོགས། །ལས་གནག་ཆམ་སྒྲིན་དཀར་ནི་བྱ། །གསོད་བྱིར་སྒྲིན་
 བ་གཏོང་བ་སོགས་། ལས་དཀར་ཆམ་སྒྲིན་གནག་པ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དག་གི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། ལས་གནག་ལ་ཆམ་སྒྲིན་དཀར་བ་དང་། ལས་
 དཀར་ལ་ཆམ་སྒྲིན་གནག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བ་དང་།
 དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྩེ་ཀུན་
 སྒྲོང་མི་དགེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་
 ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེར་འཛིན་པ་ནི་རྩེ་ཀུན་སྒྲོང་
 གཙུ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་གཙུ་བའི་བྱིར་ཏེ། གཉིས་ལས་དང་པོ་
 རབ་བརྟུག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འབྱུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རུས་
 པས་རྩེ་ཀུན་སྒྲོང་ནི་ཆམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཀུན་
 རས་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་ཆམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ མངོན་པ་
 གོང་མར། དཀར་གནག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཆམ་སྒྲིན་དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་པ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། རབ་དབྱེར། འབྲེས་མའི་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་། ལྷག་བསྐལ་འབྲེས་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས། ལས་གཅིག་གིས་ཆམ་སྒྲིན་དཀར་གནག་གཉིས་ཀ་འབྱིན་པ་

རྟེན། རྟེན་སྒྲིབ་དཀར་གནག་འདྲེས་མ་འམ། འདྲེས་པའི་ལས་སུ་བྱའོ། །ཞེ་ན་མི་
 མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་ལས་ལམ་གཅིག་གིས། སྦྱར་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རྟེན་
 སྒྲིབ་འབྲས་བདེ་བ་འབྲིན་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་འབྲིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི། དགོ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 སྟུག་བསྐྱལ་འབྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱའི་ཀུན་སྦྱོང་མི་དགོ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་
 ཀུན་སྦྱོང་དགོ་བས་བྱས་པའི་ལས་དེས་རྟེན་སྒྲིབ་འབྲས་བྱ་སྟུག་བསྐྱལ་འབྲིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱའི་ཀུན་སྦྱོང་མི་དགོ་བ་དེའི་རྟེན་སྒྲིབ་འབྲས་བྱ་སྟུག་བསྐྱལ་
 འབྲིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དེའི་རྟེན་སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱལ་དེའི་བྱ་
 པར་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྟེན་
 སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱལ་དེའི་རྟེན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་ལས་
 དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། རྟེན་སྒྲིབ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱའི་ཀུན་སྦྱོང་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞན་བསང་
 པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ། ཞེ་སྤང་དེ་རྟེན་སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱལ་འཕེན་བྱེད་དང་།
 དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་རྟེན་སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱལ་དེའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་དཀར་ལ། རྟེན་སྒྲིབ་གནག་ཅེས་
 པ་དང་། ལས་གནག་ལ་རྟེན་སྒྲིབ་དཀར་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟོད་གཉིས་ཀ་མི་
 འོས་ཤིང་། ལས་དཀར་གནག་འདྲེས་པ་དང་། རྟེན་སྒྲིབ་འདྲེས་མར་གསུངས་

སའི་དོན་སྒར་བཤད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཙྰ་ཉགས་བཞི་པ་ཟག་མེད་གྱི་
 ལས། ཟད་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། ཚས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་གྱི་གང་། །སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་ཏེ། །ནག་པོ་
 ཟད་པར་བྱེད་སའི་ལས། །དགྲ་སའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དཀར་གནག་
 ཟད་བྱེད་ཡིན། །དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གླེས་ཐ་མས་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚས་བཟོད་བཞི་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་བརྒྱད་དེ། ཟག་མེད་བརྩ་གཉིས་ནི་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་གྱི་ལས་དང་། སྒྲོམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲ་སའི་སེམས་པ་ནི། དཀར་གནག་གི་ལས་ཟད་བྱེད་
 དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཐ་མ་
 དགྲ་སའི་སེམས་ནི་དཀར་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དགེ་བ་ལ་
 དམིགས་སའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་གྱིས། དགེ་བའི་ལས་
 ཟད་བྱེད་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་སྤྲ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་དཔྱལ་
 བ་སྤྱང་འགྱུར་དང་། །འདོད་གཞན་སྤྱང་འགྱུར་གཉིས་སུ་རིག་ གཞན་ནི་མཐོང་
 བས་སྤང་བྱ་གནག་ འདོད་པ་ལས་སྤྲེས་གཞན་དཀར་གནག་ ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དཔྱལ་བ་སྤྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་སའི་འདོད་པར་
 སྤྱང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་འདོད་སའི་མཐོང་སྤངས་
 སུ་གྱུར་སའི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། འདོད་སའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་སའི་ལས་

དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉེན་གྱི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ།
 མི་སློབ་ལུས་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ལེགས་
 སྤྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། མི་སློབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་
 པའི་ལས་གསུམ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལེགས་སྤྱད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་གཙང་བྱེད་གྱི་ལས་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་སྤྱད་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུས་
 གྱི་ལ་སོགས་མི་དགེ་བ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །བརྒྱབ་སེམས་ལ་
 སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཡིད་གྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་གསུམ་སོ། །བརྫོག་པ་ལེགས་
 པར་སྤྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་
 པ་གསུམ་ལས་བརྫོག་པའི་ལས་གསུམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་
 ཉེས་སྤྱད་བདུན་ནི་ལས་དང་ལས་ལམ་གཉིས་ཀ་དང་། ཡིད་གྱི་ཉེས་སྤྱད་གསུམ་
 ནི་ལས་མིན་ཡང་ལས་ལམ་དུ་བྱའོ། །ལས་ལམ་དེ་དག་ལས་ཆེ་ལོང་རགས་རིམ་
 གྱི་སློན་ནས་བསྟན་ནི་ཅུང་དུ་འདུས་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྟན་ནས་ནི།
 དགོ་དང་མི་དགོ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལས་ལུས་ངག་
 གི་མི་དགོ་བ་དང་། དགོ་བ་བདུན་ཆོན་གཉིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པ་གང་དུ་ངེས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་དགོ་བྱུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །གཅིག་
 རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱེད་ན་དགོ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལས། ལོག་གཡེམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཟུག་ནི་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན་ན། རྣམ་
 བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་། གཅིག་ལོག་གཡེམ་ནི་རང་གིས་བྱེད་
 དགོས་པས། རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ངེས་པ་དང་། གོང་གི་ཟུག་པོ་དག་
 གྲང་རང་གིས་བྱེད་ན་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་དང་། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་
 བདུན་པོའི་ལས་ལམ་བདུན་ཀའི་དུས་སྤངས་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་
 ནི། གདོན་མི་བ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དག་ལོན་པ་ལ་མི་
 ལྟོས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བདུན་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་
 ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་འཆད་པ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་
 ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་
 དེའི་སྦྱར་བ་དང་མཐུག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བའི་འསྟོ་དེ་ཉིད་ལས།
 ལས་ལམ་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་གདོན་མི་བ་བར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བ་འམ། །མ་
 ཡིན་བསྟོགས་པ་མཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་དགྱིས་བླ་པོ་དང་།

རབ་ཏུ་དང་བ་དྲག་པོས་བསྐང་ན་རིག་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས། དྲག་པོ་མེད་ན་དེ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ལ་རིག་མིན་ངེས་པར་ཡོད་ཅིང་། མཐུག་ཏུ་
 རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློག་གཙོད་
 པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མཚོན་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནས། སློག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་
 དེ་སྤྱིད་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། སློག་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་ནི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ནི་མཐུག་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཡང་རི་ཅམ་གྱིས་ན་སྒྱུར་བ་དང་།
 དངོས་དང་། མཐུག་འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རི་སྤྱིད་དུ་སློག་གཙོད་པར་
 མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་གང་གིས་སློག་གཙོད་པར་བྱེད་
 པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གཞི་ལས་སྒྱུར་བ་འགྲིག་པ་
 ལྟར་སྒྲུང་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། མཐུག་ལ་སྒྱུར་དུ་མི་རུང་བ་
 བྱི། དེའི་འཕྲོ་ལས། དེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཀྱང་མཐུག་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ལོགས་སུ་གསུངས་པས་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་སྒྱུར་དགོས་སོ། །མདོར་ན།
 དག་མི་དགའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་སྒྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་གཏན་མི་
 རུང་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གདོན་
 མི་བ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་འགྲེལ་བ་ཤད་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ལས། དངོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བྱེད་བྱུ་སྤྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི། དངོས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མེད་ཀྱི། བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྦྱོར་བས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་ངེས་པ་སྟར་བའི་ཕྱིར། འོག་ཀྱི་ལམ་ལ་པལ་ཆེར་རྣམ་པར་
 དཔྱེད་པའི་འདུན་པ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་སྤང་བས་ཁོ་བོས་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆེན་གཉིས་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་
 བ་ཅ་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས། །དེ་ཡི་མཛུག་ཐོག་ཀྱི་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །བརྒྱབ་སེམས་
 སོགས་ཅ་གསུམ་ལས་སྦྱེས། །དགེ་བ་སྦྱོར་དང་མཛུག་བཅས་རྣམས། །ཆགས་
 སྤང་གཉི་ལྷག་མེད་ལས་སྦྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་
 ལས་ལམ་བདུན་དྲུག་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡང་
 དྲུག་གསུམ་གྱི་མཛུག་ཏུ་བྱུང་བས་དེ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་
 ལམ་སྦྱོར་དངོས་མཛུག་དང་བཅས་པ་ནི། དྲུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་དངོས་མཛུག་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བ་ནི་
 དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི་སྦྱོང་བ་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་
 ནོ། །མཛུག་སྦྱོང་བ་ནི་མཛུག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་

བྱེད་པའི་ཆེ་གནས་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུག་པར་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་བར་
 བྱེད། མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད། ལས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་།
 ལན་གཉིས་བརྗོད་པའི་བར་འདི་ནི་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་
 ཆོ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་
 བསྒྲོ་བ་དང་། དེའི་རྟེན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་འདི་ནི། མཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། ལས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་སྒྲུར་བ་ལ་ཡང་སྒྲུར་བ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དང་
 སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ལས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེའི་
 སྐད་ཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གདོན་པར་བྱེད་དེ་མི་རུང་བ་མེད་
 ཇོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ཉོན་མོངས་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་
 ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཆེག་ཅུབ་པོ། །ཞེ་སྤང་གིས་ནི་
 མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །ལོག་གཡེམ་བརྟུབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡིས་ནི་
 རྫོགས་པར་བྱེད། །ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏི་ལྷག་གིས། །ལྟག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་
 པར་འདོད། །གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྒྲིད་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་དང་མིང་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བལ་ཆེར་གོ་སྒྲ་ཞིང་། ལྟག་མ་རྩུན། ལྷ་མ། དག་
 གྲུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་ཆར་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་བཞི་

རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། མིང་ནི་ཆོར་སོགས་
 བཞི་དང་། གཟུགས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། མིང་སྟེ་དག་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་
 འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འོན། སློག་གཙོན་ལྟ་བུའི་ལས་དངོས་གཞིར་འབྲུར་མི་འབྲུར་
 རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྤང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་
 ལུས་གཞན་སྟེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ས་རོལ་པོ་ལ་མཆོན་བསྟུན་པ་
 སོགས་བྱས་ནས། རང་ཉིད་དེ་བས་སྤང་བ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ། སྦྱོར་བ་
 བྱེད་པའི་དུས་ལས་ལུས་གཞན་བསྟེན་པས་སློག་གཙོན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་
 མི་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་
 ས་པོ་བཞིན་ལྟར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། དམག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་གཅིག་
 གིས་མི་གསོད་ན། ཐམས་ཅད་གསོད་པ་པོ་བཞིན་དུ་སློག་གཙོན་གྱི་ལས་ལམ་
 དངོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩུ་ལས།
 སློག་གཙོན་མ་བྱིན་ལེན་དང་། ལོག་གཤེས་དང་། རླུན་གྱི་ལས་ལམ་བཞི་ཡོད་
 དེ། སློག་གཙོན་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ། །མ་ནོར་བ་ནི་གཞན་བསད་པའོ། །མ་
 བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ནོར། །མཐུ་དང་འཇབ་བྱས་བདག་གིར་བྱེད། །བསྐྱོད་མིན་
 འགྲོ་བ་འདོད་པ་ཡིས། །ལོག་པར་གཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞི། །རླུན་ཆོག་འདུ་ཤེས་
 གཞན་བསྟུར་པའི། །ཆོག་དོན་མཛོན་པར་གོ་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སལ་
 ཆེར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་། ལོག་གཤེས་བཞི་ནི། བསྐྱོད་བྱ་མ་ཡིན་
 པ་གཞན་གྱི་ཚུང་མ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་བཤད་ལམ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་

བ་དགོན་མཆོག་གི་བྱང་དང་། རྩམ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་གནས་ལ་གནས་པ་སོགས་
 ལ་འདྲི་ལོག་སྟོང་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྟངས་བརྒྱད་
 དང་། ལོག་པའི་ཐ་སྟངས་བརྒྱད་བཤད་པ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་ན་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་གང་དེ། །མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་
 གིས་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་ལ་ཐོས། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 ཤེས། ལྷ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གང་བྱང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱོད་ཞེས་པ་དང་།
 མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་བརྒྱད་ནི་ཡང་དག་པའི་
 ཐ་སྟངས་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མིག་གིས་
 མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་བརྒྱད་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་མ་དང་།
 ཆོག་རྩལ་དང་། དག་ཀྱལ་དང་། བརྒྱུ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱ་མ་པ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
 གྱི་ཆོག་ ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྟན་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱན་ཀྱལ་པ་ཉིད། །གཞན་
 བེ་དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །ཁ་གསལ་གྱི་སྤྱོད་བརྒྱུས་གར་བཞིན། །བསྟན་
 བཅོས་ངན་བཞིན་བརྒྱུ་སེམས་ནི། །ལོག་པས་གཞན་གྱི་རྟོར་ལ་ཆགས། །གཞོད་
 སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། །དག་དང་མི་དག་མེད་ལྟ་བ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སལ་ཆེར་གོ་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་གྱི་བླ་སྤྱོད་པ་ཁ་ཅིག་
 བེ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོག་ཀྱན་ཀྱལ་པ་མ་ཡིན་གྱི། །རྩལ་སོགས་གསུམ་ལས་

གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོག་སྟེ། ཁ་གསག་དང་། ཆགས་པས་སྤྱ་ལེན་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་བྱིར། ལས་ལམ་གང་ཡིན་པ་ལས་ཡིན་
 པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ལ། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་དང་། ལས་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་གྱི་
 ལས་ལམ་གསུམ། ལས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནམས་ལས། ལོག་
 ལྟའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མེད་པར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཙོད། འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་
 རོབ་པ་ནམས། །རྒྱ་དང་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་པས། །ཀྱན་གྱི་རིམ་གྱིས་མིའི་
 བང་དུ། །སྐྱེས་པ་བྱུད་མེད་གྱིས་གཙོད་དོ། །ལྟ་སྤྱད་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་གྱི་ལོག་ལྟས། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་
 པ་བྱུད་མེད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱེས་ནས་རོབ་པའི་དགོ་རྩ་རིམ་གྱིས་གཙོད་པ་དང་། བྱུང་
 པར་ལྟ་བ་སྤྱད་པའི་གང་ཟག་ནི་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་གཙོད་བྱུང་ཆེ་བ་
 དང་། ཆད་པའི་ངོ་བོ་ནི། དགོ་རྩ་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་ལྟེ་རོབ་པ་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མཆམས་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཆམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བས། །མཆམས་
 མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་འབྲས་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་
 ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པའོ། ཡོང་ངེས་སྟམ་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་པས་མཆམས་སྒྲུང་བ་དང་།
 མཆམས་མེད་བྱེད་པ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་མཆམས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ།
 མི་དགེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །སེམས་པ་ཅིག་ཆར་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་། །དགེ་
 བ་བརྩ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྟ་དང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སེམས་པ་དང་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་གི་
 དེ་བས་ལྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ལ་དགེ་བ་བརྩའི་བར་དང་སེམས་
 པ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་བྱུང་ཡང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན། གཅིག་དང་། བརྒྱད་དང་།
 ལྟ་དང་ལྟ་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་
 །ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔྱལ་བ་ན་ནི་ཀྱལ་པ་དང་། ཆོག་རྩལ་གཞོན་སེམས་རྣམ་གཉིས་
 སོ། །བརྒྱུ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལྟ་བས་སོ། །སྒྲ་མི་སྟན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ན་
 བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་། །འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བརྩ། །དགེ་བ་གསུམ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ན། །རྟེན་དང་མངོན་དུ་གྱུར་སྒོ་ནས། །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 སེམས་ཅན། །རྟེན་པས་བདུན་ཡོད་ལྟག་བྱས་ན། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་
 ཀྱང་། །དཔྱལ་བཅས་སྒྲ་མི་སྟན་མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔྱལ་བ་
 ན་ཀྱལ་པ་དང་། ཆོག་རྩལ། གཞོན་སེམས་གསུམ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད། བརྒྱུ་
 སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ནི་གཉིན་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ། སྒྲ་མི་སྟན་ན་བརྒྱུ་
 སེམས་དང་། གཞོན་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་གསུམ་ལྟ་བུ་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་དང་།

བདུན་པ་ངག་གྲུལ་ནི་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་ཁམས་གཞན་ན་མི་དགེ་
 བ་བརྟུ་ཆར་ལྡན་པ་དང་། མངོན་གྱུར་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་
 གསུམ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་ཡོད། གཟུགས་མེད་
 པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་
 བདུན་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད། འགྲོ་བ་ལྷག་མར་བྱས་ན་སྤྲ་མ་བདུན་པའི་ཐོབ་པ་
 ཡོད་པར་མ་ཟད། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དཔྱུལ་བ་པ་དང་།
 བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་
 རི་ཅམ་འབྲིན་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྤྲོན་འབྲས་
 བྱ་འབྲིན་པར་འདོད། །སྤྱག་བསྡུལ་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟི་བྱིན་མེད་ཕྱིར་
 འབྲས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་པོའི་འབྲས་
 བྱ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྣམ་སྤྲོན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་
 འབྲིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གཙོད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། གཞན་སྤྱག་བསྡུལ་བར་བྱས་
 པའི་རྣམ་སྤྲོན་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། བསད་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བྱང་
 བ་དང་། གཞན་གཟི་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་བདག་འབྲས་ལུལ་མཐུ་ཚུང་བར་སྒྲེ་
 བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་བརྟུ་ལས་ལོགས་སུ་ལོག་འཆོ་བསྟན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྒྲེས། །ལོག་འཆོ་སྦྱངས་དཀའི་
 ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་ བསྟན་ཏོ་གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ། །ཆགས་བསྐྱང་མདོ་དང་འགལ་
 ཕྱིར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལོག་འཆོ་ནི་ལུས་ངག་གི་ཆགས་པ་ལས་སྒྲེས་

པའི་འཆོ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤངས་དགའ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་གར་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་།
ལོག་འཆོར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། རྩི་བཅས་སྤོང་བའི་ལམ་དག་གི། །ཞེས་པ་ནས།
གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་ཐོན་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཚན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་གཉིས་ཚན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་ཡིན་
མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལས་གང་གིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་ཞིང་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིགས་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཁ་
ཅིག་ཆོག་ཉམས་པའང་ཞེའོ། །ཞེས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་
འབྲུང་བ་ལས། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། དུ་མ་མི་འཕེན་དུ་མས་
ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་མི་འཕེན་གྱི། དུ་མ་འཕེན། རྫོགས་བྱེད་ལ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
མདོན་པ་གོང་མར་ནི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། ལས་དུ་མས་
ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་སོགས་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤྲིན་དང་
བཅས་པ་གང་ཡིན་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་མེད་སྟོམས་པར་

འབྲུག་པ་དག། །འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཐོབ་པ་འང་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སེམས་
མེད་གྱི་སྒྲོམས་འབྲུག་གཉིས་དང་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་རྣམ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཀྱང་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་ཚན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་གསུམ་ཚན་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཆམས་མེད་པ་
ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་ངན་འགྲོ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དང་། །སྤྱི་མི་སྟན་སྤྱིབ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། ལས་
གྱི་སྤྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
ཅིང་། མཆམས་མེད་པའི་ལས་ལྷ་ནི་དང་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ནི་
གཉིས་པ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་སྤྱི་མི་
སྟན་པ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གང་ན་སྤྱིབ་པ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་དེ།
མཆམས་མེད་གླིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དེ། །ཕན་དང་
ངོ་ཆ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། །ལྷག་མ་འགྲོ་བ་ལྷ་དག་ན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མཆམས་
མེད་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྤྱེས་པ་བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་མ་ནིང་དེ་ལ་
མེད། །ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱིབ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལྷ་ཆར་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟ་མ་མ་ནིང་གིས་པ་མ་བསད་པས་མཆམས་མེད་དུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་པ་མ་གཉིས་པོ་དེས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པའི་ཉེན་དུ་

མ་སྐྱེད་པས་པན་པ་རྒྱུད་བ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱང་གས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་
 མཚམས་མེད་བཤད་པ་དང་། མཚམས་མེད་གཞན་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འསྐྱོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྡན་
 པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་
 དག་ལྡན། །དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྩུན། །དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན། །བསྐྱེད་པར་
 མནར་མེད་པར་སྒྲིན་འགྱུར། །ལྷག་པས་གཞོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། དབྱེན་ནི། དགེ་འདུན་སྤྲུགས་མི་འསྐྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྡན་པ་མིན་
 པའི་འདུ་བྱེད་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། སྤྲུགས་གཅིག་ཆར་གྱི་དགེ་འདུན་
 ལ་ལྡན་ཞིང་། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུ་བའི་རྩུན་གྱི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ནི་འབྱེད་པ་པོ་ལ་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་མནར་མེད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་
 བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་མེད་གཉིས་སོགས་བྱས་ན།
 མནར་མེད་གྱི་ལུང་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཞོད་པ་ལྷག་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་། དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་རྩུན་སྤྲུ་བ་ནི། དབྱེན་དང་། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་
 དངོས་མིན་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་
 དབྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལའང་གཉིས་
 སུ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོང་ལྟ་སྦྱོང་ཚུལ་ལྡན་པས། །འབྱེད་དོ་གཞན་དུ་འོ་བྱིས་པ་

རྣམས་། སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །ཕྱེ་བའི་དེ་ནི་མི་གནས་སོ། །དེ་ནི་
 འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །འཇམ་བུའི་སྤིང་ནའོ་དགུ་སོགས་གྱིས། །དང་པོ་
 མཐའ་སྟོན་ཐུང་གཅིག་གི། །སྤྱོད་ལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །མཚམས་མ་བཅད་
 བ་དག་དུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་
 གིས་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་སློང་སྡེ་སྡོད་ལ་སྦྱངས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་གིས་འབྱེད། གང་དུ་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་བཞུགས་
 པའི་གནས་ལས་གཞན་དུ་འབྱེད། གང་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སྤྱེའི་དགེ་
 འདུན་རྣམས་འབྱེད། བྱེ་བའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྱེད་པ་པོ་ལ་སྟོན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་ཆོགས་ལྷ་ལྟ་བུ་ལ་ལམ་དུ་དད་ཅིང་བཟོད་མ་བྱེ། དུས་ཇི་སྤིད་དུ་བྱ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། ཞག་གཅིག་མ་ལོངས་ཅམ་དུ་བྱེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འཁོར་
 ལོའི་དབྱེན་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱེན་མ་ཞིའི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་
 གི་ཞིང་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ། ལམ་ལྷ་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་
 མེད་པར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་གྱུར། སྤིང་གང་ན་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། འཇམ་བུའི་སྤིང་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གངས་ཇི་ཅམ་ལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 དགུ་ཡན་ཆད་ལ་སྟོན། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་བྱུག་
 གི་ཆེ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་
 རྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཚུལ་འཆལ་སོགས་གྱིས་དབྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་
 མི་བཅན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྟོན་པའི་བྱང་དུ་དབྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་མི་རྒྱས་ཤིང་བཀའ་བཅན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་སྟེ།
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱལ་སྟེ། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱས་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་ཁས་
 སྐངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་མ་ལངས་པར་འདུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟག་པ་སྟེ། བདུན་པ་ཡོད་དེ། སྤིང་གཞན་གསུམ་ན་འགྲན་རྒྱའི་སྟོན་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། རྟོགས་གཉིས་སུ་དགོ་སྟོང་བཞི་བཞི་དང་། འབྱེད་
 པ་པོ་དང་དགུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་
 དང་། ལྷ་དན་ལས་འདའ་ཁ་དང་། བསྟན་པ་ལ་སྟོན་མ་ཆགས་པ་དང་། མཆོག་
 རུང་གཅིག་གི་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་འོག་དང་། མཆོས་ས་
 མ་བཅད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་དེ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བརྒྱུད་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྤིང་གསུམ་ན། །དེ་
 བེ་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 མཆོས་ས་ནང་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྟོང་སོགས། ལས་མི་མཐུན་པའི་བྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་
 པ་དང་། སྤྱི་མི་སྟོན་ན་མེད། སྤིང་གསུམ་ཁོ་རང་ཡོད་པ་དང་། རྟོགས་གཉིས་
 སུ་དགོ་སྟོང་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱེད་པ་པོ་
 ལྷ་པ་བཞེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དགོ་སྟོང་བཞི་ཅུ་ཀྱིས་གསོ་སྟོང་བྱེད་
 རུང་བ་ལེགས་པར་འབྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ས་མ་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་
 གསུམ་མཆོས་མེད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

བན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །སྤངས་དང་མེད་པར་བྱས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། བན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གཉིས་ཀ་བསམ་
 བས་སྤངས་ཤིང་། སྒྱུར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཆམས་མེད་
 ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཆོན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །གང་གི་སྒྲ་
 མཆོན་ལས་བྱུང་མ། །སངས་རྒྱས་བདེག་པར་སེམས་ལ་མིན། །བསྟན་འོག་
 དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བ་མ་གསོད་པའི་མཆམས་མེད་
 ལ། དེ་གཉིས་མི་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མཆོན་པན་ཚུན་དུ་གྱུར་པ་ལའང་དེ་
 ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་པར་མ་ལ་དང་པོར་དྲི་བ་འཁོར་བའི་སྒྲ་མཆོན་གང་
 ལས་བྱུང་བ་གཙོ་ཆེ་ཡི། ཕྱིས་སྒྲ་མཆོན་མངལ་དུ་སྒྱག་པའི་བྱད་མེད་བསད་པས་
 དེར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་
 པའི་མཆམས་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྲོངས་འདོད་ཀྱི་བདེགས་པ་དགོས་པ་དང་།
 དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་ཀྱང་། དག་བཅོམ་གྱི་རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་
 ཀྱི་མཆོན་སོགས་བསྟན་ནས་ཤི་བ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་
 ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ། ཉད་ཀྱིས་རང་གིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཤི་ན་མཆམས་
 མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀླང་པ་ཐ་མ་འདི་དང་། འདུལ་བའི་མདོར། གནས་
 སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན། དག་
 བཅོམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྒྱུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ན་གསོད་པ་པོ་དག་སྒྲོང་ལ་པམ་པ་

བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཚམས་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་འདུལ་མངོན་གཉིས་ཀའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་གྱི་ལས་འདིས་འབྲས་བྱ་གང་འབྱེན་
 བའང་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་མི་
 སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ལྗེ་ནང་ནས་
 དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྩུན་
 གླུ་བ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལེགས་སྤྱད་རྣམས་ལས་འབྲས་བྱ་གང་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་
 དག་བ་ལ། །སྲིད་ཅེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་མཚམས་མེད་ལྗེ་དང་། ཉེ་བ་ལྗེ་ཡོད་དེ། མ་དག་བཙུག་མ་སྟུན་
 བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །སྒྲོབ་བ་གསོད་དང་དག་
 འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྒྲོ་ནི་འཕྲོག་པ་དག མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། །ལྗེ་
 བ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་དག་བཙུག་མ་ལ་འདོད་
 ལོག་བསྟེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་བསད་པ་དང་། སྒྲོབ་
 བ་འཕགས་པ་བསད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒྲོ་འཕྲོག་པ་དང་།
 མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་སྟེ་ལྗེ་རིམ་པ་བཞིན། མ་བསད་པ་དང་། ས་བསད་པ་དང་།
 དག་བཙུག་པ་བསད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་
 འགའ་ཞིག་གིས་གང་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བཅོད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་

བཅོམ། །འཛོལ་ལ་ལས་གོགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ངན་སོང་དུ་
 སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་
 ལས་ཀྱིས་བྱིར་མི་འོང་དང་། གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་
 ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དེ་རི་
 ལྟ་བུ་ཞིན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །གང་ནས་
 མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེ་དབང་ཆང་། །པོར་གྱུར་ཆེ་
 རབས་ཐོན་མི་ལྟོག། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་པན་ཆད་ནས་མཚན་བཟང་སྤྲིན་
 བར་གྱུར་པའི་ལས་བྱེད་པ་ནས་བྱང་སེམས་དེ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྟ་
 མའི་ནང་དུ་རིགས་མཐོན་པོར་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆེ་
 རབས་ཐོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་། དེ་
 བྱི་འཇམ་གླིང་པོ་འགྱུར་ཉིད། །མདོན་སུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ་། བསམ་པ་
 ལས་བྱུང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད། །རི་རེའང་བསོད་
 བསམ་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲ་མའི་སྦྱབ་བྱེད་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དེ་རྟེན་གང་ལ་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇམ་
 བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན། ལུས་དང་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 བསམ་བདག་གྱུང་དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་ནས་འཕེན། སྤྱི་ལོ་པོ་གང་གིས་
 འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་བྱུང་གི་སྒོས་འཕེན། དུས་རིམ་ནས་འཕེན་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལུས་པའི་ཆེ་འཕེན་
ཞིང་། མཆོན་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྦྱིས་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྦྱིར་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པས་བསགས་
པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་གང་བྱུང་དང་། དང་པོར་གང་གི་བྱུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གཟིགས། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་
སྒར་བཤད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གང་དུ་པར་ཕྱིན་དུག་གང་རྫོགས་
ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད། ཅེས་སོགས་གྱི་རྒྱུ་པ་དུག་གིས་
དོན་བཤད་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།

འོ་ན། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་མདོ་ལས་གསུངས་ན། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །དེའི་གཞི་དཔེར་ན་
ལས་ལམ་བཞི་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་གཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི། སྒོམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། རོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་གིས་སྦྱིན་བྱེད་དེ་
སྦྱིན་པ། །མཆོད་དང་པན་གདགས་འདོད་པ་ཡིན། །ལུས་དང་ངག་ལས་སྦྱོང་དང་

བཅས། །དེ་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། བདག་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། །གཉིས་ཀའི་དོན་
 དུ་མེན་ཕྱིར་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིན་པའི་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས། གཞུང་ལོག་མ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཆོད་
 པ་དང་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་རུང་གིས་
 བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་ཀུན་སྒྲོང་མ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དེའི་དོ་སྤོང་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་
 དུ་སྤྱིན་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་བཞིར་བསྟན་ཅིང་། མཆོན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན།
 སོ་སྤྱེས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 ལ་སྤྱིན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་དང་། སོ་སྤྱེས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིན་
 པ་དང་། འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྤྱིན་བདག་དང་། །དངོས་
 དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས། །ཞེས་སྤྱིན་བདག་དང་། དངོས་པོ་དང་། །ཞིང་གི་
 ཁྱད་པར་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱིན་བདག་
 ཁྱད་འཕགས་དད་སོགས་གྱིས། །གྲུས་ལ་སོགས་པས་སྤྱིན་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་
 བཀྱར་བསྟེ་བྱ་ཆེན་དང་། །དུས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན། ཅེས་གསུངས་པ་
 དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཁ་དོག་ལ་སོགས་སུན་ཆོགས་དངོས། །དེ་

ལས་གཞུགས་བཟང་གྲགས་ལྡན་དང་། །དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་དང་། །དུས་
 སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། འགྲོ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་འདོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བྱད་
 འཕགས། །མཆོག་གི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་འཇ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་
 བརྒྱད་པ། །འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །ནད་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྱེད་དང་། །སྦྱི་
 མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞུལ་དུ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྣམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གོ་སྟེ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དུད་འགྲོ་དང་། བད་
 ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དང་། བན་འདོགས་པ་པ་མ་དང་། ཆུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་
 སོགས་ཞིང་དུ་བསྟན་ཅིང་། བྱད་པར་གྲོལ་བ་དག་བཙུག་པས་དག་བཙུག་པ་ལ་
 བྱིན་ན་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའི་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་
 དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིར་ན་མདོ་ལས་སྦྱིན་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞར་བྱང་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལས་ཆེ་ཆུང་
 བཤད་པ་དང་། ལས་བསགས་མ་བསགས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཐུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། །སྦྱོར་དང་སེམས་པ་བསམ་
 པ་སྟེ། །དེ་དག་ཆུང་དང་ཆེ་བ་ལས། ལས་ཀྱང་ཆུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། མཐུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དུག་ཆེ་ཆུང་ལས། ལས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། །མི་འགྲོད་
 གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་། །འཁོར་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས། །བསགས་པའི་ལས་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་
 བར་བྱས་པ་དང་། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། འཁོར་ཉེ་རྗེས་
 སུ་ཡི་རངས་པ་སོགས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་ངེས་པ་ནི་བསགས་པའི་ལས་
 སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སོ་སྤྲེས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱལ་བ་དེ་བདག་གི་དོན་དུ་
 སྤྲིན་པ་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཞིང་དེས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་
 ཁྲབ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་རྒྱས་བྱུང་བའི། །བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་
 སོགས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མེད་ཀྱང་བཏང་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒྲིམ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། ཞིང་
 བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པས་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་འབྲིན་ན། ཞིང་ངན་པ་ལ་བྱིན་པས་ཡིད་
 མི་འོང་འབྲིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ངན་པའི་
 ཞིང་ལས་འབྲས་ཡིད་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅས་པ་ཡང་། །རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟ་
 རོ། །འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱས་འཕན་མ་བྱུང་། །དེ་གཉེན་པོ་དང་ཞི་ལ་བརྟེན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་གི་འཆལ་ཚུལ་མི་དགའི་གཟུགས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་
 བདུན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྤྱོད་མཁུག་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པ་དང་། དངོས་གཞི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟང་

ཆང་སྤྲོང་བ་སོགས། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅས་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆལ་
 ཁྲིམས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་གཞོད་པ་མ་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། དེའི་གཉེན་
 བོ་རྟེན་པ་དང་། ཞི་བ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །བསྒྲོམ་པའོ་སེམས་ལ་བསྒྲོ་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་གོ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་བཤད་ན།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྒྲོམ་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོ་རིས་དོན་
 དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྒྲོམ་གཙོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། བསྐྱལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །བཞི་ཡི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ས་སྤྱོགས་གཙང་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོ་
 གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་
 འབྲལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཉོན་ཐོས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་
 ཆད་མེད་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟང་ཟིང་གི་
 སྦྱིན་པར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའང་ཡོད་དེ། ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཉོན་
 མོངས་ཅན་རྟེན་བཀྱར་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་མདོ་སྤེ་སོགས་

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ཆོས་སྦྱིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེས་པ་ལས། ལོག་པར་འཆད་ན། བན་ཡོན་མེད་
 པར་མ་ཟད་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ཆོས་
 ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་
 བསྟོར་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཟུང་ན་འདས་པ་དང་། །དེས་འབྲེད་ཆ་
 མཐུན་དགོ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན། ཐར་པ་
 ཆ་མཐུན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྱེས་
 པའི་ཆད་དང་རྟགས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཟུང་འདས་ཀྱི་གཏམ་
 རོས་ན་བ་སྦྱ་ལྡང་བ་སོགས་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་རོས་ན། སྦྱ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འཁྱུངས་ཞེས་
 བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། དབྱར་སྦྱ་བྱ་སྦྱེས་པ་ལས། གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིག་རྟེན་པའི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 འཆད་པ་ནི། རིགས་པས་རབ་ཏུ་བརྩུག་པའི་ལས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
 གིས་དང་། ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་འཆད་པ་

ལ། ཐར་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་འབྱུང་ངོ་།།

སྒྲས་པ།

སྒྲོན་བསགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ལྷག་བྱིན་པས།།

རབ་འབྱམས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བྱེད་པའི།།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཁོ་བོས་བཤད།།

རྣམ་དཀར་ལས་འཕྲོ་ཡོད་ན་གུས་པས་ཉིན།།

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་
གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གནས་པ་ལྔ་པ་སྤྲོས་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་ལྔ་པ་བཞུགས་སོ།།

སྤྲོས་དངོས་བཤད་པ་ལ།

སྤྲོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

༡༡། །དེ་ལྟར་གནས་བཞི་པར་བསྟན་པའི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲོས་དང་བཅས་
པས་སྤྲོས་པ་འགྲུབ་ཀྱི། སྤྲོས་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
གནས་ལྔ་པ་གསུངས། སྤྲོས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་དང་། སྤྲོས་ཚུལ་
དང་། སྤྲོས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ཡོད་དེ། སྤྲོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་སེམས་སྤྲོས་
དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྲོས་ཚུལ་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། གང་དང་མཚུངས་
པར་ལྟན་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ལྔ་པ་བཤད་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
སྤྲོས་པའི་ཙུ་བ་སྤྲོས། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སེམས་རྒྱུད་རབ་རྩ་མ་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་རྒྱུད་ཞིག་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོར་བྱ་ཞིང་། བྱེད་ལས་སྤྲོས་པའི་
ཙུ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་པས་འཇུག་པ་
ན་བྱེད་ལས་བརྩ་ཡོད་དེ། ཙུ་བ་བརྟན་བྱེད་རྒྱུད་གནས་བྱེད། །ལུས་ནི་སྤྲོས་པའི་

ཞིང་དུ་བསྐྱབ། །རྒྱ་མཐུན་སྐྱབ་བྱེད་ལས་སྲིད་སྐྱབ། །རང་ཕྱོགས་ཚུལ་མིན་
ཡིད་འཛིན་བྱེད། །དམིགས་པ་སྤོངས་བྱེད་ཤེས་རྒྱན་ཁིད། །དགེ་བ་ལས་གཡོ་
ཁམས་མི་འདའ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་རྩ་བ་བརྟན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བརྟན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་
ཅུང་ཟད་གོ་སྤོའོ།

དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ། རང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོ་
དང་། །རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་
ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་
བ། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། བཅུར་
དབྱེ་བ། དགུ་བཅུ་རྩ་བ་རྒྱུད་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
དེ་རྩལ་ཡང་། འདོད་ཆགས་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད། །ཁམས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་
སྲིད་འདོད་ཆགས། །ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་དང་། །ཐར་པའི་འདུཤེས་བསྐྱོག་
ཕྱིར་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་།
སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བདུན་དང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
འདོད་ཆགས་གཉིས། རང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྲིད་པར་ལྟ་བས་སྲིད་པའི་འདོད་

ཆགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་ན། ཐར་པ་ཐོབ་པོ་སྟུང་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བཅུར་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་ལྷ་སྟེ་འཛིག་ཆོགས་དང་། །ལོག་དང་
 མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་དང་། །ལྷ་བ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
 ཏུ་འཛིན་དང་བཅུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་འཛིག་ལྷ།
 ལོག་ལྷ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་
 མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྷར་སྤེལ་བ་ལྷ་མིན་ལྷའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པས་བཅུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་དགུ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 སུམ་ཙ་ཙ་དུག་ གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སུམ་ཙ་ཙ་གཅིག་ གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སུམ་ཙ་ཙ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སུམ་ཙ་ཙ་གཉིས་དང་། དེའི་སས་བསྟུས་
 ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་
 བདུན་བརྒྱད་། ལྷ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྟུག་བསྟུལ་ལ་
 སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་
 པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་
 སྒྲིམ་བཅུ། ཀྱན་འགོག་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལྷ་བ་མ་གཏོགས་
 པའི་བདུན་བདུན་ཏེ་བཅུ་བཞི། ལམ་བདེན་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་
 བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་ནི་སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་

ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ་
 ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོ་
 མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
 སས་བསྟུས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པའི་སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་དགུ་ཀྱན་འགོག་
 གཉིས་ལ་བྱག་བྱག་སྟེ་བརྩ་གཉིས། ལམ་མཐོང་སྤང་བདུན། ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་
 པའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྟགས་གསུམ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲ། ཞེས་བཤད་པས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགུ་
 བརྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་སྤྱིའི་གངས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤ་རྒྱས་
 མཐའ་དག་མཐོང་སྤང་དང་། སྟོམ་སྤང་གཉིས་སུ་འདུས་པའང་ཡིན་ཏེ། སྤེད་ཅེ་
 ལས་སྦྱེས་བཅོད་བ་ཡི། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྦྱེས་མཐོང་
 དང་སྟོམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཅོད་པས་གཞོམ་མིན་སྟོམ་ཁོ་ནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སྤེད་ཅེའི་སས་བསྟུས་ཤིང་། མཐོང་ལམ་ཇེས་བཅོད་ཀྱི་ངོ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤང་བྱ་
 ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུག་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་
 མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་། ཅེ་རིག་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དེ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་སྤོང་། གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་པའི་སྟོམ་ལམ་
 ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བཅོད་པས་གཞོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམས། སྟོམ་
 ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྷ་བ་ལྷ་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། །མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྷ་
 དང་། །རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྷ་བ། །དེ་དག་ལྷ་བ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པ་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་དབང་བའི་བདག་གམ་བདག་གི་བར་སྐྱོ་འདོགས་པ། འཛིག་
 ལྷའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པའམ་ཆད་པར་སྐྱོ་དོགས་པ་མཐར་
 ལྷའི་མཆན་ཉིད་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྷ་བ། ལོག་ལྷའི་མཆན་ཉིད་
 དང་། ལྷ་ངན་ལ་དམིགས་ནས་དག་གོལ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་
 གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དག་
 གོལ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དབང་སྤྱད་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དེ་མཐོང་སྤང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དབང་སྤྱད་
 སོགས་རྒྱར་མངོན་ཞེས་པ། །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །རབ་དུ་འཇུག་
 པས་དེ་ཕྱིར་ཏེ། །སྤྱད་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་
 ཉིད་རྟག་པ་དང་བདག་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་དུ་འཇུག་པ་
 ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་སུ་ངེས་སམ་

ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་བྱིན་ཅིག་ལོག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་
 གཙང་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་།
 གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།
 འོ་ན། ལྟ་བ་གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་
 གསུམ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་བྱིན་ཅི་ལོག་བྱིར་དང་། །དེས་རྟོག་བྱིར་དང་
 གློ་འདོགས་བྱིར། །སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ལྟ་བ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པའི་བྱིར་ཏེ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟག་ལྟ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་
 དང་པོ་བཞག་ ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞག་ འཛིན་ལྟ་
 ལ་བཞི་པ་བཞག་པའི་བྱིར་དང་། ལྟ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་བཞི་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་
 མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་། གློ་འདོགས་
 པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། ཡུལ་
 ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། ལོག་ལྟ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་ལྟ་ལ་
 གློ་འདོགས་པ་མེད། ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལ་དེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར།
 འོ་ན། སྤྱ་རྒྱས་དེ་རྣམས་ལས། ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དམ་
 ཞེ་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་རྒྱལ་བདུན་རྣམས་དགྲ་གསུམ་མོ། །མཐོང་དང་སྒྲོམ་
 པས་ཟད་བྱ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ད་རྒྱལ་ལ་ད་རྒྱལ་ཙམ་དང་། ལྟག་པའི་ད་
 རྒྱལ། ད་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ད་རྒྱལ། དའོ་སྟམ་པའི་ད་རྒྱལ། མའོན་པའི་ད་རྒྱལ། ཅུང་

ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་
 པ་ལས། ང་རྒྱལ་དགྲུང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་ལ་སྐྱབ་
 པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་ལ་སྐྱབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་
 ལ་འགོག་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཡང་། གཞན་ལས་བདག་
 གྲུང་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། གཞན་དང་བདག་མཉམ་མོ་སྟམ་པ་དང་།
 གཞན་ལས་བདག་དམན་ནོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་དང་སོ་དང་། བདག་ལས་
 གཞན་གྲུང་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་མཉམ་མོ་སྟམ་
 པ་དང་། བདག་ལས་གཞན་དམའ་བ་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་གཉིས་པ་
 དང་། བདག་པས་མཆོག་མེད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །བདག་པས་
 དམན་པ་མེད་སྟམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱུ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་
 རྒྱལ་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་གྱི། ང་རྒྱལ་ཅམ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་
 སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། སྤང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤང་
 དང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན།

གསུམ་པ་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་དང་།
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་དང་། རོ་བོ་ཆོས་གསུམ་གང་ཡིན་དང་། དུས་
 གསུམ་གྱི་སྤྱ་རྒྱས་དུས་གསུམ་ལ་ལྷན་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་བཙུ་བྱག་སེམས་བཙུ་

ལྷག་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷག་བསྐྱེད་
 རྒྱ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྷ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་དང་། །གང་དེ་ལྷན་ཅིག་མ་འདྲེས་
 པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྷ་
 བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་
 མཐོང་སྤང་གི་ལྷ་བ་བདུན་དང་། ཐེ་ཆོམ་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་
 གཅིག་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་དག་ལས། འདིག་
 ལྷ་དང་། མཐར་ལྷ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དགུ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
 ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། སྒྲིལ་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཐོབ་མ་
 གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲིལ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དག་ཀུན་
 འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་དེར་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྒྱ་
 མཐུན་དང་ནམ་སྤྱིན་འབྲས་མི་གཅིག་པས་འབྲས་བྱ་ལོགས་སུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར།

ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་མ་དམིགས།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལོག་ལྷ་ཐེ་ཆོམ་
 དེ་དག་དང་། །ལྷན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། །ལྷག་ནི་ཟག་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ལོག་ལྷ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་དང་།

འབའ་ཞིག་སྟེ་ཅ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་དང་དུག་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་གྱི་འདྲ་
སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ངོ་བོ་ཆོས་གསུམ་གང་ཡིན།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཆོས་གསུམ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། གོང་མ་ཐམས་ཅད་
ལུང་མ་བསྟན། །འདོད་ན་འཛིག་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། །མཐར་འཛིན་ལྟན་ཅིག་མ་
རིག་པ། །ལྟག་མ་རྣམས་འདྲིར་མི་དགོ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ཁམས་གོང་
མའི་སས་བསྟུས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདོད་པའི་སས་
བསྟུས་གྱི་འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མ་རིག་པ་མཐའ་དག་
ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སས་བསྟུས་གྱི་ཉོན་མོངས་ལྟག་མ་རྣམས་མི་
དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱི་བསྟན་རྣམས་ལས་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་ཅ་བ་གང་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་དང་། །ཚོངས་
རྣམས་མི་དགོའི་ཅ་བ་ཡིན། །ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་གསུམ། །དེ་ནི་སྤྱོད་དང་
མ་རིག་ལྟོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་གྱི་དུག་གསུམ་གང་
ཡིན་གྱིས་མི་དགོ་བའི་ཅ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མ་རིག་
པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་གྱིས། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་བྱེད་
པའི་བྱིར། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་གསུམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་

གཉིས་མཐོང་འབྲུག་ཕྱིར་དེ་ལས། །གཞན་མིན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཁོང་ཁྱོ་མི་
 དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་ཡུལ་ལ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་སོགས་ཆ་རྣམ་
 པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་མཐོན་པོར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་
 རྣམས་ནི་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་བཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་
 པ། དེ་དག་སྟེང་ལྟ་ང་རྒྱལ་མོངས། །བསམ་གཏན་པ་གསུམ་མ་རིག་ལས། །ཞེས་
 པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱི་བ་ཡུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 མགོ་གཅིག་དང་ནི་རྣམ་ཕྱེ་དང་། །བྱི་དང་བཞག་པར་ཡུང་བསྟན་པ། །འཆི་དང་
 སྦྱེ་དང་བྱད་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་
 པར་བྱ་བ་དང་། བྱིས་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་། བཞག་པར་ཡུང་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་དང་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་
 འཆིའམ་ཞེས་བྱིས་པ་ན་འཆི་ཞེས་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་སྦྱེ་འམ་ཞེས་བྱིས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྦྱེ་ཡིན། ཉོན་
 མོངས་པ་ཟད་པ་རྣམས་མི་སྦྱེ་ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། མི་འདི་
 བྱད་དུ་འཕགས་པ་འམ་དམན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱིས་པ་ན། ལྟ་རྣམས་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱི་
 ན་དམན་ནོ་ཞེས་སམ། ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱི་ན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
 སོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་དང་། ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་ཡིན་
 ནམ་མིན་ཞེས་བྱི་བ་ན་བཞག་པར་ཡུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་གྱི་གསུང་ལ་དཔག་ན་ནི་བ་བཞི་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 དང་། ལན་དང་པོ་གསུམ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བཞི་པའི་ལན་བཞག་པས་ཀྱང་
 ནི་བ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

དུས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཆུས་དུས་གསུམ་ལ་ལྷན་པའི་ཚུལ།

བཞི་བ་དུས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཆུས་དུས་གསུམ་ལས་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉེན་
 མོངས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་ཚུལ་དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུས་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་
 པའི་ལྷན་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདས་དང་ཉེར་གནས་
 འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། །གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤངས་
 པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་
 ང་རྒྱལ་གསུམ་ཡུལ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་མཐོ་བ་གསུམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་དམིགས་ནས་
 སྐྱེ་ཡི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་
 བས་མ་བྱུང་ཅིང་། བྱེད་པར་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་ཆགས་སོགས་གསུམ་
 གྱི་ཡུལ་གང་ལ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ནས་མ་སྤང་གྱི་བར་དུ་ཡུལ་དེ་དང་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་
 གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཡིད་གྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པས། །ཀུན་དང་གཞན་གྱིས་རང་དུས་པ། །མི་སྐྱེ་ནམས་
 གྱི་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་གྱི་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་ང་རྒྱལ་

དག་གིས། མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་ལྷན་པར་བྱེད། གཞན་
 དབང་ཤེས་རྣམས་ད་ལྟར་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དམིགས་ཀྱི་བསལ་ན། དབང་ཤེས་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེའི་མཆོག་ཉིད་དང་ལྷན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་
 ཀུན་དང་ལྷན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཐེ་ཆོམ་མ་རིག་པ་
 རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་སྤང་བུ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་ལྷན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟར་བ་ལ་དོགས་པ་རྒྱུང་བས་འདས་
 པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྩལ་སྤྱོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟག་རྩལ་སྤྱོད་འགྱུར་ལ།
 མེད་ན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྩལ་སྤྱོད་
 ཡོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྩལ་སྤྱོད་
 པར་ལུང་རིགས་གྱིས་བྱབ་སྟེ། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་གསུངས་ཕྱིར། །གཉིས་
 ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 མདོ་ལས། དག་གི་སྤོང་དག་གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཟུགས་ཤིག་རྩལ་སྤྱོད་བའམ་
 གྱུར་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་
 བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གིས་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་དང་། མ་འོངས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདས་མ་འོངས་རྩལ་

སྤྱི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ན་
འདས་མ་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
འདས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ལུགས་འདི་ལ་དུས་གསུམ་པོ་རྩེས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་
སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཡོད་པར་སྤྱི་བ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གསུམ་
རྩེས་ཡོད་དུ་སྤྱི་བས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་བ་
ལའང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །གནས་སྐབས་
གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྲ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་
སྤྱི་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྤྱི་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བར་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་བཅུན་པ་ཆོས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེས་གསེར་གྱི་སྒྲོན་བཅོམ་ནས་
རྒྱན་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ན་དབྱིབས་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་དཔེར་བཞོན་
ནས། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས། འདས་པར་
འཇུག་པའི་ཆོ། རྩེས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱེས་པ་
ཞིག་བྱད་མེད་ཀྱན་ལ་ཆགས་ཀྱང་། བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ན།
དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དཔེར་བཞོན་ནས། ལྷ་གྲུ་སྤར་བཞིན་འཇུག་པའི་ཆོ།
དེ་དུས་གསུམ་ཆར་དང་ལྷན་ཡང་མཚན་ཉིད་གང་ཤེས་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ནས་འཇོག་པས་

མཆོན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་བཙུན་པ་དབྱིག་
 བཤེས་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩིས་ཀྱི་རིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ལོ་
 མིག་དུ་བཞག་པ་ན། དེ་དང་དེར་འཛིག་པ་དཔེར་བཞོད་ནས། ལྷ་བྱ་སྤར་བཞིན་
 འདུག་པའི་ཆོ། བྱ་བ་མ་སྦྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་སྦྱེས་
 ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པ་ལ་འདས་པར་འཛིག་པས་གནས་
 སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་མ་ཞེས་གྲང་བཟོད། བྱ་མོ་ཞེས་གྲང་བཟོད་པ་
 དཔེར་བཞོད་ནས། ལྷ་ཕྱི་བར་གསུམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་ཞེས་
 བཟོད་པས་གཞན་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ལས།
 དང་པོ་གཉིས་དང་། བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་གྲངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
 བསྐྱོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་རེ་རེ་ཡང་
 དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་
 ཡིན་ཏེ། གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་རྣམས་རྣམ་བཞག་ ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ཆོ་ན་ད་ལྟར་བ་དང་། བྱ་
 བ་འགགས་པ་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ཡང་སྦྱོན་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་། ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 གྲང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་སྟེ་བ་གང་ཡིན་
 གྱིས་དུས་གསུམ་ག་རྩལ་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་བ་ལྟས།

གཞི་ཀྱན་པ་དང་འོད་བསྐྱངས་སྟེ། །ས་བསྐྱངས་སྟེ་དང་ཆོས་བསྐྱངས་སྟེ། །མང་
 ཐོས་གོས་དམར་སྟོབ་མ་ནི། །རྣམ་པར་སྤྲེ་སྟེ་སྤྲེ་བའི་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་
 སྤྲེ་བ་ཡིན། །ཞེས་བརྒྱུག་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲེ་སྟེ་སྤྲེ་བའི་སྟེ་པས། དེ་ལྟར་
 མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ད་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱེད་མ་ཟེན་པའི་འདས་པ་རྣམས་
 སྤྲེ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྦྱེད་ཟེན་པའི་འདས་པ་རྣམས་སྤྲེ་
 མེད་ཅེས་རྣམ་པར་སྤྲེ་སྟེ་སྤྲེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། རི་སྐྱད་བཤའ་པའི་སྤང་བྱ་སྤྲུལ་
 དེ་དག་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤའ་བྱ་ཡོད་དེ། སྤྱག་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀྱན་འགོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན། །དང་པོའི་
 རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སྤང་བྱ་དེ་དག་སྤངས་ན་བྲལ་བས་མ་བྱུང་། དེ་དང་བྲལ་ན། སྤངས་པས་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སྦྱེས་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་སྦྱེས་པའི་ཆེ། སྤྱག་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཀྱང་ཀྱན་འགོ་ལྷག་མ་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་རྣམས་དང་
 ལྷན། སྦྱོམ་སྤང་དགུ་ལས་དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་
 ཅན་ངི་མ་སྦྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ནས་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་བརྒྱུག་སེམས་བརྒྱུག་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ།

ལྷ་པ་ཆོས་བརྒྱུག་སེམས་བརྒྱུག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི། འོ་ན། དངོས་
 བོ་གང་ལས་སྤྲུལ་བྱ་ཞིག་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རེ་རེ་བརྗོད་ན་

མང་བས་གོ་སྤྱོད་བར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ངོས་བཟུང་ནས། སེམས་
 བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གྲང་
 ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ཚན་
 བ་གསུམ་སྟེ་བཙེ་ལྷ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བཅུ་དྲུག་ནི་དེ་
 དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། སྤྱག་བསྟུན་རྒྱ་མཐོང་གོམས་
 བ་ཡིས། །སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ། །རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་
 གཏོགས་གཅིག་ རི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།

བཞི་པ་སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་
 སྤྱ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་
 གཉིས་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སེམས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཡོད་
 གྱི། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ལ་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་སྤྱ་རྒྱས་དང་སྟན་
 ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར།

རྒྱལ་གྲངས།

307

ན་གཉི་མུག་མ་གཏོགས་པའི། ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་དགེས་བཅས་ཟག་ ཅེས་
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། འདོད་པའི་སྤྲུལ་སོ་དྲུག་ལས་མ་རིག་པ་ལྷ་པོ་མ་གཏོགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་སོ་གཅིག་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཀྱན་དགེས་བཅུ་གཅིག་ནི་འདོད་
 ཟག་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྤིད་ཟག་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་
 གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན། །སྤྲུལ་ཁོན་སྤིད་པའི་ཟག་ དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁ་ནང་
 བསྟན། །མཉམ་གཞག་ས་པའི་བྱིར་གཅིག་བྱས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་
 པ་ཡང་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཁ་ནང་དུ་བསྟུས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་
 སས་བསྟུས་པ་གསུམ་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་
 ཡོད་དེ། ཅ་བ་མ་རིག་ཡིན་པས་ན། །ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནི་ཟག་པར་བསྟན། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མཐའ་དག་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཟག་པ་
 ལོགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་། འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་པ་དང་འདི་སྤངས་ན། སྤྲུལ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་
 བོ་སྦྱོར་བའང་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷག་རྣམས་གསལ་བྱིར་ལོགས་ཤིག་བསྟན། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་ཟག་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ལྷ་བོ་དང་འགྱོར་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤིད་ཟག་ལ་ཡང་དེའི་ལྷ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྷ་བ་ཁམས་གསུམ་
 ན་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སོ་དྲུག་ནི་ལྷ་བའི་ལྷ་སྦྱོར་ཞེས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉེར་ལེན་གྲང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

རི་སྐད་བཤད་ཉིད་མ་རིག་བཅས། ཉེར་ལེན་ནམས་ཏེ་ལྷ་ནམ་གཉིས། སྤྱི་བའི་
 སྤྱིར་རོ་མ་རིག་པ། འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་སྤྱིར་བསྐྱེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུ་སྦྱར་ཉིད། ཁམས་རང་རང་གི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉེར་ལེན་གསུམ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ལྷ་བ་ཉེར་
 ལེན་ལས་ཚུལ་གྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱི་བས་ན། མ་
 རིག་པ་ཉེར་ལེན་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པར་བསྐྱེས་ཏེ་སྟོན་པ་ཡང་གྲོགས་མེད་པར་
 མ་རིག་པས་སྤིད་པ་མི་འཛིན་པའི་སྟོ་ནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱི་
 རྒྱས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་སྤྱིར་དེ་དག་སྤྱི་བ་དང་། རྗེས་
 འབྲས་ནམ་གཉིས་རྒྱས་འགྱུར་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་ཡིན་སྤྱིར། སྤྱི་རྒྱས་
 དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོགས་དཀའ་བས་ན་སྤྱི་བ་དང་།
 རོགས་མ་མེད་ནས་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། དམིགས་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱོག་བཞིན་ཡང་ཡང་
 མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་བཞིའི་སྟོ་ནས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟག་པ་
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་ཆོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་འཛོགས་བྱེད་ཟག་བྱེད་དང་།
 འཁྱེར་བར་བྱེད་དང་འབྱུར་བྱེད་དང་། ཉེ་བར་འཛིན་སྤྱིར་ཟག་ལ་སོགས། རྟེན་
 དག་གི་ནི་ངེས་ཆོག་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཁོར་བར་འཛོགས་པར་བྱེད་
 པའམ། སྤྱི་མཆེད་དུག་གི་མ་ནང་ནས་ཟག་པར་བྱེད་པས་ན་ཟག་པ་དང་། ཡང་
 སྤིད་དུ་འཁྱེར་བར་བྱེད་པས་ཚུ་བོ་དང་། དེར་སྦྱར་བར་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་དང་།

འཁོར་བར་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཉེར་ལེན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 ཀུན་ཏུ་སྦྱར་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཀུན་སྦྱར་འཆིང་བ་སྒྲིལ་ཉེར་ལེན་ཀུན་དགེས་ཞེས་པ་ལྷ་ལ་མིང་གིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྦྱར་ཀུན་སྦྱར་ལ། ཅ་ཉོན་ཐུག་གི་ཀུན་སྦྱར། ཚུལ་
 བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར། སྤག་དོག་དང་སེར་སྣའི་
 ཀུན་སྦྱར་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་སྦྱར་ལྟ་བུའི་
 ཀུན་སྦྱར་ལས་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་དང་མཆོག་འཛིན་
 འབྲ་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་གཞན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྟ་བ་
 དང་པོ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ན་རྣམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདི་གཉིས་
 གྲང་དེ་ཡོད་པར་འབྲ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་བཟུང་བར་འབྲ་ཞིང་འདི་གཉིས་
 མཆོག་ཏུ་འཛིན་བྱེད་དུ་འབྲ་བས། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དགེས་རྣམས་
 ལས་སྤག་དོག་དང་སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱར་ལོགས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི། །མི་དགེ་རང་དབང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤག་དོག་
 སེར་སྣ་དེ་དག་ལས། །ལོགས་ཤིག་ཀུན་སྦྱར་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས་དེ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་རང་དབང་ཅན་དུ་གཅིག་པས་དེ་
 ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་ལས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྒྲངས་པས་ཕྱིར་
 མི་འོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐ་མའི་

ཆ་དང་མཐུན་ནམ་ལ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་པོ་ཡིས་
 བེ་ཕྱིར་སྒྲིག་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱར་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་ལྷ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ཡིན་ལ།
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ནམས་དེ་ལྷ་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལྷ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག དེ་ལྷ་ཕྱིར་མི་འོང་
 གིས་སྤངས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་མའི་
 ཆ་དང་མཐུན་ནམ་ལ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་རང་རྒྱུན་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད། དང་པོ་གསུམ་
 པོ་ཡིས་ནི་འདོད་ཡོན་ལས་ལན་གཅིག་འདས་ཀྱང་ཡང་ཕྱིར་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱར་གསུམ་ནི་འཛིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་
 ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཐེ་ཆོམ་ནམས་ཡིན་ལ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ནམས་
 དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སློ་དང་ཅ་བས་
 བསྐྱས་ཕྱིར་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
 གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་དེ་དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་
 ལྷོག་ཆ་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གསུམ་པོ་དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག དེ་གསུམ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱིས་སྤངས་སོ་
 ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ཐར་པར་
 བཞོད་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་

དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེང་ཅིག ཐར་པར་བཟོད་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་
 ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་ལྷན་དང་པོར་ཐར་པར་འགོ་
 མི་འདོད་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་བར་དུ་ལམ་ནོར་
 བར་འཁྲིད་པར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཐར་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་བཟོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད། འགོ་མི་འདོད་པ། ལམ་ནོར་
 བ། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་མའི་ཆ་
 མཐུན་ལྷ་ཡང་ཡོད་དེ། བོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྷ་ཉིད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིས་ཚོད་ང་རྒྱལ་ཚོངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། ཚོད་པ་དང་། ང་
 རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་
 དེ་ལྷ་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པས་གོ་བྱས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆིང་བ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོར་བའི་དབང་གིས་འཆིང་བ་
 གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དུག་གསུམ་གྱིས་འཆིང་བ་གསུམ་ཡོད་
 ཅིང་། ཉེ་ཉོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། །སེམས་བྱུང་
 འདུ་བྱེད་བྱུང་ཞེས་པ། །གང་དེའང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་
 ཞེས་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཅུ་ཉོན་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་རྩ་
 བའི་ཉེ་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་དགྲིས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རོ་ཆ་མེད་དང་
 ཁྲིལ་མེད་དང་། །སྤག་དོག་སེར་སྣ་ཚོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་རྒྱགས་དང་གཉིད་

དང་ནི། །ཀུན་ནས་དགེས་པ་ནམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་བརྒྱད་ཡོད་
 ཅིང་། སྤྱོད་ཡང་སྤྱིད་པའི་བཙུན་རར་ཀུན་ནས་དགེས་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྒྱད་པོ་གང་གིས་ཀུན་ནས་སྦོང་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དང་འཆབ་
 པའོ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། །ངོ་ཆ་མེད་ཤོད་སེར་སྣ་བསྐྱངས། །འཆབ་པ་ཙུང་དོ་
 མ་རིག་ལས། །རྒྱགས་དང་གཉིད་དང་ཁྱེལ་མེད་དོ། །ཐེ་ཆོམ་ལས་འགྱོད་ཁྱོ་བ་
 དང་། །སྤག་དོག་ཁོང་ཁོའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཤོད་པ་དང་། སེར་སྣ་བསྐྱངས། འཆབ་པ་གང་གིས་བསྐྱང་
 ཙུང་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་སྤྱིད་པས་བསྐྱངས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་མ་རིག་པས་བསྐྱངས་
 ཞེས་འདོད་པ་ཡོད། རྒྱགས་པ་སོགས་གསུམ་མ་རིག་པས་བསྐྱངས། འགྱོད་པ་
 བྱི་ཐེ་ཆོམ་ལས་དང་། ཁྱོ་བ་སོགས་གསུམ་ཁོང་ཁོའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས། ལུས་ལ་ངི་མ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དུག་ཡོད་དེ།
 གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་ངི་མ་དུག སྦྱ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་
 འཆིག་དང་འཁོན་འཛིན་དང་། །ནམ་འཆེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 རྣམས་གང་གི་ཆར་གཏོགས་པའང་ཡོད་དེ། སྦྱ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་
 ལས་སྦྱེས་འཁོན་འཛིན་དང་། །ནམ་འཆེ་ཁོང་ཁོ་ལས་སྦྱེས་སོ། །འཆིག་པ་ལྟ་བ་
 མཆོག་འཛིན་ལས། །གཡོ་ནི་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་སྐྱངས། །ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་སོ་
 བ། །གཡོ་སྦྱ་ཆངས་པས་འབྱིད་ཕྱིར་རོ། །རྒྱགས་ཤོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་གསུམ་

ན། །གཞན་དག་འདོད་ཁམས་ལས་སྦྱེས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཡོ་སྦྱ་གཉིས་
འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དང་། ཟུགས་སོགས་གསུམ་ཁམས་
གསུམ་ཆར་དང་། གཞན་རྣམས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ། སྤྱིལ་པ་ལྷ་བཤད་པ།

བདུན་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་བྱ་
གཉིད་ང་རྒྱལ་བཅས། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་བྱིར། བརྒྱད་པ་སྤྱིལ་
པ་ལྷ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས། གཉིད་ཟུགས་
གསུམ། རྒྱུ་འབྱོར་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སྤྱིལ་པ་ལོགས་པར་འཛོག་པ་
དང་། གཉིད་ཟུགས་གཉིས་གཅིག་དང་། རྒྱུ་འབྱོར་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི།
འདོད་ན་སྤྱིལ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་བྱིར། །གཉིས་
གཅིག་ཕྱང་པོ་གཞོད་བྱེད་དང་། །ཐེ་ཆོམ་བྱིར་ན་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་
གྲུབ་པའི་བྱིར་ཉེ། སྤྱིལ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་གཞོད་
པ་དང་། གསུམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། བཞི་པས་ཉིང་ངེ་འཛོལ་གྱི་ཕྱང་
པོ་ལ་གཞོད་པ་དང་། ལྷ་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་
ལོགས་པར་བཞག་ཅིང་། གཉིད་ཟུགས་གཉིས་མི་མཐུན་པ་གཉིན་པོ་གཅིག་རྒྱ་
ཟས་གཅིག ལས་སུ་བྱ་བ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱང་དེ་གསུམ་
གཅིག་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར།

རི་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

གཉིས་པ་རི་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྤང་རྒྱུ་དང་། སྤྲོམ་
 སྤང་སྤང་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དམིགས་པ་སྤངས་པས་
 སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལྟ་བུ་རང་ས་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལྟ་བུ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་
 བདེན་བཞིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དགུ་ནི་གོང་སས་བསྐྱེས་པའི་
 བདེན་པ་མ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་རང་སའི་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཡང་
 དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་བ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་
 པ་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྐྱེས་རྣམས་སྤངས་པས་སྤོང་བ་སོགས་
 ཡིན་ཞིང་། སྤོང་རྒྱུ་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྲོམ་
 སྤང་སྤང་རྒྱུ་ནི། གཉེན་པོ་སྤྲོམ་པས་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 གཉེན་པོ་སྤྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤྲོམ་
 པས། སྤང་བ་སྤྲོམ་སྤང་ཆེ་འབྱེད་རྒྱུ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་
 ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྤོང་བ་དང་། །གཞི་དང་བསྐྱེད་ཉིད་
 རྣམ་པར་ནི། །སུན་འབྱེན་ཞེས་བྱ་དམིགས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་

འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། གཞིའི་གཉེན་པོ། ཐག་བསྐང་
པའི་གཉེན་པོ། རྣམ་པར་སྟུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོངས་
སྟུལ་ཤེས་དགུ་འདོད་པ་ན། །དང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག་གཉིས་ཟད་པ་ནི་
དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་གསུམ་ཉིད། །ཡོངས་སྟུལ་ཤེས་པ་གཞན་
གསུམ་སྟེ། །ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་ཟད་དུག་བཟོད་
འབྲས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་
བསྟུས་ཀྱི་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤངས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་འགོག་ལམ་མཐོང་
སྤངས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་སྟུག་
ཀུན་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་། ཟད་
པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་གསུམ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས།
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་
པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་
དུག་མཐོང་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འོ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་
ཡོངས་ཤེས་གཉིས་གང་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་

ཟག་མེད་དང་། །སྲིད་ཅེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། །རྒྱ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་
 ཕྱིར། །ཡོངས་ཤེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་བྲལ་
 རོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་སྦྱིས་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་འཕྲུང་བྱ་བྱེད་གས་གཅིག་ཉམས་པར་
 བྱས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པ་ལས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་
 པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་བཞག་ ཁམས་རིལ་པོ་ལས་འདས་ཏེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
 ལས་སྒྲོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་ཡོངས་
 ཤེས་དུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་
 བློ། །ལྷ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྡན། །སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་བྱུག་གམ་ནི། །གཅིག་གམ་
 ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་ཟག་གཅིག་སོ་སྦྱིས་ནི་ཡོངས་
 ཤེས་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ནས་
 ལྷའི་བར་དང་ལྡན་པ་ཡོད། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་
 བྲལ་ན། ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་བྱུག་དང་ལྡན་པ་ཡོད། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་
 ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཁོ་
 བ་དང་ལྡན། ཕྱིར་མི་འོང་དེས་གཞུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཆེ་ནི། གཞུགས་
 ཁམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་ནས། ཡོངས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་
 པ་ཡོད། དག་བཅོམ་པ་ནི་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་
 བྱ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་

ཡིན་ཞེན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤང་ཡོངས་ཤེས་མང་པོ་ཐོབ་
 གྲང་བསྐྱེད་པ་ཉེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་ག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་དེ་རྣམས་གཏོང་ཐོབ་གྲང་ཡོད་དེ། ལ་ལ་གཅིག་
 གཉིས་ལྔ་དང་བྱུག གཏོང་སྟེ་ཐོབ་པ་ལྔ་མིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

སྤྱི་པ།

སྤང་བྱ་སྐྱེས་ངོས་བབྱང་ནས།

དེ་རྣམས་ངེ་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་དང་།

སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དགྲ།

མདོ་ཙམ་གོ་སྤའི་དག་གིས་བཤད།

ཅེས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ཉམས་དགས་བྲིས་སོ། །ཆོས་
 མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལས་གནས་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།

གནས་དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་དྲུག་པ་བཞུགས་སོ།།

དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་གནས་ལྔ་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་ཤེས་ཐོབ་པར་
བཤད་ན། གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
བདེན་པ་མཐོང་དང་སྒྲོམ་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །ཞེས་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། །རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱ་བ་ལས་ཐོབ་
པོ་ཞེས་གསུངས། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་
ཏེ། །མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། བདེན་པ་ལ་རི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཞིར་
དབྱེ་བ་དང་། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་
དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །སྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྲུང་དེ་བཞིན་དུ། །འགོག་དང་ལམ་
སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །དེ་དག་རི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། །འཁོར་བ་མཐའ་

དག་དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་
 དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཉིད། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་གསུམ་ལྟན་པའི་
 ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོར་བ་ཡིད་འོང་
 གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས། འབྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མཛད། ཆོར་བ་
 ཡིད་མི་འོང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་
 མཛད། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་
 གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མཛད་བའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་
 གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་
 དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བུམ་པ་དང་ཚུ་ལྟ་བུ་བཅོམ་
 པའམ་སྒོ་སྒོ་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན། དེ་དང་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་
 བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཟུགས་ལྟ་བུ་བཅོམ་པའམ་སྒོ་སྒོ་ཆོས་གཞན་
 སོ་སོར་བསལ་བ་ན། དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འདོད་བས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐབས་གང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོད་
 དེ། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས། །བསྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་

ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མངོན་བར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ།

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ།

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྩོམ་སོགས་ལས་བྱུང་
སྒྲོ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་
སྤྱོད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་མིང་ཁོ་ན་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་ཁོ་ནའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་འདོད། མདོ་སྤྱོད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་
བའི་ལུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་དོན་ལ་དབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་རྣམས་རྟོན་གང་གིས་བསྒྲོམ་པའང་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་གཉིས་ལྡན་ཆོག་མི་
ཤེས་དང་། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་འདུ་འཛི་
དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྐྱེད་བའི་བསྐྱེད་བ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་གིས་བསྒྲོམ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་
སྒྲོག་པས་སྒྲོམ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྟེན་ལ་ཡང་སྤེད་ཆོག་
མི་ཤེས། །མ་རྟེན་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། །བསྒྲོག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་སོ་དག་ དེ་
གཉིས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་ཅི་མེད། །མ་ཆགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་
གོས་སོགས་སྤར་རྟེན་པ་ལ་སྤར་རྟེན་ན་སྦྱར་དུ་སྤེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་

དང་། དེ་སྤར་མ་ཉིད་པ་ལ་ཉིད་ན་སྟུང་དུ་སྟེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཚུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་པ་
 གཉིས་པོ་ལ་ཡང་། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་
 གྱི་དེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ནི་མ་
 ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་
 བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །སྟེད་པ་སྟེ་བའི་གཉིན་
 བའི་ཕྱིར། །བདག་གིར་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་
 ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། སྟོང་
 བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་གསུངས་
 ཞིང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྟེད་པ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་
 དང་། ལམ་བསྟོམ་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མས་ལམ་བསྟོམ་པ་དངོས་དང་། བདག་དང་
 བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྟེད་པ་གཏན་ནས་ཞི་བའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་བསྟོམ་ཚུལ།

མི་སྤྱུག་པ་བསྟོམ་ཚུལ།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས། བསྟོམ་པ་ལ་ངེ་
 ལྟར་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་བསྟོམ་ཚུལ་དང་། ལྟ་
 མཐོང་བསྟོམ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འབྲུག་པ་མི་
 སྤྱུག་པ། །དབྱུགས་རྩ་དབྱུགས་འབྱུང་བླ་བ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ནམ་ཉིག་ལྟ་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཤིག་ཆེ་བས་མི་སྤྱུག་པ་བསྟོམ་
 པ་དང་། རྣམ་ཉིག་ཤིག་ཆེ་བས་དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་མི་སྤྱུག་པ་བསྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་
 ལ། །རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། སྟོ་ཞིང་སྤྱད་པས་ལས་དང་པོ། །ཀེང་རུས་
 རས་ནི་ཐོད་བྱེད་པར། །བཏང་བས་སྤྱང་བ་བྱས་པར་བཤད། །སྟོན་མའི་བར་དུ་
 སེམས་འཛིན་པས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས།
 ལས་དང་པོ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་
 བསྟོམ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་སྤྱུག་མ་ཆགས་ས་བཅུ་དང་། །དམིགས་པ་འདོད་
 ལྟང་མིས་སྟེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པ་ས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། བསམ་གཏན་བྱུང་

པར་ཅན་དང་། འདོད་པ་སྟེ་བརྩ་ན་ཡོད། ཡུལ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
སོགས་ལ་དམིགས་པ། རྟེན་མིས་སྦྱིས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བསྐྱོམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབུགས་རྩལ་དབུགས་
འབྱུང་བར་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ས་ལྷ་སྟོན་ཡུལ་རྒྱང་། །འདོད་རྟེན་བྱི་པའི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོ་དབུགས་ནང་དུ་རྒྱ་བ་དང་། བྱིར་འབྱུང་བ་བར་པ་
ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་གསུམ།
བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། འདོད་པ་སྟེ་ལྷ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་རྒྱང་ལ་དམིགས་
པ་དང་། རྟེན་འདོད་པའི་ལྷ་མིས་བསྦྱིད་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་
ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་འདི་གྲུབ་སྟེ། བགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དྲུག་ ཅེས་འབྱུང་
བ་ལས། བགྲང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། འཛོག་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་།
བསྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་རྒྱ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དབུགས་འབྱུང་རྩལ་འདི་དག་གི་བྱད་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབུགས་རྩལ་
དབུགས་འབྱུང་གང་ལས་ལུས། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་བེན་པའི། །རྒྱ་མཐུན་
ལས་རྒྱང་འོག་མ་ཡི། །ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
རང་གི་ལུས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་། རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་
དང་། མ་བེན་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལས་རྒྱང་བ་དང་། རང་དང་ས་

གཅིག་པ་དང་། བོད་སའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི། འོག་མའི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་
མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་ཚུལ།

ཆོགས་ལམ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ། སྦྱར་
ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བསྟོམ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ཞི་གནས་བྱུང་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །འབྲེལ་པ་ཉེར་གཞག་བསྟོམ་པར་བྱ། །ལུས་ཆོར་
སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཆོན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་
མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཉེར་གཞག་བསྟོམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྦྱར་ལམ།

གཉིས་པ་སྦྱར་ལམ་བསྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཐོ་བར་གྱུར་པ་
འབྱུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོ་བ་ལས། །ཅེ་
མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད། །གཞན་དག་གིས་གྲང་
འཕེལ་བར་བྱེད། །དེ་ལས་བཟོད་པ་གཉིས་དེ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་

འཕེལ་བར་བྱེད། །ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡུལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཆོས་མཆོག་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷ། །ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ན། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོད་སོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་རྒྱུ་འབྲིང་གྲ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བཅོད་ཆེན་དང་། ཆོས་མཆོག་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་པོ་ལྷ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་ཐོབ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པས་སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བསྐྱེལ་བྱུང་མི་སྦྱོགས་མེད་པ་དང་། །བྱུང་བར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའམ། །འདོད་ཆེན་ཆོས་མཆོག་བྱུང་མེད་ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་ཆེན་ཅན་འཕྲོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོ་བསྐྱེལ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་རུང་ལ་བཞེན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ན། གཉིས་ཀའི་ཆེན་ཅན་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་སྦྱིས་པས་ཐོབ་ན་སྦྱིས་པའི་ཆེན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དེ་དག་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་ནས། །གཏོང་རོ་འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཕགས་པས་ནི་སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ས་དེ་འཕོས་ནས་གོང་དུ་སྦྱིས་པ་

ན་གཏོང་། སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ནི། ས་གོང་དུ་འཕོས་པ་དང་འཆི་བས་
 གཏོང་། ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་འཆི་བ་ཁོ་ནས་གཏོང་། དང་པོ་གཉིས་ནི་སོ་
 སྐྱེ་ཡིན་ན་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་ལམ་བསྐྱེད་པ་ནི་འཆི་བ་སོགས་གྲིས་མི་གཏོང་སྟེ། དངོས་
 གཞི་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །ཞེས་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། ཉམས་ན་གང་ཐོབ་དང་། ཉམས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་
 པར་ཉམས་ཆེ་སྒྲིན་མེད་འཕྲོལ། །ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྡན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་ཏེ་ཐོབ་པ་ན་བཏང་བ་ཉིད་མི་འཕྲོལ་བར། སྒྲིན་མེད་པ་
 ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་བྱ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ཉམས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲོལ་
 པའི་པན་ཡོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྒྲུང་སྒྲུང་ལམ་ཐོབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེས་
 ཉེ་བར་འབྱུང་བ་དང་། བྱད་པར། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ཅེ་མི་ཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་
 ཡོངས་མི་འགོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཐོབ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ལོག་ལྟས་
 དག་ཅེ་མི་བཅད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྲིས་ངན་འགོར་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། སྒྲུང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ནས་ལམ་གཞན་དུ་འཕྲུག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་
 སུ་འབྱུང་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོད་ཅེ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཉན་
 ཐོས་རང་གི་རིགས་ལས་བརྒྱུད་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་སྟིད་ཀྱི། བཟོད་པ་
 ཐོབ་ནས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་

ཐོབ་པ་ཡང་འགྱུར་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ནས་ནི་ལམ་གཞན་དུའང་
 མི་འདུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་པ་གོང་མར་
 སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་
 ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་སྦྱོར་
 ལམ་པ་གཉིས་ནི་འདི་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཉྱན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀླང་པ་གཉིས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་བློད་ནས་ལམ་གཞན་དུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྡོན་
 དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །སྦྱར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གྱིས་ཐར། །ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་
 ལས་གསུམ་མོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཀླང་པ་བཞིའི་དོན་
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་ཆོགས་ལམ་འགོ་དགོས་པ་
 དང་། ཆོགས་ལམ་པ་བཙུན་འབྱུང་བྲག་ན་ཆོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 རོ་བོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་
 གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དང་། མི་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་མངོན་ཏྟགས་བསྒྲུབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་ཏྟགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་
 ཆོས་མཆོག་ལས། །ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 ཅིང་། དེ་ཡང་། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་
 ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ནས། ལམ་རྗེས་

བཅོད་གྱི་བར་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་བྱུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། ལམ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཅོད་པའི་བར་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོལ་པོ་དེ་
 དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་པ་མ་མཐོང་
 བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་བྱུག་པ་ལ་ནི་སྟོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་བྱར་མེད་གྱི།
 རི་ལྟར་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཅེས་བྱ་
 ཡི། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན།
 མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།

རྒྱུན་ཞུགས་སྒོར།

འོ་ན་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། དབང་
 པོ་ནི་བརྟུལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་མ་
 སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལུང་བར་བཅོམ། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། སྟོན་དབང་པོ་བརྟུལ་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅོལ་གང་རུང་
 ལ་གནས་པའི་ཆེ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། སྟོན་དབང་པོ་ནི་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་

གནས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་གཉིས་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
 གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ནའང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་སྤངས་
 པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བཙུ་
 ལ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་པལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྒྲོན་སོང་གི་
 ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ལ། དགྲུ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲོ་རྩལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་
 སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བྱུག་པ་ནས། དགྲུ་པ་ཚུན་ཆད་དེ་བརྒྱུད་པའི་བར་ཟད་
 བར་བྲས་པ་ཉིད་གྱིས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་སོང་འདི་ཙམ་གྱི་ཆོག་གིས། ལམ་དེའི་སྤྲོ་རྩལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
 སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མཐའ་དག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པ་མི་དགོས་ཏེ།
 མདོན་པ་གོང་མའི་ཤི་ཀླར། འདི་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་པལ་ཆེར་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤྲོ་མ་ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྲས་ན་
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ལ། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གིས་མ་བྲལ་བའམ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་མེད་པ་གང་བདེ་བྱེད་དོ། །ཡང་ལམ་དེ་གང་
 རུང་ལ་གནས་པ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། འདོད་བའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་

པ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་
 སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དང་། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ལམ་བཅོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་
 རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་གནས་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་
 པ་ནི། །བཙུ་བྱུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །དེ་ཆེ་དབང་པོ་ནོ་བརྟལ་དག །དང་
 པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཙུ་བྱུག་
 པ་ལས་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་ཐོབ་ཅིང་། དུས་དེ་
 ར་རྗེས་འབྲང་། གཉིས་ལ་དད་མོས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་དེ་སྤྱིར་སྤྱིར་འོང་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་བྲད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་
 མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་བྲད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་
 ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅམ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་ཁྲིམས་འབྲས་གནས་བྲད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱིར་
 འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཅམ་པོ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་
 ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམ་དགྲ།
 །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །ཆུང་དུ་
 ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དགྲ།

དང་། འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགུ་སྤང་གཉིན་གངས་སྤོད་དུ་སྦྱར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་གཉིས་
 གྱི་བྱུང་པར་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འབྲུག་གིས། འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 ཉོན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤོང་དུ་མ་བཏང་བར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 མི་སྟོགས་མེད་ལ་བཞེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དེ།
 སྤྲ་མའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། ཆགས་བྲལ་སྤོང་དུ་བཏང་ནས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དེ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོར་འཛིག་གི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཆར་སྤོང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཆ་
 རས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྱུབ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱི་
 རོལ་བའང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོམ་གཙོའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་རུས་
 མ་ཡིན། །ཞེས་པ་མང་པོ་དང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་པའི་རྒྱུན་

ཁྲུག་ས་འབྲས་གནས་ལ་བྱུང་པར་ཅན། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་དང་། སྲིད་ཉོན་དགུ་
 པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ། དག་བཙམ་ཁྲུག་ས་པ་དང་། དེས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་དང་། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་ཆོ། དག་བཙམ་འབྲས་གནས་སུ་འཛོག་སྟེ། དག་བཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་
 པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མི་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །མངོན་པ་
 གོང་མར་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ཁྲུག་ས་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། བར་འདའ་
 བ་དང་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་གསུམ་བཤད་དེ། འདིར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །ཕྱི་མ་
 སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་ས་ལའང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་ཁྲུག་ས་
 སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་
 ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཁྲུག་ས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་དེ།
 འབྲས་གནས་བསྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྤངས་ཏྲོགས་གྱི་བྱུང་པར་རྒྱུན་ཁྲུག་ས་གྱི་འབྲས་བྱ་གསར་བྱ་
 ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་
 ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་པར། འདོད་
 པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ངེས་པར་ལེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བྱ། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །འབྲས་
 བྱ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་

མ་སྤངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཆེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ན། ལན་བདུན་པ་ལོ། །ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐ་ལམ་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིར་སྐྱེ་སྤང་བདུན། བར་སྤང་བདུན། དེ་བཞིན་དུ་ལྟར་སྐྱེ་སྤང་བདུན། བར་སྤང་བདུན་ཏེ་སྤང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་ལི་སྐྱེ་བ་ལི་སྤང་བ་བདུན་དང་། སྤང་བ་བར་མ་བདུན་དུ་མི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྤང་བ་ལན་བདུན་པ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་སྤང་བའི་སྤང་བ་རྣམས་བདུན་ཆན་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདུན་ཆན་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ལི་དགེ་སྤྲོད་ལ། གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ལི་དགེ་སྤྲོད་དང་། ཤིང་ལོ་མ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་ཀྱང་། བདུན་ཆན་དུ་འབྲེལ་བ་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བཞུགས་པ་བཞིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྤང་བ་བདུན་ཆན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལེན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་བ་ལྟར་སྐྱེ་ཆོགས་པ། སྤང་བ་བརྒྱད་པ་མདོན་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་

མ་ཡིན་ཞིང་། གོ་སྐབས་མེད་དེ། འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྤྱོད་བརྒྱད་པ་མི་
 ལེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ཟེན་ལྟར་བྱེད་ན། བར་སྤྱོད་ནམས་གྲང་མི་
 ལེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན་
 བོ། །འོན་ཏེ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་བརྟགས་ན་ནི་སྤྱོད་པ་བར་མ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་བདུན་ཁོ་ན་
 ལེན་གྱི། བརྒྱད་པན་ཆད་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། བར་
 སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་
 འདའ་སྟེ། དེ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅིའི་
 ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་མི་འགྱུར་ཅེ་ན། དུས་དེ་སྤྱོད་ཀྱིས་གདོན་མི་
 ཟ་བར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་ཏེ། སྐྱལ་གོམས་
 པ་བདུན་པས་ཟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིམས་ཉིན་བཞི་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱོད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ལྟ་མིའི་རྟེན་ཅན་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཉིས་པོ་རིམ་པ་བཞིན། ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་ཏུ་
 བྱེད་པ་དང་། མིའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མིའི་ནང་ཏུ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི།
 དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ལ། གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་

དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས་
 འདེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ནི་ལྷ་མི་བསྐྱེམས་པའི་ནང་དུ་
 སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ། ལྷ་མི་གང་
 གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཡང་། ལྷར་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན། མིར་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱིད་བཅུ་
 བཞི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལྷར་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འོད་སྤངས་པ་
 རྣམས། ལྷ་རྣམས་སུ་ལན་བདུན། མི་རྣམས་སུ་ལན་བདུན། ཞེས་སོ་སོར་ཡང་
 འདོན་པས། འདི་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད། །ཞེས་དང་། ཉན་སར་ཡང་།
 ལྷ་དང་མིར་ལན་བདུན་བདུན་མཆོམས་སྦྱར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཐར་
 བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལེན་ཚུལ་ལ་མདོན་པ་བཤུ་ཅིག་ ལྷའི་
 རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་སྤྱོད་ལ་ལྷར་སྐྱེ་སྤྱིད་བྲག་བར་མ་ཆད་དུ་སྤངས། དེ་
 རས་མིར་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་སྤངས། མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་
 ཅིང་། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན། སྤྱོད་ལ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་བྲག་ལེན་པ་སོགས་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། མདོན་པ་འོག་མ་འདི་སྐོར་དུ་
 ཆེར་མི་གསལ་ཡང་། གོང་མར་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་ལས་མན་དུ་སྤྱིད་པ་འཁོར་
 བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཁྱིམ་དུ། ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་སྤྱོད་
 ལ་མིར་སྐྱེ་སྤྱིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལྷར་སྐྱེ་སྤྱིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་མིར་ཏེ་
 བཅུ་བཞིའི་ཐ་མ་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་
 རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན། སྤྱོད་ལ་ལྷར་སྐྱེ་སྤྱིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེ་

སྲིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སྤར་ཏེ་བརྩ་བཞིའི་ཐ་མ་མིའི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སྒོ་སྤྲོད་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་རྩ་བས་དངོས་སུ་
 མ་བསྟན་ཡང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡང་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་མ་ངེས་པས་མ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངེས་པའི་རྒྱུན་
 ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བས་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ངེས་
 པར་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། སྐྱེ་སྲིད་གང་གི་རྟེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་
 བར་བཤད་པ་མ་མཆིས་མོད་ཀྱང་། བརྩ་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་འོང་དང་། བརྩ་
 བཞི་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཉིད་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གསུམ་
 རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། སྤངས་པའི་བྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 རྟེན་གསུམ་མཐ་བཞི་སྤངས་པ། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 གསར་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་འདོད་
 པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་ཅིང་། བཞི་པ་མི་ལེན་པ་
 ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གསུམ་
 གྱིས་ན་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལས་ནི་ཉོན་

མོངས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་མཐ་བཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལས་ནི་དེའི་
 གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་ཆེ་གཉིས་སམ་
 གསུམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་མི་འོང་བ་ནི། དེ་ཡོད་
 བ། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཉོན་བྱུག་པའང་སྤངས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ།
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བྱུག་པ་གཅིག་ལུས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 ཆེ་འདྲིར་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་བྱུག་པའང་གདོན་མི་ཟ་བར་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཆེ་
 གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་གཅིག་ལུས་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་དགོས། ཕྱིར་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་རྣམ་པ་
 གཅིག་གིས་ན། བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱ་བར་མི་རུས་
 ཏེ། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་ཁྲིམས་རིགས་ནས་
 རིགས་སྐྱེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་
 སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད་ལྷན་སྐྱེ་མིན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་

ནས་ཏེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤེམ་ཡིན་ན། མིར་སྤྱི་སྤྱི་
 གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་ནས་ཏེན་དེ་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྱུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱི་བ་ན་ལྟ་དག་གི་ནང་
 དུ་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས། ལྟའི་རིགས་དེ་འམ་གཞན་དུ་ཡོངས་
 སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱི་བ་ནི་མི་
 དག་གི་ནང་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་སྤྱི་བ་དེ་འམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རོན་གསལ་ལས། ལྟའི་རིགས་
 དེ་འམ་གཞན་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པ་དག་གི་ནང་བདེན་པ་
 རྣམས་མཐོང་ནས་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ཏེ། སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་བའམ། གཞན་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
 བཞི་འམ། འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་བ་ལྟ་
 བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞིག་བྱེད་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བ་འད་འདི་རྣམས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་
 སྤྱི་བཞི་པ་ལེན་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་
 དུ་སྤྱི་སྤྱི་གསུམ་སྤངས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཏེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་དེ་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལུང་
 གི་འབྲུ་མ་ནོན་པའི་བའད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པ་དག་གི་ནང་
 དུ་རིགས་གཉིས་སམ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་འམ་ཞེས་པ་སྤྱིར་

ཞིང་། གསུམ་དུ་འཁོར་ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཞེས་པ་
སྒྲིབ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་འོང་སྒྲིབ།

ཕྱིར་འོང་སྒྲིབ་པ་འད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷགས་པ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
རྣམ་པ་ལྡེ་ཡི་བར་བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷགས་པ་འང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། འབྲས་གནས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པ་བྱུག་པ་ཟད་གྱུར་
པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཉེས་ཆ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ལྡེ་པ་སྤངས་ཤིང་། བྱུག་པའི་གཉེན་པོ་ལ་
གནས་པའི་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དེ། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་
བྱུག་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་གནས་ཤིག་ལ་འཛོག་ཅིང་། དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་
ཀྱི་སྒྲི་ནས་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཐོད་ཀྲལ་བ་གཉིས་དང་། སྒྲིབ་པའི་སྒྲི་ནས་ཅམ་པོ་
བ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་
ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་
འདོད་ཉོན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
པ་གཞིར་བཅས་ལ། འདོད་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ནས་བྱུང་འདས་མངོན་

དུ་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དེ་
 ཉིད། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
 པའི་རྣམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེ་གཅིག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷན་ན་འདིའི་
 རྣམ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་རུས་ཞེ་ན། ཁམས་ལས་འདའ་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད་ན་བར་ཆད་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་
 ལས་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་གང་ཡིན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་
 ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན་པར་མ་ངེས་ཤིང་ལན་གཉིས་མི་ལེན་པར་ངེས་པའང་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་
 ཅིང་། ཉོན་སར། ལྷའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་དང་། མིའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་བསྐྱུབ་
 པའི་ཆེ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར།

ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱགས་པ་འཆད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས། གསུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲས་
 གནས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་དགུ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
 བྱིར་པར་ཅན་བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་གནས་
 འཛིག་ལ་འཛོག་པ་དང་། དབྱེ་བ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་
 སྤར་བཞིན་དང་། འཕགས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་འོང་དང་། མ་གྱུར་པའི་བྱིར་མི་འོང་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ།
 གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ་། མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་
 བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལའང་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་
 བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་ངན་འདལ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་ནམས། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དང་པོ་བར་འདལ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ཞིག་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདལ་བ་ནི། དཔེ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་
 བ་དང་། སྦྱར་བ་མ་ཡིན་བ་དང་། དུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་
 འདས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔེ་གསུམ་ཡང་དོན་གསལ་ལས།
 ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་འབྱུང་མ་ཐག་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་གནམ་དུ་ཡར་
 བའི་དུས་འཆི་བ་དང་། གནམ་དུ་ཡར་ཏེ་བྱིར་ལོག་ནས་ས་ལ་མ་སྦྱང་བའི་དུས་
 འཆི་བ་དང་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་འདིར་དང་
 པོར་ལྷག་མེད་དུ་འདལ་བར་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པར། བར་
 སྤྱིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་དང་

པོར་ལྷག་བཅས། དེ་རྗེས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བའི་གོ་རིམས་ངེས་སོ། །གཟུགས་
 གྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེ་བར། བར་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་
 སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཆངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཆངས་ཆེན་
 མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་
 ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག ཆངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་བར་འདའ་བ་ཡོད་པ་ནས། འོག་མིན་ལྟ་བུའི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདའ་བ་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་
 གཉིས་གསུམ་རྒྱུད་ནས་འདའ་བ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག ཆངས་རིས་
 ཀྱི་བར་སྲིད་ནས། འོག་མིན་གྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ཆང་བར་བརྒྱུད་དེ།
 མཐར་འོག་མིན་གྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདའ་
 བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་བཟླ་གོ། །

སྐྱེ་འདའ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་
 སུ་ཐུང་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ངན་ལས་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱེས་
 ཅམ་ནས་འདའ་བ་སོགས་གསུམ་བཤད་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཡང་གོང་བཞིན་འདོད་
 པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་ལུགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་དྲུག་པོ་

ཆང་བར་བརྒྱད་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་
 བ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། གཞུགས་སུ་སྤྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་
 མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་མ་བསགས་པའི་སྤྱིར། བོང་འཕོ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 འོག་མིན་འགོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ནི། བསམ་གཏན་སྤེལ་ན་འོག་མིན་འགོ། དེ་
 འཕར་སྤྱད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། འཆི་འཕོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

སྤྱིར་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་ཡོད་དེ། གཞན་སྤྱིར་ཅེ་མོར་འགོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོག་མིན་འགོ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། གང་དུ་འཕོ་བ་དེ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ནི་བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་དང་། སྤེལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་
 ནས་ནི། འོག་མིན་དང་། སྤྱིར་པའི་ཅེ་མོ་ལ་ཐུག་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་
 བྱུང་བ་ཅིང་། སྤྱི་མ་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱེས་ལ།
 གནས་གཅིང་མ་རྣམས་སུ་མི་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་གཞུགས་མེད་པར་སྤྱེ་བའི་སྤྱིར།
 དེས་ཀྱིས་སྤྱིར་པའི་ཅེ་མོར་སོང་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའོ། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། འབྲས་བུ་ཆེ་མན་ཆད་དུ་སྤྱེས་ཤིང་གནས་གཅིང་སྤངས་ནས་
 གཞུགས་མེད་རིགས་བཞི་རྒྱད་དེ་སྤྱིར་ཅེར་འདའ་བ་ཞིག་ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། འོག་མིན་དུ་འདའ་བར་བཤད་པ་སོགས་ནི། པ་མཐའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིར་ཡིན་
 གྱི། དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་
 སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་རུང་བར་བལྟོ། འོག་མིན་དང་སྤྱིར་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་

ཐུག་པ་ཉིད་ནི། དེ་པན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པ་མཆོག་དུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བའི་བྱིར་མི་འོང་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་གཞུགས་མེད་
འགྲོ་ནས་བཞི། །ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་སྦྱར་སྤངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་མི་སྦྱེ་བར། གཞུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་ནས་འདའ་བ་ཞིག་ལ་
བཤད་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱིར་མི་འོང་བ་གཞན་ནི་གཞུགས་མེད་པར་
ཉེ་བར་འགྲོ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས།
གཞུགས་མེད་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་འདི་ལས་མུ་ངན་
འདའ་། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མུང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་མི་འོང་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིར། འདི་ལས། འདི་དང་འདོད་པར་
ཆེ་ཡོངས་གྲུར་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གིས་བྱུང་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་སྤར་བཞིན་དང་།
བྱི་མ་བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། མདོ་ལས་
གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་དགྲར་བཤད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གསུམ་ལ་ཡང་
ནམ་གསུམ་བྱེ་ནས། །གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགྲར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་གྲུབ་ཅིང་། དབྱེ་གཞི། བར་འདའ་བ་སྦྱེས་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་གསུམ་གྱི་
བྱུང་པར་ཡང་། དེ་དག་གི་ནི་བྱུང་པར་ནམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་
ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་

དང་། སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་གྱི་
 ལས་བསགས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་། འབྲིང་དང་རྩལ་པོར་གྱུར་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་པོ་དང་། ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་སྤྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གོང་འཕོ་ལ་
 མ་སྤྱེ་བར་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འང་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བཞག་ནས། རྒྱན་ཞུགས་
 དང་ཕྱིར་འོང་སོགས་ལ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་ སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལས། འཕགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ། ལས་དམ་པ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དམ་
 མིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མ་ཆང་ཞིང་། འདོད་པར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དེ་མ་ཆང་།
 དག་བཅོམ་པ་ནི་སྤྱེ་བ་མི་ལེན་པས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདོད་པར་ཆེ་
 ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། འདོད་པར་
 ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །དེ་དང་གོང་མར་
 སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་སྟེན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཁམས་གོང་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཁམས་གོང་མའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་སྟོན་པར་མཆུངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སུ་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི། ཁམས་གཞན་
 དུ་མི་སྤྱེ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། རང་འགེལ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་

གྲུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། གོང་དུ་འཕྲོ་
 བ་སྟིང་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 བསམ་གཏན་སྟེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོར་བསམ་གཏན་
 གང་སྟེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་པ་སྟེལ་བར་བྱེད། །ཅས་
 འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་བཞིའི་སེམས་ལ་སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྟེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་
 རྒྱན་ལྡན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག། དེ་ནས་ཟག་བཅས་རྒྱན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་
 མེད་རྒྱན་ལྡན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་སྟེ་ནས། དང་པོར་
 ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་།
 དེ་ནས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། གྲགས་ཞེས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་པས་ཟུར་བ་
 བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྟེན་
 པས་བྱུག། །ཅས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲིབ་བ་གཅིག་གིས། དཀྱུས་གཅིག་ལ། བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ། དེའི་དངོས་
 གཞི་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེལ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ཅམ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀུས་

བ་དེཉིད་བྱུག་པའི་ཚད་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་
 བ་རྒྱམས་ན་རེ། གང་གི་ཆེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མཆུག་
 ཐོགས་སུ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་སྒྲེལ་བ་འབྱུག་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། སྒྲེལ་སྒྲོམ་འདི་མི་འཐད་དེ།
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཁྱོད་འདོད་པ་
 གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལྟར་སྒྲེལ་མི་
 རུས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་
 རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྲ་བའི་བྱིར།
 རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྲེལ་བར་མི་རུས་
 ཏེ། དེའི་བྱིར་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་རྩི་སྲིད་འདོད་པར་སྦྲོམས་པར་འཇུག་པའི་
 སྒྲོ་ནས་རྩོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 རོན་གསལ་ལས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་ནི་འོག་ནས་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲེལ་བར་མི་
 རུས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་
 ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྟེན་གང་གིས་བསྒྲོམས་པའང་ཡོད་དེ།
 རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲེལ་བར་བྱེད་དེ། དག་བཅོམ་པ་འཕམ་བྱིར་མི་འོང་བ་
 ཡང་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁམས་གང་དུ་སྒྲོམ་པའང་ཡོད་

དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིར་གསུམ་དག་ཏུ་སྟེལ་
 བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟེལ་བར་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟེལ་བའི་རྗེས་
 སུ་ནི། གསུམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྟེལ་བར་བྱེད་ལ། སྟེལ་བའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱེ་དང་
 གནས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཛིགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་
 པས་བསྟན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣམས་ནི་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་
 ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་
 འཛིགས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རོ་ཐུང་གི་སྐྱིབ་པ་ཐག་བསྐྱིང་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་།
 དག་བཙུགས་པ་དབང་རྣམས་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་
 རྒྱལ་རྣམས་ནི་གོང་བཞིན་ཉོན་མོངས་པས་འཛིགས་ཏེ་ཐག་བསྐྱིང་བའི་ཕྱིར་ཡང་
 སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷ་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་
 ལྷ་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟེལ་སྒྲོམ་
 དེ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱང་དུ་གསུམ་སྟེལ། འབྲིང་དུ་གསུལ། ཆེན་པོ་དགུ་
 སྟེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྟེལ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་སྟེལ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་
 ལ་ཐག་པ་མེད་པ་དང་། ཐག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་
 གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་འོ། །བཞི་

པ་ལ་ནི་བརྩ་གཉིས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་ནི་བཙེ་ལྷ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
སྟེལ་བཤད་ཟེན་ལྟར་དང་། དྲུག་སྟེལ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ རིམ་པ་བཞིན།
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་གཉིས་དང་།
ཟག་མེད་གཉིས་སྟེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགུ་སྟེལ་ཡང་། ཟག་མེད་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འོས་ཏེ། ཡོད་ལྟ་གྱི་གཞུང་
གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། སྤྱིར་བ་གཅིག་གིས་སེམས་ཟག་མེད་དང་། ཟག་བཅས་
དང་། ཟག་མེད་དང་། ཡང་ཟག་མེད་དང་། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་དང་གསུམ་
ཡོད་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དྲུག་སྟེལ་དང་། དགུ་སྟེལ་སོགས་ལའང་
དེས་རིགས་པ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གསལ་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་
པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུ་འོ། །བཞི་པ་
ལ་ནི་བརྩ་གཉིས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་ནི་བཙེ་ལྷ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྷ་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བས།
གསུམ་སྟེལ་རྒྱས་ན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ།
སྤྱིར་བ་གཅིག་གིས་གསུམ་སྟེལ་རྒྱས་ནས། དྲུག་སོགས་སྟེལ་མི་རྒྱས་པ་མཐའ་
ཡས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་གསལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་སེམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གང་ཟག་དེ་ལ་རྒྱས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེལ་མ་སྟོམ་པའི་དབང་གིས་
 འཕགས་པ་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་ན། ཡང་སྲིད་བྱི་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་
 བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་སྟེལ་མ་སྟོམ་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་
 སྟེལ་མ་ལྷ་བསྟོམས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་ལས་མ་ཉམས་པར་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་
 འཐད་ཅིང་། ཉམས་ན་ཟག་མེད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
 འོ་ན་ཀྱང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་
 བཅས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་དུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། མངོན་
 པ་གོང་མར་ནི། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ལས་ཉམས་པར་མི་བཞེད་པས། བྱོགས་ལྷ་
 མའི་ལན་བྱར་དུ་གདབ་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོག་
 སྟོམས་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་བཀག་པའི་ལུས་ལ་
 བཞེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པའི་བྱིར།

དག་བཅོམ་སྒྲིབ།

བཞི་པ་དག་བཅོམ་གྱི་སྒྲོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། སྤིང་ཅེའི་བར་ཆད་བརྒྱད་ཟད་པ། །དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །དག་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
འབྲས་གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་ཆེ་དེ་མི་
སྟོབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤིང་
ཅེའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་། དག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ། དག་བཅོམ་ལྷགས་
པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤིང་ཅེའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
དག་པ་ཟད་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་ཟད་ཤེས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པ་དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་བཤད་
ནས་སྤིང་ཅེའི་དེ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་འདས་ཀྱིས་སྤིང་ཅེ་
ལས། །ཆགས་འབྲལ་གཞན་ལས་རྣམས་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤིང་ཅེའི་
ཉོན་མོངས་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་སྟོང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་བྲལ་བྱེད་གྱི་
འཛིག་རྟེན་དང་འཛིགས་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན། ས་གང་གིས་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་

མེད་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྲལ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མི་སྟོགས་མེད་
 གྱིས། འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་
 གྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་འོག་མ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་གྱེད་པའི་ཆོ། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་གྱེད་ཉེར་བསྟོགས་
 ཉིད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། །ཉེར་
 བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་
 གྱི་རྒྱད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་གྱེད་དེ་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ཀྱང་། དབང་རྣམ་གྱི་རྒྱད་གྱི་དེ་དངོས་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་རྣམས་
 བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོར་བ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པས། དབང་རྒྱལ་
 གྱིས་འཕོ་དཀའ་ཞིང་། དབང་རྣམ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་
 མར་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་གང་ཡིན་བཏང་
 སྟོམས་སུ་མ་ངེས་པས། དེ་གསུམ་གྱི་ཡིད་གྱེད་བདུན་པ་ལ་ཡང་དངོས་གཞིས་
 རྩབ་པར་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་དེ་དང་མི་
 འབྲསྟེ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མིན་པས་དེའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་
 གྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་རྩབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེར་
 བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་

ཟག་མེད་བརྒྱད་ནི། མི་སྣུགས་མེད་དང་མི་འབྲསྟེ། འཕགས། བརྒྱད་ཀྱིས་རང་
 གོང་ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་ས་དང་། གོང་སའི་ཉོན་མོངས་
 ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱི། འོག་ས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་
 བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
 པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གོ་རིམས་བཞིན། །ཞི་སོགས་རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །གོང་དང་འོག་མའི་
 སྦྱོང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་འོག་མའི་སྦྱོང་ཡུལ་
 ཅན། རྣམ་གྲོལ་གོང་སའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་
 དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་མེད་
 ལས། །འབྲས་བྱ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུའོ། །གྲོལ་
 ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་
 དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་། སྤངས་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བྱར་འཛོག་
 ཅིང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ཡང་། རྒྱས་པར་བྱེན་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་སྤངས་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྒྲོམ་སྤངས་
 སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། །ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་སྦྱོང་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་
 ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

གངས་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བཞིར་འཛིག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བཞིར་ནམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱ་ལྷ་དག་ནི་སྤྱི་
 ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྟོམས་
 དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། རྒྱ་མཚན་ནམ་པ་ལྷའི་སྟོན་ལམ་འབྲས་བུ་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་
 གནས་བཞི་ག་ཞུགས་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་གནས་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་
 དང་། སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲམ་ཐོབ་གཅིག་རྟེན་པ་ལྷ་བྱའི་ཟད་པ་ནམས་སྟོགས་
 གཅིག་དུ་བསྟོམས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་
 ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་
 རྟེ་ལྷའི་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་དགོ་སྤྱོད་གི་
 ཚུལ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
 དྲུག་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པ་སྤངས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་
 པ་གཉིས་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
 འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་
 གྱི་སྤངས་པ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་དགོ་
 སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཚངས་ཚུལ་ཚངས་པ་ཡི། །འཁོར་
 ལོ་ཚངས་པས་བསྐྱོར་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་

དེ། དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཆངས་པའི་ཚུལ་དང་ཆངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དེ་ཉིད་བསྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཁམས་གང་དུ་དག་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་
དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་གསུམ་འཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་འོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་
མེད། མི་སྦྱོ་ལུང་ལས་འདིར་ཚོམ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་ཤིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གསུམ། དང་པོར་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས། ཆགས་བྱལ་
སྤྱོད་སོང་གི་ཕྱིར་མ་འོང་ཡང་འདོད་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་གསར་ཐོབ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག
ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས།
གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྷ་ག་འདོད་པའི་ཁམས་
འདིར་ཚོམ་ཞིང་། གཟུགས་གྱི་ཁམས་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། འདིའི་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བ་མེད་
པ་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྦྱོ་བ་དགོས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དག་
བཅོམ་བྱུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྷ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྦྱེས། །དེ་དག་ནམ་
གོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་
གོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་

ཆོས་ཅན། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་
 པ་ལས་མི་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་
 བའི་ཆོས་ཅན་དང་བྱུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་ལྔ་དད་མོས་པ་དང་། བྱུག་
 པ་མཐོང་ཐོབ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་ལྔ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བྱ་ལས་ཉམས་ནས། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་པ་
 བཞི་རང་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་གྲབ་སྟེ།
 བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་པ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉེར་
 སྐྱོད་ལས། །ཡོངས་ཉམས་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྲ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ། ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེར་སྐྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་གསུམ་གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་པའང་བཤད་པར་བྲ་སྟེ། སྟོན་ལ་ཐ་མ་མི་
 གཡོ་ལ། །བར་མའང་གཞན་ལ་ནམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཐ་མ་དང་། དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བར་མ་དང་།
 གཞན་དག་བཅོམ་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་གསུམ་ག་ཡོད་ཅིང་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་
 མ་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམས་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 དག་བཅོམ་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་

ལ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་
 བྱེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། དག་བཅོམ་པ་འབྲས་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
 ཞེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་རབ་ཀྱིས་ནི་
 གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། སྒྲུམ་ལས་འབྲུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ། གཉིས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་རྒྱུང་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བོང་
 དུ་བཤད་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་བསྟུན་བཞིན་འབྱུང་ཏེ། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་
 སྟེ། །བྱུང་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་སྦྱར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལྟར་བཞི་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀ་སྦྲ་
 ཞིང་། སྦྱར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་སྦྱར་ལམ་བཞི་ལྟ་བུ། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་
 ནི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཞེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་དེ་ལ་
 བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྦྲ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་
 ཡིན། །སྒྲོ་རྒྱལ་མདོན་ཞེས་བྱལ་བ་སྟེ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་མདོན་ཞེས་སྟུར། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། མདོན་ཞེས་བྱལ་ལ་ལམ་དཀའ་བ། མདོན་ཞེས་སྟུར་ལ་ལམ་དཀའ་
 བ། མདོན་ཞེས་བྱལ་ལ་ལམ་སྦྲ་བ། མདོན་ཞེས་སྟུར་ལ་ལམ་ཡང་སྦྲ་བ་སྟེ་བཞི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་
 བྱུང་པར་ཅན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ན་
 དང་པོ་དང་། དབང་རྣོན་གྱིས་དེ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ན་གཉིས་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་གསུམ་པ་དང་། དབང་ཚོན་གྱིས་དེ་ལ་
བརྟེན་ན་བཞི་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

མངོན་རྟོགས་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པ།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་པ་
དང་མཐུན་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་
ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་བྱིར། །སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དེ་སྤྱོད་པ་མཐུན། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་སྡེ་ཚན་
བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། རྩའ་སྤྱུལ་
གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཟན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཟན་པ་ཉེར་གཞག་ ཆོར་བ་
ཟན་པ་ཉེར་གཞག་ སེམས་ཟན་པ་ཉེར་གཞག་ ཆོས་ཟན་པ་ཉེར་གཞག་སྟེ་བཞི་
ཡོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ནི། ལུས་ཆོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་
སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི། ཟན་པ་དང་ཤེས་རབ་

གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་བསྐྱོམ་ཚུལ་
 ལ་ཡང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་མི་གཙང་བ། ཆོར་
 བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ། སེམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནམས་སྤང་བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནམས་སྤང་བྱར་ཁོང་
 དུ་ཚུད་ནས། སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 སྤྱོད་ཞིང་བདག་མེད། ལྷ་དཔྱད་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་དགེ་བའི་སྐྱམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ།
 འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
 བྱས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཀྱན་འབྱུང་
 བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ། མེད་
 པ་འཇེན་བྱས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བླ་པ་ཉེར་
 གཞག་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་སེམས་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་མཐོང་ནས། བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བྱས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་བླ་
 པ་ཉེར་གཞག་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དོར་
 བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སྤང་བྱར་རྟོགས་ནས་ལམ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི།

གཉིས་པ་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྤྱོད་བའི་ཡང་
 དག་སྤྱོད་པ། མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་པ། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྦྱེལ་བའི་
 ཡང་དག་སྤྱོད་པ། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་དང་།
 རོ་བོ་ནི། སྤང་གཉེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱང་དོར་བྱེད་པར་སྤྱོད་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཁྱུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
 ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྤྱོད་། མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད། དགེ་
 བ་སྦྱེས་པ་སྦྱེལ། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད། འབད། བཙུན་འགྲུས་
 རྩོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་ ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
 སྤྱོད་བའི་ཕྱིར།

རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱ་པ་བཞི།

གསུམ་པ་རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱ་
 པ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱ་པ། སེམས་པའི་རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱ་པ། དཔྱོད་
 པའི་རྩལ་སྤྱུལ་གྱི་རྒྱ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་གྲུས་སྤྱོད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་
 ལ་བཏེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛོམ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ལ་བཏེན་
 ནས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛོམ་དང་། སྤྱོད་ཉིང་རེ་འཛོམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཏེན་ནས་

ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྲེད་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཞི་རིམ་བཞིན། རྩལ་ལྷ་གྱི་ཀླང་པ་བཞི་
རེ་རེ་ནས་གྱིང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དབྱུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་
ལྷའི་གཉེན་པོར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ། འདིར་ཡང་
མི་མཚུངས་པ་མེད་དོ།

ནམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ།

བཞི་པ་ནམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྷ་དང་ལྷ་པ་སྟོབས་ལྷ་ཡོད་དེ། དད་པའི་
དབང་པོ། བཙོན་འགྱུས་གྱི་དབང་པོ། བྱ་པའི་དབང་པོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་
པོ། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པ་དང་། དད་པའི་སྟོབས། བཙོན་འགྱུས་གྱི་
སྟོབས། བྱ་པའི་སྟོབས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ཏེ་ལྷ་
ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ངོ་པོ་ནི། སྦྱར་ལམ་བྱོད་ཅེ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་གྱི་དད་སོགས་
ལྷ་ནམ་བྱང་གི་དབང་པོ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་
ནམ་བྱང་གི་སྟོབས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་འདི་བྲུབ་སྟེ། བྱོད་ཅེ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་
སུ་དེ་ལྷ་ལ་མ་དད་པ་སོགས་གྱིས་བརྟེན་བར་བྱས། བཟོད་མཆོག་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་
སུ་བརྟེན་བར་མི་བྱས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་བྱིར་
དབང་པོ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སྟོབས་སུ་བཞག་ཅེ་ན། རྩལ་བྱ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་
གིས་བརྟེན་བ་དང་བརྟེན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་

ཕྱོག་ཆས་ཕྱེན་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་རྣམས་བྱང་གི་དབང་པོ་སྟོབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།

བྱུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཡན་ལག་ ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བཙུན་
འབྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་ ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདུན་
ཡོད་པ་དང་། ངོ་མོ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་བླ་པ་ནས། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བར་
རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྱུག་ཀྱི་
སྤང་བྱ་དང་། འགོག་ལམ་སྤང་བྱར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།

བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ།
ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག་ ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་
དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ། ཡང་དག་པའི་བླ་པ། ཡང་དག་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། ངོ་མོ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞན་ཏུ་རྟོགས་

པའི་ལྟ་བ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་ནམ་
 པར་འབྱེད་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་
 རྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། དག་གི་ལས་ནམ་
 པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ནམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། ལུས་དག་གཉིས་ཀའི་ལས་ནམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མཐོང་
 སྤངས་སྤྲོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་
 པར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་། དན་པས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 འཛོག་པ་དང་བརྒྱད་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱང་སྤྱོད་པ་ལོ་བཟུང་བསྟན་པ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་དེ་དག་མིང་གི་སྒྲིན་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཡིན་
 །ཀྱང་། རྗེས་སུ་ནམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་སྒྲིན་ནས་རྗེས་སུ་བཅུ། འདྲ་དང་
 བཙུན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགལ། རྟོག་དང་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུར་འདུ་བའི་བྱིར་ཏེ། དབང་
 སྤྲོད་སྟོབས་ནམས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོགས་སྤྲོད་ཞིང་། དན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་
 རབ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་བྲ། རྩུ་འཕྲུལ་རྟེན་པ་ཏིང་འཛིན་
 ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་
 སྤྲོད་པ་བཞི་བཙུན་འགྲུས་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞི་ཏིང་འཛིན་དུ་འདུ་

བ་དང་། སྡེ་ཆོན་གྱི་མ་ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
 དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་། བཙུན་འབྲུག་ཡང་དག་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་གཉིས་བཙུན་འབྲུག་དང་། བྱ་བ་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དད་བ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་གྱི་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་བ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་སོགས་དེ་དག་གྲང་གཙོ་ཆེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་གྱི། དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི། །སྤྱོད་བྱང་ཡོན་
 ཏན་ཀུན་གྲང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། བྱ་བ་ཉེར་གཞག་དང་། ཆོག་གས་པ་
 གཅིག་པའི་སྤྱོད་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་
 བཅས་ཀུན་གྲང་བྱ་བ་ཉེར་གཞག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་སྤྱོད་པ་སོ་བདུན་ལམ་དང་ས་གང་ན་ཡོད་པ།

འོ་ན། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ན་བྱང་སྤྱོད་པ་སོ་བདུན་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྡེ་ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་
 བ་དག་དང་། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམས་དང་ནི། །སྒྲོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་
 བྱེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡེ་ཆོན་བདུན་རིམ་པ་བཞིན། ཆོག་གས་ལས། སྤྱོད་ལམ་
 བཞི། སྒྲོམ་ལས། མཐོང་ལམ་སྟེ་བདུན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 གང་ཡིན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག་ ཟག་པ་མེད་

གཞན་རྣམས་གཉིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡེ་ཚན་གྱི་མ་གཉིས་ཟག་མེད་དང་།
དང་པོ་ལྷ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་བྱིར།

འོ་ན། དེ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་གང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་
དུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་སྣྟགས་མེད་ན་དགའ་མ་
གཏོགས། །གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
པ། །བསམ་གཏན་བར་ན་འང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ན་འང་དེ་དང་རྩལ་
ཡན་ལག་བྱང་རྩལ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་ཅེ་
ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། ཉེར་
བསྟོགས་མི་སྣྟགས་མེད་ན་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་
པ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་
ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་གཉིས་པ་དང་། དང་པོའི་
དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ན། དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་
དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས། ཡང་དག་
པའི་ངག་ལས་གྱི་མཐའ། འཆོ་བ་སྟེ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་ འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན། མདོ་ལས། ཤེས་ནས་
དད་པ་ཐོབ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བདེན་
གསུམ་མཐོང་ན་རྩལ་བྲིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་། ལམ་མདོན་

ཉོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། །འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་
 །ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་། །ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་
 དུ་ཉོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེའི་དགེ་འདུན་སྟོབ་པ་དང་། །མི་སྟོབ་པ་དག་ལ་
 །ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྤྱུས་འདི་ཡིན་ན་སྤྲ་མ་གཉིས་
 །ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །གང་ལ་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་
 །ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 །ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན།
 །མི་སྟོབ་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཤད་ནས། །སྟོབ་པ་ལ་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 །བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཅིངས་ཕྱིར་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་དུ། །རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད།
 །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་ཤིང་། །མི་
 །སྟོབ་པ་རྣམས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ།

།འོ་ན་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དེ་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། །བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །སྤྱི་
 །འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། །འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་ལས།
 །མངོན་པ་གོང་མ་རྣམས་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་གྱི། །འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །མི་སྟོབ་
 །སེམས་ནི་སྤྱི་འགྱུར་བ། །སྤྱིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །འགག་པར་འགྱུར་

བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྟོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲིབ་པ།

རྣམ་དཀར་ལམ་བཟང་ཤེལ་གྱི་ཐེམ་སྒྲིབ་ལས།།

ཞི་བའི་ཁང་བཟང་དམ་པར་གཤེགས་པ་དང་།།

གཤེགས་འགྱུར་ཞུགས་གནས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ནི།།

མངོན་རྟོགས་རིན་ཆེན་བརྒྱན་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད།།

པར་བྱིན་མངོན་པའི་ཁྲིར་བཞུགས་ཞེས།།

གྲགས་པ་འདི་ལྟའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི།།

མོར་བུའི་ཁྲི་ལ་དགོངས་པ་སྟེ།།

ཆོག་སྤང་བཅོས་པའི་བརྟག་བུར་མིན།།

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་
གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བྱུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བདུན་པ་བཞུགས་སོ།།

བཅོད་ཤེས་ལྟ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་གནས་བྱུག་པར་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་སོགས་བཤད་པའི་འཕྲོ་
ལས་འདིར་ཤེས་པ་བརྩ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་།
ལྡན་པ་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་པ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འོ་ན། བཅོད་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞེས་
པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་ན།
དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་བྱ་ཡོད་དེ། ཇི་མེད་བཅོད་རྣམས་
ཤེས་པ་མིན། །ཟད་དང་མི་སྦྱེའི་སྟོང་ལྟ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་འབགས་སྟོང་གཉིས་
ཀ །གཞན་ཤེས་བྱུག་ནི་ལྟ་བའང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་བཅོད་
པ་བརྒྱད་ནི་ངས་ཤེས་མིན་ཞིང་། བཅོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་ལྟ་བུ་མིན། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་ལས་
གཞན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་

ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་
ལྟ་བུ་འང་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཤེས་པའི་དབྱེ་བ།

སྤྱིར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྩ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སྤྱུ་ཤེས་པ་
དང་། གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་
དང་། གུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་
པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྤྱི་བ་ཤེས་པ་སྟེ་བརྩར། རང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་པའི་བྱིར།

ཤེས་པ་བརྩ་པོ་དེ་རི་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་བ།

བརྩ་པོ་དེ་རི་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་བ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །དང་
པོ་གུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་སྤྱུ་ཤེས་པ་
ཁོ་ན་ཡིན། །གུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ནི། །འདོད་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་རྗེས་ཤེས་པའི། །སྤྱོད་ཡུལ་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སྤྱུ་འདུ་བ་དང་།
དང་པོ་རང་ཡུལ་གུན་རྫོབ་པ་ལ་དམིགས་པས་གུན་རྫོབ་ཤེས་པར་འཇོག་པ་དང་།
གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སྤྱུ་འདུ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟ་
བྱ་དང་པོའི་ཡུལ་དང་། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་
རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་
རིམ་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་ཤེས་པ་བདེན་ནམས་ལ། ཡོངས་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའོ། ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། མི་སྤྱེ་བ་
ཡི་སྒོ་འདོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞི་ལས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །སྤངས་སོ། །མདོན་དུ་བྱས་སོ། །བསྐྱོམ་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་
ཤེས་པ་སྒྲ་མ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱར་
མེད། ཅེས་སོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བརྒྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།

འོན་ཤེས་པ་བརྒྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། སྦྱོར་དང་བྱ་
བ་བྱས་ཉིད་དང་། རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡུལ་གྱི་
རང་བཞིན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཤེས་པ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞག་ འདོད་
པ་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་བཞག་ རྣམ་པ་ལས་
སྤྱག་ཀྱན་ཤེས་པ་གཉིས་བཞག་ རྣམ་པ་དང་སྦྱོད་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་འགོག་ལམ་

ཤེས་པ་གཉིས་བཞག་ སྒྲོར་བ་བྱས་པ་ལས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་བཞག་ བྱ་བ་
 བྱས་པ་ལས་ཟད་བ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་བ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བཞག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་བདུན་གྱིས་ཤེས་པ་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་འདོད་པ་དང་།
 ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱང་གཞན་མ་
 ངེས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲོམ་ལམ་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་
 དང་། ལམ་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འདོད་ཁམས་
 ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་རྗེས་ཤེས་མི་སྐྱེ།
 ཆོས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ངེས་འདོད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར།

ཤེས་པའི་རྣམ་པ།

འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་སྤྱི་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སྤྱེལ་ཤེས། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཀྱན་རྫོབ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གཞན་དུའང་རང་རང་གི། །བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་ཡེ་
 ཤེས་ཅི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ཅི་མ་དང་བཅས་ནི། །ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམས། །རྗེས་རེ་རེ་ཞིག་སྒྲིད་ཡུལ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན། །སྟོང་

དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 རྫོབ་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུའང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་
 རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་
 བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་དག་
 གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་པོའི་རྗེས་རེ་རེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི། གཅིག་ཆར་མི་
 འཛིན་པ་དང་། ལྷག་མ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བཞིའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཤེས་པ་
 གཉིས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་
 གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་བདག་མེད་
 སྟོམ་པའི་སྟོའི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་མེད་ལ་མི་
 རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དམ་
 མེད་ཅེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །གཞན་ཡོད་ཅེས་
 པ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་མེད་པར་འདོད།
 ཉི་འོག་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་
 འདོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྗེས་རིམ་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བརྒྱུ་བྱ་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་གང་སྟུང་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་
 བཅས་པའི། །དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད། །ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞུང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་
 རབ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དམིགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པའི་གཞུང་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་
 ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བཀག་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་
 གི་དམིགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 འཆད། དེ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། གཞུང་རྣམ་དང་རྣམ་ཤར་
 ཁས་ལེན་པ་མིན་ལོ། །ཤེས་པ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཀྱང་
 ཡོད་དེ། དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་རྣམས་དགོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་ག་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་མ་དགུ་ལ་དགོ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བརྒྱུ་པོ་ས་དང་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ།

ཤེས་པ་བརྒྱུ་པོ་ས་གང་ན་གནས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ན། །བྱུག་ན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བར་དགུ། །རྗེས་ཤེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་བྱུག་
 གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་
 ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་སས་བསྟུས་པ་ཡོད། ཆོས་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་

གི་སས་བསྐྱས་པ་ཡོད། རྗེས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ས་དགའི་སས་བསྐྱས་པ་ཡོད།
 བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དྲུག་ཀྱང་རྗེས་ཤེས་དེ་
 བཞིན་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་གའི་སས་བསྐྱས་པ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཤེས་པ་བརྩེ་ལྡན་ཁམས་གང་གི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ནི་
 འདོད་དང་གཟུགས་རྟོན་ཅན། ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟོན་ཅན། ཁམས་གསུམ་
 པ་ཡི་རྟོན་ཅན་གཞན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ལ་འདོད་
 གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟོན་ཅན་ཡོད། ཆོས་ཤེས་ལ་འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གཅིག་སྤྱི་
 ལས་མེད། ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟོན་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཤེས་པ་བརྩེ་ལྡན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་བརྩེ་ལྡན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་
 དང་ལོ་ལ། ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་ཆད་
 བྱི། བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྡན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་མ་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱི་དང་ལྡན། དེ་དང་བྲལ་བའི་
 སོ་སྐྱེ་ནི། དེ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་ལྡན། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་
 དང་ལོ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་ཅན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤྱི་དང་
 ལྡན། ཟག་མེད་སྐྱད་གཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་
 པ། ཆོས་ཤེས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན། དེ་ཡན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་

བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་དང་། བརྩ་པ་དང་། བརྩ་བཞི་པ་སྟེ་བཞི་ལ་ནི་ཤེས་པ་རེ་རེ་
འཕེལ་བ་དང་ལྷན་བས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེལ་རྗེས་ཤེས་
ལ་གནས་པ་དེ་འཕེལ་བས་བཞི། ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་འཕེལ་
བས་ལྔ། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་འཕེལ་བས་དྲུག ལམ་ཆོས་ཤེས་
ལ་གནས་པ་དེ་འཕེལ་བས་བདུན་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བརྩོ་མོ་དེ་དག་གི་འཛོལ་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འཛོལ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་
པ་དང་། །ཤེས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་འཛོལ། ཅས་འབྱུང་བ་
ལས། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དེ་དང་
འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་འཛོལ་གྱི། དེ་དག་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཐོང་ལམ་ལ་ན་གཉིས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བརྩོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།

སྟོབས་བརྩ།

བཞི་པ་ཤེས་པ་བརྩོའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་
བཤད་པ་དང་། སྤྱན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་

བོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཚེས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཙུ་བ་བརྒྱད་
 རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོབས་བརྟུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། དན་པ་ཉི་བར་བཞག་
 པ་གསུམ། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཙུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་མཐའ་གོང་
 མར་སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་དང་། རྟོག་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་དང་། འཕྲིན་ལས་
 མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུ་བ་བརྒྱད་དུ་བཞུགས་པེ་
 ལུགས་གཞན་ནོ། །སྟོབས་བརྟུ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟུས་པ་ཡོད་དེ། གནས་དང་
 གནས་མིན་ཤེས་པ་བརྟུ། །ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་སོགས། །དབང་
 བོ་མོས་དང་ཁམས་ལ་ནི། །དགྲའོ་ལམ་དག་ལ་བརྟུའམ། །གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་ཡིན། །ཟད་པ་དྲུག་གམ་བརྟུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གནས་དང་
 གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་ཤེས་པ་བརྟུ་གས་བསྟུས། ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྟོན་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་བསྟུས། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། དབང་བོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་
 དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་འགོག་
 ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུས་བསྟུས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་
 པའི་སྟོབས་ལ། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགོག་ཤེས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུས་བསྟུས། ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་མཐུན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་པ་བརྟུ་གས་བསྟུས། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་
 འཕོ་དང་སྟེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས། ཟག་

ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཤེས།
 རྗེས་ཤེས། འགོག་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་
 དུག་གིས་བསྟུས། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱབ་པ་ལ་བྱས་ན། ཤེས་པ་
 བཅུ་གས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོབས་བཅུ་ས་གང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་
 བློ། །ས་རྒྱལ་ས་ཀུན་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་སུ་སྟོས་པ་གཉིས་པོ་བསམ་
 གཏན་བཞི་ན་ཡོད། ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེ་བའི་བར་གྱི་ས་ཀུན་
 ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅི་ཡི་ཕྱིར། འདིའི་
 སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པས་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱེའི་སྟོབས་རིམ་བྱ་
 ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ལ་སྲིད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས། །གཞན་དག་ཆོགས་ན་
 སྤང་ཆེན་སོགས། །བདུན་ཅུས་སྐྱགས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་
 མཆེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲིད་མེད་གྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས། རང་གི་
 རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་མེད་གྱི་བྱའི་སྟོབས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། སྤང་ཆེན་བདུན་ཅུའི་སྟོབས་དང་མཉམ་པར་བཤད་ལ་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཞིང་གཞན་དག་ཆོགས་རེ་རེ་ནའང་སྲིད་མེད་གྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས་འཆད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྤང་པོ་ཆེ་པལ་བ་དང་། སྟོས་གྱི་དང་། ཆད་
 པོ་ཆེ་དང་། རབ་གཞོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྲིད་

མེད་ཀྱི་བྱ་སྟེ་བདུན། སྤྲ་མ་བཅུ་བཅུ་བྱི་མ་རེ་རེས་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ལ་དེར་འཇོག་
བའི་བྱིར།

མི་འཇིགས་པ་བཞི།

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟུས་པ་ཡོད་དེ། མི་
འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་དང་། །བཅུ་པ་གཉིས་
པ་བདུན་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྟོབས་དང་པོ།
གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཐུན་པ་དང་། བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པ་དང་།
གཉིས་པ་ལས་དང་རྣམ་སྟོན་མཐུན་པ་དང་། བདུན་པ་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་
མཐུན་པ་དང་བཞི་རིམ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

བླ་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ།

བླ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བླ་དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་
གསུམ་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱས་པར་ཆོས་ཉན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྤངས་
པའི་བླ་པ། མ་བྱས་པར་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་སྤངས་པའི་བླ་པ། བྱས་མ་
བྱས་འདྲེས་མ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུར་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པའི་བླ་པ་
གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་
 གློ། །ཆོགས་དང་རྣམ་པ་སྒྲིད་ཡུལ་དང་། །མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྩ་མཚན་ལྡན་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་ཆེ་བ་
 དང་། ཐུག་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་རྟོགས་པས་རྣམ་པ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་པས་སྒྲིད་ཡུལ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་
 འདུག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེས་རྣོ་ཞིང་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། རོ་བོའི་བྱུང་
 བར། དམིགས་པའི་བྱུང་བར། རྣམ་པའི་བྱུང་བར། སའམ་རྟེན་གྱི་བྱུང་བར། རྩུང་
 གྱི་བྱུང་བར། རོབ་པའི་བྱུང་བར། རུས་པའི་བྱུང་བར། བྱེད་ལས་གྱི་བྱུང་བར་ཏེ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཏི་ཐུག་མེད་པ་དང་།
 སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤྲ་མས་ཁམས་
 གསུམ་གའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། ཕྱི་མས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤྲ་མ་སྤུག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཕྱི་མ་སྤུག་བསྐྱེད་གྱི་སྤུག་བསྐྱེད་གཅིག་སུ་དང་བྲལ་བར་འདོད་

བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་མ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན། ཕྱི་མ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་མ་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད། ཕྱི་མ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡེ་མ་སྤིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་དགོས། ཕྱི་མ་
 འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་སྟེ།
 སྡེ་མས་དོན་ཡོངས་སུ་སྟོབ། ཕྱི་མས་དོན་ཡོངས་སུ་མི་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
 གྲུབ་སྟེ། སྡེ་མ་འདྲ་བར་འཇུག་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པས་བྲལ་བམ། ཞེ་ན་
 མ་བྲལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགོ་བའི་དོན་སྟོད་
 བས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་མཉམ། འབྲས་བུ་
 ཆོས་སྐུ་བརྟེས་པར་མཉམ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་
 མཉམ་ཡང་། སྐུ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་། སྐུའི་བོང་ཆོད་གསུམ་གཤུལ་བྱའི་དབང་
 གིས་མཉམ་པར་མ་ངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་གཞན་སྟོབ་དང་
 ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་གནས་
 ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་མངོན་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཉན་རང་དང་
 ཐུན་མོང་བ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། །སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །སོ་སོ་
 ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི། །ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས། །སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བ་མངོན་
 ཤེས་དང་པོ་ལྟ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད། །ཆད་མེད་བཞི། །ཟད་པ་དང་
 ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་
 གཡོའི་ཆོས། །མིས་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་འདོད་གཏོགས་པ། །མ་སྐྱེ་བཞིར་བཅས་
 སྟོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ངོ་བོ་ས་རྒྱུད་རྟེན་དམིགས་པ་སྟེ་བྱད་
 ཆོས་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། །རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་པ་དང་། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་
 ཁོ་ནས་བསྐྱས་པ་དང་། །རྟེན་མིས་སྐྱེད་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འབྱུང་གཞི་དང་
 བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན།

སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྟོན་གནས་
ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
བྱད་ཆོས་དང་སོ་བཞི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་བཞིན་དང་། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་ངེས་
ཆིག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་གསུམ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་མིང་
དང་། དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །བཞི་པ་རིག་པ་ཐག་ཐོགས་མེད་།
མདོན་བརྗོད་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་དོན་ངེས་
ཆིག་ སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་
མིང་དང་། དོན་དང་། ངག་དང་། རིག་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱད་རྟེན་ངོ་སོ་གསུམ་སྡུ་མ་གཉིས་བཞིན་ལ། ས་ཁམས་
གསུམ་ས་དགུས་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སོགས་སེམས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་པའང་ཡོད་དེ། ཟུག་སོ་དེ་དག་རབ་
མཐའ་བས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐུག་བསམ་གཏན་མཐའ། །དེ་བཞིན་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་

བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྦྱར་ལས་
སྦྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རབ་མཐའ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་།
དེ་ཡང་འཕེལ་བ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་སྦྱར་
བྱུང་གིས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཕེལ་བ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།
འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅིའི་བར་དུ་ལུགས་མཐུན་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་བར་དུ་
ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འོང་བ་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་སོང་བ་
ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མངོན་པ་གོང་མའི་རྣམ་བཤད་དུའང་འདི་
དང་ཆ་འདྲ་བ་གཅིག་བཤད་དེ། སལ་ཆེར་ལ་ཡིད་འཕྲིག་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

མངོན་ཤེས་བྱུག

མངོན་ཤེས་བྱུག་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་རྣ་བ་ཡིད་དང་ནི། །སྡོན་
ཆེ་འཆི་འཕོ་སྦྱེ་བ་དང་། །ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན། །མངོན་ཤེས་རྣམ་བྱུག་
ཅེས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་བྱུག་གསུངས་ཤིང་། རོ་བོ་ཡང་།
རྣམ་གྲོལ་སྟོ། བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤེས་
རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ཡང་གསུམ་པ་དང་བྱུག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་
སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ལྟ་ཡོད་

བ་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི། ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བྱུག་
 གམ་བཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་ཀྱི་ཆོས་བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཐོབ་
 བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །གསུམ་པ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། །དང་པོ་
 རྩུ་འབྲུལ་ན་བ་མིག་ མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་
 རྣམས་དགེ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སའི་བྱང་པར། ཡུལ་ཀྱི་བྱང་པར་། ཐོབ་པའི་
 བྱང་པར། བྲན་ཉེར་བྱང་པར། དགེ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད་པ་དང་། རང་དང་འོག་སའི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་ལ་འདྲིས་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆེ་ཐོབ་པ་
 དང་། མ་འདྲིས་པ་ནི་སྦྱར་བས་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་
 ནི། བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་འཛོག་པ་དང་། རྩུ་འབྲུལ་ཀྱི་མངོན་ཤེས་
 སོགས་གསུམ་ནི། ལུས་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་འཛོག་པ་དང་། མིག་དང་ན་བའི་
 མངོན་ཤེས་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དགེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 མངོན་ཤེས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིག་པ་གསུམ་དང་
 ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྟོན་མཐའ་
 སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་བསྟོན་ཕྱིར་རོ། །མི་སྟོབ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དེའི། །རྒྱུད་ལ་
 སྦྱེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། །སྟོབ་ལ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་རིག་
 མ་བཤད་། ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། མི་སྟོབ་པའི་མངོན་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཀྱི་རིམ་

བ་བཞིན་སྟོན་མཐའ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་དང་། ད་ལྟར་བ་རིག་པའི་སྟོན་ས་དུས་
 གསུམ་ལ་སྒྲོངས་པ་སྟོག་པར་བྱེད། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་མི་སྟོབ་པ་དངོས་
 ཡིན་པས། མི་སྟོབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་
 ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་སྟོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅུང་དང་། སྟོབ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་
 ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་མངོན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་
 མནན་པས་རིག་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ།
 དང་པོ་གསུམ་པ་དུག་པ་ནི། །ཆོ་འཕྲུལ་ནུམས་ཡིན་བསྟན་པ་མཆོག་ མི་འཕྲུལ་
 ཕྱིར་དང་པན་པ་དང་། །ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྦྱར་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས།
 མངོན་ཤེས་དང་པོ་ནི་རྟུ་རྟུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གསུང་ཀྱན་ཏུ་
 བརྗོད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། དུག་པ་ནི་ཐུགས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ལ།
 དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་མ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཟག་པ་ཟད་པས་
 མ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། པན་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར།
 གོང་དུ་རྟུ་རྟུ་འཕྲུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་ཏེ། རྟུ་འཕྲུལ་ཉིང་
 འཛིན་དེ་ལས་ནི། །སྤྲལ་དང་འགོ་བ་སྟོན་པ་ལ་། ཡིད་མཚོགས་འགོ་བ་གཞན་
 དག་ལ། །ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་བྱུང་ཡང་། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲལ་པ་
 ནི། །ཕྱི་ཡི་སྟེ་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །གཟུགས་གཏོགས་གཉིས། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། རྟུ་འཕྲུལ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ལ་སྤྲལ་པ་དང་འགོ་
 བ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་བྱ་ལྟར་ལུས་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་འགོ་བ་ཐག་རིང་

པོར་ཡང་བྱང་དྲར་མོས་པས་འགྲོ་བ། ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པའི་འགྲོ་བ་དང་གསུམ་
 ཡོད། དེ་གསུམ་གང་ལ་མངའ་བ་ཡང་། ལྷོན་པ་ལ་གསུམ་ཀ་དང་། ཉན་རང་ལ་
 དང་པོ་གཉིས་མངའ། སྤྱལ་བ་ལ་ཡང་། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་
 པའི་སྤྱལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། གཟུགས་བྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་བཞི་སྤྱལ་བ་
 ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ཁོ་ན་སྤྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱལ་སེམས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱལ་སེམས་དག་གིས། དེ་དག་ཀྱང་
 བེ་བཅུ་བཞིའོ། །བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྷའི་བར། །རིམ་བཞིན་གོང་མ་
 ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྦྱིར་སྤྱལ་སེམས་ཞེས་པ་མངོན་ཤེས་ཁོ་
 བ་མིན་གྱི། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ཡོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་ཤིག་ལ་བརྗོད་ཅིང་།
 དེ་ལ་ཡང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བྱུང་འདོད་པ་དང་
 རང་སའི་སྤྱལ་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། བཞི་པའི་འབྲས་བྱུང་འདོད་པ་ནས་རང་
 སའི་སྤྱལ་སེམས་ལྷའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་སའི་འབྲས་བྱུང་གྱུར་
 པའི་སྤྱལ་སེམས་གོང་ས་ལས་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གསང་སྟགས་སྟན་དག་དང་། །ལས་ལས་
 སྐྱེས་དང་ནམ་པ་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམ་བྱུང་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་གསང་སྟགས་ལས་འབྱུང་བའི་རྩ་འབྲུལ། སྟན་གྱི་
 སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩ་འབྲུལ། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཉེ་ལྷ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ལྷའི་མིག་དང་། རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷ་ཡི་མིག་དང་

ན་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དང་བར། །རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་མ་
 ཆང་མེད། །ཐག་རིང་སྤ་སོགས་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་ན་
 གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་ལ་
 བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་སྒྲུབ་ཐག་རིང་བ་དང་། སྤ་བ་དག་
 གྱང་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་རིག་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་བསེ་རུ་སྟོན་ནམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་
 གངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྩ་འབྲུལ་ཁོ་ན་
 ལས་སྐྱེས་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་དམ་སྟུམ་ན། མིན་ཏེ་གཞན་
 ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་ཤེས་གཞན་བཞི་ལང་སྐྱེས་ཐོབ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་བྱུང་གི་མངོན་ཤེས་དང་ནི་མི་འབྲསྟེ། དེས་ནི་སྤྱིད་པ་བར་མ་
 མི་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཤེས་ཏེ་ནི་ནམ་གསུམ་གང་། །རྟོགས་དང་རིགས་སྤྲགས་
 ཀྱིས་བྱས་པའང་། །དཔྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེས་
 ཐོབ་ཀྱི་མིག་གིས་བར་སྤྱིད་མི་མཐོང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ནི། བསམ་པའི་
 དབང་གིས་དགོ་མི་དགོ་ཡུང་མ་བསྟན་གསུམ་གར་འགྱུར། རྟོག་གོ་དང་། རིག་
 སྤྲགས་ཀྱི་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་གྱང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དཔྱལ་བ་པའི་
 སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་། སྟོན་གནས་ཤེས་གཉིས་ནི། དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་
 ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས།
 དེ་ལ་རྩ་འབྲུལ་སོགས་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུས་པ།

ཤེས་པ་བརྩུར་སྤྱན་དང་ཐོབ་པ་དང་།།

སྤྱན་མོང་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས།།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་འདི།།

ཡེ་ཤེས་གནས་ཀྱི་བད་ཚལ་རྒྱ་བར་ཤོག །

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་

གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མངོད་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བརྒྱད་པ་བཞུགས་སོ།།

སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ།

བསམ་གཏན་བཤད་པ།

༡༡། །གནས་བརྒྱད་པར་ཤེས་པ་བཅུ་ལྔ་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་བཤད་ནས། ད་
ནི་གནས་བརྒྱད་པར་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་དངོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྟོགས་
དང་། བྱད་པར་ཅན་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་བཤད་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་
བཞི། །དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །སྟོམས་འཇུག་དག་བ་ཅེ་གཅིག་པ། །རྗེས་
འབྲང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལ། །དཔྱོད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྡན། །ཡན་ལག་སྟེ་
སྟེ་སྤངས་པ་ཡི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་
བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་

གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རོ་པོ་དག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་
འབྲང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་དང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། དཔྱད་པ་དང་། དགའ་
བདེ་དང་ལྡན་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་སྒྲ་མ་དཔྱད་པ་སྤངས་
ཤིང་། དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ། དཔྱད་པ་དང་། དགའ་བ་ཡང་
སྤངས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་པའི་ཅེ་གཅིག་
པ་ཞེས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཟུགས་མེད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་སྤང་པོ་
བཞི། འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྦྱེས། ཉིར་བསྟོགས་གསུམ་དང་བཅས་པར་
ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ཅེས་བྲ། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་
དོ། གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཐའ་
ཡས། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྲ་དེ་ལྟར། སྦྱོར་བྱིར་དམན་བྱིར་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་
ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ལ་བཤད་པ་
བཞིན་ཏུ་གཟུགས་མེད་ལའང་། གཟུགས་མེད་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། དེར་སྦྱེ་
བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། སྟོམས་འདུག་དག་བ་ཅེ་གཅིག་པ། ཞེས་སྦྱར་བར་བྲ་
ཞིང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས། སྤྱིད་ཅེ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་།

བྲལ་བའི་བར་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་
 པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས། དེའི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པ་མིན་པ་དང་། གཟུགས་
 མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ནི། རང་རྒྱ་སེམས་ལས་
 སྐྱེས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་ནི་གོ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ།

སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་
 རྒྱས། །རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་
 དང་། བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། རྫོ་མུང་ལྗན་དང་དག་པ་དང་། །ཟག་མེད་བརྒྱད་པ་
 རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཅི་རིགས་པར་གསུམ་མམ་གཉིས་སུ་འདུ་
 བའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་བདུན་ལ་ནི། རྫོ་མུང་ལྗན་དང་། དག་པ་དང་། ཟག་པ་
 མེད་པ་གསུམ་ཡོད། བརྒྱད་པ་སྟོང་ཅེ་ལ་ནི་ཟག་མེད་མེད་པས། སྐྱ་མ་གཉིས་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་མེད་དེ། དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་
 འདས་ལམ་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་
 ལ། རང་རྒྱ་དཔ་ཡན་ཆད་ནི་དེའི་སེམས་ཟག་མེད་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །རྫོ་མུང་
 ལྗན་ནམ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གྲང་ཡོད་དེ། རྫོ་མུང་མཚུངས་ལྗན་
 སྟོང་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་མུང་བྱ། །ཞེས་

འབྱུང་བ་ལས། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་རྣམས་ཡིན། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི།
 བྱང་མ་བསྟན་གྱི་སྲིད་པ། ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས།
 བདེ་བ་ལ་རོ་སྤང་བའི་སྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་མཐར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 བའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་
 སེམས་ཁེངས་པས་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་
 བམ་མིན་སྟམ་དུ་མྱོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་
 ཅན་འདི་དག་སྟོམས་འཇུག་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཅང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་
 བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་ཅེ་གཅིག་པར་བཤད་ཅིང་། འདི་བྱང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

འོ་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དེ། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱེད་

དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་ནམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་
 ལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣང་རབ་རྩ་དང་བ། དགའ་བདེ། སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། གསུམ་པ་ལ་
 ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། །བླ་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། བཏང་སྟོམས་དང་། བླ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། མཐའ་ན་བཞི་བླ་
 བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་ཉིང་འཛིན་ནམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 བླ་པ་ཡང་དག བཏང་སྟོམས་ཡང་དག ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས། ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིང་གི་སྒོ་ནས་བཙུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་
 རྩམ་རིགས་བཅུ་གཅིག་དུ་བསྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་སུ་བཅུ་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྷ། གཉིས་པའི་ནང་རབ་རྩ་དང་བ། གསུམ་པའི་ཡན་
 ལག་དང་པོ་བཞི། བཞི་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་ཡོད་དེ། དང་
 པོ་ནི། ཤིན་རྩ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགའ་བ་ཆོར་བ་
 ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མདོན་པ་གོང་མ་སྒོར་དུ། དང་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་

བ་ཉིད་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀར་བཤད་པ་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བ་སྤར་བཞིན་ལ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མ་སྐོར་དུ་འདྲིའི་སྐབས་ཀྱི་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་བཤད་པ་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ལ་བྱ་འོས་པ་དེར་ཐལ། ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་འགག་པར་སྟོན་པ་ནི། ཡིད་བདེ་འགག་པར་དུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོར། གསུམ་པར་དེ་འགག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོར། བཞི་པར་དེ་འགག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལའང་ཡན་ལག་དེ་དག་ཆང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྲན་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བྲན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོམས་འབྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་པོ་ལ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མེད། གཉིས་པ་ལ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད། གསུམ་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དང་བྲན་པ་མེད། བཞི་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་། བྲན་པ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་

ལའང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྐྱོན་
བརྒྱུད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་བ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་
དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས།
རྟོག་དཔྱད་གཉིས། དབུགས་འབྲུང་རྩལ་གཉིས། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ་གཉིས།
བདེ་སྤྲུག་གཉིས་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱུད་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་མེད།

འོ་ན། རྒྱ་སྟོམས་འབྲུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་ཚོར་བ་གང་ཡོད། འབྲས་བུ་
སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལའང་ཡོད་པར་ངས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངས་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བསམ་
གཏན་དག་ན་ནི། །ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་། །བཏང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་
བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་ཚོར་བ་ཡོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྐྱེ་
བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། ཡིད་གྱི་ས་པའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་། མིག་ན་ལུས་
གྱི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་བཞི་ཆར་གྱི་ས་པའི་བཏང་
སྟོམས་གཉིས་པ་ན་ཚོར་བ་ཡིད་གྱི་ས་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་ཡིད་བདེ། གསུམ་
པ་ན་སེམས་གྱི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས། བཞི་བ་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་
ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དབང་ཤེས་གྱི་ས་
པའི་བདེ་བ་མེད་ན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱད་

ཀྱང་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །ན་
 བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལུང་མ་
 བསྟན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་སྟག་མ་གསུམ་ན་
 ལུས་མིག་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ནས་སྟོང་པའི་རྟོག་
 དཔྱད་དེ་ཉིད། གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རང་ས་ན་མེད་ཀྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སར་གཏོགས་པ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་དེ་དག་
 དག་མི་དག་གང་ཡང་མིན་ཀྱི་མ་སྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཤད་པ།

དེ་དག་གི་ཐོབ་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དག་པ་བའི་ཐོབ་ཚུལ། ཟག་མེད་
 ཀྱི་ཐོབ་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མི་ལྡན་
 འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་འཛོལ། །ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཉམས་སྐྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དག་པ་བ་ནི་
 འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འཛོལ་ཅིང་། གོང་སར་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཐོབ། ཟག་
 མེད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་གོང་ས་ལས་ཉམས་
 པ་དང་འོག་མར་སྐྱེས་བས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གོང་ས་དག་པ་བ་ལས་ཟག་
 མེད་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་ན། དག་པ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ།
 དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་

མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་ཉམས་པ་
 ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་བཞི་
 ཡོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཡང་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པ་གཞིར་
 བཅས་ལ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་
 གཞན་འདྲེན་པ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་
 དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཞན་འདྲེན་པ་
 བཞི་རེ་རེ་ནས་དེ་བཞིའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱར་
 ཞིང་། བྱད་པར་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་དང་།
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་གོང་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ས་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་གང་འབྱུང་
 བའང་ཡོད་དེ། ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་
 དང་གསུམ་དང་གཅིག་ ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་
 སུ་རྒྱན་གྱི་ཆེ་དང་། བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་།
 གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། བྱད་
 པར་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་ནི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་པུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། གོང་དུ་ལྟག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དག་བཞེས་ཐོད་ཀྱིས་དུས་སུ་
 འབྱུང་བར་བསྟན་ན། ཐོད་ཀྱིས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་
 རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། །གཅིག་བཀལ་སོང་ཞིང་འོང་ནས་ནི། །རིས་མི་
 མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཟུགས་ཟག་བཅས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 ཟག་བཅས་བརྒྱད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཡར་སོང་ཞིང་མར་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཟག་མེད་བདུན་ལའང་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཟག་བཅས་རེ་རེ་བར་དུ་སོར་ནས་སྒར་
 བཞིན་དང་། ཟག་མེད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་
 བཞི་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་སོ་ནས། ཟག་མེད་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཡར་
 སོང་དང་། མར་འོང་བྱེད་པ་དང་། ཟག་མེད་ལའང་སྒར་བཞིན་སོང་འོང་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་དེ་དག་རྟེན་གང་གིས་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཏུན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རང་ས་དང་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱི། གོང་སའི་རྟེན་
 ཅན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ས་ན་མཆོག་ཡོད་པས། འོག་སའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་གྱིས་བསམ་ལ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 མ་ངེས་ཏེ། སྲིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་
 པ་ཟད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་

ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་ཐོབ་བྱར་
 བྱར་པའི་འདས་ལས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པ་གོང་མར་ཡང་དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཟག་མེད་མེད་པར་
 བཤད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཞུགས་དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་གང་ལ་
 དམིགས་པའང་ཡོད་དེ། སྲིད་བཅས་རང་གི་སྲིད་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་
 དག་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །གཞུགས་མེད་དངོས་གཞི་དག་རྣམས་ཀྱི། །སྲོད་ཡུལ་
 ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཞུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱིས་རང་གི་སྲིད་པ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཅོག་ལ་
 དམིགས། གཞུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྲུག་དག་པ་དག་པ་བ་རྣམས་
 སྲོད་ཡུལ་དུ་ནི། ཟག་བཅས་འོག་མ་རྣམས་མི་འབྲུང་ཞིང་། ཟག་མེད་འོག་མ་ནི་
 འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཞུགས་དེ་དག་གི་རྒྱས་པའང་ཡོད་དེ། ཟག་
 པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །སྤྲོད་ངོ་ཉེར་བསྟོགས་དག་པས་ཀྱང་། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། བསམ་གཞུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་
 པ་དང་། དག་པ་བས་ནི་དེ་སྤྲོད་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་ས་དང་
 གོང་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བྱེད། འོག་སའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 ལས་ནི་རྒྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བས། འོག་སའི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཉེར་བསྟོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉེར་བསྟོགས་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་
བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྤྱག་བསྐྱེད་མིན། །དང་པོ་འཕགས་པ་འང་ཁ་གཅིག་
གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ཡོད་
པ་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པར་དག་པ་བར་ངེས་པ་དང་། ཆོར་བ་ནི་
བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་
མི་སྟོགས་མེད་ལ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། སྤེ་པ་ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་ཅན་
སོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་བུང་གི་ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་
ཟེན་པའི་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་
སོ་སོར་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་
བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་དེ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་ཏུ་
ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ལས་གཞན་ཀྱི་སེམས་

རྟེན་དུ་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་གཞི་ལ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 གྱི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། འདིས་མཆན་ཉིད་སོ་
 སོར་རིག་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་བདུན་མི་བསྐྱེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རབ་ཏུ་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྗེས་
 སུ་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག འདིའི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ལས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་འབྲས་གཉིས་གྱིས་སྟོམས་འདུག་དེ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱུགས་འོས་
 བསྐྱུགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ལས་བྱུབ་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་ན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བ་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་
 གཞན་ལས་ཤེས་སོ།།

ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་ཁྱད་
 པར་ཅན། །རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྤྱག་བསྐྱུལ་མིན། །དེ་ནི་ཆངས་ཆེན་འབྲས་
 བུ་ཅན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

བྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མི་
འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདི་བསྟོམས་པས་ཆངས་
ཆེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་
བ། ལམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། སུན་འབྱེན་པའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ། བྱད་པའི་སྟོན་ནས་
དབྱེ་བ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་
ཡི། ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་མེད། ཁེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་མེད་དཔྱད་
ཅམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན། རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན། རྟོག་དཔྱད་
གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་ངེས་འཛིན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། མཆན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། འཇུག་
པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། རྟོག་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། རྟོག་དང་བྲི་མ་མེད་
དེ་དག་ བྲི་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་མོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཆན་མ་མེད་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྐྱག་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟོག་སྐྱག་བསྐྱེད་གཉིས་བསྟོམས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནི། སྐྱག་བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་།

ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལའང་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བྱི་
མ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོང་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་
ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །གཉིས་ནི་སྟོང་དང་མི་རྟག་
པར། མི་སྟོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། །མཆན་མ་མེད་པ་མཆན་མེད་ནི། །ཞི་
བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་པ་
མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་སྤར་གྱི་གསུམ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་སུ་
ལྟ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
མི་སྟོབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
དམིགས། དམིགས་ཚུལ་ཡང་དང་པོ་སྟོང་པ་དང་། གཉིས་པ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་
དམིགས་པ་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། འགོག་
པ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་པའི་བྱིར། འདིར་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉེར་བསྟོགས་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་
སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རོ་བོ་ཟག་བཅས་དང་། རྟེན་མི་དང་། གང་ཟག་དག་
བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྦྱེས་པ་དང་། ས་ཉེར་བསྟོགས་བྱི་མ་བདུན་
མ་གཏོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱེད་པའི་སྟོང་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་
དེ། དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།

ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད།
 རྣམ་ཐར། ཟེལ་གཞོད། ཟད་པར་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ། རྟེན་བཤད་པ་དུག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་
 གཉིན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གཞོད་སེམས། རྣམ་འཆོ། མི་དགའ་བ།
 འདོད་ཆགས་ཏེ་བཞིའི་གཉིན་པོར་བྱམས་པ་ཚད་མེད་སོགས་བཞི་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡང་གོ་བར་བྱས་ཏེ། །ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་
 སྤང་རྗེ་ཡང་། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །བཏང་སྟོམས་མ་ཆགས་རྣམ་པ་
 བློ། །ཞེས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་འདི་དག་གི་རྣམ་པའང་ཡོད་དེ། གྲེ་མ་
 བདེ་འགྱུར་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །དགར་འགྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུམ་པ། །སྤྱོད་
 ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ན། སྤྱོད་
 ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ས་གང་ན་
 ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་
 དུག་ན་ཁ་ཅིག་ལྷ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དགའ་བ་ཚད་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གཞན་གསུམ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དང་། བྱད་
 པར་ཅན་དང་། མི་སྟོགས་མེད་དུག་ན་ཡོད། ཁ་ཅིག་མི་སྟོགས་མེད་མ་གཏོགས་

ལྷ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདི་བཞིས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ཡིན་མིན་ཞེ་
 བ། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡིས་མི་སྟོང་། ཞེས་འབྲུང་བ་ལ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གང་
 གིས་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་དེ། མི་དག་གི། རང་དུ་བསྐྱེད་དོ་ངེས་གསུམ་ལྟན། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། རྟེན་མིའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 བྱིད་གཤམ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ངེས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་
 གཉིས། །མི་སྤྱད་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་པ་མཐའ་ན་དེ་མ་
 ཆགས། །གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དག་རྣམས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འབྲུག་པའོ། །སྤ་བ་སྤ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །རང་གི་དག་དང་འོག་མ་
 ཡི། །འཕགས་པའི་སེམས་གྱིས་དེ་ལས་ལྷང་། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར།
 སྤྱད་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྣམ་ཐར། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཉེ་བརྒྱད་
 ཡོད་པ་ལས། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་མི་སྤྱད་པ་བསྟོམས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཡོད། རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད་ཅིང་།
 སྤྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 མཉམ་གཞག་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི།

འགོག་པའི་སྟོམས་འབྲུག་དང་། དེ་ཡང་འབྲུག་སེམས་སྤྲ་བ། སྲིད་ཅེད་སེམས་
 ཆེས་སྤྲ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ལྷང་སེམས་དེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ཟག་མེད་
 གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་ཐར་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་
 འདོད་གཏོགས་སྤང་ཡུལ་ཅན། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་
 གོང་དང་རང་གི་སའི། །སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་དང་རྗེས་ཤེས་སྤྱོད་གས། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་འདོད་གཟུགས་སྤྱོད་གཏོགས་པའི་གཟུགས་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་གྱི་གཟུགས་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྷན་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་བདེན་པ་གསུམ་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ལམ་བདེན་ནི་རང་ས་གོང་ས་འོག་ས་གསུམ་ཀའི་ཡང་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཟེལ་གཞོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་
 མཆེད་བརྒྱད་། གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་ནི་གཉིས་པ་བཞིན་
 དེ་གཞན། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རང་གཟུགས་
 སྤྱོད་ཤེས་པས། བྱེད་པའི་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ལ་བལྟ་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
 སྤྱི་མཆེད། དེ་ལྟར་འདུག་པས། བྱེད་པའི་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུག་པས། བྱེད་པའི་གྱི་

གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་
 པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བུའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་
 དབྱིབས་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་། སྟོན་པོ། སེར་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 གཉིས་ནི་དོ་བོ་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་
 ནི་དོ་བོ་སོགས་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བཞིན་དང་། ཟེལ་གཞོན་ཕྱི་མ་བཞི་ནི། རྣམ་
 ཐར་གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་ཐར་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ། དབྱིབས་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་
 ཚུང་བའམ། ཆེ་བ་སོགས་སུ་བལྟ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བས་
 ཀྱང་ཆེ་བའམ། ཚུང་བ་སོགས་སུ་བལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་
 རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་
 སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གས། ཡུལ་ཁ་ར་
 ན་སའི་རས་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་
 པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་
 འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནས། ཤེས་རབ་

ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུག་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་
 མཆེད་ལྷ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རས་སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་།
 དམར་པོ་ལ་བན་རྩེ་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་ དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་སྐྱར་ནས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་དང་། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
 དང་། སྟོན་པོ་ལྷ་བྱ་སྟོན་པ་ནི་སྐྱར་བྱང་དང་། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་ཀ་
 ལའང་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེ་དང་། རས་ནི་སྐྱར་
 བྱང་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པར་བརྩ་བ་ཤད་པ།

བཞི་པ་ཟད་པར་བ་ཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་བརྩ་འཕ་བརྒྱད་མ་
 ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྟོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པ་གཉིས་ན་གཟུགས་
 མེད་དག་ སྟོད་ཡུལ་རང་གི་སྤང་པོ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ས་ལ་སོགས་
 པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སྟོན་པོ་སོགས་འབྱུང་བཞི་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་ནམ་
 ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཟད་པར་ཉེ་བརྩ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་
 ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྟོད་
 ཡུལ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ནི། གཟུགས་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྟོད་ཡུལ་གྱང་
 རང་གི་ས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་དག་གི་འཛོལ་པ་བཤད་པ།

ལྷ་པ་དེ་དག་གི་འཛོལ་པ་ཡོད་དེ། འགོག་པ་བཤད་ཅིན་ལྷག་མ་ནི། །འདོད་
ཆགས་བྲལ་དང་སྦྱར་བས་འཛོལ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རི་
ལྷར་ཐོབ་ནི་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཅིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་བདུན་དང་། ཟེལ་
གཞོན་ཟད་པར་རྣམས་ཀྱི་སྤར་འདྲིས་པ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ།
མ་འདྲིས་པ་དག་ནི་སྦྱར་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་བཤད་པ།

དུག་པ་རྟེན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི། །རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྦྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་མིན་
པའི་རྣམ་ཐར་ལྷ་དང་། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་དང་།
ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཟེལ་
གཞོན་བརྒྱད་ནི་མི་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན། ལུང་གིས་བསྐྱེད་དགོས་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལུང་ལོན་པ་མེད་པས།
དེ་དག་ཏུ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། མིའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་
དག་རི་ལྷར་སྦྱེ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་
དང་། །རྒྱ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏོན་

ནམས། །དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐལ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱལ་ས་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གསུམ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིའི་རྟེན་ལ་སྲིད་ཅེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོམས་
 པར་བྱས་པ་ཞིག་ལེ་སྟེ། གཞུགས་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་འོག་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་
 པ་ན་སྟོན་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱས་སྲིད་ཅེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མིའི་རྟེན་ལ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་རེས་པའི་ལས་བསགས་པ་
 ཉམས་ཏེ། ཁམས་གོང་གི་གནས་འོག་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། རྟེན་དེ་ལ་སྲིད་ཅེའི་
 སེམས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
 སྟེ། འཛིན་རྟེན་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་གོང་མའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱས་པ།

འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཞུགས་སྟོམས་འཇུག་ལ།

ཡན་ལག་དམིགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱད་ཚུལ་དང་།

གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕུལ་བྱང་ཡོན་ཏན་ནམས།

གསལ་བར་བཤད་འདི་མཁས་ནམས་ན་བའི་རྒྱ།

ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་

གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བརྒྱད་པའི་ནམ་པར་བཤད་པའོ།

མཐུག་གི་དོན།

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ངོས་གཟུང་བ།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ངོས་
 གཟུང་བ་དང་། རང་བཟོ་སྤངས་ཤིང་མོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། ཐར་
 འདོད་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་
 བྱེད་དང་སྤྲེལ་བྱེད་དང་། །སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་
 གི་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་སྤྲེལ་མ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྦྱབ་པའམ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟན་པ་ངེ་ཅམ་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལུང་སྤྲེལ་ཆོགས་སུ་ལོ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་
 ཤིང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད། སྟོང་རྗེ་པང་དཀར་དུ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
 དང་ལྔ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོར་ཉིས་སྟོང་དང་། རྟོར་གཙོད་འགྲེལ་པར་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
 བརྒྱ་དང་། འབྲུམ་རྟེན་གྱི་དུས་འཁོར། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ལུང་རྣམས་སུ་ལྔ་
 སྟོང་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་མང་ནའང་། དང་པོ་བཞི་བྱང་དོན་དུ་
 འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི། སྦྱབ་པའི་བསྟན་པ་སྦྱེས་པ་ཁད་གྱིས་ཉུང་
 དུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྦྱོར་བ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

དདོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ལྷ་མོ་བྱི་མ་མེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་མདོར་སྤངས་ལས་
 འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན། གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་རྒྱུ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལུགས་ནི་
 ཕྱི་མ་ལྟར་ངེས་ལ། དེ་ཡང་ལྔ་སྟོང་ལ་བྱེད་བཞོས་པར་ལྔ་བརྒྱ་སྟག་བཅུར་
 འགྱུར་ཞིང་། ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་པོ་དག་བཙུང་པའི་ལེའུ། གཉིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་
 བའི་ལེའུ། གསུམ་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ། བཞི་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ།
 ལྔ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། རྟག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ། བདུན་པ་ནི་མདོན་
 པའི་ལེའུ། བརྒྱད་པ་ནི་མདོ་སྤེའི་ལེའུ། དགུ་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལེའུ། དང་པོ་གསུམ་
 འབྲས་བུའི་དུས་དང་། བར་པ་གསུམ་བྱུབ་པའི་དུས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ལུང་གི་
 དུས་སུ་བཤད་ཅིང་། བཅུ་པ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་དང་། ཉུགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུར་
 བཤད། ལྷན་སྒྲའི་མདོར་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་བཤད་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཆེན་པོ་ཡོད།
 འོ་ན། དེང་སང་གང་གི་དུས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ལུགས། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ།
 ས་པཌ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདས་ལོ་མང་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། མདོ་སྤེའི་
 ལེའུའི་དུས་དང་། ཁ་ཆེ་པཌ་ཆེན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་པོ་བྲང་དུ་རྩིས་པ་
 དུས་འཁོར་ཤིག་ཆེན་སོགས་འདས་ལོ་ཉུང་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 ལེའུའི་དུས་སུ་ངེས་ཏེ། ཞིབ་པར་ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་བསྟན་རྩིས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རང་བཟོ་སྤངས་ཤིང་ལོངས་སྤོངས་པ་གསོལ་བ།

གཉིས་པ་རང་བཟོ་སྤངས་ཤིང་ལོངས་སྤོངས་པ་གསོལ་བ་ཡོད་དེ། བདག་གིས་
མངོན་པའི་ཆོས་འདི་པལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་ཚུལ་གྱུ་བ་བཤད། །ཉིས་
པར་ཟིན་གང་དེ་འདྲིར་བདག་གིས་ཉིས། །དམ་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཆད་མ་སྟབ་རྣམས་
ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་
བའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དང་པལ་ཆེར་ཞེས་པས། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་
བརྟེན་པ་དང་། སྐབས་འགར་མདོ་སྟེ་པའི་སྟོགས་བཟུང་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅེས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉིས་པ་རྣམས་སྟབ་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་བཤགས་
ཞེས་ཁེངས་སྤངས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་བྱིར།

ཐར་འདོད་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།

གསུམ་པ་ཐར་འདོད་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བག་ཡོད་པར་གདམས་ཚུལ་ཡོད་
དེ། སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་མིག་ནི་བྱམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་
པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
འདི་དགྲགས་སོ། །རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས། །མཆོག་
ཏུ་ཞིར་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་
བྱེད་པ་ཡི། །དྲི་མས་དགའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྟོད། །དེ་ལྟར་སྟབ་པ་དག་

གིས་བསྟན་པ་ནི། །ལོག་མར་སློག་ཕྱིན་འབྲ་དང་ངེ་མ་རྣམས། །སྟོབས་དང་ལྷན་
 པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་ལོ་
 ལོ་ཀ་གསུམ་འབྲུང་བ་ལས། དང་པོས། སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་གྱི་སྤྱན་ཟུམ་ཞིང་།
 དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་གཤེགས་པ་ན། འཆད་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ཅི་དགར་མཛོན་པའི་
 མདོ་དགྲུགས་པར་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པས། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོ། དོན་ངེ་
 ལྟ་བ་བཞིན་འདོམས་པ་དགོན་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བར་བཤད་པ་དང་། གསུམ་
 པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིག་པ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་ཕྱིན་པར་བཤད་ནས། རྒྱུ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་
 ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་སྤྲེལ་གསུམ་གྱིས་བྱིར་ན། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའི་བྱིར། གདམས་པར་ཡང་འོས་ཏེ། བག་ཡོད་པ་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་འབྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོར།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པ་ལས་འབྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ།།

མཛད་བྱང་།

སྤྲུལ་པ། ཆོག་དོན་དཔེ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །ལུང་
 རིགས་ཆ་ཟེར་བྱེ་བའི་ཁོར་ཡུག་འཕྲེང་། །རྣམ་མང་ཤེས་བྱ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་
 ཡི། །ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་བརྒྱན་ཞིག་དེང་འདིར་ཤར། །པས་ཚོལ་ལོག་རྟོག་
 ཀྱ་ཐུད་ཐུམ་བ་དང་། །མི་ཤེས་ཐུན་པའི་སྤྲུག་རུམ་པམ་བ་དང་། །མཁས་རྣམས་
 ཡིད་ཀྱི་བད་ཆལ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་ཐོལ་གྱིས་འོངས་སམ་
 སྟམ། །ཀུན་རབས་ཆོག་རྗེས་བྲག་ལ་གནས་བཅས་པའི། །ང་རྒྱལ་འདབ་གཤོག་
 མི་སྤྱུག་བཞིན་རས་ཅན། །ཉེས་བཤད་མི་སྟན་ཅི་ཡང་སློག་བྱེད་པ། །མཁས་
 རྣམ་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཡིས་བཟོད་པར་དཀའ། །ལེགས་པར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་
 དགོངས་མོད་ཀྱང་། །ཟབ་རྒྱས་མངོན་པའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་ཁྲིན། །བྱིས་
 པའི་སློ་གྲོས་སོར་གྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། །ཉེས་གང་དཔང་གྱུར་འཕགས་པའི་
 ཆོགས་ལ་བཤགས། །ཀུན་མཁྱེན་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །ཆོག་
 དོན་རྣམ་བཟའི་རང་གཟུགས་འདི་ཡིན་ཞེས། །ལེགས་བཤད་སྤང་བའི་འོད་ཆེན་
 སློས་བ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་ཁོར་ཡུག་གསལ་གྱུར་ཅིག་ བདག་ཀྱང་
 ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྟན་པ་མགོ་ལ་ཐོད་བཞིན་ལེགས་བཅིངས་
 ཏེ། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་རྣམ་འབྱུར་མཛེས་མ་ཡིས། །མཁས་པའི་ཡིད་ནི་རབ་
 ཏུ་འསློག་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་

བར་བཤད་བཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོས་བསྐྱལ་བའི་དོར། དང་པོར་ཡོངས་འཛིན་དམ་བ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས། མཆིམས་ལྷོག་
 ཆེན་མོའི་སྤྲོད་ནས། བསྟན་བཅས་འདི་དང་། ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཆོའི་སྤྲོད་པོའི་སྤྲོད་
 ནས་མངོན་པ་གོང་མའི་བཤད་པ་སྤྱར་ཆོས་དང་བཅས་པ་ལན་རེ་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱིས་
 རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
 དང་། མཆིམས་བསམ་གཏན་བཟང་པོའི་མཛོད་པའི་ལྷོག་སོགས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་
 ནས། མདོ་སྤྲགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱེད་
 མཆོག་གི་སྤྲེས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བརྒྱད་ལ་
 བབས་པ། ཅུ་མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོའི་སྟོན་ལྷ་ར་བའི་ཡར་ཆེས་ལ། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་
 ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྤྱར་བའོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
 བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག །

ན་མོ་གུ་རུ་མུ། སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་མཚན་དཔའི་དཔལ་
 འབར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 ལུང་རྟོགས་ཚེས། །རིགས་དང་གྲོལ་བའི་རྣམ་དཔྱད་བརྒྱད་ལྡན་ཡོན་གནས་དམ་པ་
 འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་སྤུབ་དབང་སྒྲ་མར་སློ་གསུམ་གྲུས་པས་
 བྱག་བགྱའོ། །མགོན་ཁྱོད་པན་དང་བདེ་བའི་རྟ་བདུན་བདག་རུབ་རིར་སྟོགས་ལ་སྦྲར་
 ཡང་བསེལ་ཐེར་དབང་། །ཤར་ཆེ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས། །ས་གསུམ་གྲགས་
 པས་བྱབ་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་དགའ་བའི་ཚལ་།
 སྒོ་གྲོས་ཚས་གྱི་འཁྱོར་བས་རབ་ཏུ་རྒྱས། །རྣམ་དཔྱད་བསོད་ནམས་སྤངས་པའི་ས་
 འཛིན་ཅེར། །གྲགས་པའི་བ་དན་བསྐྱེད་མཁས་གཉིས་ལ་བདུད། །གང་དེའི་ལེགས་
 གསུང་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་གཞུང་བཤད་རེ་རེས་
 གྲང་། །ཚོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲིའི་བཛོད་བྱ་མ་ལུས་པའི། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཚོག་
 ཆང་བར་བཀའ། །དེ་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་བྱམས་པའི་བཀའ་ལུང་བཞིན། །མང་ཐོས་
 ཚུལ་ལྡན་སྤུབ་ལ་ལེགས་བཅོན་པའི། །མཁས་དབང་ཚོགས་གྱིས་འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་
 བྱབ་སྟེ། །ཞུ་སེར་བསྟན་པ་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །དེའི་མཐུས་རྒྱ་ཉོར་བོད་གྱི་
 སྒྲི་རྒྱ་རྣམས་། པན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་གྱི་རྒྱད་གང་སྟེ། །ཀུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཚོས་
 ལ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར། །མཚོད་སྦྱིན་པར་དུ་སྟེལ་འདི་སོ་ལྷ་བ། །དད་དང་གཏོང་བའི་ཡལ་
 འདབ་ཁྲོན་ཡངས་པོར། །ཚོ་རིགས་སྦྱོད་ཚུལ་བཟང་པོའི་མེ་ཉླག་བཀ། །ཕུན་ཚོགས་
 བསོད་ནམས་འབྲས་བུའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི། །མི་དབང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དགེ་མཚན་
 ཤར། །བཀའ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་དུ་བྱོན། །

མངོན་པ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ།

ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དགོལ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།

མཚན་བརྗོད།

༡༡། །དཔལ་ལྷན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཁོ་བོ་ཉིད། །མཚོག་ཅེས་ཞལ་གྱིས་
འཆེས་ལྟར་རྒྱ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་ཤུག་ཏེ་དང་གང་དེ་ཡི། །རྒྱལ་ཆ་བ་
ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆའ། །མི་པམ་ཞལ་ལས་བྱང་བའི་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན། །གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པར་གསོལ་བ་ལས། །ཀུན་བྱང་ཤེས་བྱའི་གནས་
ལ་ཐོགས་མེད་པ། །ས་གསུམ་གྱི་འཕང་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུབ་དབང་གཉིས་
བ་རྩེ་བཅུན་ཙུང་ཁའི་ཞབས། །དེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྒྱལ་ཆ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །བཀའ་བློན་
མཉམ་མེད་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་སོགས། །ཕྱག་འོས་ཀུན་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་
འཆའ་ནས། །ཆོས་མངོན་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི། །དཀའ་བའི་
གནད་འགྲེལ་དགོལ་གྱི་གྲུས་པས་ཉོན།

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅས།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རྩེ་སྟེང་ཅིག་བསྐྱོར་བའི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་མངོན་པའི་མདོ་སྟོང་ཐུག་

བརྒྱ་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཇེ་བཅུན་གྱིས་
 བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་དེ་དག་གི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་ལྷ། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས། སྟོབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྤ་ཀ་ར་ཏ་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་མཛད། ས་སྡེ་ལྷ་ནི། སའི་
 དངོས་གཞི། དའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། གཞི་བསྟུ་བ། རྣམ་གྲངས་
 བསྟུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོ་བསྟུ་བ། སྡོམ་གཉིས་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་དང་།
 ཐེག་བསྟུས། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ཉི་ཤུ་བ། སུམ་ཅུ་བ། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་
 བྱེད། རྟེན་འགྲེལ་མདོ་འགྲེལ། ལས་སྦྱབ་པའི་རབ་བྱེད། རྣམ་བཤད་རིགས་ལ།
 མདོ་སྡེ་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་ལ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་སའི་དངོས་
 གཞི་ལས་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ནི། སྡོམ་དུ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ས། ཡིད་
 ཀྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟིང་འཛིན་
 བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་། རྟོས་དང་བསམ་
 པ་བསྟོམ་ལྷན་དང་། རྟེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལྷན་དང་། སྤང་པོར་བཅས་དང་
 སྤང་མེད་གཞན། ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ས། ཡིད་ཀྱི་ས། རྟོག་
 བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ས། རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་ས། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་
 ཀྱི་ས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས། སེམས་མེད་
 ཀྱི་ས། རྟོས་པའི་ས། བསམ་པའི་ས། བསྟོམ་པའི་ས། ཉན་ས། རང་ས། བྱང་ས།
 སྤང་པོ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ས། སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སའོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་

བ་བསྐྱ་བས་ནི། སའི་དངོས་གཞིའི་ཆེག་དོན་གཉིས་སུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་
 བབ། གཞི་བསྐྱ་བས་སའི་དངོས་གཞིའི་དོན་རྣམས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱ་
 ཚུལ་སྟོན། རྣམ་གྲངས་བསྐྱ་བས་ནི། རྫོད་བྱེད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་འཆད། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྐྱ་བས་ནི།
 གཞུང་དེ་དག་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད། ཐེག་པ་སྐྱུན་མོང་གི་སྡོམ་ཀུན་བདུས་པས་
 རི། མཆོན་ཉིད་ཀུན་བདུས་སོགས་ལྷར་བསྐྱས་ནས་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་
 ཐེག་བསྐྱས་ཀྱིས་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་བཅུས་ཐེག་ཆེན་བསྐྱས་
 རས་སྟོན། རབ་དུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལྷ་དང་། གཞན་
 འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་དོ། །གོང་དུ་སྒྲོས་པ་དེ་རྣམས་ལས་
 ཀུན་ལས་བདུས་པའི་གཞུང་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་སོ། །འདྲིའི་
 བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ནི། ཤེས་བྱེན་འབྲུམ་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་
 མདོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་ལ་འདུལ་བ་དང་མདོ་
 སྡེའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་བཞག་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

མཆོན་གྱི་དོན་དང་འགྲུར་གྱི་ཕྱག

འོ་ན་བསྐྱར་བཅོས་འདི་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་
 དེ། མཆོན་དོན། འགྲུར་གྱི་ཕྱག གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཨ་རྟེ་རྣམས་སྤྱི་གད་ལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བསྐྱར་ན་ཆོས་
མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་ལོ་གད་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེས་
འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་གི་དོན།

ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལྗེ་སྤྱི་བཤད།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ཀུན་བརྟུས་པ་བཤད། བདེན་པ་རྣམ་དེས་
ཀུན་བརྟུས་པ་བཤད། ཆོས་རྣམ་དེས་ཀུན་བརྟུས་པ་བཤད། ཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་
བརྟུས་པ་བཤད། འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀུན་བརྟུས་པ་བཤད་པ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་དང་པོ་བཞིས་རང་
གིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན། ལྷ་པས་
རང་གིས་དེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ཀུན་བརྟུས་པས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་བ་གཙོ་
བོར་དང་། བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བ་དང་། ཆོས་རྣམ་དེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
སྤྱོད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྤེ་སྤྱོད་གསུམ་
དུ་འདུ་བའི་རྒྱ་མཆོན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བསྒྲམས་གསུམ་གྱི་
ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ནས་

རྒྱས་པར་བསྟན། རོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་ངེ་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ངེ་
ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་
ལམ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ནས་བསྟན། འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་ངེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་བཤད་པ།

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ཀུན་བརྟན་བཤད་དེ། ལེའུའི་གཞུང་
བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཆོན་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
རྣམ་པ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་དེར་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་
མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་
གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན། སྒྲ་དོན། ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཇི་བ་དང་ལན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དུ་ཁམས་རྣམས་ནི་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དུ་
ཞེ་ན་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་

མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་པོ་ནམས་ནི་ལྔ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་
པའི་སྤང་པོ་ལྔ་བསྟན། ཁམས་ནམས་ནི་བཙུང་བརྒྱད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་
ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་ རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་ བརྟེན་པ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཙུང་བརྒྱད་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་ནམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་
ཕྱིར་སྤང་པོ་ལྔ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་
པའི་ཕྱིར།

ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལ་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། རོན་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་
ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་
པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་
ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱ་ཉེར་

ལེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་འབྲས་ཉེར་ལེན་དེ་འབྲེན་བ་དང་། རྒྱུགས་ཉེར་ལེན་དེ་
ལ་རག་ལས་བས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིམ་པ་བཞིན་རྩའི་མེ་
དང་། འབྲས་བུའི་ཤིང་ལྡན་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་འབངས་བཞིན་ནོ།།

དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
པོའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམ་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་
པའི་བར་གྱི་སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་འཆད། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་
ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཆད།
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། མཐུན་མཐུན་སྦྱོར་ཞེས་པའི་བར་
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཁམས་དང་འབྲ་བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་དང་པོ་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེག་པས་གཟུགས་སུ་
རུང་བ་དང་། དུལ་དབྱུང་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏུན་གསུམ་པ་མན་ཆད་སྟོང་གི་འཛིག་
ཉེན་དང་། འདོད་ལྟའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྟའི་
གཟུགས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ནང་པན་
ཚུན་སྤང་པས་སྤར་ལས་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ།
ཡིད་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདི་དང་འདི་

ལྟ་བུའི་ཞེས་དབྱེད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འཆད་པ་ལ་
གཞུང་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་སོ་གང་གིས་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། བི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་
བ་འཆད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་
ལྡན་རྣམ་པ་ལྡས་མཚུངས་པའི་རིག་པ་དང་། དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཤོག་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དྲོགས་དཔྱོད་མཛད་པས་སྐབས་སུ་བབ་ནའང་། ཡི་གེ་
ལོགས་སུ་བཀོལ་ཡོད་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ།།

མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག།

ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་
ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱང་པོའི་རྣམ་
གཞག་དེ་འཆད། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་

ནམ་པར་གཞག་པ་དེ་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་དེ་
འཆད་པའི་ཕྱིར།

སྤང་པོའི་ནམ་གཞག།

གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་དབང་འབྱོར་བའོ་ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་གཟུགས་སྤང་གི་ནམ་གཞག་འཆད། ཆོར་བའི་སྤང་པོའི་ཞེས་པ་
ནས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོར་སྤང་གི་ནམ་གཞག་འཆད། འདྲ་
ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ནམ་གཞག་འཆད། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་
ཆོག་པ་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ནམ་གཞག་
འཆད། གཞུང་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ནམ་གཞག་འཆད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་རྒྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་འཆད། ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་འབྲས་གཟུགས་དེ་
འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་གྲུབ་སྟེ། རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་

ཅན་དབང་པོ་ལྟ་འཆད། གཟུགས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་
 ལྟ་འཆད། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡར་བལྟ་སྟེ།
 བསྐྱུས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་
 བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་འབྱུང་བའི་ཞེས་པས་ཆོས་
 གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྟ་
 འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། ཁ་ཅིག་ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤང་པོ་ལྟ་རང་
 གི་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་དོན་
 དམ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་འགོག་པ་དང་། ཐ་སྙད་
 པའི་ཆད་མས་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་འགོག་པ་དེ་འབྲས་གཏན་མི་
 འོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དཔག་ཆད་རྒྱང་
 གཤགས་སོགས་གྱི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ཡོད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ཀུན་བརྟན་དང་པོ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་
 རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། འདིར་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཁས་

མི་ལེན་ནོ་ཟེར། མི་འཐད་དེ། རྩལ་སྤྲོ་མོ་དང་རགས་པ་དང་ཞེས་སྟོ་སེར་སོགས་
 དང་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞུགས་རགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད། སྤྱིར་གཞུགས་སྤྲོ་རགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔག་ཆད་
 བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཞུགས་སྤྲོ་རགས་མཐོང་བའི་ཤེད་མིག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་པ་རིའི་གཞུགས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་
 པའི་བར་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་དུ་འབྱུང་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་བྱེད་
 པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དབང་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བའི་གཞུགས་ཡིན། འོག་
 རྣམ་འབྱུང་བ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བའི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་
 རོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་དུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་པ་
 ལས་གྱུར་པའི་གཞུགས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བར་ཀྱི་སྤང་བ་སྐྱེ་སེང་སེང་སོར་
 སྤང་བ་ལྟ་བུ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དང་།
 སྟོམ་མིན་དང་། བར་མས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་ལྟ་
 བུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུགས། མི་སྤྱག་པར་སྟོམ་པའི་ཉིང་
 ངེས་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་བཏུགས་པའི་

གཟུགས། ཟད་པར་སའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་ལ་ས་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་
 དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས།
 སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 བཤད་ན། སྒྲིམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་
 རམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་གསུང་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་
 པའི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ནས་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་
 པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སོར་ཐར་སྒྲིམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱིས། གཟུགས་ཅན་དག་བ་དང་མི་དག་བ་འདོད་པ་ནི། །ལྷ་ཀྱའི་སྤྲུལ་སྟེང་ལྟགས་
 ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་
 པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཆོར་བའི་ཆོགས་
 རྒྱལ་སྟེ་ཞེས་པས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་རྒྱལ་
 ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་ཅ་རྒྱལ་
 ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་
 པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ནས་
 ཡོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་བར་བརྒྱུད་དུ་དབྱེ་
 བར་བསྟན། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཆོར་གསུམ་དང་
 སེམས་ཆོར་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་བར་བསྟན།

ཆོར་བའི་ཕུང་པོ།

འོ་ན་ལུས་ཆོར་དང་སེམས་ཆོར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་
 གྱི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །སེམས་
 གྱི་གང་ཞེ་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ་ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་
 ལུས་ཆོར་ཡིན། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་སེམས་
 ཆོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
 དང་པོ་ལ་ཞེན་པ་བརྟན་པའི་ཆོར་བ་དང་། མངོན་པར་འགྱུར་བ་བརྟན་པའི་ཆོར་
 བ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་
 པའི་ཆོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྤྱི་ཕྱིའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ།
 དང་པོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་
 ཆོར་བ་དང་དོན་གཅིག་ ཕྱི་མ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་

སྟོམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས། བདེ་བ་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་དོན་གཅིག་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འོས་ཀྱང་། བཏང་སྟོམས་དང་
 ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་དང་མི་འབྲསྟེ། དགེ་བ་བརྟམ་གཅིག་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
 བའི་བཏང་སྟོམས་དེ་ཆོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ།

ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱུག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 རྟེན་དང་དམིགས་པའི་སྟོན་སྒྲིལ་སྤྱེད་བར་བསྟན། མཆོན་མ་དང་བཅས་
 པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་བྱུག་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དེ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་
 ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་བྱུག་དང་།
 མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། རྟེན་དང་།
 ཆོན་པོར་གྱུར་པ། ཆོན་མེད་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་བར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ།

ཅ་རྟགས་བཞེ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་དང་། དེ་དག་གྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་

གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་
འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་
བའི་སེམས་པའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགོ་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྩ་ཅ་གཅིག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་
རང་གི་གཉེན་པོའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚུངས་
ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་
ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་
བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྟོག་པ་དང་
དཔྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་འགོ་ལྔ། དུལ་ངེས་ལྔ། དག་བ་བརྩ་གཅིག་
ཅ་ཉོན་དུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ་སེམས་འབྱུང་ལྔ་བརྩ་ཅ་གཅིག་ཏུ་
དབྱེ་བ་དེ་བསྟན། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། རྟོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དག་
གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་བྱུང་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དེ་བསྟན། ཡང་ཆོས་དག་
བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་ལས་དེ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་འགོ་ལྔའི་མཆན་ཉིད་འཆད། འདུན་པ་གང་ཞེ་

ན་ཞེས་སོགས་གིས་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟག་མ་རྣམས་གི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སེམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། རེག་པ་གསུམ་དངོས་
 སུ་གསུངས་ནས་ཆོར་འདུ་གཉིས་ཤུགས་གིས་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེ་ཡང་ཀུན་འགོ་འཛིག་ཚུལ་ནི། སེམས་བྱུང་དང་པོ་ལྔ་སེམས་ཀུན་གི་འཁོར་
 དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་འཁོར་དུ་མ་ཆང་ན།
 སེམས་གིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་
 ཏེ། མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ལས་མངོན་པར་སྒྱབས་ཤིང་མངོན་
 པར་འདུམ་བྱས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སེམས་པ་མེད་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་སྤྱོགས་པ་མེད། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་
 ན་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པ་མི་འཐད། ཆོར་པ་མེད་ན་སྤྱོད་པ་མེད།
 འདུཤེས་མེད་ན་ཡུལ་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད། རེག་
 པ་མེད་ན་ཆོར་པ་འདུཤེས་སེམས་པ་གསུམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། སེམས་
 དང་དེའི་འཁོར་ཀུན་འགོ་ལྔ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 དེ་རྣམས་བདག་སྐྱེན་དོན་གཅིག་པས་ཉིན་མཚུངས། དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་
 པས་དམིགས་པ་མཚུངས། སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པས་དུས་
 མཚུངས། ལྷང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་རྣམ་པ་མཚུངས། གཙོ་པོ་སེམས་གཅིག་གི་
 འཁོར་དུ་ཆོར་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་རིགས་མཐུན་ངོ་པོ་ཐ་དད་
 པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་རྗེས་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་

བརྟན་གྱིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་གནས་དང་། དམིགས་པ་
 དང་། ཏུས་དང་། རྩས་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་ཞེས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་འདྲ་ཞིང་དེ་
 ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་ལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་
 རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་དེ། སེམས་པའི་རོ་
 བོར་གསུངས་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྫོ་ཁབ་ལེན་ལ་ཀུན་
 སློང་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་པ་འདི་
 ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་སྒྲིན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །བྱེད་
 མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་ལྟར་སྤང་བྱེད་པ། །སེམས་པ་འདི་
 ནི་ཡིད་གྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་
 གྱི་ལས་ཞེས་གཉིས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 ཙམ་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་

ཤིང་། སེམས་པ་དང་ཡིད་ལས་དོན་གཅིག་གྲང་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་པ་
 ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེན་ས་སྟོས་པའི་བྱིར། ལྟག་མ་འདུན་པ་དང་། མོས་པ། དན་པ།
 ཉིང་དེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྟ་ལུལ་ངེས་དང་། དད་པ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། ཁྲིལ་ཡོད་
 པ། མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཉི་ཐུག་མེད་པ། བཙོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་
 སྤངས་པ། བག་ཡོད་པ། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་སྟེ་བཙུ་གཅིག་དག་
 བ་དང་། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་དང་ཆུལ། མ་རིག་ ཐེ་ཆོམ། ལྟ་བ་སྟེ་དུག་ཅ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁོ་བ། འཁོན་དུ་འཛིན་པ། འཆབ་པ། འཆིག་པ། ཐུག་དོག་
 སེར་སྒྲ། སྒྲ། གཡོ། རྒྱགས་པ། རྣམ་པར་འཆེལ་བ། རོ་ཆ་མེད་པ། ཁྲིལ་མེད་
 པ། ཐུགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་མེད་པ། བཟླ་དེས་པ། ཤེས་
 བཞིན་མིན་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིད།
 འབྱོད་པ། རྟོག་པ། དཔྱོད་པ་སྟེ་བཞི་གཞན་འགྱུར་ཞེས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དང་པོ་ནི་ལུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སོ་སོར་འཇུག་པར་ངེས། གཉིས་པ་
 མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་ཅིང་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་
 ལྟན། གསུམ་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། བཞི་པ་ཙུ་ཉོན་
 ཀྱི་ཆར་གཉོགས་ཤིང་དེ་སྟེ་བ་དང་། ཉི། ལྟ་བ་ཀུན་སྟོང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོ་
 རས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར།
 ཤིན་སྤངས་འཆད་པ་ལ་འདིར། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱན་གཙོད་པའི་བྱིར། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་

ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་
 ལུས་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
 པར་འཛོག་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ན་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་བྱུང་བར་
 དགའ་བས་ཟེན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རེག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་
 ལུས་ལས་སྲུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོར་བ་སེམས་པར་སྤྱང་བ་ཉིད་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་
 ཀྱི་བདེ་བར་འཆད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དགེ་སེམས་གང་ཡིན་གྱི་
 འཁོར་དུ་ཤིན་སྦྱངས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགེ་སེམས་ཐོབ་ན་
 ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་འཛོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ན་
 ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པས་མ་བྲལ་
 པ་གང་ཞིག་ཤིན་སྦྱངས་གྱིས་ཟེན་པའི་མཉམ་འཛོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཞི་
 གནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

མ་རིག་པ་ཙུ་ཉོན་གྱི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་
 ལ་བྱ་ཞིང་། དབྱེ་ན། འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 བརྟལ་བཞུགས་མཆོག་འཛིན། ལོག་ལྟ་སྟེ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་ལྟ་སྟོང་དེར་གྲངས་རེས་

བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། མདོ་སྤེ་ཆངས་པའི་ལྷ་བ་ལས་གསུངས་
པའི་ལྷ་པོ་བླ་མ་ཆུ་ཚ་གཉིས་ལྷ་བ་ལྷ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པོ་བླ་མ་ཆུ་ཚ་གཉིས་བཤད་པ།

ལྷ་པོ་བླ་མ་ཆུ་ཚ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་མཐར་ཉེག་པའི་ལྷ་བ་བཅོ་བརྒྱད།
ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་ཉེག་པའི་ལྷ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཆ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
རྟག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱ་མེད་
པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ལྷ་
མི་སྤོང་བར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོམ་དུ། རྟག་དང་ཁ་
ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། མཐའ་ལྷན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྤོང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཆ་རྟགས་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུལ་ཤེས་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱ་བླ་
མེད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། གཉིས་མ་ཡིན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། ཆད་
པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོམ་དུ། འདུལ་ཤེས་ཡོད་སྤྱིའི་བརྒྱ་བླ་མེད་དང་། མེད་དང་གཉིས་མིན་
བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། ཆད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལྷའི་
ལྷ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བ་ལྷ་པོ་མ་འདུས་པའི་སྤྱོད་མེད་
དེ། རོ་བོ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ན། མཐར་འཛིན་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ལོག་ལྷ་གཉིས་སུ་
འདུ། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཅི་རིགས་

བར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ལྷར་གྲངས་ངེས་
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ལྷ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
 བ་བཞི། ལུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སྟོག་རྩམ་གཅིག་རྩམ་ཐ་དད་དུ་ལྷ་
 བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བར་འཆད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཇི་བ་བཅུ་བཞི་པོའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྷར་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར། ཇི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོན་རུང་དུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་ཞིང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 བསྟན་ན་བདག་ལྷ་འཕེལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བར། འཛོག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ཆེ་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་
 ཕྱིར་དེ་དག་ཟབ་པའི་ཆོས། །སྟོན་མིན་འགོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
 མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་ལྷ་བ་སྤར་མ་འདུས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། རོ་བོ་
 དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་དང་ལོག་ལྷ་གཉིས་སུ་འདུ། འཁོར་
 དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་སེམས་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོག་གི་དབང་སོ་སོགས་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་རྟོན་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་པས་ཐོབ་པ་དེ་འཆད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དགོ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྟོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྡོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འཆད་དོ། །

འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱི་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་བྱེན་དུ་བསྦྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྡོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་

ལས་བྱང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་
 ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པས་
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འཆད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་
 ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ཞེས་
 གདགས་སོ། །གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སློག་དབང་སོགས་དབྱེ་བ་ལྷག་མ་
 རྣམས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་སྤྱི་མིང་དང་དེ་ཉིད་པ་དང་ལྷན་
 བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ཅམ་མཛོད་པ་དང་འབྲ། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་པ་ཡི་
 རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་འདས་མ་འོངས་རྗེས་གྲུབ་འདོད་པའི་ཐོབ་པ་འཛོག་ཚུལ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བས་སུན་པའི་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཅེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག འཇུག་ཤེས་དུག་འཁོར་བཅས་
 མདོན་འགྱུར་འགགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་
 ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདི་དགོ་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་
 བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་རྒྱ་ཡིད་བྱེད་དགོ་བས་ཀུན་
 རྣམ་བསྐྱངས་པས་དགོ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དགོ་བ་ལ་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་

བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སེམས་
 རྟེན་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ། འདུཤེས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྩིས་བྱ་ཞིག་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། རོ་བོ་རྣམས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འགོག་
 སྟོམས་བྱུང་ཆོས་ལྔ་ལྷན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ས་ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སེམས་རྟེན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དང་ལམ་
 འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་
 དེ་ཞི་བར་འདོད་པའི་འདུཤེས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དགག་བྱ་བརྟན་པ་
 མིན་པ་འཇུག་ཤེས་བྱུག་འཁོར་བཅས་དང་། བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་
 བར་ནས་ཉོན་ཡིད་འགོག་ རོ་བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 གཞི་མི་འགོག་སྟེ། འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་
 གཞིར་ཀུན་གཞི་འོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འགོག་སྟོམས་རྟེན་གང་ལ་གསར་
 དུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྐྱབ་
 བོ། །ཞེས་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ལྟ་བུས་པལ་ཆར་
 མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་

ན། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེས་མིའི་རྟེན་ལ་
 འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་སོང་དགོས་པས་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་ལུས་རྟེན་
 ལ། མངོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས། སྤྱིར་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྟ་
 རིགས་དུག་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུག་
 གི་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཤད། སྤྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཡོད་ཀྱང་།
 ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་དེ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། གཞུང་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་
 མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཕམ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་ནི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་འབད་པའི་བཙུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། ཞེས་འབྱུང་། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་རང་དག་བཙུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་ ཐེག་ཆེན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
 གང་ཞེ་ན། གང་སྟོབ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏོན་པའི་གང་ཟག་གོ་

ཞེས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
 དུན་ཅི་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས།
 ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་འཇུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་འདོར་
 བར་འབྲུང་བས་སོ། །ཞེས་ཞག་བདུན་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་
 ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་མཐུན་ལོ་ཞེ་
 བ། སྟོན་མེད་དེ། སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷན་
 མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་འདས་ལམ་དང་སྟོམས་འཇུག་མཆོན་ཉིད་
 པ་མིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་ཏགས་བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་གང་ཞེ་ག་འཇུག་ཤེས་བྱ་ག་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་པ་འགགས་
 པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་པོ།

ལྷ་པ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་
 བོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་ཡིད་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པ་
 དང་། སྒྲ་བཤད་ནི་བསོག་པས་ན་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། ཡུལ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ་སྒྲ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཇུག་ཤེས་དུག་ཀ་
 ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་གང་ཞེ་ན་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པས་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 བག་ཆགས་བསྟོས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་ཞིང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ། རྣམ་པར་སློན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བག་ཆགས་བསོགས་པ་སེམས་ཞེས་ཀྱང་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་བྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོའི་
 བྱད་པར་མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་རྣམ་སློན་ཡིན་པ།
 དམིགས་པའི་བྱད་པར་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་སོགས་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པའི་བྱད་
 པར་ཡུལ་ངེས་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་སེམས་བྱུང་
 ཀུན་འགོ་ལྷ་ཁོ་ན་དང་འགྲོགས་པ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་བྱད་པར་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། རྣམ་པར་སློན་པའི་རྣམ་ཤེས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་
 པའི་རྣམ་ཤེས། སྲིད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྗོད་པ།
 འཇུག་པའི་བྱད་པར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་
 པ། བརྗོད་པའི་བྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དག་
 བཅོམ་གཉིས་ཐོབ་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཅུ་བར། ངོ་བོ་ལ་སྐྱབ་ལུང་མ་
 བསྟན། །རེག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྒྱུ་འབབ་ཆུ་བོ་བཞིན། །དག་
 བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བརྗོད་གོ། །ཞེས་གསུང་། ཁོ་ན་རེ། བརྗོད་པའི་བྱད་པར་དེ་
 མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཀུན་
 གཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་བ་བརྗོད་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་ལུང་འདས་ལ་གནས་པའི་

ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད། མ་རིག་བག་ཆགས་
 གྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་པའི་
 བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་འཁོར་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རང་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱིས་
 འཕངས་ཤིང་འབྱུབ་བྱེད་གྱི་གྲུབ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོར་འབྱུར་
 ལ། དེ་འདོད་ན། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུབ་བྱེད་གྱི་སྤེད་ལེན་སྤིང་གསུམ་ཡོད་པར་ཐར་ཏེ། འབྱུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་སྐྱེ་སྤིང་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་
 པ་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུད་ཟག་
 བཅས་གྱི་ལས་ལས་མ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་དག་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བརྒྱུག་
 གོ་ཞེས་པའི་ཕྱང་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ས་བརྒྱུད་པ་དང་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་ནས་དེ་བརྒྱུག་པར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་
བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ།

ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་
ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །རྣམ་
ཤེས་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྐྱེད་པོ་བཀོད་པ་ལས། རི་
ལྟར་སྒྲ་བ་སྐྱར་ཆོགས་དང་། །ལྟན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་ཐམས་
ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ་། བདག་ཏུ་ཉོན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་
པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱས་ལས། ལེན་པ་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །སེམས་
མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཆོར་དང་། །དེ་བཞིན་
འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཅེས་པ་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ལེན་
པ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་ཡང་སྤིད་དུ་ཉིང་མཆམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པ་གང་ཞིག །འཇུག་སེམས་ཀྱིས་ཉིང་མཆམས་མི་
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་སྒྲངས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་སེམས་

ཡིན་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག འཇུག་
ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དབང་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་
པ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་མི་རུང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་
བའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་ཤེས་དུག་ཡོད་དགོས་
པས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སློ་ཐས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
བར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཤེས་
དུག་གི་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པས་བ་ཆང་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་དང་པོར་
སྐྱེ་བ་མི་རིགས་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གསལ་བ་མི་རུང་ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། སྡོན་པོ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་
གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་
བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་མེད་པ་འགལ། འདོད་ན། མིག་སྡོན་པོ་ལ་བཏུ་
བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྡོན་པོ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་པོ་བྲན་
པའི་བྲན་ཤེས་གཉིས་ལ་སྡོན་པོ་བྲན་ལམ་དུ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྲད་པར་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་མི་རུང་ཞེས་
པས་བསྟན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེའི་སྟོག་
དབང་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར།
ལྷ་པ་ནི། ས་པོན་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་
ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་

བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་
 སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་ནི། ལས་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏེ། རྟེན་བྱ་ལྟས་བྱིན་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆེ་རྒྱུ་པ་འདེགས་འཛོག་གི་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་དང་། འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་
 རྣམ་རིག་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྟེ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་བྱ་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་མ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟུན་པ་ནི། ལུས་ཆོར་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏེ། རྟེན་བྱ་ལྟས་བྱིན་ལ་ཡིད་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ལུས་ཤེས་འཁོར་
 གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ནི་ནང་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་ཏེན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་
 ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྟེན་བྱ་ལྟས་བྱིན་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ཀུན་གཞིས་ཟེན་པ་དང་མ་
 ཟེན་པའི་ཁྱོད་རིམ་གྱིས་བསྟུན་ནས་འཆི་འཕོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཏེན་ཀུན་གཞི་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ནང་བག་ཆགས་དང་སྟོང་བཅུད་གྱི་འཛིག་
 ཏེན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ལྟ་བས་རབ་ཏུ་སྟེ་བའི་
 མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྟུན་པས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟུག་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། ཡིད་གང་
 ཞེ་ན། གང་དུས་ཏུག་ཏུ་རྟོལ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངའོ་སྦྱུང་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འགོག་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པས། ཉོན་ཡིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཡིད་ཤེས་འཆད། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པས་གནས་སྐབས་ཡིད་ཤེས་འཆད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་ཡིད་བཤད་པ།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་དེ་ཉིད་བྱད་པར་དུག་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ ཏེ། ངོ་བོའི་བྱད་པར་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པའི་བྱད་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། གོགས་ཀྱི་བྱད་པར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་དགྲ་དང་འགྲོགས་པ། འཇུག་པའི་བྱད་པར་མཉམ་གཞག་ཐག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འགོག་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ས་དང་གསུམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་འཇུག་པ། ལྟོག་པའི་བྱད་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་གནས་སྐབས་ལྟོག་ཕྱི་མ་མི་སྦྱོབ་

པའི་ས་ཐོབ་ན་ཟད་པར་ལྷོག་པའི་ཕྱིར།

ཉོན་ཡིད་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ལང་
གཤེགས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །ཆོས་ལྡན་དང་ནི་རང་བཞིན་
གསུམ། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་
བཤད། །ཅེས་དང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ངར་སེམས་བདག་
ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་སྤྲོ་ཆོགས་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟག་
ཏུ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རིགས་
པ་ནི། ཐེག་བསྐྱུས་སུ། མ་འབྲས་པ་ཡི་མ་རིག་མེད། །ལྷ་པོ་རྣམས་དང་འབྲས་བ་
དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །དེ་ཡི་ངེས་ཆོག་མི་རུང་འགྱུར། །འདྲ་
ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །སྤེ་སྟོད་གསུམ་པོ་འགལ་བར་གྱུར། །ཞེས་རིགས་པ་དྲུག་
གསུངས་པའི། དང་པོ་ནི། མ་འབྲས་པ་ཡི་མ་རིག་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་
འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་པོ་རྣམས་དང་འབྲས་བ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་
པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟོ་ལྡེ་དབང་ཤེས་དང་འབྲས་བར་བདག་
རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་ཡོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འགོག་
པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་འགོག་ འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་

ཆེ་མི་འགོག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། དེ་ཡི་ངེས་ཆོག་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་གྱི་ངེས་ཆོག་ལ་
 ངར་སེམས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
 བློ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་ལ་རྒྱུན་
 མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ངར་འཛིན་གྱི་སྟོབས་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པ་གང་
 ཞིག་འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། །རྟུག་པ་
 བློ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། སོ་སྦྱེ་
 ཐ་མལ་པས་ཡིད་དགོ་བ་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ། བདག་ནི་གཏོང་
 བ་པོའོ་སྟམ་པའི་ངར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དགོ་སེམས་དང་ངར་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་
 བ་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་སེམས་པས་རབ་ཏུ་སྒྲེབ་པའི་
 གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཏེ། ཉོན་ཡིད་གྱི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 སུམ་ཅུ་པར། གང་དུ་སྦྱེ་བ་དེ་ཡི་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཟག་འདོད་
 ཁམས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་།
 དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་ཡིད་སྤངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཉོན་
 ཡིད་མ་སྤངས་པ་མི་འོང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་ཡིད་ལ་

སྤངས་དཀའ་སྤྲོ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་ཁོ་ན་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བྱུག་ལས་ལོགས་སུ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་
འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བྱུག་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་
ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྲལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་རྟགས་མ་བྲལ་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་སྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་
བཅུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་འཆད་པ་བྱལ་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་
བཅུ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུགས་སྤང་ལ་མིག་ཁམས་སོགས་གཞུགས་ཅན་གྱི་
ཁམས་བཅུ་བཞག་པར་འཆད། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་པོ་
བར་པ་གསུམ་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པར་འཆད། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་སྤང་པོ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བདུན་གཞག་པར་འཆད། ཁམས་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཁམས་གསུམ་བྱེ་བྲག་

རྒྱ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུ་བ་སྟེ། སྤང་པོས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 འདུས་མ་བྱས་མ་བསྐྱས་པར་འཆད་ཅིང་། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་མ་
 བྱས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
 སྤྱེ་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤྱིར་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱུ་བ་སྟེ།
 གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཟད་
 བར་བསྟན་ཅིང་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་
 ཆོས་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། མིག་དང་མིག་གི་
 ཁམས་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མིག་ཡིན་
 ལ་མིག་གི་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དག་བཙུམ་པ་ཐ་མའི་མིག་གོ། མིག་གི་

ཁམས་ཡིན་ལ་མིག་མ་ཡིན་པ་འང་ཡོད་དེ། སློ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་དང་། ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཁམས་མ་ཡིན་པ་འང་ཡོད་དེ། དག་བཙུག་པ་ཐ་
 མའི་ཡིད་དོ། །ཡིད་གྱི་ཁམས་ཡིན་ལ་ཡིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་
 སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་གྱི་ཁམས་སོ། །ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་ལས། ལྷག་
 མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཁ་མའི་དག་བཙུག་པའི་མིག་དེ་མིག་དང་རང་འབྲས་
 མིག་སྤྱི་མ་སྤྱེད་པའི་མིག་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། སློ་ངའི་ནང་གི་མིག་མ་དོད་པ་
 རང་འབྲས་མིག་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། མིག་མ་ཡིན་པའི་མུར་འཆད་ཅིང་། གཞན་
 གཉིས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གྱི་དོན་རྒྱུའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
 དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་བཤད་པར་བྱ་ཡི། སྤྱི་མ་ཐེན་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དག་བཙུག་པ་ཐ་མའི་མིག་
 མིག་ཁམས་མ་ཡིན་ན། ཁམས་བཙུག་པ་འབྲུང་སྟེ་ལོ་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་པས། གཞི་
 མ་གྲུབ་པར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཡིད་ཁམས་སོགས་ལ་འང་དེས་འགོ། དེ་
 དག་གྲུང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་
 རིག་པའི་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སེམས་ཙམ་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ས་མཚུངས་རྣམ་བཞག

འོ་ན། ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ས་མཚུངས་རྣམ་བཞག་རིམ་བྱ་ཞེ་ན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེའི་ས་པའི་མིག་གིས་དེའི་ས་པའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་
 བའང་ཡོད་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་སའི་མིག་དང་ན་བས་འོག་སའི་
 གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་བ་རུང་ཡང་། འོག་སའི་མིག་དང་ན་བས་གོང་
 སའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་ཐོས་མི་རུང་། འདྲོད་རྟེན་བས་ཁམས་གོང་མའི་མིག་
 སྐྱེས་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་བས་འོག་མའི་སྐྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་ནི་ཡུལ་འབྲད་ནས་འཛིན་བས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་། དེ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གོ་རིམ་ས་པའི་རྒྱ་མཚན།

དུག་པ་གོ་རིམ་ས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་ཤེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་པོའི་གོ་རིམ་དང་། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱགས་ཤེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་
 ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་
 དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་ས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

སྐྱོད་ན་བཤད་པ།

བརྟུན་པ་སྐྱོད་ན་ཡོད་དེ། སྤང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་
 པོའི་སྐྱོད་དེ་འཆད། ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོད་
 དོན་དེ་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་
 དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་སྤྱངས་པ་དང་། །ཕྱག་པ་སྤྱང་པོ་ཆ་ཉིད་
 ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏུ་མ་སྤྱངས་པས་ན་སྤང་པོ་ཞེས་པ་དང་ཁྱར་བྱེར་
 བས་ཕྱག་པ་སོགས་སུ་བརྗོད། རང་གི་མཆོད་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཁམས་དང་། རང་
 འབྲས་ཁམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པས་ན་ཁམས་ཞེས་བརྗོད། སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་
 སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའི་སྐྱོད་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤང་པོ་ལྗེའི་དཔེ་བཤད་པ།

བརྒྱུད་པ་སྤང་པོ་ལྗེའི་དཔེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

དགུ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

རྣམས་བཏགས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམས་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་རྣམས་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་
 པའི་རབ་དབྱེ་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་དཀའ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མདོར།
 དགོ་སྒོར་དག་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་
 རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཞུང་གིས་
 འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས། དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་
 རྫོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཤིང་།
 དེ་ཡང་རང་རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རང་སྐྱེད་ལུས་ཀྱི་ལུས་
 པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བཤད་པ།

ཡན་ལག་རྣམས་པར་དབྱེ་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་
 ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ནས་ཆག་ཤིང་བར་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བསྟན།
 ཡན་ལག་མདོར་བསྟུས་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་
 པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་པས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡན་ལག་བཞེར་བསྟུས་

བར་བསྟན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་།
 སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། རིག་པ་དང་། ཚོར་བལོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་
 ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པལོ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་
 ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བལོ། །ཞེས་པས་བསྟུ་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཡན་
 ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་དང་། རྟུགས་
 དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པས་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་སྔ་མས་བྱི་མའི་བག་ཆགས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། རྟུགས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
 དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་སྟེ་བདག་རྒྱུན་
 བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་བསྟུས་པའི་རིག་པས་རིག་པ་བྱི་མ་ལ་རྒྱུན་
 བཞི་བྱེད། དེས་བཅ་པོ་ལ་རྒྱུན་གཉིས་བྱེད། བཅ་པོས་བཅ་པོ་ལ་རྒྱུན་གཉིས་
 བྱེད། བཅ་པོས་རིག་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་དང་བདག་རྒྱུན་གཉིས་བྱེད་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྟུང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཡན་ལག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུས་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུ་བལོ། །འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་བསྐྱུ་བའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆེ་འུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱུ་བོ། །ཞེས་
 པས་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་བསྐྱུད་པ་
 བྱི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྒྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་
 རློང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། ལན་གངས་
 གཞན་ལ་རློང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་
 བར་དུ་ཆེ་རབས་གངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་བྲལ་
 སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་པོ་དེའི་ཆར་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་གཞན་གྱི་
 ཆོད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཆོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་
 པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་མཚུངས་ནི་དོན་གསང་ལས་སྐྱེ་བའི་ས་པ་
 གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས་ཆེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
 སྲིད་ལེན་གཉིས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། པལ་ཆེར་གྱིས་ལན་

གདབ་པར་དགའ་ལ། ཁོ་བོས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་
 ཅས་སྤྲོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་དུ། དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་། །མཚན་ཉིད་དེ་
 ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། །གོ་རིམ་དོན་དང་དཔེ་དབྱེར་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 མདོར་བསྡུས་པ་ཅུ་ཞིག་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལེ་འཁྲུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་
 མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དགའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དགའ་འགྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་བཤད་པ།

སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

མཚན་གཞི།

༥ གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་བཤད་པ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་དང་།
 མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་དང་། འབྱུང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་སྐྱེ་
 བ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྗེའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་སྤྱག་
 བསྐུལ་བདེན་པར་གསུངས་ནས་སེམས་ཅན་དབྱུང་བ་པ་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་སེམས་

ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྫོང་ལ་འོག་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ཡི་དྲགས་
 གྱི་གནས་གྱི་བར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གཙང་ལྗེ་མེས་ཅན་
 སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པར་གསུངས་པས། དབང་བཅོམ་ལྷག་མེད་པ་མ་གཏོགས་མ་
 དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པར་
 ཁས་སྐྱང་ངོ་། །དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་
 མ་རྣམ་པར་སྤང་བྱེད་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་ཕྱོགས་སྤང་བར་བྱེད་པ་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་
 བེ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱབ་སྟེང་ནས་ཆངས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་སྟོང་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་བཅུད་དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་ས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྦྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་
 གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྦྱེད་པ་མ་
 ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་ལམ་དང་
 དག་པའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ། ཞེས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སྤྱག་བསྐུལ་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚོན་ནས་གཟུགས་ཁམས་གནས་

རིགས་བཅོ་བརྒྱད་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་བཞུགས་པའི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པར་མི་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་
བསྐུལ་ལོ། །ཀ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །ན་བ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །འཆི་བ་ནི་སྤྱག་
བསྐུལ་ལོ། །མི་སྤྱག་པ་དང་སྤང་བ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱག་
བསྐུལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་རྟོན་པ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །འདོར་ན་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་གསུངས་
ཤིང་། དང་པོ་བདུན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་སྤྱག་བསྐུལ་བ་དང་། བྱི་མ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པར་སྤྱག་བསྐུལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱི་
མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་བསྟན་ཅིང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་
སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བརྟམས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྲད་ཆོས་མི་
རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཁྲད་ཆོས་
སྤྱག་བསྐུལ་བ་དང་། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཁྲད་ཆོས་

ལྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱད་ཆོས་
 བདག་མེད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་
 རྒྱ་དང་དབྱེ་བ་དང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་འཆད། ལྟོང་འཛིག་
 པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟོང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟོང་འཛིག་པའི་
 རྒྱ་དེ་འཆད། བསྐྱལ་པ་བར་མ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བར་བསྐྱལ་གསུམ་
 དང་། བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཉི་ཤུར་གནས་ཉི་ཤུར་འཛིག་ཉི་ཤུར་
 ལྟོང་སྟེ་འདུག་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་པ་བགྱང་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁམས་གོང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་པ་བགྱང་པའི་
 ཚུལ་དེས་གཟུགས་ན་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་ན་སྟོང་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱི་ཆེ་ཆད་ཆོད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལས། བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 པ་ཆངས་རིས་པའི་ཆེ་ཆད་དང་། བར་བསྐྱལ་བཞི་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཏུ་ལ་བསྐྱལ་པར་
 བྱས་པ་རིམ་པ་བཞི་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་ཆེན་པའི་ཆེ་ཆད་
 དང་། འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱལ་ཆེན་གྱི་སྟོན་ནས་ཅི་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བཤད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་སམ་
 ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆེ་བད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཟད་ལ་ལས་
 གྱུར་ཟད་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་

ཅིང་། འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱ་ལ་ཡང་ཆེ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་
འཆི་བ་དང་། ལས་ཟད་ནས་འཆི་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཡང་སྟུག་
བསྐྱེལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ལ་མ་བསྐྱབས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་སྤྱིར།

འགྲུབ་པའི་རིམ་པ།

བཞི་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འཆི་བ་སྟུག་
བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་སྤྱིར། འཆི་སེམས་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཆེ་ཡང་། དགོ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་
ནི་ཐོག་མར་སྤྲད་གང་དང་། མི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐོག་མར་སྤྲོད་གང་བར་
འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཆི་སྤྱིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་
ལུས་དང་མཐོང་སྤང་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མི་དགོ་བ་བྱེད་པའི་བར་
དོའི་སྤྱིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་བྱར་བ་ནག་པོ་འཕ་མཆན་མོ་ལུན་པ་
ལུན་ནག་ཏུ་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །དགོ་བ་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲུམ་བྱ་དཀར་པོ་འཕ་
ཆེ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཆན་མོའི་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། གཟུགས་

མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ན་བར་དོ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་
 དོ་མེད་ལ། བར་དོའི་ཆེ་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་
 ཏེ། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འཆི་འཕོའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་འགྲོའི་
 བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའང་ཡོད་དེ། ཅི་སྟེན་ཉེ་གྲག་གོ། དེ་
 ན་གནས་པས་ཡང་ལས་གསོག་གོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
 ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་
 དང་ཡང་ལྟན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་རོ། །གང་དུ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་དོ། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། བར་དོ་རིགས་མཐུན་པན་ཚུན་མཐོང་བ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་
 ཀྱི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་དང་། དེ་ཐོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་
 དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བར་ནི་མ་དེས་ཏེ། རྩལ་སྤྲུལ་
 དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཐོགས་སོ། །སྲང་མདའ་
 མཐོང་པར་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ་
 གནས་ལ་ཐོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བར་སྲིད་འགགས་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་
དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་སྡུ་མ་གཙུག་ཆེ་ལ་དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཉིད་གཙུག་བོའི་དོན་
དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཙུག་བོར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟེ་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་གངས་
སོགས་དགུ་དང་སྟོང་གྲེད་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་
གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གངས་གང་ཞེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་
དུག་གམ་བཅུ་ལྟེ། །ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་མདོར་བསྟན་བཅུ་དུག་ཅི་སྟོན་པས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། སྟོང་བས་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན་རི་ལྷ་སྟོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་

ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དགུ་སྟོང་བཤོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཉིན་པོས་རི་ལྷར་
 སྟོང་ཚུལ་དེ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་
 གངས་མཆན་ཉིད་དེ་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་ཚུལ་སོགས་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 འདི་བྱུང་སྟེ། འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱུང་བར།
 དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་བྱུང་བར། མཚུངས་པར་
 ལྷན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་བྱུང་བར། རྣམ་གངས་གང་
 ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་ཀྱི་བྱུང་བར། ལོག་པར་ཞུགས་རིམ་བྱ་ཞེ་ན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱུང་བར། ཁམས་ཀྱིས་
 རིམ་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར། རིས་
 ཀྱིས་རིམ་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རིས་ཀྱི་བྱུང་བར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་སོགས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་གཞི་
 དེ་དེའི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་
 ལྷ་བྱ་ཁོང་ཁོ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན། ཁོང་ཁོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་
 དེ་གཉིས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཡང་ཁོང་ཁོ་བ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་

འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་
 གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟོན་ནམ་རྫས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་སོགས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་།
 དུག་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྫས་སུ་
 ཆགས་པའི་ཀུན་སྐྱོར་སོགས་དགུ་དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ། འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་བདུན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས། མོངས་པ་རྒྱགས་པ་
 སོགས་ཀུན་དགེས་བརྒྱད། འདོད་པའི་རྩ་བོ་སོགས་རྩ་བོ་བཞི། འདོད་པའི་སྐྱོར་
 བ་སོགས་སྐྱོར་བ་བཞི། འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། བརྟུག་
 སེམས་སོགས་མདུད་པ་བཞི། སྐྱིབ་པ་ལྔ། འདོད་ཆགས་གྱི་ཐ་བ་སོགས་ཐ་བ་
 གསུམ། དུག་གསུམ་གྱི་བྱི་མ། དུག་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྐྱོད།
 དུག་གསུམ་གྱི་ཟུག་རྩ། དུག་གསུམ་གྱི་ལྷི་ཡང་། འདོད་པའི་ཟག་པ་སོགས་ཟག་
 པ་གསུམ། དུག་གསུམ་གྱི་མོངས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་པ། དུག་
 གསུམ་གྱི་འཁྲུག་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ། དུག་གསུམ་གྱི་རིམས་ནད། དུག་
 གསུམ་གྱི་ནགས་སྐྱོར། དུག་གསུམ་གྱི་བགེགས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་
 མོངས་རྣམས་ལུལ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དུག་པ་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁམས་
 གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། ཀུན་

ནས་མནར་སེམས་པའི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་མེད་
པའི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཁམས་གང་ན་ཆོར་བ་དང་རྣམ་
ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་གྲུབ་
སྟེ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་མཐོང་སྤངས་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་རིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་
བསྐྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མི་
འཐད་པའི་སྤོང་ཚུལ་དགག་པ། ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ། སྤོང་ཚུལ་
དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདས་པ་ནི་འགག་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་
བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་དམན་ལམ་སྤོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་
བཙུམས་པ་ལྟར་སྤོང་བ་མ་ཡིན། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མཐུན་ནས་སུལ་བ་ལྟར་
སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་མཛོ་སྟེལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་བ་ལྟར་སྤོང་
བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་
དེ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤོང་ངོ་འབྱུང་
བ་ལས། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་སྟེ་མི་

རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་
 བཤད་པ་ཡོད་དེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་བྱུང་བ་གཉེན་
 པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་མཉམ་
 བས་མཉམ་སྟེ་སྤང་བ་དང་ཐུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་སྤང་བ་
 མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། གཉེན་
 པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་ས་པ་དང་སྤང་བ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་འགགས་པ་
 དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤང་བ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་། ཐུན་
 པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། སྤང་བ་སྟེ་ས་
 པ་དང་། དེའི་བསལ་བྱ་ཐུན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་བུལ་བས་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་
 སྤོང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་
 དོན་ཉམས་སྤང་བར་བྱས་པ་ཅམ་མིན་གྱི་སྟེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་
 རས་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར།

ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལས་གང་ཞེ་ན་སེམས་
 བའི་ལས་དང་བསམ་བའི་ལས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་བསྟན། སེམས་བའི་
 ལས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོས་ཏེ་འཆད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་མངོན་
 བར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་བའི་ལས་ཡིད་ལས་
 སུ་བཤད་ཅིང་། བསམ་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་དང་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་སྟོགས་ཀྱིས་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་
 དང་དག་གི་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་དགོས་པ་འདྲོ། །སྟོས་ཏེ་
 འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དག་བ་ཞི་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་བརྟུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་མི་དག་བ་དང་དག་བའི་ལས་ལས་བརྟུ་ཆོན་གཉིས་འཆད། སེམས་པ་ལས་
 གུར་བའི་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་འཆད། ལས་ཀྱི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྟོན་པ་འཆད། སྟེན་བའི་
 ལས་གང་ཞེ་ན་དེའི་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུང་བའི་ལས་བྱེ་བྱག་ཏུ་འཆད་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་སྟོང་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྱག་གིས་ལས་
 ལྷ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་མངོན་ཞེན་བྱག་སོ་དང་། འཆོ་བ་ཆོས་སུ་འདོད་པས་ཀུན་
 ལས་སྒྲུངས་ཏེ་ལས་བྱས་ཤིང་བསམགས་པ་རྣམ་སྟོན་སྟོང་ངེས་དང་། ལས་བྱས་པ་
 དང་བསམགས་བའི་ལས་གཉིས་ཐ་དད་པར་བསྟན་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་པ་ཡང་

ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱོད་པ་ནི་ལས་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སོ་
 བྱས་བྱ་བར་བསམ་པའི་ལས་ནི་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་སྐྱེས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་ངན་སོང་དང་། རྒྱ་
 མཐུན་འབྲས་སྒོག་བཅད་པས་ཆེ་མུང་བ་སོགས་དང་། བདག་འབྲས་ས་སྒྲིགས་
 སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན། དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོར་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་དང་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པའང་གསུངས་ཏེ། ལས་
 གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་
 ལུས་དུ་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་དུ་
 མ་འཕེན་པའི་ལས་ཡོད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་གཅིག་དང་དུ་མས་ལུས་
 གཅིག་དང་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་པར་མ་ངེས་པར་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་
 ཀྱི་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་གཅིག་དང་
 དུ་མ་འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་སྤྲིན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པའང་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལ་གང་ཤིན་དུ་སྦྱི་བར་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་གསུངས་ཏེ།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
 རྫོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་རྫོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་

རོན་ལ་མྱོངས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་རིག་པ་དང་པོས་བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འཕེན། གཉིས་པས་ལས་གཞན་གཉིས་
 བསགས་ནས་བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་བྱིར། མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་བརྩ་མཐར་བྱིན་
 པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སློག་གཅོད་ཆོག་རྩལ་གཞོད་སེམས་གསུམ་དུག་གསུམ་
 གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་ཞེ་སྤང་གིས་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད། མ་བྱིན་ལེན་ལོག་
 གཡེམ་བརྟན་སེམས་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་ཆགས་པས་མཐར་
 བྱིན་པར་བྱེད། བརྟན་དུ་སྦྱ་བ་ཕྱ་མ་ངག་འབྲལ་གསུམ་དུག་གསུམ་གང་རུང་
 གིས་སྦྱོར་ཞིང་། དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད། ལོག་ལྟ་དུག་
 གསུམ་གང་རུང་གིས་སྦྱོར་ཞིང་གཏི་མུག་གིས་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་
 པ་སོགས་གསུངས་ལ་སྟོབས་ལྡན་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་སོགས་དགྲར་
 བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལས་གྱི་རབ་རྩ་དགྱེ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་རབ་རྩ་དགྱེ་བའི་
 སྒོ་ནས་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ལས། སྡོམ་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་
 གསུམ་དང་། དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་དང་། སོ་ཐར་ལ་རིགས་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་བདེ་བ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་
 ལས་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། བཏང་སྟོམས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་
 ལས་གསུམ་དང་། མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྤྱི་གནས་སྦྱོང་འགྱུར་
 གྱི་ལས་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་གསུངས་ཤིང་།

ཡང་ལས་གནག་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གནག་པའི་ལས། ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དཀར་
 པའི་ལས། འབྲེས་མས་འབྲེན་མའི་ལས། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་འཆད་པ་ལས་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་གང་
 ཞེ་ན། གང་ལ་མི་དགེ་བའོ། །དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དཀར་པའི་ལས་གང་
 ཞེས་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའོ། །དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པ་དཀར་གནག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་འབྲེས་མ་
 སྟེ། བསམ་པས་གནག་ལ་སྦྱོར་བས་དཀར་བའོ། །སྦྱོར་བས་གནག་ལ་བསམ་
 པས་དཀར་བའོ། །མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་
 ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དང་རབ་ཆད་མེད་པའི་ལས་
 རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། དང་སོ་གཉིས་
 སྟེ། གསུམ་པའི་ངོས་འཛིན་ལ། རྣམ་བཤད་ཏུ་གཞན་སྟུང་བའི་བསམ་པས་ནོར་
 སྟེར་བའི་ལས་དང་། བན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ་ཆོག་རྩལ་སྟུང་བའི་
 ལས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལས་སྲ་ཕྱི་
 གཉིས་སོ་སོས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བདེ་སྟུག་གཉིས་ཀ་སྦྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། ལས་གཅིག་གིས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བདེ་སྟུག་གཉིས་ཀ་སྦྱེད་པ་དེ་འབྲ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལས་སྲ་མ་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོང་མི་དགེ་བ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་
 དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོང་མི་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་

འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱེན། དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་
 བ་འབྱེན་པ་འདྲེས་མའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་སྤྱི་མ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བ་
 དང་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་
 དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་བུ་འབྱེན་ལ། དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགེ་བ་དེའི་
 རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱེན་པ་འདྲེས་མའི་དོན་ཏེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཉུང་བར་
 སྤང་ངོ་། །མངོན་འགྲེལ་དུ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་
 འདྲེས་པའི་ཕྱིར་དཀར་གནག་ཡིན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་དཀར་གནག་ཡིན་ནོ། །འདི་
 ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཅིག་ལ་དཀར་པོ་
 ཡང་ཡིན་ནག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། བན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་འདྲེས་མའི་ལས་
 སུ་བྱ་དགོས་སོ། །བཞི་པ་སྤྱིན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་དེའི་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་སྒྲུང་བའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིན་པའི་ལས་དང་ཚུལ་བྲིམས་
 གྱི་ལས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དང་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་གཞི་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། གཏོང་བའི་རྣམ་དང་།
 གཏོང་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་
 བཤད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་གྱི་
 རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

རང་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་
བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན་མཆན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟུ་གཉིས་
དབྱེ་བར་བསྟན། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་དང་།
ཟབ་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་དང་། ཟབ་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ
ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཟབ་པར་བསྟན། བདུས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དེ། འགོག་བདེན་གྱི་
མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོས་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཐུན་
མོང་གི་འགོག་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བདུས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་པའི་འགོག་པ་ལ། བདེའི་
འགོག་པ། འོན་དམ་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་མེད་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་དང་བཅས་པའི་འགོག་
པ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་རྣམས་བསྟན།

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཞེས་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་
 ལ་མི་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 འགོག་པ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ། སྒྲོབ་པའི་འགོག་བདེན།
 མི་སྒྲོབ་པའི་འགོག་བདེན། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། སྒྱུ་ཆེ་འདུ་བྱེད་མ་བཟང་བའི་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
 བདེན་རྣམས་རིམ་བཞིན་བདེའི་འགོག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགོག་
 བདེན་དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲིམ་མཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲངས་
 ཀྱིས་ངེས་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ།
 བྱང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲིམ་མཆད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཆན་
 ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོམ་དེས་
 འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

མཐོང་ལམ།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན། ལྷག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་སྟོང་བར་བྱེད།
 འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྒྲིམ་པའི་བྱེད་པ་བཞི་དང་
 ལྷན་ཚུལ་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ལམ་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལྷའི་དབྱེ་བ་ཅམ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེན་སོགས་ཀྱིས་
 ཆོགས་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཞེ་གནས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཆོགས་
 ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པར་བསྟན། སྟོར་བའི་
 ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
 སོགས་ཐོབ་པའི་སྟོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་རྟོན་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན།

མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་
 རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཆད། སྒྲིམ་པའི་ལམ་གང་ཞེན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྒྲིམ་ལམ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སྟེ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོར་
 བསྟུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པར་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན། ཡང་

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 དབྱེ་བར་བསྟན། བཅོད་པ་གང་ཞེན་སྒར་རྣམས་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 རས་སོ་སོ་རང་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤོང་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཅོད་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་རྣམས་པར་
 གོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་
 པ་གང་ཞེན། སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་མཛུགས་ཐོགས་སུ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེན། ཤེས་
 པ་གང་གི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཅོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་
 བརྒྱད་ཅིག་ཆར་སྟེ་བ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 ཤེས་བཅོད་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་
 བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་
 བ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་དེ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཅན་
 ཆོས་བཟོད་བཞི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་བཞག དེ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྲངས་པའི་ལྷན་ཆས་སྤྱེ་བའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་
 བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་ནམ་བཤད་དུ་འཛིན་པ་རྟོགས་
 སོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྐྱན་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་འཕགས་པའི་ཆོས་
 ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་ལྷོང་སྒོ་བས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་རྗེས་བཟོད་འཛིན་པར་གསུངས་པ་
 ནམས་ལ་དབག་ནས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚད་པ་མེད་དེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་ནལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 བཟོད་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐྱད་
 ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
 མོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྲུང་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བས་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་མཐོང་

ལམ་དེ་རྣམས་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་
 དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་རིག་
 པ། ཆོས་རྟོགས་པ། སོམ་ཉི་ལས་བཞུལ་བ། ཐེ་ཆོམ་ལས་བཞུལ་བ། གཞན་གྱི་
 དྲིང་ལ་མི་འཛིག་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བགྱི་བ་ཆོས་རྣམས་
 ལ་མི་འཛིག་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ་བྱུང་ཙམ་སོ། །བཞི་པ་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་
 ལས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་དགྱུར་དབྱེ་བ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདི་བྱུང་སྟེ། འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་
 གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་འཆད། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་
 བཞིའི་སྤང་བ། རོ་བོ། བྱུང་བར། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་ན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། སྤེད་པ་ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 རྣམས་ཉོན་མོངས་བར་བྱེད་ཚུལ་དེ་འཆད། རྣམ་བར་བྱུང་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་པའི་རོ་བོ་དེ་འཆད། ཡན་
 ལག་རྣམ་བར་བཞག་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རྣམ་བར་

བཞག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་པར་བཞག་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བདེ་ཉིང་འཛིན་ཏེ་
 ལྷ། གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། དགའ་བདེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་བཞི། གསུམ་
 པ་ལ། བཏང་སྟོམས། དན་པ། ཤེས་བཞིན། བདེ་བ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྟེ་ལྷ།
 བཞི་པ་ལ་དན་པ་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་རྣམས་ན་ནི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ།
 ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་འདུ་ཤེས་
 མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་བདུན་གང་ཞེ་ན་
 མཆོད་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་
 ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། སྦྱར་བའི་
 མཐའ་དང་། སྦྱར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོའོ། །ཞེས་གཞུང་
 དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་མངོན་པ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱེད། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དེ། དེའི་ཐོག་མར་
 ལམ་རིམ་དུ་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་འདི་

ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་སྤེལ་བའི་ཟག་མེད་དེས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་རྒྱན་
 བྱགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་ཉེར་བསྒྲགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་དྲུག་ལ་ཟག་
 མེད་འཛིག་དཀའ་བ་འདྲ་སྟེ་དབྱུང་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་
 འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བྱབ་པར་སྦྱི་འགོ་ལྟར་བྱ་
 སྟེ་མངོན་པ་དང་མི་བསྐྱུན་ནོ།།

འོ་ན་རབ་མཐའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རིམ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་
 ཡོད་དེ། རྣམ་པར་དག་པ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ནས་འདུཤེས་མེད་འདུཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་ལྷགས་ལྡོག་
 ཏུ་སྟོམས་པར་བྱགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་རྒྱུད་བ་དང་། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཐོད་
 ཀླུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྲིང་པོ་དང་། ཐོད་
 ཀླུ་ལ་ལྷགས་ལྡོག་ཏུ་བྱགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་
 གཏན་བཞི་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་
 ཏུ་བརྒྱུད་སྟེ། མངོན་ལས། དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ འཛིག་རྟེན་པའི་
 དགོ་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱབ་
 ཟེར། མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ཡིན་

ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐབས་འདིར་བསམ་གཞུགས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཅམ་བསྟན་པ་ནི། གཙུག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་གཞུགས་གྱི་སྒྲོམས་
 འཇུག་རྣམས་ལྔར་བྱེ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཛོག་
 ཅིང་། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱ་
 རྟེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་
 བུའི་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འཛོག་པ་བཞིན་
 དུ་སྒྲོམ་སྤངས་ལའང་འཛིག་རྟེན་པའི་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་
 སྤངས་འཛོག་པས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་
 གྱུར་བ་སྤངས་ཀྱང་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་སྦྱོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདོད་ཉོན་
 མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་འབྲའི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་
 སྤངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བདག་འཛིན་དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པས་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲོམ་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རི་ལྟར་བྱེད་དབྱེད་འོས་ལ། བར་
 ཕྱིན་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་གྱི་

སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་བཞག་དཀའ་སྟེ། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་བྱབ་པར་བཤད་
བའི་བྱིར།

སྒྲོམ་ལམ།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་
མདོར་བསྟན་ནས་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བྱིར་ཏེ།
སྒྲོམ་ལམ་ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་སྤྱོད་མཐུན་བཞི་
དང་རྗེས་ཤེས་སྤྱོད་མཐུན་བཞི་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཟག་མེད་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་
བྱིར། སྒྲོམ་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཆོས་བཅོད་རྗེས་བཅོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
བྱ་སྟེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲག་རིགས་པ་ལ་
མི་སྒྲག་པའི་བཅོད་པ་མཐོང་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་
བའི་བྱིར།

འོ་ན། མིང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཟག་མེད་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་
མཁན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་
མཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་
དེ། དེའི་བྱིར་མཁན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེས་སྟོན་དུ་

རི་ཅམ་དུ་འདུཤེས་གྱིས་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་རྟོགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྲིད་ཅེའི་འདུཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་དུ་ནི། མངོན་པ་སྐྱོར་འདི་དང་མི་འབྲ་
 བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ལམ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་
 ལུགས་གཞན་ནོ། །འོ་ན་འགོག་སྒྲོམས་ཀྱང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་
 པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
 སྒྲོམ་ལམ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ན་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་དགོས། འགོག་སྒྲོམས་དེ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ན།
 འགོག་སྒྲོམས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་གྲུབ་སྟེ། འགོག་
 སྒྲོམས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་འདས་
 ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་
 པས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། སེམས་རྟེན་སྲིད་ཅེ་
 ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་སྒྲོམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་མ་སོམས་ཤིག ལམ་གྱི་
 གནས་སྐྱབས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་རྒྱུད་དུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་རྒྱུད་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྐྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྐྱོང་ལམ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ལམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཞར་བྱང་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། ལམ་སྒྲིམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དེའི་གོང་
 མའི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལམ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ནས་འཆད།
 ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་
 བདུན་དེ་འཆད། ལམ་བཞི་གང་ཞེ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུང་ལ་དཀའ་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི་འཆད། ཆོས་ཀྱི་
 གནས་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་
 བཞི་འཆད། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་
 འཆད། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་ངོ་པོ་བྱེད་ལས་གཉིས་
 ཀྱི་སྒྲི་ནས་འཆད། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ།
 དེ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་
 ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་
 གནས་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ལམ་བཞིར་འགྲུར་ཚུལ་འཆད། དབང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ་མི་
 ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་
 དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་འོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་
 བ། སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ལ་གང་
 དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་

གྱིས་སྐད་ཅིག་བརྩ་བྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་
 བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་
 ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་ལམ་བསྟུས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་
 འཆད། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་གྱི་ཡི་
 ཤེས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་གཞུང་དེ་རྣམས་གྱིས་ལམ་བསྟུད་པར་བྱེད་
 པའི་དབང་པོ་གསུམ་འཆད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་བཙུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་དད་སོགས་ལྡེ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་ཡིད་མི་བདེ་བརྩ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་
 པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྩ་བྱུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩོ་
 རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་དད་སོགས་
 རྣམས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་དད་སོགས་རྣམས་ཀུན་ཤེས་
 དང་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཆད་པའི་ཕྱིར་མཛོད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་འདི་དང་མི་མཐུན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་དང་། སོ་སྦྱེའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་
 གཞི་མཐུན་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱེའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་
 དེ། ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་རིགས་པ་སྦྱབ་པ་
 དེས་འབྲིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟན་གྱི་
 དཀའ་བའི་གནས་འགྲེལ་པ་ལས་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བརྟན་
 གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བདུས་བཤད་བ།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀུན་བདུས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་བསྟན་པ་
དང་། དུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་།
དེའི་དུལ་ཅན་གྱི་བཀའ་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་
རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོའི་སྡེ། དབྱངས་བསྟན། ལུང་དུ་
བསྟན་བ། ཆོགས་སུ་བཅད་བ། ཆེད་དུ་བརྗོད་བ། སྤང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་
ལྟ་བུ་བྱང་བ། སྦྱེ་རབས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བ། མད་བྱང་། གཏོན་ལ་པཔས་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་བསྐྱུ་ན། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་
བྱང་། སྦྱེ་རབས་གསུམ་སྤང་གཞིའི་སྡེའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་པས་དགའོ།

དེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་བསྟན་བ།

གཉིས་པ་དེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལྷ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུ། སྤང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་འབྱང་། སྦྱེ་རབས་
བཞི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མད་བྱང་བ་གཉིས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུ། གཏོན་ལ་པཔ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི།

གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་སྡོད་གསུམ་
 དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྡེ་སྡོད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཅེས་འབྲུང་བ་ལས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ཆ་
 མཉམ་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་བཞག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 བསྐྱུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱི་
 བསྐྱུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་བཞག་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཞག་པའི་
 ཕྱིར། མངོན་པ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་
 སྡོད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསིལ་བྱུང་གསུངས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྟོན་པས་མངོན་
 པའི་སྡེ་སྡོད་ལོགས་པར་གསུངས་པ་མེད་པར་མཛད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་
 ཀྱང་མི་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མི་འགལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡུམ་
 རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དུ་བཤད་ཅིང་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་
 བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྤྱིའི་འདུལ་བའི་ཐབས་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འང་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་མངོན་པའི་མདོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་ཞེས་བྱུང་བ་ཤེས་ཕྱིན་འབྱུང་བ་ལས་
 འོས་མེད་དེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ངོ་།།

ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་ལ།

གསུམ་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
 བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་འདི་དག་གང་གི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 པོ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་
 པའི་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གི་
 མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་རྩ་
 དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཁྲབ་པའི་དམིགས་པ། སྤྱོད་པ་རྣམ་
 སྤྱོད་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་
 པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
 བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པ་དུ་
 ཞིག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅེ་ན། བཞིས་དཔྱོད་དེ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས།
 ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། གཏན་ཆེགས་གྱི་རིགས་པ། ཆོས་
 ཉིད་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་

འབྲས་བུ་པའི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་བཞི་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་
 རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མིང་ཀུན་རྒྱ་འཆོལ་བ། དངོས་པོ་ཀུན་
 རྒྱ་འཆོལ་བ། རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་ཀུན་རྒྱ་འཆོལ་བ། བྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་
 ཀུན་རྒྱ་འཆོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་ལས། མིང་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ། བྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་པར་བཅོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་
 ལས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལས་སྒྲིམ་བྱུང་སྒྱུར་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་དང་
 མཐོང་ལམ་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བླ་མ་གྱི་བཀའ་དག་པ།

བཞི་པ་ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བླ་མ་གྱི་བཀའ་དག་པ་ཡོད་
 དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྡོད་
 ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་དེ་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་
 སྡེ་སྡོད་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་རྒྱ་རྒྱས་པ་

ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པར་མི་མོས་ཤིང་སྐྱག་པར་འགྱུར་ཞེ་
 ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་
 སྡེ་སྟོང་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་
 ཅིག་མོས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྤྲོ་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཁ་ཅིག ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་
 སྟོང་ལ་མོས་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ཐེག་དམན་ལས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 དེ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དགོངས་པ་དེ་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲོ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
 དེ་ལ་མོས་པའི་དགོ་རྩ་མ་སད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་ལྷ་བའི་
 རང་ལྷ་ཆོག་འཛིན་དང་། བར་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྤྲོ་བའི་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བྱི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་
 པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་འགྱུར་། དོན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་
 བ་ན་རེ། ཡུལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་ཟིན་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།

སྤྱི་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྤྱས་ཟེན་ལས་
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དུམ་གྱི་
མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྷེམ་དགོངས་བཞི་བཤད་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྤྱས་ཟེན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྤྱེས་པ་
སོགས་སུ་སྤྱས་ཟེན་ལ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྟོགས་ཀྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་
དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གྱིས་པས་བབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཆོད་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྤྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་
སུ་བྱུང་བ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི།
གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ། དུམ་གྱི་མདོར་སྤྱས་
ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་རྒྱ་
ལ་སྤྱོད་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དོན་དམ་དུ་མེད་
པ་དང་། རང་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་
དང་། གྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་ཀུན་བཏུགས་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་
 བར་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་ཅམ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགག་པ་གཟེད་
 མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ཞེས་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་
 ཞེན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་
 མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཟེད་མ་ནས་ཞི་
 བའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཡུམ་གྱི་མདོར་གཞན་
 དབང་སྐྱས་ཟེན་ལ་སྐྱེ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་
 དབང་ལྟ་བུ་ལ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་
 སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི།

གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྗེ་མ་
 དགོངས་བཞི་འཆད་པ་ལ། ཡང་གང་དག་གིས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། རྟོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་
 དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་འོ། །གང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ལྷེ་
 པོར་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་
 ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལ་
 ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ནི། དགོངས་གཞི་གཙུག་པོར་གྱུར་
 བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་ལྷེ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ང་
 དེའི་ཆེ་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་
 གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་བཟབ་པ་ཙམ་གྱིས་
 དེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་རྟོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ཀ་རྟོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ།

ལྷེ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེ་པོར་དགོངས་པ་
 ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ལ་

ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ་
 ནི། དོན་ཟབ་མོ་སྤྲོད་པས་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མདོ་དང་། ལྷེ་མ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མོས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ།
 རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་པན་
 ཡོན་གཉིས་ལྷག་མཐོང་གི་པན་ཡོན་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་པན་ཡོན་གཅིག་
 རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མཚོན་བའང་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་
 འིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བདུག་པ་དང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་ཨ་ཀ་
 རུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་འོས་པ། དེ་ཅམ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་འོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་
 བདེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་
 འབྲེལ་པ་ལས་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་ལོ།།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་བཤད་པ།

གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་
 རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ། མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བལྟོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྡེ་ཆོན་བདུན་གྱི་སྟོན་ནས་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 དེ་འཆད། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ན། རྒྱུ་དུ་
 ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་ངེས་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྡེ་ཆོན་བདུན་གྱི་ངེས་
 པར་འབྱུང་བས་དབྱེ་བ་ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ཆོས་སྦྱབ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་མ་སྦྱེད་པའམ་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་མཐུན་པ་སྟོན་བསྦྱེད་པ་སྟོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ། སྟོན་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ། གང་ཡང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བསེ་བུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་བྱུང་གནས་

བཤམ། རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཆོགས་དང་སྤྱོད་གང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་
 བ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་པར་
 འབྲེལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་རྣེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་།
 སྤྱི་བ་སྤྲུལ་ལ་སྤྱོད་ལས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། སྤྲུལ་མའི་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འཛིག་
 རྟེན་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་
 རང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་སོང་དུ་བཤད། སྤངས་པ་
 བྱི་ཉན་ཐོས་མི་སྟོབ་པའི་སྤངས་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་
 དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་བཤད་པ།

སྤྱོད་བས་དབྱེ་བ་ལ་དད་པའི་རྩིས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་གཉིས།
 འབྲས་བུས་དབྱེ་བ་ལ། དད་ཐོས་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ནས། ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
 འཕོ་བའི་བར་གང་ཟག་ཉར་གཅིག་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།
 བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྩིས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་
 གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན། མི་འབྱུགས་པའི་
 ཆོས་ཅན་དང་བྱུག་གསུངས། དེ་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་

ལྷགས་གནས་བཤད་པ། ཕྱིར་འོང་ལྷགས་གནས་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་
 གནས་བཤད་པ། དབྱ་བཅོམ་ལྷགས་གནས་བཤད་པ། རྒྱུན་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་
 འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་
 མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་
 ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་
 རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པ་གང་ཞེ་ན་གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་
 གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དང་།
 རྣོན་པོ་གཉིས་ལ་དད་པས་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་འཛོག་ཅིང་།
 འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་གནས་བཤད་པ།

འོ་ན། རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ལ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པ་དགོས་ན་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ནས། རྒྱུན་ལྷགས་སུ་
 འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙུ་བོར་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་སྤང་བའི་

གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པས་བྲབ་
 པར་མཛད་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བའང་མངོན་དང་མཐུན།
 རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཞེད་པ་བཏོད་པ་ཅམ་མོ། །རྒྱན་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
 རོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉིད། ལྷ་
 དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཡན་མན་དུ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བྱས་ནས་
 གང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་
 བ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སོང་ནས་གང་སྟུག་བསྐལ་
 གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་
 དང་། རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱན་
 ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་
 པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་
 རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དེས། སྤར་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལན་
 གཅིག་ལེན། དེ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ཡན་ཆད་མན་ཆད་དུ་
 མིར་ལན་བདུན། ལྷར་ལན་བདུན་སྤངས་ཏེ། མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེས་སྤར་མིར་སྐྱེ་

བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ནས་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ཡན་མན་དུ་ལྟར་
 ལན་བདུན། མིར་ལན་བདུན་སྒངས་ཏེ། མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པར་
 གྱེད། རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟའི་རིགས་ནས་
 རིགས་སྐྱེ་ནི་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྒངས་ནས་ཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་གྱེད། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་གླིང་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལན་གཉིས་སམ། གསུམ་སྒངས་ནས་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་གྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བཤའ་དུ་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དང་ཞི་ནས་མིར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ལྟ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་གསུངས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་མ་དག་
 བ་འདྲའོ། །སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དེས་ལྟ་མི་བསྟོམས་པའི་ནང་
 དུ་སྐྱེ་མིད་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ས་ལས། ལྟ་དང་
 མིར་བདུན་བདུན་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མཐར་གྱེད། ཅེས་
 གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མིད་པ་ལན་བདུན་པ་མིན་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་
 བ། སྐྱོན་མེད་དེ། བདུན་ཚན་དུ་འབྲ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུན་
 ཚན་ལྟ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་བདུན་ཚན་དུ་འབྲ་བས་གནས་བདུན་ལ་མཁས་
 པའི་དགེ་སློང་ཞེས་པ་དང་། འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྱག་ཡོད་ཀྱང་ལོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་
 མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པར་འབྲ་བས་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ་
 སྤྲ་མ་བསྟན་བཅོས་དང་ཕྱི་མ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གནས་བདུན་
 ནི་གཟུགས་ཀྱི་རོ་ཐོ་དང་། གཟུགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། འགོག་

བར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་གྱི་རོ་སྤང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། དེས་
 བར་འབྱུང་བ་ཤེས་བའོ། །མཛོད་གྱི་བསམ་ཤིག་སོགས་སུ། འདོད་བར་སྐྱེ་སྤྱིང་
 ལན་བཞི་ལེན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་བའི་
 འབྲུ་ཅུང་ཟད་མ་འབྱོར་བའོ། །

ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་
 འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་བ་ན་
 སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་
 བ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 ཉོན་འཇུག་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་འཇུག་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་
 སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་དེ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་བཤམ་
 ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ལ་མཛོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་

ལྷ་ཁྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྟུག་པ་སྤངས་པ་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལྷ་མ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤའ་
 འདིར་འདི་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་པལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷ་མ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། ཞེས་གསུང་། ཡང་ཕྱིར་ཁོང་ལ་ཆགས་བྲལ་
 སྟོན་སོང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་སྦྱར་ནས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་ཁོང་ལ་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གིས་མ་ཁྲབ་པར་བྱས་ནའང་འགལ་བ་མེད་དེ། འོན་ཕྱིར་
 ཁོང་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེན་བཤའ་དུ་
 ཡོད་དེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བ་སྟོ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་
 དུ་གང་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲིམ་སྤངས་ལྷ་ཁྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྟུན་པའམ་བརྟུན་པ་སྤངས་ཤིང་དགྲ་བ་མ་
 སྤངས་པར་འདོད་ལྟར་སྟེ་བ་ལན་ཅིག་སྤངས་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཁོང་ཞིག་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཉོན་བརྟུན་པ་མ་སྤངས་པ་སྲིད་
 གྲང་སྤང་བའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་གཅིག་པར་ལྷ་ཁྱུར་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱིར་ཁོང་ལ་འདོད་པར་སྟེ་བར་ལན་ཅིག་ལེན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱིར་ཁོང་གི་རྟེན་
 ལ་ཕྱིར་མི་ཁོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་འདོད་པར་
 སྟེ་བ་ལན་གཉིས་མི་ལེན་པས་གྲང་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་སར། ལྟའི་སྲིད་པ་ལན་ཅིག་
 དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཆེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་ཁོང་གི་འབྲས་བྱར་བཞག་

གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་
འདོད་པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་སྤྱིད་རིགས་མཐུན་དུ་
ནི་མི་བྱའོ།།

ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤའ་བ།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤའ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
འབྲས་བུ་ལ་འདུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
གོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ།
།ཞེས་འགྲུར་བ་ལས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱིར་
མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྫེ་ཀུན་
བཏགས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཏེ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས་
བསྐྱར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་
འགྱུར་ན། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་འགྱུར་བར་བཤའ་བ་དང་འགལ་ལོ་

ཞེན། མི་འགལ་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལ་བར་འདའ་བ།
 སྐྱེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་
 འཕོ་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་
 པ་གང་ཞེན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤངས་ལ་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་
 སྦྱོར་བ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྲོད་དུ་སྐྱེ་བའི་
 ཀུན་སྦྱོར་སྤངས། བར་སྤྲོད་འབྱུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་བར་
 སྤྲོད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཞེག་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲོད་བྱུབ་མ་ཐག་སྤང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བར་སྤྲོད་བྱུབ་ནས་སྐྱེ་སྤྲོད་དུ་འགོ་བར་མི་སེམས་པའི་ཆེ་
 སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བྱུབ་ནས་སྐྱེ་སྤྲོད་དུ་འགོ་བར་སེམས་པའི་ཆེ་
 སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྦྱར་བར་འདའ་བ་དང་། སྦྱར་བ་མིན་པར་འདའ་བ་
 དང་། རིང་མོ་ཞེག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཞོག་མའི་མེ་སྟག་གི་དབེས་མཆོན་
 ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྲ་
 ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེན། གཉིས་ཀར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་མ་སྤངས་ལ་གཟུགས་
 ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་
 ཀ་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྲོད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞིག་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་བྱུང་
མ་ཐག་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་འདུ་བྱེད་
དང་བཅས་པས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་
ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་
ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྟུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་
ནས་འབད་རྩིས་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངམ་ངམ་ལྷགས་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་
མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དང་པོ་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩིས་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་
ཏེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གཉིས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་གོང་འཕོ་བ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ས་ནས་སར་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ནས་དེར་ལམ་
མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་སྲིད་པའི་རྩི་མོའི་
བར་དུ་སོང་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་
འབྲུང་བ་ལས། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་དང་། སྲིད་

ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞིར་བཅས་ལ། འོག་
 མེན་གྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། གནས་གཙང་དུ་
 སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་
 སོ་སོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ལ་གཞུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ་བྱེད་འཕར་བ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་
 ཡང་ཡོད་དེ། སྤེལ་མར་བསྒྲོམ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་རྒྱུང་དུ་ཡོངས་སུ་
 བསྒྲོམ་བ་དང་། འབྲིང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམ་བ་དང་། ཆར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམ་བ་
 དང་། ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམ་བ་དང་། འིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམ་
 པས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུང་དུ་གསུམ་སྤེལ།
 འབྲིང་དུ་གསུམ་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། འིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་འིན་
 ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་དང་པོར་
 བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཟག་མེད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་ལ། དེ་
 རྗེས་ཟག་མེད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་རྒྱུང་དུ་གསུམ་སྤེལ་དང་། སྦྱོར་བ་གཅིག་
 གིས་སྤྲ་བཞིན་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཟག་མེད། དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་
 དེ་རྗེས་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་འབྲིང་དུ་གསུམ་སྤེལ་དུ་འཇོག་ དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་
 རིགས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོག་མ་འདབས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་རྒྱུང་དུ་གསུམ་སྤེལ་

རུས་ན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་རུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་འཕགས་པའི་
གང་ཟག་གི་སྒྲིའི་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་སྦྱར་བ་གཅིག་གིས་ཡུན་ལ་དེ་
ལྟར་རུས་མི་རུས་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤེལ་སྒྲོམ་ལུས་རིམ་པ་བཞིན། མི་
ཆེ་བ། མི་གཏུང་བ། གྲུ་ལོ་སྒྲུང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་རྣམས་སུ་སྦྱེ། དེ་
ཡང་སྡོན་སོ་སྦྱེའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཉིད་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་གྱི་སྦྱོབས་གྱིས་གནས་གཙང་དུ་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ཡན་
གྱི། བསམ་གཏན་དག་པ་བའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་
གསོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་སྤེལ་མ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་བསྒྲོམ་
ཞིང་། ཕྱིས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད། ཉམས་པའི་དབང་གིས་
ཆངས་རིས་སོགས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཉམས་ན་གནས་གཙང་དུ་སྦྱེ་བར་མངོན་
ལ། སྤེལ་བསྒྲོམ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་
ཟག་མེད་ལས་ཉམས་པ་མེད་ལ། ཟག་བཅས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པ་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོ་སོགས་སུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པས་འགྱུར་བམ་སྒྲུབ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

དགྲ་བཙེམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།

བཞི་པ་དགྲ་བཙེམ་ཞུགས་གནས་ཡོད་དེ། དགྲ་བཙེམ་པ་ཉིད་གྱི་འབྲས་
བྱུང་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་པའི་ཅེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱད་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། དགྲ་བཙེམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་

སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགྲུ་བ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་
 དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙུན་པའི་གང་ཟག་དེ། དག་བཅོམ་ཞུགས་
 པ་དང་། དེས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དག་བཅོམ་འབྲས་
 གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་
 དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་ན། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་
 བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཙོ་བོ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། སྤང་བའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་
 ལྷ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཚོད་
 པ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 རྟུག་ཡོད་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་དང་པོ་ལྷ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་
 མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། རྟུག་པ་མི་འཁྲུག་
 པའི་ཆོས་ཅན་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་པའི་
 སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཛོད་པ་ནི་དང་པོ་ལྷ་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་
 རྟུན་ཞུགས་གྱི་བར་དུ་འགོ་བར་བྱེད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །གོང་དུ་བཛོད་པའི་སྤྱེ་
 ཆན་བདུན་ལས་ཁམས་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱོད་པས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་
 དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་དང་པོ་
 དང་། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤྱི་མ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུན་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ལྷ་པ་རྒྱུན་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པའི་གང་
 ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་
 ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
 ལྷགས་དང་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་རི་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་སྤང་
 ཉོན་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
 ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་
 བས། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་
 གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་
 ཏུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་
 ལ་གདགས་སོ། །པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་
 པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་འབྲུང་
 བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་དེ་
 བྱེད་ཆོས་མང་པོས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་བདེན་པ་མངོན་

སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པ། སྤང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྒོམ་སྤངས་
 ཉན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོད་པ། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་
 མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ། ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་པ།
 སྤྱིར་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་པ།
 བལ་ཆར་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་སམ། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྟེ་བར་སྤིད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གལ་ཏེ་རྟེན་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན།
 སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བ་དང་
 འཕྲད་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་འཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་
 དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་ཞེས་པ་རྒྱན་ཞུགས་
 མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཞེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་བར་འདའ་བ་དང་།
 འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་པས་རྒྱན་ཞུགས་སྐྱེ་འདའ་བ་བསྟན། ཁ་ཅིག་
 འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཞེས་པས་འཆི་སྤིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཅམ་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་བསྟན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན། རྒྱན་
 ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་ཞེས་པ་དང་རྫོས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་འཆི་སྤིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་བསྟན་
 ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་ཕྱིན་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འཆི་སྤིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ལུང་
 མ་བསྟན་དུ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ འདས་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་དགོ་

བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འཛོག་
 པར་གསུངས་པས་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྤྱར་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་
 རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྟོབ་པས་ཁྲབ་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
 བའི་རྒྱན་ཞུགས་འདོད་ཁམས་སུ་སྦྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་འཕྲད་
 བ། ཆོགས་སྟོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་ལམ་
 བསྐྱེད་དགོས་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ལྟར་
 རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྟོབ་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་
 རྒྱས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་པས། ཕྱིས་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་སྟོབ་ལམ་
 ལ་ཡང་ངེས་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟོར་ཅུང་
 ཟད་སྤྱོད་པར་སྤྱང་བས་ཞིབ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད། ཆོས་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དེ་འཆད།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་པར།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་མངོན་རྟོགས། དོན་མངོན་རྟོགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་རྟོགས།
རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དགོན་མཆོག་མངོན་རྟོགས། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་
རྟོགས། མཐར་ཐུག་གི་མངོན་རྟོགས། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་
སྲུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་བདུན་རིག་པ་བཞིན།
ཆོགས་ལམ་སྦྱར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ལམ། སྦྱབས་གནས་ལ་ཡིད་གཉིས་བ་
བའི་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་
ནས་དད་པ་ཐོབ་པ། སློག་གཅོད་སོགས་སྤར་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆལ་བྲིམས་
སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྟོབས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
གསུམ་གོ་སྟེ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཞེས་པ་ནས་འབྲས་བུའི་
བྱང་པར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱང་པར་བཅུ་སྦྱར་བསྟན། འབྲས་བུའི་བྱང་
པར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་གྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྗེའི་བྱང་པར་དང་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གནས་འགྱུར་བའི་བྱང་

པར། ཡོན་ཏན་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་པར། རྣམ་དག་གི་བྱང་པར། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱང་པར། ལུས་ཀྱི་བྱང་པར། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་པར། ལས་ཀྱི་བྱང་པར་ཏེ། ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་པར་དེ་བསྟན། སྐྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱང་པར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མངོན་རྟོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར།

འོ་ན། མངོན་རྟོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རི་ལྗོངས་ལྟ་བུ་བཞད་དུ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཚད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་རྟོགས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་འཆད། དེ་དག་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མེད་བཞི་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་འཆད། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཞི་

གནས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། ཉན་མོངས་པ་མེད་པ་
 གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་དང་འབྲུད་པར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་
 དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྤྱིང་
 རྗེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་
 པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་གང་
 ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་
 གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྦྱོམས་
 གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པར་བསམ་
 པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་
 ཞེ་གནས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སོ་སྟེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་པས། དེས་བསྐྱས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཆད་
 མེད་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་
 ཤོག་ཅིག་སྟེ། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་སྟེ། ཉེ་

རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་
 བའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རིམ་བཤུ་བཞིན་བྱམས་པ་ཆད་མེད་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད་
 དང་། དགའ་བ་ཆད་མེད་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་
 བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤུད་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆད་མེད་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་
 ལ། འདྲུག་ཤིག་ཆེན་མོར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པར་
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྟོང་རྗེ་དང་བྱུང་བར་ཆེད། །ཞེས་
 བྱ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པར་
 འདོད་པ་གཉིས་དབྱེ་དཀའ་བས། རྣམ་བཤུད་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་
 བྱང་བ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་ལ་སྐྱར་ནས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་བར་ཕྱེ་ན་རུང་ངམ་
 སྟུང་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱའོ།།

འོ་ན་ཆད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གང་ཟག་གིས་རྟེན་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤུད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་རིམ་
 མངོན་པར་སྐྱབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་བའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་
 མངོན་པར་སྐྱབ་ཐོ། །ཆད་མེད་པ་རྣམས་རིམ་བཤུ་བར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་སྤྱག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་འཆད་པ།
 འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆད་མེད་བཞི་
 དང་མངོན་ཤེས་ལྷ་ཕྱི་རོལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ་
 གྱིས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་དག་པ་བཞི་སོ་གང་རུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ཐར་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་བྱན་མོང་
 བའི་སྡེ་ཆེན་དུག་དང་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམས་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅི་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སོ་
 སའི་བྱེད་ལས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་འཆད་པ།

གསུམ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ།
 རྒྱན་ལ་འཛོག་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་སོགས་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྐྱིབ་པ་གང་གི་གཉེན་པོར་

མངོན་པ་ཀུན་བརྟུན་གྱི་བཀའ་འབྲེལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ།
 བསྐྱོམ་པ་དེ་འཆད། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
 ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བསྐྱོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉེན་
 པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུའི་བསྐྱོམ་
 ལམ་རྣམས་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བུ་ཤེས་སྐྱབ་གཙོ་བོར་སྤོང་བར་བྱེད་
 གྱི་ཉོན་སྐྱབ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྐྱབ་དངོས་སུ་སྤོང་
 བའི་ཞར་ལ་ཉོན་སྐྱབ་སྤོང་བུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །ཅིག་ཅར་དག་བཙུག་པ་དང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤོང་
 བ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཅིག་ཅར་དག་བཙུག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་འཕགས་ལ་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་
 མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པར་མ་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་
 བ་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་། སྤགས་དང་སྤྲན་གྱིས་
 བསད་པའི་དུག་ལྷ་བྱ་དང་། དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དག་བཙུག་པ་ལྷར་ས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བྱེད་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྷ་བུའི་བྱང་
 འཕགས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྤགས་དང་སྤྲན་གྱིས་བུས་པ་བཙུག་

མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་རྩ་འཆད་པ།
 བའི་དྲལ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མྱིབ་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྟར་དེའི་དབང་གིས་སྦྱེ་
 བ་ལེན་མི་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ས་བརྩ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་པས་ས་དང་
 བོས་བསྐྱས་པ་སྐྱོམ་ལམ་གསལ་བར་བསྟན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
 བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟོང་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱན་
 མཐའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀའམ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀའི་དངོས་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུ་བ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་
 སྟམ་ན་ནི། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྟར་
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ནི་རོང་ཤིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཅིག་
 ཅར་དུ་སྟོང་བར་གསུངས་པ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མྱིབ་དང་ཤེས་སྦྱིབ་ཅིག་ཅར་དུ་
 སྟོང་བ་ལ་འབྱུ་བསྐྱན་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་མྱིབ་ཤེས་སྦྱིབ་རྩ་བུ་བྱེད་པ་བཀག་
 བ་ཡིན་ཏེ། མ་བཀག་ན་འདིར་བསྐྱན་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ལ་འཆད་དགོས་པས་ཏེ་ཅང་མི་འཆམ་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །ཆོས་མངོན་པ་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་བཞི་པ་འཕྲོལ་པ་རྣམ་ངེས་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ། །

ལྷ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཤད་པ།

མདོར་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བརྟུན་ཏེ། རོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྤྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་བྱི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། སྤྱོ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ། ལྷེམ་པོ་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ་དགོན་པའོ་ཞེ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་གི་ཆོག་པ་དང་། ཆོག་གི་ཆོག་པ་དང་། ཡི་གེའི་ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ་རོན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ་རི་སྐད་དུ། བ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱོད་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་

བུའོ། །ཡང་ངེས་དུ། ཡིད་མི་ཆེས་དང་བྱས་མི་གཞོ། །མི་གང་བྱིས་འབེགས་
 བྱེད་པ་དང་། །གོ་སྐབས་བཅོམ་དང་སྐྱགས་པ་བ། །དེ་ནི་སྦྱིས་བྱ་མཆོག་ཡིན་
 བོ། །སྦྱང་པོ་མེད་ལ་སྦྱང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་
 མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། རབ་ཏུ་བྱེ་ནས་
 ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་
 བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་དེ་འཆད།
 བསྐྱ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་བ་རྣམ་
 པར་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་དེ་འཆད། སྐྱ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དག་
 སྐྱས་པའི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་མཐུན་པར་སྐྱ་
 བ་དང་། ཚོད་པ་སྐྱ་བ་དང་། ཆོག་ངན་པ་སྐྱ་བ་དང་། གདམས་པ་སྐྱ་བ་སོགས་
 ཡོད་ལ། སྐྱ་བའི་ཞལ་གྱི་བ་དེ་དབང་པོ་དང་། སྐྱ་བའི་གཞི་སྟེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་
 ཀྱི་བྱེད་པར་སོགས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྟའི་སྟོན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།
 སྐྱ་བའི་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྟ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་བ་དང་།

གཏམ་ཆོགས་དང་། དཔེ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱར་བ་དང་། མཐུག་སྦྱད་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ཡོད་པའཕྱིར། འདིས་སྦྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྟ་ལྟར་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །སྦྱ་བའི་རྒྱན་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་གྱི་
གཏམ་སྦྱ་བ་དང་། ཅལ་ཅལ་སྦྱ་གཏམ་གྱི་ཉེས་པ་སྤངས་ནས། གཞུང་ལུགས་
ལེགས་པར་ཤེས་པ། སྒྲ་སྒྲིན་མེད་པར་སྦྱ་བྱས་པ། སྦྱ་བ་ལ་མི་འཛིགས་པ། སྦྱ་བ་
བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས། ཚྱོད་པའི་
ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དུས་ཀུན་ཏུ་ཚྱོད་ཅིང་སྦྱ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མངོན་
པའི་མདོ་ལས། གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ལ་བཙོན་པ་ནན་ཏན་སྦྱིང་པོར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་བསྐྱད་པ་སྦྱར་དུ་སྒྲན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
འདོད་པས། གཞན་དག་དང་ཚྱོད་པས་སྦྱ་བར་མི་བྱ་ཡོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱུབ་
པའི་བྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུན་གྱི་དགའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་ལྟ་
པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བརྟུན་གྱི་དགའ་འགྲེལ་ལོ། །

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ།

མཛད་པ་པོ་གང་གི་མཛད་པ།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་
པ། ལོ་བཅ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤིང་
རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་བྱིར།

མོ་བཏ་གང་གིས་བསྐྱར་བ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་རྩོན་མི་ཏ་དང་། སྤེལ་ན་ཏ་པོ་རྩོན་
དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་སྤེས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷ་ས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའི་
ཕྱིར་རོ།

མཛད་བྱང་།

སྤེས་པ། དེས་དོན་གསུང་རབ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་གྱི། །རྩེས་སུ་འབྲངས་
ནས་ཤེར་སྤྱོད་གས་མདོ་སྤེལ་གང་། །རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱར་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་
བྱེད་པ། །ཆོས་མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གནད་དཀའ་འགྲེལ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་
ཉི་ལྟར་གྲགས་པ་ཡི། །མངོན་པའི་གསུང་རབ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་ནི། །ཤེར་སྤྱོད་
འབྲུམ་པ་ཉིད་དུ་དེས་ན་ཡང་། །ལོ་བ་ཆགས་པ་ཉིན་སྐར་ལྟ་བུར་སྤྲང་། །དུས་
གསུམ་མཁའ་བ་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པའི། །དང་དེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྐྱར་
བཅོས་སུ། །སྤྱོད་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡུམ་མདོ་སྤེལ་ཡི། །དང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་
ལྟས་ན་སྤོ་སྤོན་སེལ། །ཁོ་བོ་རྣམ་དཔྱོད་བཙོན་པ་དམན་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་
གསུང་ལ་མི་བྱེད་དད་པ་ཡིས། །རང་དབང་འཕྲོགས་ནས་དཀའ་འགྲེལ་འདི་སྐྱར་
གྱི། །རང་ཉིད་མཁས་འདོད་གཞན་དང་འགྲན་ཕྱིར་མིན། །འདིར་འབད་རྣམ་པར་
དཀའ་བའི་དགོ་ཆོགས་ཀྱིས། །པན་བདེ་འབྱུང་གནས་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་ཆེ། །རིང་

དུ་གནས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བྱ་ནམས། །སྐྱེ་ཆེ་ལྷན་པོ་བསྐྱལ་བ་རྒྱུར་གཡོ་
 མེད་ཤོག། །ཅེས་པ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཀུན་འགྲེལ་
 བའི་དཀའ་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་འཛིན་དམ་
 བ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲོས་ལས། རྒྱ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤི་ཤི་ལྷོང་
 རས་ཞིབ་བཤད་ལན་ཅིག་ཐོས་ཤིང་། ཕྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས་མདོ་སྤྲུལ་རབ་
 འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྤྲེས་བྱུབ་པའི་
 བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྟུང་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་ལ་ཉེ་བ་ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་གི་
 རང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་དུས། ཟེལ་གཞོན་ཞེས་པ་མེ་པོ་རྟ་ལོ་ལ་དཔལ་
 ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་བ་ནི་རིག་
 བྱེད་པ་རིན་ཆེན་མགོན་པོའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་བརྒྱད་ནི། ལུབ་དབང་།
 བྱམས་པ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། རྫོ་བརྟན། གང་སྤེལ། རི་ན་མི་བྱ། ཀ་
 ཅོག་ཁང་གསུམ། རྫོ་བའི་རྡོ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། སེ་བརྟན་དབང་ལྷག་གཞོན་
 རུ། གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུ་བྱང་བྱང་། ཁུར་ཆེན་པོ། རང་རྒྱ་ཡི་གསུམ། བྲང་རི་
 དར་མ་སྟོང་པོ། གོ་འུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། འབང་དགོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ། ཐོ་ཀུན་
 དགའ་རྡོ་རྗེ། མཛད་པ་སྟོན་སྐྱབས། མཛད་པ་གཞེན་བྱང་། འབྲིད་མཆོམས། ཁང་
 སྤྱི་དཀར་བ། བོ་དོང་རིན་ཆེན་ཅེ་མོ། སྤྲུག་སྡེ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཆོན། སྤང་སྟོ་གོས་
 བརྟན་པ། རྫོན་ཆེན་བྱང་ཅེ། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེ།
 རྫོབ་དཔོན་དགེ་བ་དང་། གཞུ་གསོད་པ། རབ་འབྱམས་པ་བསོད་པ་དཔལ་འབྱོར།

ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཨ་མོ་ལྷ་དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུབ་སོ། །འདིས་གྲང་བསྟན་
བ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། སར་མར་ལམ།

ཕྱར་བྱང་སྒོན་ཆེན།

༥ རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩེ་དལ་འབབས་སྤང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཞུད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དགར་སྤངས་པའི་མཁུས།
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་སྒྲག་བརྒ།
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
 དེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྱི་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྟན་དང་བསྟན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ། རྒྱུའི་
དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དཔང་སྟོང་མཐའ་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོས་སྤྱར་བའོ།།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

སྒྲིམ་ར་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་ཚེས་རྒྱལ། ཚ་བ་དགེ་བཤེས་པ་སངས་ཆེ་རིང་།

ཉུ་དག་པ།

ཏེ་ཉོར་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷུག། ཏེ་ཉོར་དགེ་བཤེས་ཆེ་བ་ཆེ་རིང་།

སྒར་གཞིའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་སྒྲིག་པོ།

རྒྱ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དོན་ལྡན། ཉག་རེ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ།

ཏེ་ཉོར་ཐུབ་བསྟན་རྩོ་རྩེ། ཉང་པོ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སྒར་གཞི་སྒྱུར་སྒྲིག་བྱེད་པོ།

དཔེ་མཛོད་ཀླན་མཛིན་བྱུར་པ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དོན་ལྡན་ནས་

སྒར་གཞི་ UniCode ཐོག་པལ་སྒྱུར་དང་ InDesign CS4 ནང་སྒྱུར་བསྒྲིག་ཞུས།

ཚེས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།

མཁས་ཤིང་བྱུབ་པའི་དབང་ལྷུག་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།

སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་སྒྲིག་སྒྲུབ་སྒྲེ་ཚན་ནས་སྒར་ཅ་བསྒྲིགས།

མཁས་མང་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྒར་དུ་བསྐྱུན།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༧༢ ཟླ་བ་ ༤ ཚེས་ ༢༢

ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་སྒར་དུ་བསྐྱུན།